

การเกษตรไทย

มองผ่านวิกฤตการณ์กล้วยไม้

พุกฤษณ์ สุธพรอรกุล : บรรณาธิการ

จัดพิมพ์เนื่องในโอกาส ศาสตราจารย์ระพี สาคริก ครบรอบ 80 ปี

“...คือ ผมทำกล้วยไม้ให้เทวดา
ไปรยลงมาให้คนชั้นล่างกินได้”

ร.พี.ลาครีก.

หายนะ- ภัยการเกษตรไทย
ภัย- ยิ่งใหญ่ ทำลายไท คนไทยสิ้น
การเกษตร ภูมิปัญญา ของแผ่นดิน
ไทย กลับทิ้ง ทำลายค่า ปัญญาตน

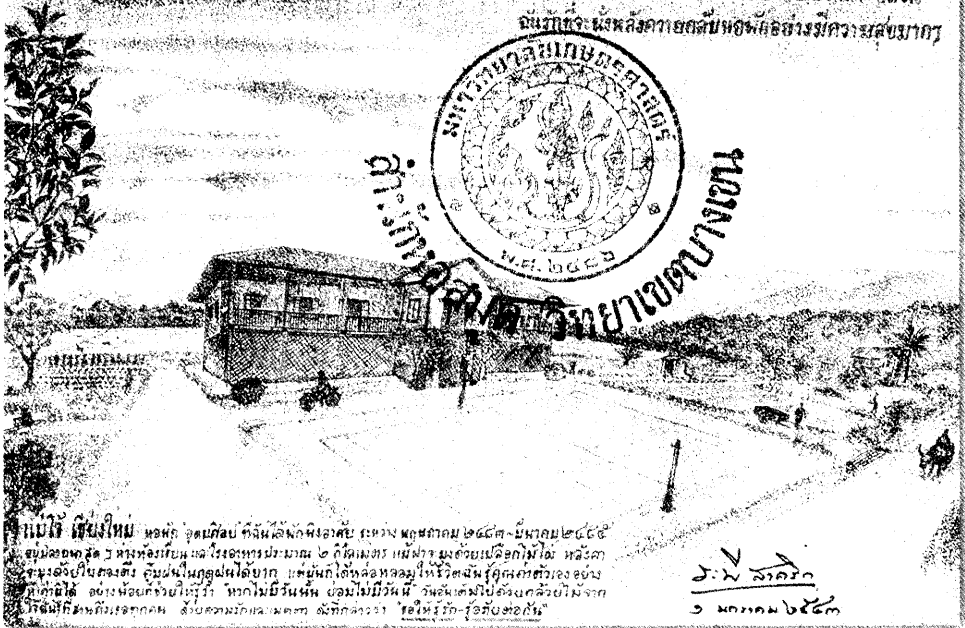
หลงไหล ใฝ่หา ปัญญาต่างชาติ
GMO เทคโนโลยี เคมีพิฆาต มาเริ่มต้น
แบมือรับ อาวุธศัตรู ประหารตน
ยกบ้านเมือง ให้เขาปล้น หรือคนไทย

หากไม่มีความดี อยู่ไม่มีความดี
 สติปัญญาดี สิ่งที่เราเกิดมาได้

๖๐ ปีแห่งความเจริญรุ่งเรืองของสถาบัน
 ที่สามารถสร้างคุณประโยชน์แก่สังคมและการเกษตร
 อันเป็นที่มาของความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยี
 อันเป็นที่มาของความก้าวหน้าทางวิชาการอันมากมาย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
 ๖๐ ปีแห่งความเจริญรุ่งเรืองของสถาบัน

ในปีที่เขียนใหม่ หรือที่จัดพิมพ์ขึ้นครั้งแรกโดยระหว่าง พฤษภาคม ๒๕๕๓ - มีนาคม ๒๕๕๕
 ขนาดของกระดาษ ๒๑ x ๒๙ เซนติเมตร จำนวนหน้า ๒๒๐ หน้า พิมพ์ที่โรงพิมพ์วิบูลย์กิจ กรุงเทพมหานคร
 ๖๐ ปีแห่งความเจริญรุ่งเรืองของสถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
 ๖๐ ปีแห่งความเจริญรุ่งเรืองของสถาบัน

ว. ระพี สาคริก
 ๖ มกราคม ๒๕๕๓

หายนภัยการเกษตรไทย :
 มองผ่านวิกฤตการณ์กล้วยไม้

ศ.ระพี สาคริก

...สนับสนุนโดย...

มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน (ประเทศไทย)

มูลนิธิชุมชนท้องถิ่นพัฒนา

มูลนิธิสถานแสงอรุณ

โรงเรียนรุ่งอรุณ

...จัดพิมพ์โดย...

กองทุนศาสตราจารย์ระพี สาคริก

ชื่อหนังสือ : **หายนภัยการเกษตรไทย :
มองผ่านวิกฤตการณ์กล้วยไม้**

ผู้เขียน : ศาสตราจารย์ระพี สาคริก

จัดพิมพ์โดย : กองทุนศาสตราจารย์ระพี สาคริก

สำนักงานเลขานุการ : 912 ซ.7 ถ.งามวงศ์วาน 31

อ.เมือง จ.นนทบุรี 11100 โทร. 0-2591-1195-6

โทรสาร 0-2952-7871 E-mail : annet@sc.th.com

ISBN : 974-90829-0-7

พิมพ์ครั้งที่ 1 : กันยายน 2545

บรรณาธิการ : พุทธินันท์ สุขพรวรรกุล

ภาพปก/ภาพประกอบ/บทกวีปกหลัง : ปางช้าง ทยาหทัย : กลุ่มไท

โทร. 0-2594-4382, 0-2925-4455

ออกแบบปก/รูปเล่ม : Mild Graphic

ดำเนินการพิมพ์ : Mild Publishing Co.,Ltd. โทร. 0-2270-2928-9

จัดจำหน่ายโดย : ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

50 ถ.พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทร. 0-2579-9596-7, 0-29428063-7

ราคา **150** บาท

ଡଃ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚାନ୍ଦିନୀ

୧୯୫୫

งานกตัญญูตา ๘๐ ปี

ศาสตราจารย์ระพี สาคริก

• หลักการและเหตุผล

วันที่ ๔ ธันวาคม ของทุกปี เป็นวันคล้ายวันเกิดของท่าน ศาสตราจารย์ระพี สาคริก ซึ่งนิสิตเกษตรรุ่นหลังมักเรียกท่านว่า “คุณพ่อ” หรือ “คุณปู่” ตามลำดับความห่างของอายุผู้เรียก ซึ่งเป็นความงดงามของวัฒนธรรมไทย ที่นับถืออาวุโสและให้ความเคารพแก่ผู้ที่มาก่อน

แต่ศาสตราจารย์ระพี สาคริก หาใช่ผู้มาก่อนแบบธรรมดา ท่านเป็นผู้มาก่อนที่สร้างบรรยากาศความงาม ความดี ความจริงให้ปรากฏ แก่ทั้งภายในประชาคมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และภายนอก ทั้งในแวดวงวิชาการและแวดวงการพัฒนาสังคม ท่านจึงมีคุณูปการอย่างสูงต่อสังคมไทย ด้วยความที่ท่านเป็นครูด้วยจิตวิญญาณ มีคุณธรรม มีความสามารถ มีความซื่อสัตย์ ความเต็มใจ ในการให้โดยไม่เลือกชั้นวรรณะ ไม่กีดกันแบ่งแยก เด็กรุ่นหลัง หรือบุคคลที่สังคมตีตราว่าดีหรือเลว ออกจากการใฝ่รู้ ใฝ่ดี ใฝ่งาม

ความมุ่งมั่นที่จะค้นคว้าวิจัยและเผยแพร่ความรู้ในเรื่องราวต่างๆ อย่างเช่นในเรื่องกล้วยไม้ ซึ่งท่านได้รับการยกย่องว่าเป็น “บิดาของกล้วยไม้ไทย” กล้วยไม้ที่เคยถูกทางการเห็นว่าเป็นเพียงวัชพืช ได้กลายเป็นพืชพาณิชย์

ความสำเร็จต่างๆ ในชีวิตของท่านซึ่งมีมากมายหลายอย่าง มิใช่สาระสำคัญ แต่สาระสำคัญอยู่ที่การแสวงหา การใฝ่รู้ ความมุ่งมั่นลองผิดลองถูกอย่างไม่ย่อท้อเกรงกลัวต่ออุปสรรคต่างๆ รวมทั้งการยึดมั่นในคุณธรรม เข้าใจศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์

มากกว่ามายาอันจอมปลอมที่ห่อหุ้ม

การดำเนินชีวิตของท่านยังเป็นแบบอย่างอันประเสริฐ ท่านใช้ชีวิตประจำวันอย่างสมถะ เรียบง่ายและงดงาม แม้ท่านจะรับกิจกรรมทางสังคมมากมายหลายอย่าง แต่ไม่ขอรับอามิสสินจ้างตอบแทน

ชีวิตที่ผ่านมามีต้องพบกับปัญหาอุปสรรค แต่กลับฝ่าฟันด้วยสติอย่างไม่ย่อท้อและการดำเนินชีวิตที่งดงามเรียบง่าย สิ่งเหล่านี้จึงเป็นแบบอย่างที่ดีงาม สำหรับสังคมแห่งการริบเร่งบริโภค เห็นแก่ผลตอบแทนและบูชาวัตถุนิยม

ซึ่งทางเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนตระหนักถึงคุณงามความดีของท่านอาจารย์ จึงได้ร่วมกันจัดงานแสดงกตัญญูตาจิต ในวันที่ 2 ธันวาคม 2545

• วัตถุประสงค์

1. แสดงกตัญญูตาจิตเนื่องในวาระ 80 ปี ศาสตราจารย์ระพี สาคริก

2. เพื่อเผยแพร่ชีวิตและผลงานของศาสตราจารย์ระพี สาคริก ให้เป็นแบบอย่างและแนวทางแก่สังคมและคนรุ่นหลัง

3. เพื่อร่วมกันมองทิศทางแห่งอิสรภาพของการเกษตรยุคศตวรรษที่ 21

4. พบปะสังสรรค์ระหว่างท่านศาสตราจารย์ระพี สาคริก และลูกศิษย์ในแวดวงนักพัฒนา

• กิจกรรม

14.00 น. : ลงทะเบียน

14.30 น. : ศาสตราจารย์นายแพทย์เสม พริ้งพวงแก้ว กล่าวเปิดงาน

- 15.00 น. : เสวนาเรื่อง “จิตวิญญาณการเกษตรในศตวรรษที่ 21” โดย.. ศาสตราจารย์ระพี สาคริก ศาสตราจารย์เสน่ห์ สามริก ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเวศ วะสี นายวิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ (ดำเนินรายการ)
- 17.00 น. : ชมการแสดงดนตรีโดย วงคีตาญชลี และดอกหญ้าใจหวี ซึ่งท่านศาสตราจารย์ระพี สาคริก จะร่วมเล่นไวโอลิน เพลงเขมรไทรโยก และราตรีประดับดาว
- 18.30 น. : บายศรีสู่ขวัญ

• เวลาและสถานที่

วันจันทร์ที่ 2 ธันวาคม 2545 เวลา 14.00-19.30 น. ณ สวนกล้วยไม้ระพี สาคริก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

องค์กรร่วมจัด

คณะกรรมการประสานงานองค์กรเอกชนพัฒนาชนบท, มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน (ประเทศไทย), มูลนิธิชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, มูลนิธิฟื้นฟูชีวิตและธรรมชาติ, ชมรมศิษย์เก่าบูรณะชนบทและเพื่อน, มูลนิธิศูนย์สื่อเพื่อการพัฒนา, มูลนิธิสายใยแผ่นดิน, องค์กรความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาไทย, มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค, กลุ่มศึกษาและรณรงค์มลภาวะอุตสาหกรรม, มูลนิธิสานแสงอรุณ, โรงเรียนรุ่งอรุณ, สหกรณ์เดมออนฟาร์มพัฒนาจำกัด, มูลนิธิสุขภาพไทย, เนชั่นบุ๊คส์

คำนำ

“รากฐานของตึก คือ ‘อิฐ’ รากฐานของชีวิต คือ ‘การศึกษา’” ในมุมมองของบิดากล้วยไม้ไทย ซึ่งสัมผัสทั้งระบบการศึกษา และปัญหาวิกฤตการณ์ทางการเกษตรไทยมาตลอดชีวิตของท่าน โดยเฉพาะการสัมผัสอย่างใกล้ชิดกับวิกฤตการณ์กล้วยไม้ ท่านจึงมีมุมมองจากทั้งสองมุม และอยู่ในมุมสูง (Bird Eyes View) จึงได้มองอย่างกว้างขวางครอบคลุมจากประสบการณ์และญาณทัศนะของท่านเอง

ท่านค้นหาปัญหาของวิกฤตการณ์สังคมไทย โดยให้ภาพที่แจ่มชัดจากปัญหาการศึกษาของไทย โดยเฉพาะการศึกษาระบบภาคเกษตรกรรม ที่ส่งคนไทยไปเรียนต่างประเทศ 2 สาย ได้แก่ ที่สหรัฐอเมริกา และฟิลิปปินส์ ทำให้ประเทศไทยได้นักเรียนไทยหัวนอกพอเป็นครู ก็ได้รับการยกย่องว่าเป็น “อาจารย์” (หัวนอก) ในขณะที่ครูที่จบการศึกษาภายในประเทศก็เรียกว่า “ครู” อันเป็นการแบ่งชั้นปัญญาและสถานะ ภาพอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แม่โจ้ แต่งชุดขาวบอยซ์บรด์แทรกเตอร์ทำการเกษตร เป็นภาพที่ประทับใจนิสิตเกษตรที่ต้องการความทันสมัยทุกคน รากฐานนี้เองคือศึกษาในอันยิ่งใหญ่ของประวัติศาสตร์ชาติไทย เพราะเราตกเป็น

ทาสทางปัญญา ปัญญาความคิดก็นำการกระทำ และก่อให้เกิด การนำเข้าลัทธินิยมต่างประเทศต่างๆ ตามเข้ามาเป็นโขงภายใต้ คำว่า “ทันสมัย” หรือ “โลกาภิวัตน์” ในปัจจุบัน อันเป็นการชักศึก เข้าบ้านด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์... “สืบเนื่องจากประวัติศาสตร์”

ยุคทาสทางปัญญานี้ ส่งผลกระทบเข้ามาในแวดวงกล้วยไม้ เมื่อ 50 ปีก่อน กลุ่มศักดินาร่วมกับเศรษฐี สิ่งซึ่งกล้วยไม้จากต่าง ประเทศเข้ามาเล่น ทั้งๆ ที่ไทยเราเองก็มีกล้วยไม้พื้นบ้านที่สวยงาม และบางสายพันธุ์ก็ถูกนำไปผสมแล้วกลับมาขายในบ้านเราเอง ท่านริเริ่มเพาะพันธุ์กล้วยไม้ไทยเพื่อกู้อิสรภาพให้ และข้างแดงก็ สามารถนำภาพพจน์ไทยแลนด์ออร์คิด จนเป็นที่ติดตลาดโลก จนปี 2530 รัฐไทยจึงเริ่มยอมรับกล้วยไม้ตามอย่างประเทศนานาชาติสากล ไม่ทันไรเราก็เจอต่ออีก ประกาศของไซเตสให้ “กล้วยไม้พันธุ์รองเท้านารี” เป็นพืชสงวน ห้ามจำหน่าย ทั้งๆ ที่ไทยสามารถเพาะพันธุ์ได้ดี และปัจจุบันกรณีนี้เกษตรกรก็ได้หันเข้ามาขอส่งเสริมการลงทุนทำ กล้วยไม้อย่างครบวงจร “...อิสรภาพของคนไทยในการค้ากล้วยไม้ กำลังจะสูญสิ้นไปจากชีวิต”

จากผลได้ผลเสียต่อวงการกล้วยไม้ไทย การแย่งชิงตลาด กล้วยไม้ไทยโดยอาศัยฐานภาพลักษณ์กล้วยไม้ไทย จนถึง สาธารณูปโภค และแผ่นดินไทยในการหากิน ความคิดในการนำ ต่างชาติเข้ามาลงทุนประกอบอาชีพซึ่งเป็นศักยภาพของคนไทย โดยก่อนหน้านี้ได้มีการส่งเงินกว่า 80 ล้านบาทเข้ามาให้คนไทย กู้วานซื้อที่ดินรวมถึงการปรับที่ และตัดคลองชลประทานจากเขื่อน ป่าสักเพื่อส่งน้ำเข้ามาใช้ในพื้นที่แล้ว แผ่นดินไทยนับแต่นั้นก็ไม่ใช่ ของคนไทยอีกต่อไป ไม่เพียงแค่งกล้วยไม้เท่านั้น กรอบการอนุมัติ ดึงการลงทุนจากต่างชาติเข้ามาจะลามมาถึงพืช/สัตว์หรือการ เกษตรอื่นๆ อีกต่อไป... “จากปัญหาธุรกิจกล้วยไม้ถึงชะตากรรม ของชีวิตและการเกษตรไทย”

การพัฒนากล้วยไม้ไทย โดยเริ่มจากเทคโนโลยีติดพื้นดินไทย หรือภูมิปัญญาไทย ทำให้เรามีเครื่องมืออุปกรณ์ที่ผลิตภายในประเทศ ราคาถูกและสอดคล้องกับเราได้มากกว่า ตั้งแต่ขอเพาะเชื้อขึ้นจับ ถึงเพาะพันธุ์ พันธุ์กล้วยไม้ใหม่ๆ ทั้งจากการพัฒนาไม้พื้นบ้านไทยและพันธุ์ไม้นอก โดยไม่จำเป็นต้องนำคนนอกหรือคนต่างชาติเข้ามาถือครองแผ่นดินไทย เข้าทำนองชักน้ำเข้าลึกชักศึกเข้าบ้าน..... “จากวิญญูณการพัฒนากล้วยไม้ไทยถึงความมั่นคงของชาติ”

“ข้างแดง แรงดลใจถึงความเป็นไท” โดยที่ท่านเป็นผู้ประสพผลสำเร็จในการผสมกล้วยไม้ข้างแดง แต่กลับเอาชนะใจตัวเองไม่ใช้ข้างแดงเพื่อประโยชน์ทางการค้าของตน แต่ใช้ไปเพื่อเชิดชูความสามารถและศักยภาพของคนไทยในการเพาะพันธุ์สร้างสรรค์พันธุ์กล้วยไม้ใหม่ๆ

แต่ความต้องการให้คนต่างชาติเข้ามาลงทุนทำธุรกิจกล้วยไม้บนผืนแผ่นดินไทยในปัจจุบัน กลับอ้างว่าเป็นการดึงต่างชาติเข้ามาลงทุน เพราะเขามีเทคโนโลยีสูงกว่า คนไทยจะได้ความรู้ ได้เทคโนโลยี และพัฒนาต่อยอดพันธุ์ไม้ นอกจากเขาได้มากมาย โดยที่ผู้อ้างมิได้รู้เลยว่านานาชาติต่างให้การยอมรับเทคโนโลยีของคนกล้วยไม้ไทย และต้องมาให้คนไทยช่วยในการผลิต เพราะสามารถได้ตรงตามความประสงค์ทุกอย่างทั้งคุณภาพ ปริมาณ โดยเฉพาะราคาถูกกว่าประเทศทั้งหลาย และมีความหลากหลายของสายพันธุ์มากกว่า

เรื่องนี้จะจบอย่างไรขึ้นอยู่กับคนไทย คนที่รักและจริงจังต่อแผ่นดินไทยมีมากน้อยเพียงใด “....คนกล้วยไม้ไทย วิญญูณการต่อสู้เพื่อปกป้องอิสรภาพของแผ่นดิน”

นอกจากบทความของท่านแล้ว หนังสือเล่มนี้ยังได้ลำดับเหตุการณ์ และภาพข่าวบางส่วนมาจัดวางเพื่อให้เห็นความสนใจ

ของสื่อมวลชน และสาธารณชนต่อเรื่องดังกล่าว แม้ว่าปัจจุบันนี้ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (บีโอไอ) จะมีมติไม่ให้การส่งเสริมการทำธุรกิจด้วยไม้ของนักธุรกิจได้ทันทีแล้วก็ตาม แต่ปัญหาดังกล่าวก็ยังดำรงอยู่ เพราะมีการพยายามหาช่องทางใหม่ๆ ให้เกิดการส่งเสริม มีการเคลื่อนไหวระดับผู้บริหารของประเทศ ถึงกับขอไปดูเทคโนโลยีห้องแล็บของชาวกล้วยไม้ไทย โดยมีคำถามทำนองว่า “เทคโนโลยีไทยที่ว่าสูง สูงขนาดไหนแล้ว” หรือแม้แต่การวางรากฐานของนักธุรกิจได้ทันทีในพื้นที่ที่ลงทุนไว้แล้วกว่า 80 ล้านบาท ก็ไม่มีที่ท่าว่าจะยกเลิกอย่างไร กลับเดินหน้าพัฒนาที่ดินต่อไป

แม้ว่าบีโอไอไม่ให้การส่งเสริมนักธุรกิจต่างชาติแล้ว แต่กรอบการส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรฯของบีโอไอก็ยังคงอยู่ ระยะเวลาที่ยังคงฝังอยู่ในแผ่นดินไทย ยังไม่ได้รับการกัญ และสลัก ระยะเวลาที่ยังคงเดินเรื่อยไปพร้อมกับเข็มนาฬิกา หายนภัยก็ยังคงฝังตัว และคืบคลานเข้ามา เข้ามาทุกที..ทุกที

พูนรินทร์ สุขพรวรรกุล
บรรณาธิการ

(ร่าง) การจัดตั้ง

กองทุนศาสตราจารย์ระพี สาคริก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

1. เจตนารมณ์

เพื่อเป็นเครื่องระลึกถึงคุณงามความดีที่ท่านอาจารย์ระพี สาคริก ได้อุทิศชีวิตจิตใจในความเป็นครู ให้ความรักความเมตตา ต่อลูกศิษย์ทั้งในและนอกสถาบัน ให้มีความเจริญก้าวหน้าในด้าน ภูมิปัญญามาโดยตลอด โดยสนับสนุนให้เกิดการน้อมนำความคิด/ สิ่งดีที่ท่านอาจารย์ให้ไว้ไปตรวจสอบการปฏิบัติหรือเป็นพลังยักรากฐานของการดำเนินชีวิตให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและ ส่วนรวมเสมือนเป็นการกลับคืนให้สังคม รวมทั้งเพื่อเผยแพร่ผลงาน ของท่านอาจารย์ให้ประจักษ์ชัดถึงการทำงานและการดำเนินชีวิตที่ มุ่งลงสู่ระดับล่าง อันให้ความหมายต่อการรักษาคุณค่าชีวิตและผืน แผ่นดินที่ทำหน้าที่รองรับชีวิตท้องถิ่นมาตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษ ซึ่งเป็นแบบอย่างอันดีงามให้กับคนรุ่นหลัง

2. ที่มาของกองทุน

- 2.1 การบริจาคด้วยความศรัทธาจากบุคคลและองค์กรต่างๆ
- 2.2 รายได้จากการจำหน่ายหนังสือและสื่อต่างๆ
- 2.3 รายได้จากการจำหน่ายของที่ระลึก ที่เป็นผลงานของ ศาสตราจารย์ระพี สาคริก (อาทิ เสื้อยืด, ส.ค.ส., โปสการ์ด และอื่นๆ)

3. ระเบียบการใช้เงินกองทุน

ใช้จ่ายในกิจกรรมทางสังคมที่เป็นไปตามเจตนารมณ์

ของกองทุน ในการเผยแพร่ผลงานของศาสตราจารย์ ระพี สาคริก ตลอดจนถึงสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มคนที่อุทิศให้กับการพัฒนาการเกษตร ที่รักษารากฐานความรักในผืนแผ่นดินหรือมุ่งทิศทางไปยังสังคมระดับล่าง ซึ่งเป็นพื้นฐานของตนเองและสังคมให้ปรากฏผลชัดเจนขึ้น

4. การบริหารกองทุน

4.1 คณะกรรมการที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ระพี สาคริก, ศาสตราจารย์เสน่ห์ จามริก
ศาสตราจารย์นพ.ประเวศ วะสี, ผู้ใหญ่วิบูลย์ เข็มเฉลิม
พ่อมหาอยู่ สุนทรชัย, ป๊ะหรน หมัดหลี
พ่อฉลวย แก้วคง, พ่อหลวงประพัฒน์

4.2 กรรมการบริหาร

นายเดชา ศิริภัทร : มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน (ประเทศไทย)
นายวีรวัฒน์ ธีรประสาธน์ : มูลนิธิฟื้นฟูชีวิตและธรรมชาติ
นายทรงพล เจตนาวณิชย์ : มูลนิธิชุมชนท้องถิ่นพัฒนา
นางสุภา ไยเมือง : เครือข่ายเกษตรกรรมทางเลือก
นายคมสัน หุตะแพทย์ : ศูนย์สื่อเพื่อการพัฒนา
นายสุรชัย จิวเจริญสกุล
นายวิลาศ เตชะไพฑูลย์
นางสาวพุทธินันท์ สุขพรวรกุล : เลขานุการ
นางสาวนฤมล นพรตน์ : เลขานุการ

4.3 การจัดการบัญชี / การเงินที่โปร่งใส

บทนำ

หนังสือเรื่อง “หายนภัยการเกษตรไทย มองผ่านวิกฤตการณ์กล้วยไม้” เล่มนี้ หากมองที่ภาพเฉพาะหน้า อาจรู้สึกว่าจะเกิดขึ้นอย่างกระทันหันหันก็ได้ แต่ถ้าหวนกลับไปค้นหาความจริงจากจิตวิญญาณเท่าที่ผ่านพ้นมาแล้วในอดีต กว่าเหตุการณ์ครั้งนี้จะเกิดขึ้น คงเห็นได้ว่าสภาพต่างๆ ภายในสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงมาเป็นเวลาช้านาน

ดังนั้น เรื่องที่เกิดขึ้นครั้งนี้ หากใครมองเห็นด้านดีย่อมรู้ว่า เป็นอีกช่วงหนึ่งซึ่งปลุกจิตสำนึกคนไทยที่เคยหลับไหล หลงอยู่กับความสบายในด้านวัตถุ ให้ตื่นขึ้นมาร่วมกันค้นหาความจริง

ดังนั้น เหตุการณ์เกี่ยวกับปัญหาธุรกิจกล้วยไม้ไทยที่เกิดขึ้น สดๆ ร้อนๆ ทำให้คนซึ่งยังมีรากฐานจิตใจที่ให้ความรักและรู้สึกห่วงแหนแผ่นดินถิ่นเกิดของตน ส่วนที่ไม่ใช่ผู้มีอาชีพเกี่ยวกับกล้วยไม้โดยตรง ลุกขึ้นมาร่วมใจกันแสดงออก ก่อให้เกิดปฏิกิริยาสะท้อนกลับอย่างหลากหลาย

แม้มีคนหนึ่งซึ่งรู้สึกว่า กล้วยไม้เป็นเรื่องผลประโยชน์ของคนเพียงกลุ่มเดียว นอกจากนั้นเพราะการไม่รู้จักแยกแยะว่าอะไรคือเหตุและผล ทำให้พูดต่อมามากกว่า อาจารย์ระพีฯ ก็มีผลร่วมผลประโยชน์อยู่กับกลุ่มห้องแล็บ เหมือนคนหลับหูหลับตาพูดไปตามกระแสสังคมเก่าๆ

สภาพดังกล่าว สำหรับผู้ที่รู้ความจริงจากใจตนเอง ย่อมไม่
ถือสาใคร หากสอนให้เข้าใจสัจธรรมได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้นว่า ใน
ธรรมชาติของทุกสิ่งทุกอย่างย่อมไม่มีสิ่งใดเป็นไปทั้งหมด ไม่เช่น
นั้นแล้วสังคมก็คงมีแต่คนคิดเหมือนกันหมด นอกจากนั้นก็คงไม่มี
เรื่องบุญเรื่องกรรมให้ปรากฏผลแก่มวลมนุษย์ผู้อยู่ร่วมกันในสังคม

จากเหตุการณ์ดังกล่าว น่าจะมีบางคนมองเห็นว่า ถือเป็น
โอกาสดีที่ทำให้สภาพสังคมไทยที่ผ่านพ้นมาแล้ว ซึ่งเกิดแรงกดดัน
หนักหน่วงมากขึ้น ไม่ว่าเรื่องเล็กเรื่องใหญ่ ถูกปลุกให้ตื่นขึ้นมา
ค้นหาความจริงกันอย่างกว้างขวาง

คนยุคก่อนเคยพูดฝากไว้ว่า ถ้าดีเหลือก็ควรตีขณะที่เหลือยังมี
สภาพร้อนแดง โดยที่หวังว่าจะช่วยให้คนออกแรงตีเหล็กลดน้อยลง
ไป นอกเหนือจากนั้นยังมีผลทำให้รูปร่างของเหล็กปรับเปลี่ยนไปได้
ง่ายยิ่งขึ้น

แต่สิ่งที่กำลังกล่าวถึงในขณะนี้ หากหมายถึงเหล็กก็คงหมายถึง
ถึงเงื่อนไขที่อยู่ในรากฐานจิตใจคน ซึ่งครั้งนี้เคยยึดติดอยู่กับสิ่งใด
ก็ตามอย่างยากที่จะปรับเปลี่ยนได้

อย่างไรก็ตาม ปรชญาดังกล่าวหากนำมาใช้เรียนรู้ธรรมชาติ
ก่อนอื่นควรเข้าใจว่า “เหล็ก” ในที่นี้หมายถึง ธรรมชาติของจิตใจ
คนทั้งสองด้าน ด้านหนึ่งน่าจะได้แก่ ภาวะยึดติดซึ่งมีผลก่อให้เกิด
ปัญหาแก่สังคมหนักมากยิ่งขึ้น ส่วนอีกด้านหนึ่งหมายถึงธรรมชาติ
ของคนอีกเช่นกัน แต่เป็นด้านที่มุ่งสร้างสมดุลให้เกิดขึ้นแก่สังคม
จากสภาพความเดือดร้อนในช่วงที่ผ่านพ้นมาแล้ว

ดังนั้นเรื่องนี้แม้จะมีชื่อ ระพี สาคริก เป็นผู้คิดและเขียน รวม
ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้หลายคนมองว่า “ระพี สาคริก” เป็น
ผู้นำในพฤติกรรมต่างๆ

แต่แท้จริงแล้ว ชื่อคนก็เป็นเพียงสิ่งสมมติลักษณะหนึ่ง หาก
มองที่จิตใจแล้วคงกล่าวได้ว่า เรื่องราวที่เกิดขึ้น รวมถึงอีกด้านหนึ่ง

ซึ่งออกมาพร้อมมือกันแก้ไขปัญหา หาใช้ขึ้นอยู่กับคนที่ชื่ออะพี
สาคริกไม่

ดังนั้น ทุกสิ่งจึงขึ้นอยู่กับรากฐานจิตใจของแต่ละคน ที่จะคิด
และแสดงออกมาปรากฏให้มีรูปลักษณะเป็นอย่างไรก็ตาม

ความจริงก็คือความจริง เพียงแต่เนื้อหาสาระที่ปรากฏอยู่ใน
หนังสือเล่มนี้ ต้องการที่จะเรียงลำดับความเป็นมาจากเหตุและผล
ที่เชื่อมโยงถึงซึ่งกันและกันหมดเท่านั้น

ผู้เขียนไม่มีเจตนาที่จะมุ่งไปยึดติด โดยนำกรณีใดกรณีหนึ่ง
ไปไว้กับปัจเจกชน แม้องค์กรใดองค์กรหนึ่ง ดังนั้นการนำเสนอไข
ต่างๆออกมาแสดง จึงถือเป็นสิ่งสมมติที่มีเจตนาให้เกิดความ
รู้ความเข้าใจในสังขารธรรม เห็นอกว่ามุ่งที่จะให้เป็นอย่างอื่น โดย
เฉพาะอย่างยิ่งหนังสือเล่มนี้สำเร็จขึ้นได้ เนื่องจากทุกฝ่ายมีส่วน
เกี่ยวข้องร่วมใจกัน อันถือว่ามีควมสำคัญอย่างยิ่ง นอกจากนั้นยังเป็น
ชนรุ่นหลังผู้ที่มีเจตนาเข้ามาพร้อมกันจัดทำจนกระทั่งสำเร็จเป็น
รูปเล่มเพื่อนำออกเผยแพร่ ซึ่งคงไม่เพียงให้ข้อมูลสำหรับใช้เป็น
ความรู้เท่านั้น หากมีสิ่งสำคัญเหนือกว่าสิ่งนั้น อันได้แก่การแสดง
ออกถึงจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมอย่างถึงพื้นฐาน

ในเมื่อช่วงหลังๆ หลายสิ่งหลายอย่างที่ปรากฏออกมาเป็น
ความจริง ทำให้อดรู้สึกไม่ได้ว่า พื้นฐานซึ่งเป็นที่เกิดที่ตายของคน
ท้องถิ่น ร่วมกับรากฐานจิตใจคนท้องถิ่นเอง ไม่ว่าจะอยู่ระดับไหน
โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับบน อันถือเป็นด่านแรกซึ่งอิทธิพลจาก
อาวุธที่ไม่มีตัวตนเห็นได้ชัดเจน นอกจากผู้มีภูมิปัญญาลึกซึ้งถึง
ระดับหนึ่ง อาศัยใช้เป็นช่องทางผ่านลงมาถึงครองพื้นฐานชีวิต
ดั้งเดิมของคนท้องถิ่น ซึ่งเคยอาศัยเป็นที่พักพิงทางจิตใจ ร่วมกับใช้
เป็นฐานการประกอบอาชีพทำมาหากินมาเป็นเวลาช้านาน ทำให้
จำต้องหลุดลอยไปอยู่ในอู่อำนาจวัตถุของชนชาติอื่น

เราคงไม่คิดว่าสิ่งดังกล่าวจะอยู่ไปจวบฟ้าดินสลาย แต่ควรรู้

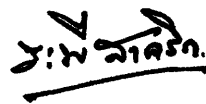
ได้ว่า สิ่งใดซึ่งในอดีตเคยมีบุญคุณต่อชีวิตคนท้องถิ่นมาเป็นเวลา
หลายศตวรรษ ทุกคนพึงมีหน้าที่รักษาไว้อย่างสุดชีวิต โดยการ
มุ่งมั่นปฏิบัติอย่างดีที่สุด บนพื้นฐานภูมิปัญญาตนเอง ร่วมกับอีก
ด้านหนึ่งซึ่งบรรพบุรุษได้มอบไว้ให้เป็นสมบัติล้ำค่า

ส่วนการที่จะรักษาไว้ได้แค่ไหน คงเป็นเรื่องราวของธรรมชาติ
ที่เกิดจากทั้งด้านจิตใจตนเอง ร่วมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกซึ่ง
อยู่ด้านนอก

อย่างน้อย แต่ละคนผู้ทำหน้าที่ดีที่สุดแล้ว เมื่อถึงช่วงซึ่งชีวิต
จำต้องจากไปตามกฎแห่งกรรมคงจะไปอย่างมีความสุข

การนำประเด็นสุดท้ายมากล่าว โปรดอย่าคิดว่าเป็นเรื่องของ
คนแก่ ในเมื่อคุณค่าของจิตใจคนมีพื้นฐานที่อิสระ ดังนั้นความรู้สึก
เช่นนี้ อาจเกิดขึ้นจากใครก็ได้จากใครก็ได้โดยไม่เกี่ยวข้องกับเรื่อง
วัยหรืออื่นใดทั้งสิ้น ดังนั้นการเกษตรจึงหาใช่เพียงแค่การปลูกพืช
เลี้ยงสัตว์เท่านั้น หากไม่ลืมว่า เราแต่ละคนต่างก็มีจิตวิญญาณเป็น
สิ่งบ่งบอกทิศทางของการดำเนินชีวิต

การเกษตร ยิ่งใกล้ชิดพื้นดินมาก ยิ่งควรมีเหตุผลหล่อหลอม
รากฐานจิตใจให้รู้สึกรับผิดชอบต่อสังคม โดยเฉพาะพื้นดินอันควร
ถือวาคือฐานการเรียนรู้ความจริงได้อย่างลึกซึ้งหากดำเนินชีวิตต่อไป
ไม่ลืมพื้นดิน ย่อมมีผลส่งเสริมให้รากฐานความคิดลึกซึ้งยิ่งขึ้น ทั้งนี้
และทั้งนั้นย่อมหวนกลับมามองสู่อีกด้านหนึ่งเพื่อเห็นแสงสว่างแห่ง
ปัญญาได้อย่างเป็นธรรมชาติ

24 พฤศจิกายน 2545

สารบัญ

- บทนำ 13
- คำนำ 17
- สืบเนื่องจากประวัติศาสตร์ 19
- ปัญหากล้วยไม้ครั้งนี้เกิดขึ้นเพราะความไม่รู้
ของผู้มีอำนาจบริหารระดับสูง 59
- อิศรภาพของคนไทยในการค้ากล้วยไม้
กำลังจะสูญสิ้นไปจากชีวิต 67
- จากปัญหาธุรกิจกล้วยไม้...ถึงชะตากรรมของชีวิต
และการเกษตรไทย 116
- จากวิญญูณการพัฒนามากกล้วยไม้ไทย
ถึงความมั่นคงของชาติ 128
- คนกล้วยไม้ไทย... วิญญูณการต่อสู้
เพื่อปกป้องอิสรภาพของแผ่นดิน 159
- การใช้สารเคมีซึ่งเป็นผลผลิตจากอุตสาหกรรม
เป็นเครื่องมือทำลายระบบเกษตรกรรมท้องถิ่น 186
- สัมภาษณ์ ศ.ระพี สาคริก 195
- ประวัติ ศ.ระพี สาคริก 206

ডাঃ এ. এ. সালেহীন

สืบเนื่องจากประวัติศาสตร์

บทนำ

ช่วงหลังๆ ก่อนที่จะก้าวไปข้างหน้า ฉันมักหวนกลับมาทบทวนสู่อดีตเท่าที่ชีวิตตนผ่านพ้นมาแล้ว นับวันยิ่งทำให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า ในอดีตของชีวิต ด้านหนึ่งคือความจริงซึ่งตนได้รับจากประสบการณ์ในการปฏิบัติ ที่เข้าไปฝังลึกอยู่ในรากฐานจิตใจตนเอง ซึ่งมองเห็นว่า มันเป็นคลังข้อมูลอันถือเป็นตำราธรรมชาติที่เก็บรวบรวมความจริงเอาไว้อย่างมากมายมหาศาล นอกจากนั้นดูเหมือนยิ่งค้นออกมาใช้ประโยชน์ ก็ยิ่งทำให้คลังดังกล่าวมีข้อมูลเก็บสะสมเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังมีรากฐานลึกซึ้งยิ่งขึ้นเป็นลำดับ

อนึ่งฉันยังรู้ต่อไปอีกว่า อดีตที่อยู่ในใจ ยังมีมากยิ่งช่วยให้ตนมองย้อนกลับไปสู่อดีตความเป็นมาจากด้านนอก แม้ก่อนเวลาที่ชีวิตจะเกิด ให้สามารถหยั่งรู้และเข้าใจได้อีกด้วย

ช่วงที่ฉันยังเป็นเด็ก แม้ภายในชั้นเรียนของโรงเรียนมีการสอนประวัติศาสตร์ชาติไทยอย่างละเอียด นอกจากนั้นครูยังนำ

ประมวลเหตุการณ์เรื่องนักธุรกิจชาวไต้หวัน

ขอส่งเสริมการขายจาก BOI

• 14 สิงหาคม 2545

ทาง BOI ส่งจดหมายเชิญสมาคมผลและผู้เกี่ยวข้องเข้าประชุมเพื่อขอความคิดเห็นที่นักธุรกิจชาวไต้หวันขอการส่งเสริมจาก BOI เพื่อขยายพันธุ์และผลิตต้นกล้ากล้วยไม้สกุลฟาแลนนอปซิส โดยนัดประชุมวันที่ 19 สิงหาคม 2545 เวลา 13.00 น.เชิญ 4 สมาคมคือสมาคมไม้ดอกไม้ประดับ สมาคมผู้ส่งออกกล้วยไม้ไทย สมาคมพฤกษศาสตร์แห่งประเทศไทย และสมาคม

นักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ โดยพาไปชมโบราณสถานต่างๆ ซึ่งมีการเก็บรวบรวมศิลปะหัตถกรรมบนพื้นฐานวัฒนธรรมดั้งเดิมของท้องถิ่น

อนึ่ง เป็นที่น่าสังเกตว่า สิ่งที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ของชาติไทยโดยทั่วไป ถ้ามีการนำมาเผยแพร่ มักเน้นความสำคัญไปยังภัยจากข้าศึกศัตรูโดยประเทศเพื่อนบ้านที่นำอาวุธเข้ามาใช้รุกราน แม้กระทั่งทุกวันนี้ หากมีการแสดงออกที่เชื่อมโยงไปถึงประวัติศาสตร์ของชาติ มักมีแนวโน้มนำเรื่องราวเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ดังกล่าวให้เห็นได้เสมอๆ

ผู้เขียนเรื่องนี้รู้สึกมานานแล้วว่า สภาพที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดเป็นการมองปัญหาด้านเดียว อีกทั้งมองออกไปสู่ด้านที่อยู่นอกจิตใจ แต่แท้จริงแล้วปัญหาที่เกิดขึ้นแก่สังคมไทย มีทั้งสองด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านอันควรถือว่คือรากฐานของปัญหา คือสิ่งซึ่งฝังลึกอยู่ในจิตใจคนท้องถิ่น

ถ้าไม่อาจมองเห็นปัญหาซึ่งเรามักเรียกกันว่า ศักดิ์้านใน นอกจากการคิดแก้ไขปัญหาให้บังเกิดผลอย่างแท้จริง จะไม่อาจเกิดขึ้นได้แล้ว ยังมีผลทำให้สภาพของสังคมเท่าที่เป็นมาแล้วทั้งหมด จำต้องตกอยู่ในสภาวะทรุดหนักยิ่งขึ้นเป็นลำดับ

ผลที่เป็นความจริงจากเรื่องดังกล่าว น่าจะเห็นได้จากการที่

กล้วยไม้แห่งประเทศไทย

• 19 สิงหาคม 2545

นายกสมาคมหรือผู้แทนจาก 3 สมาคมเข้าร่วมประชุมคือ

- สมาคมไม้ดอกไม้ประดับ
- สมาคมผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้ไทย (นายกสมาคมเข้าประชุม)
- สมาคมพฤกษศาสตร์แห่งประเทศไทย (ผศ.ดร.สุรวิษ วรรณไกรโรจน์

เป็นตัวแทนเข้าประชุม)

บุคคลยุคถัดมา เริ่มขาดการมองเห็นความสำคัญของปัญหาในด้านจิตใจชัดเจนยิ่งขึ้น แม้ผู้ที่ถูกเรียกว่านักวิชาการ ซึ่งมีหน้าที่ค้นคว้าวิจัยเพื่อหาข้อมูลที่เป็นความจริง เรายังเห็นว่ามีผู้สนใจชุดค้นหาความจริงจากอดีตความเป็นมา เกี่ยวกับการบุกรุกทำลายภูมิปัญญาไทยน้อยมาก ซึ่งแท้จริงแล้วน่าจะมีความเป็นมายาวนานไม่แตกต่างไปจากการถูกบุกรุกโดยศึกด้านนอกที่เป็นเพียงผลเฉพาะหน้าเท่านั้น

ดังนั้น หากหวนกลับไปทบทวนสู่อดีต แม้เพียงจากช่วงประวัติศาสตร์สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นต้นมา เรายังไม่พบเห็นอย่างชัดเจนว่ามีผู้ใดสามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับการบุกรุกที่เป็นภาพรวมจากทั้งสองด้านมาประมวลเป็นภาพความจริงเพื่อนำออกเผยแพร่สู่สาธารณชนแม้ในระบบการจัดการศึกษาให้ปรากฏชัด หากกลับไปปล่อยให้อิทธิพลวัฒนธรรมในด้านวัตถุจากตะวันตก เข้ามาบุกรุกจนกระทั่งถึงระบบการจัดการศึกษา จึงทำให้คนไทยส่วนใหญ่ขาดการดุกคิดจนกระทั่งเกิดสภาพทำลายรุนแรงยิ่งขึ้นจากทุกๆ ด้านดังที่พบเห็นได้ในขณะนี้

โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเกษตรอันควรถือว่าเป็นด้านสุดท้าย ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากมองเห็นความจริงแล้วว่า พื้นดินคือสิ่งซึ่งคนท้องถิ่นผู้ถือกำเนิดและถือเป็นพื้นฐานการพัฒนาเริ่ม

สมาคมกล้วยไม้แห่งประเทศไทย ศ.ระพี สาคริก ไม่สามารถเข้าประชุมได้เนื่องจากติดภารกิจอื่น แต่ได้แจ้งว่าจะขอให้ความคิดเห็นภายหลัง ทาง BOI ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมเรื่องนักธุรกิจชาวไต้หวัน ขอรับการส่งเสริมการลงทุนเรื่องการทำเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและผลิตต้นกล้วยไม้สกุลฟาแลนนอปซิส แต่ไม่ให้รายละเอียดเรื่องเงินลงทุนและพื้นที่ผลิตเพราะเป็นความลับ

จากภาคเกษตร นำไปสู่ความสำเร็จทางอุตสาหกรรมและบังเกิดผลทางเศรษฐกิจ โดย

ใช้อิสรภาพของชีวิตคนท้องถิ่นเป็นพื้นฐาน

ซึ่งขณะนี้ คนจากด้านบนแทบทั้งหมดมักกล่าวอ้างว่า ควรนำคนต่างชาติเข้ามาอยู่บนแผ่นดินไทย เพื่อคนไทยจะได้ใช้เป็นเครื่องมือต่อยอด แทนที่จะมองเห็นความจริงซึ่งฝังลึกอยู่ในรากฐาน หากสามารถรู้ได้ย่อมมองเห็นว่า เราเอาเขาเข้ามาเป็นนายใจเรา ซึ่งหลังการปฏิบัติแล้วจะรู้ว่า เราควรคิดต่อยอดจากรากฐานไทยเอง จึงจะชอบด้วยเหตุและผล

ระหว่างศึกษากายนอกกับศึกษากายใน

อาจมีผลมาจากการที่รากฐานจิตใจคนในสังคมไทยถูกครอบงำโดยอิทธิพลวัตถุนิยมถึงช่วงหนึ่งแล้ว ดังนั้น จึงทำให้คนไทยจำนวนมากมุ่งความสนใจไปยังศึกษาด้านนอกมากกว่า แม้ระหว่างช่วงกรุงศรีอยุธยา เรามักมุ่งเน้นไปยึดติดอยู่กับศึกษสงครามทางอาวูระระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งมีการบูรุกเข้ามา เช่นช่างาวิกันจนกระทั่งมีการนำมาแสดงกันถึงปัจจุบัน

• ต้นเดือนกันยายน

ศ. ระพี สาคริก โทรศัทพ์ติดต่อคุณสุวิทย์ แสงเทียน รองนายกสมาคมผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ไทย และประธานกลุ่มผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ภาคตะวันตก ถามว่าได้ทราบข่าวเรื่องนักธุรกิจชาวไต้หวันจะมาลงทุนหมื่นล้านผลิตต้นกล้วยไม้สกุลฟาแลนนอปซิสหรือไม่ คุณสุวิทย์รีบเข้ามาพบและปรึกษากับ ศ. ระพี สาคริก จากนั้นได้ติดต่อกับทาง BOI ขออนุญาตให้ผู้แทนจากสมาคมกล้วยไม้แห่งประเทศไทยและสมาคมผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ไทยเข้าพบ

แม้ช่วงนั้นคนจากต่างถิ่นต่างแดนที่มาจากคนละซีกโลก และมีพื้นฐานสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันไปจากท้องถิ่นเราเองเข้ามาท่องเที่ยว ก็ได้เข้ามากันบ้างแล้ว โดยการอ้างว่าต้องการสำรวจเก็บข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อหวังนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนา อันจะนำไปสนองประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่ตนและพรรคพวก แต่คนไทยก็ยังขาดการรู้เท่าทันจึงไม่สนใจติดตามค้นหาความจริงมา จนกระทั่งถึงทุกวันนี้ ดังจะพบจากแนวคิดในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในยุคนี้ซึ่งเน้นความสำคัญอยู่ที่เงินด้านเดียว

หากมองเห็นภาพได้ลึกซึ้งถึงระดับพื้นดิน ย่อมพบว่าความคิดดังกล่าวมีผล เปิดโอกาสให้ผู้คนจากนอกประเทศเข้ามาล้วงข้อมูลความจริงได้ถึงระดับล่าง แต่คนไทยเองก็ยังหลงอยู่แค่การจดลิขสิทธิ์พันธุ์พืชซึ่งเป็นเรื่องผิวเผิน จนกระทั่งมีการใช้กลอุบายเข้ามาเพื่อหวังถือครองแผ่นดิน แม้ผู้นำในยุคต้นๆ กรุงรัตนโกสินทร์จะได้พิจารณาใช้เหตุผลโดยประเมินกำลังตัวเองร่วมกับการยอมสละสิ่งน้อยเพื่อรักษาสิ่งใหญ่ แต่ก็คงเป็นเพียงการประคับประคองไม่ให้เกิดเหตุการณ์รุนแรงเท่านั้น

อย่างไรก็ตามจากสภาพความจริงที่อยู่ในรากฐานจิตใจคนท้องถิ่น ช่วงนั้นแม้ในด้านการบุกเบิกทางจิตใจยังไม่อาจทำให้คนท้องถิ่นรู้สึกได้ชัดเจนมากนัก แต่มันก็ค่อยๆ คืบคลานเข้ามาทำให้

• 4 กันยายน 2545

ผู้แทนจากสมาคมกล้วยไม้แห่งประเทศไทย และสมาคมผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ประมาณ 30 คนเข้าพบรองเลขาธิการ BOI เพื่อขอทราบรายละเอียดในการลงทุน เนื่องจากได้ข้อมูลมาว่าขอสนับสนุนการลงทุนด้วยทุน 35,000 ล้านบาท ในพื้นที่ 16,000 ไร่ บริเวณจังหวัดลพบุรีและสระบุรี ได้ทราบข้อมูลว่าจะลงทุนทำห้องปฏิบัติการเพราะเลี้ยงเนื้อเยื่อและผลิตกล้วยไม้ฟาแลนนอปซิส และผลิตต้นพันธุ์คาลาลิลลี เพื่อส่งจำหน่ายต่างประเทศโดยขนส่งทางเรือ

เกิดภาวะมีดบาดขึ้นในรากฐานจิตใจคนไทยบ้างแล้ว

แม้ภายในกระบวนการส่งเสริมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพุทธศาสนาซึ่งคนไทยส่วนใหญ่นับถือ หากเนื่องจากภาวะจิตใจที่เริ่มอ่อนแอ ทำให้ขาดการหยั่งรู้ถึงอิทธิพลของศีกด้านในซึ่งพยายามล้วงลึกเข้ามาทำลายถึงรากฐานจิตใจคนไทยลึกซึ้งยิ่งขึ้น

อนึ่งธรรมชาติได้ชี้ไว้อย่างชัดเจนว่า ไม่มีสิ่งใดเป็นไปทั้งหมดถึงกระนั้นส่วนที่ยังมีรากฐานจิตใจเข้มแข็ง ทำให้สามารถรู้เท่าทันย่อมมีลดน้อยยิ่งขึ้น นอกจากนั้นสิ่งที่ปรากฏเป็นความจริงอยู่ในสังคมบนพื้นฐานการพึ่งตนเอง เท่าที่มองเห็นมาแล้ว มักขึ้นอยู่กับตัวบุคคล ดังนั้นเมื่อชีวิตบุคคลผู้นั้นผ่านพ้นไปแล้วย่อมขาดการสืบทอด จึงทำให้ในที่สุดสภาพดังกล่าวจำต้องตกต่ำลงไปอีก

ในกรณีกล้วยไม้ ซึ่งแท้จริงแล้ว กล้วยไม้ก็คือพืชกลุ่มหนึ่งซึ่งมีอยู่ตามธรรมชาติในสภาพแวดล้อมของเมืองไทย นอกจากนั้นชาวบ้านยังมีการนำมาปลูกเลียนแบบธรรมชาติ ทำให้เป็นส่วนหนึ่งของการใช้ประโยชน์ในกระแสดนธรรมชาติที่ถืองินมาเป็นเวลาช้านาน

ระหว่างยุคกรุงรัตนโกสินทร์ซึ่งเริ่มมีการนิยมฝรั่งชัดเจนยิ่งขึ้น จึงนำคนจากเมืองฝรั่งเข้ามาเป็นที่ปรึกษาทั้งในด้านการบริหารงานแผ่นดินและการจัดการศึกษา จึงมีการนำแนวคิดในการปลูกกล้วยไม้แบบฝรั่งเข้ามาแทรกซึมโดยเริ่มจากระดับบน เริ่มต้นโดยกลุ่ม

• 5 กันยายน 2545

คุณเฉลิมชัย อูรวงกุล ส.ส. สกลนคร นำศาสตราจารย์ระพี สาคริก และคณะเข้าพบพณฯ นายกรัฐมนตรี ท่านรับจะพิจารณาให้และได้สอบถามเพิ่มเติมถึงปัญหาการส่งออก พิธีปัญหากระทรวงการขนส่งไม่พอ ท่านรับว่าจะนำไปพิจารณาแก้ไขปัญหาให้

ศักดิ์นาและพ่อค้านำกล้วยไม้มาเล่นเพราะเกิดความสนใจรูปแบบการปลูกที่ไม่เคยพบมาก่อน นอกจากนั้นยังนำพันธุ์กล้วยไม้ซึ่งฝรั่งไปแจกจ่ายมาจากเขตร้อนของทวีปอเมริกาซึ่งเป็นของแปลกใหม่สำหรับคนไทยเข้ามาเล่นร่วมด้วย ทำให้อิทธิพลวัฒนธรรมตะวันตกมีโอกาสเข้ามาแอบแฝงอยู่ในรากฐานจิตใจคนไทยไม่มากนักน้อย

วงการกล้วยไม้ที่พัฒนาขึ้นมาจากรากฐานตนเองอย่างเป็นระบบ เริ่มจากจิตวิญญาณที่ฝากความรักไว้กับแผ่นดิน ซึ่งสะท้อนภาพให้เริ่มเห็นได้ชัดเจนระหว่างช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง โดยที่ขณะนั้นกระแสอิทธิพลจากกลุ่มวัฒนธรรมตะวันตก ก็ได้เข้ามาใช้อิทธิพลวัตถุดิบดูพันธุ์ไม้ธรรมชาติภายในประเทศออกไปบ้างแล้ว

แม้เริ่มต้นจากบุคคลคนเดียวแต่รากฐานจิตใจที่พึ่งตนเอง มีความเข้มแข็งและลึกซึ้ง จึงสามารถยืนหยัดขึ้นมาสร้างทุกสิ่งทุกอย่าง จนกระทั่งขยายขอบข่ายกลายเป็นชุมชนส่วนหนึ่งบนผืนแผ่นดินไทยอย่างเป็นทางการ ทำให้ประเทศไทยกลายเป็นแหล่งซึ่งคนทั่วโลกต้องหันมาสนใจเกี่ยวกับเรื่องกล้วยไม้ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและความงดงามที่สนองตอบจิตใจแก่มวลมนุษยชาติ

เมื่อประมาณ 6-7 ปีมาแล้ว มีเอกสารต่างประเทศซึ่งพิมพ์เผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษไปสู่ทวีปอเมริกา ได้วิจารณ์ผลงาน

• 8 กันยายน 2545

คุณเฉลิมชัย อูราวงกุล ส.ส. สกลนครได้ขอให้เพื่อน ส.ส. 20 คน ลงชื่อในจดหมายถึง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เพื่อให้พิจารณาเลื่อนการอนุมัติ และให้ทำข้อมูลให้ชัดเจนก่อน

• 9 กันยายน 2545

ศ. ระพี สาคริก ประธานกลุ่มชาวสวนกล้วยไม้และผู้ประกอบการ ห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ร่วมกันแถลงข่าวต่อสื่อมวลชนที่บ้าน

กล้วยไม้ของไทยเอาไว้ว่า การพัฒนากล้วยไม้ของเมืองไทย เกิดจากความรักพื้นดิน อันถือเป็นรากฐานวัฒนธรรมท้องถิ่น

หลังจากอ่านแล้ว ฉันนึกไม่ถึงเลยว่า แม้นคนที่มองจากทัศนะต่างชาติ ยังสามารถเห็นเรื่องนี้ได้อย่างลึกซึ้ง กระทั่งตัวเองที่ช่วยทำจากใจที่ฝากความรักให้กับแผ่นดินถิ่นเกิด ก็ยังไม่ได้คิดถึงเรื่องนี้อย่างจริงจังทำให้รู้สึกว่าคุณเขียนสามารถมองเห็นความจริงได้อย่างลึกซึ้ง นับเป็นสิ่งหนึ่งที่ช่วยสอนให้ฉันเริ่มเข้าใจความหมายของวัฒนธรรมท้องถิ่นถึงความจริงได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

กรุงเทพธุรกิจ

เศรษฐกิจ ๒๕๔๕ ปีที่ 15 ฉบับที่ 5111 <http://www.bangkokbiznews.com>

'สุริยะ'ตั้งแง่กล้วยไม้ได้หัววัน ต้องร่วมทุนไทยเพาะเลี้ยง

นายสุริยะ สุริยะกิจ รมว.อุตสาหกรรม ในรัฐบาลพรรคพลังประชาชน (ในเครือการลงทุน(บีไอโอ) เป็นแม่เลี้ยงตัวที่คิดลงทุนได้วัน ได้ชื่อขององค์กรลงทุนในกิจการเกษตรพันธุ์ และเลี้ยงกล้วยไม้ในไทย มูลค่ากว่า 3.5 พันล้านบาท ได้ขอให้บีไอโอ สอนเทคนิคการลงทุนให้วันวัน 5 ปีขึ้นไปที่จะมีการส่งเสริมการลงทุนในกิจการดังกล่าว

นายสมคิด จงคศิริพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรีและรมว.คลัง ในฐานะประธานบีไอโอ กล่าวไว้ ในการพบปะกับนักธุรกิจชาวต่างชาติในเชียงใหม่ และกรุงเทพฯ เมื่อปลายเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา บีไอโอได้เชิญนายสุริยะ สุริยะกิจ รมว.อุตสาหกรรม และนายสุริยะ สุริยะกิจ รมว.อุตสาหกรรม ไปร่วมประชุมกับคณะที่นำโดย ดร.อรรถนิเวศน์ อรรถราชกุลกุล เป็นประธาน ซึ่งระบุว่า บีไอโอเห็นผลของบีไอโอได้ภายใน 6 สัปดาห์

นายสมพงษ์ วนภา เลขาธิการบีไอโอ กล่าวว่าการลงทุนในส่วนของกล้วยไม้ จะต้องเป็นกิจการลงทุนไทย โดยต่างชาติถือหุ้นไม่เกิน 49% เพื่อให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. กิจต่างด้าวที่กำหนดให้กิจการลงทุนไว้ให้คนไทย ต่างชาติจะดำเนินการได้เฉพาะการร่วมทุน

หากนักลงทุนได้วันรายวันไม่เพียงพอที่จะร่วมทุนกับผู้ร่วมทุนไทยแล้ว ก็มีความจำเป็นต้องมีการนำเงินและความชำนาญเข้ามาในโครงการกันอีก ไม่มีความเป็นไปได้ของโครงการกันอีก

นายสมพงษ์ วนภา เลขาธิการบีไอโอ กล่าวว่าการลงทุนในส่วนของกล้วยไม้ จะต้องเป็นกิจการลงทุนไทย โดยต่างชาติถือหุ้นไม่เกิน 49% เพื่อให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. กิจต่างด้าวที่กำหนดให้กิจการลงทุนไว้ให้คนไทย

ศ.ระพี สาคริก : น.ส.พ.ไทยรัฐ พาดหัวข่าวขึ้นหน้าหนึ่ง

• 10-12 กันยายน 2545

มีข่าวออกทางหน้าหนังสือพิมพ์เกือบทุกฉบับ ทางวิทยุหลายรายการและทางโทรทัศน์ทุกสถานี สื่อมวลชนให้ความสนใจมาก มีการให้สัมภาษณ์ในหลายรายการ เช่นรายการเก็บตกของ UBC ช่อง 8 รายการบ้านเลขที่ 5 รายการเช้าวันนี้ของช่อง 11 และรายการข่าวภาษาอังกฤษของช่อง 11 (21.00 น. วันจันทร์ที่ 16 กันยายน)

อย่างไรก็ตามเรื่องที่เกิดขึ้นกับวงการกล้วยไม้ไทยครั้งนี้ ทำให้อดรู้สึกไม่ได้ว่า คนไทยด้วยตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ขึ้นไปทำหน้าที่บริหารประเทศระดับสูง อันควรตระหนักถึงความจริงเรื่องนี้ เพื่อจะได้เป็นความหวังของประชาชนที่จะให้การคุ้มครองปกป้องแผ่นดินไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งชีวิตคนไทยผู้ฝากความหวังไว้กับแผ่นดินผืนนี้ให้อยู่ได้อย่างปลอดภัย แต่สิ่งดังกล่าวแม้ปัญหาจะผ่านพ้นมาแล้ว ก็ทำให้หลายคนเห็นว่าอยู่กับตัวบุคคลอย่างเห็นได้ชัด แม้ไม่ได้อยู่ในอำนาจการบริหารของรัฐ ดังนั้นถ้ามองไปสู่ระยะยาว ย่อมทำให้มองเห็นความหวังของบ้านเมืองได้ยากยิ่งขึ้น

ส่วนพืชผลการเกษตรชนิดอื่น เราจะพบความจริงว่าอิทธิพลนิยมวัตถุนั้นเป็นผลสืบเนื่องมาจากผลพวงของวัฒนธรรมตะวันตก ได้เข้ามาบุกรุกทำลายจนกระทั่งถึงพื้นดินอย่างกว้างขวางแล้ว หรืออีกนัยหนึ่งอาจกล่าวได้ว่า โดยที่เกษตรกรรชาดผู้นำในการชี้แนวทางได้อย่างเข้มแข็งการเกษตรของไทยกำลังเผชิญปัญหาจากภัยในเงามืดซึ่งมีผลกลืนชาติในที่สุด

แม้ในยุคก่อน การปลูกพืชบนพื้นที่น้ำไหลทรายมูลซึ่งมีดินตะกอนถูกน้ำพัดพาเอาอาหารพืชมาจากตอนเหนือ ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ โดยที่คนยุคก่อนไม่เคยคิดใส่ปุ๋ยเคมี

มาถึงยุคนี้ ผลจากการส่งคนไปศึกษาวิชาการเกษตรในต่าง

• 14 กันยายน 2545

ชาวสวนกล้วยไม้ ผู้แทนสมาคม กลุ่มกล้วยไม้ ไม้ดอก ไม้ประดับ ผู้ส่งออก ผู้เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ประมาณ 2,000 คนมาชุมนุมที่ห้องประชุมใหญ่ พุทธมณฑล เพื่อคัดค้านการส่งเสริมการลงทุน BOI ของชาวต่างชาติในธุรกิจกล้วยไม้ และไม้ดอกไม้ประดับ มีผู้มาให้รายละเอียดคือ ศ.ระพี สาคริก นายสุวิทย์ แสงเทียน ส.ส. เฉลิมชัย อุรากร นายปานสุข ศรีโพธิ์เจริญ โดยมีนายจิตติ รัตนเพียรชัย (เป็นผู้ดำเนินรายการ) นอกจากนั้นยังมีผู้กล่าวสนับสนุนอีกคือ ส.ส. ภิญโญ วิโรจน์ (จาก จ.นครสวรรค์) ส.ส. สุธรรม

ประเทศ ทำให้นำเอาความคิดในลักษณะปนเปื้อนกลับมาเผยแพร่ ทำให้พบความจริงว่าเกษตรกรไทยมีการใช้ปุ๋ยที่สั่งซื้อมาจากเมืองนอก ซึ่งนอกจากิตรอนผลประโยชน์ที่เกษตรกรควรได้รับอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย กลับจำต้องแบ่งปันไปสนองประโยชน์แก่ชนต่างถิ่น จนกระทั่งทำให้หมิ่นสิ้นล้นพันตัว

อนึ่งเนื่องจากกลุ่มบุคคลผู้ซึ่งถูกเรียกว่าเป็นนักวิชาการส่วนใหญ่ มีรากฐานจิตใจตกเป็นทาสความคิดคนต่างชาติไปแล้วอย่างกว้างขวาง แม้กระทั่งผู้ที่ออกไปทำงานในด้านขายปุ๋ยขายยา ก็เช่นกัน ส่วนใหญ่มีแนวโน้มออกไปรับใช้ผลประโยชน์คนต่างชาติ ที่มุ่งเข้ามาครอบงำสิ่งซึ่งพวกเขาต้องการจากแผ่นดินผืนนี้ ในลักษณะซ่อนเร้นมากับความมีเดบอดทางภูมิปัญญาของคนไทย ทำให้คิดได้ไม่ถึง

ซึ่งคนกลุ่มนี้มักมีนิสัยชอบอ้าง ถึงการได้วัตถุมาจนเจือชีวิตตัวเอง แม้การอ้างว่า ไม่เช่นนั้นจะต้องอดตาย แทนการตัดสินใจยอมตายเพื่อสนองบุญคุณแม่ธรณีเช่นคนในยุคประวัติศาสตร์

ในแวดวงของคนที่อยู่ภายใต้ระบบการจัดการ ส่วนใหญ่ แม้ในด้านการประชุมวิชาการ รวมถึงการตั้งองค์กรต่างๆ เพื่อการค้นคว้าวิจัยและให้บริการสู่สาธารณชน แทนที่จะมุ่งมั่นทำงานลงสู่พื้นดินอย่างดีที่สุด กลับพยายามคิดที่จะแบ่งตัวเองเพื่อสร้างภาพให้คนเห็นว่าเป็นระดับบนจนถึงระดับชาติเลยไปถึงระดับโลก ทั้งนี้

ระชนษ์ (ส.ส. จากจ.สมุทรสาคร) ดร.สุรพล สุตารา (ประธานมูลนิธิสืบนา
คะเสถียร) อ.สมาน ศรีงาม (บรรณาธิการหนังสือพิมพ์เส้นทางเศรษฐกิจ)

ผู้สื่อข่าวให้ความสนใจมาทำข่าว และมีข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์
และโทรทัศน์ทุกสถานี

• ทำไมชาวต่างชาติจึงขอมาลงทุนในไทย

1. ไทยมีศักยภาพสูงกว่าในการเลี้ยงลูกไม้ สภาพอากาศดี แรงงาน
ราคาถูกกว่า

และทั้งนั้นเนื่องจากรากฐานจิตใจขาดการหยั่งรู้ความจริงจากใจตัวเองว่า ตนเป็นใครและถือกำเนิดมาจากที่ไหน

แม้ในยุคนี้ สังคมเกษตรกรรมกำลังหวนกลับมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์ แต่กลับถูกกลุ่มบุคคลระดับบนรังแก โดยนำเอาภาวะปนเปื้อนเข้ามาซุกซ่อนไว้อย่างไรก็ตามเมตตาปราณีจึงสะท้อนความจริงให้เห็นว่า จากการทำคนไทยได้รับการหล่อหลอมจิตใจให้ตกเป็นทาสรับใช้คนต่างชาติแล้ว ยังมีการหวนกลับมาทำร้ายเพื่อนไทยด้วยกันเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มคนไทยซึ่งใช้ชีวิตอยู่กับพื้นดินอย่างเลือดเย็นที่สุด

สำหรับวงการกล้วยไม้ไทยซึ่งพัฒนาตัวเองขึ้นมาได้อย่างเข้มแข็ง จากกระแสการต่อต้านของกลุ่มบุคคลผู้เห็นแก่ตัว ร่วมกับคนในสังคมทั่วไปซึ่งมองเห็นกล้วยไม้จากพื้นฐานที่ขาดการรู้ความจริง จนกระทั่งสามารถเจริญเติบโต โดยมีผลงานได้รับการยอมรับจากวงการกล้วยไม้ทั่วโลก

แม้การที่ประเทศไทยได้รับการสนับสนุนจากที่ประชุมระดับโลกให้รับเป็นเจ้าของภาพจัดงานประชุมกล้วยไม้โลกครั้งที่ 9 เมื่อปี พ.ศ. 2521 แท้จริงแล้วเราไม่เคยคิดอยากได้งานนี้มาจัดในประเทศไทย แต่คนหลายชาติต้องการนำมามอบให้ เนื่องจากรู้สึกศรัทธาในคุณงามความดีที่ผู้นำปฏิบัติมุ่งมั่นทำงานให้กับทุกคนอย่างปราศจาก

2. ต้นทุนการผลิตต้นกล้าของห้องปฏิบัติการในไทยราคาถูกที่สุดในโลก จึงอยากมาลงทุนทำห้อง lab ในไทย

ประเทศผู้ผลิต ราคา/ต้น (ของกาเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ)

ไทย 3 บาท

ไต้หวัน 21NP (24 บาท)

อเมริกา 60 เซ็นต์ (25 บาท)

3. ไทยเป็นประเทศที่มีการส่งออกเป็นอันดับหนึ่งของโลก ถ้ามาลงทุนไทยและวางกุศโลบายให้กิจการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้และห้องปฏิบัติการ

การเลือกชาติภาษา

อนึ่ง การจัดงานครั้งนั้นผู้นำการบริหารนับแต่เริ่มแรกได้ตัดสินใจไม่ขอรับการสนับสนุนในด้านงบประมาณแผ่นดินเป็นพิเศษแม้แต่น้อย ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากมองเห็นความสำคัญจิตใจคนซึ่งถือได้ว่าเป็นพลังธรรมชาติที่ยิ่งใหญ่อยู่แล้ว จึงสามารถวางแผนระดมคนเข้ามาร่วมกันทำงานโดยใช้ธรรมชาติของสิ่งนี้ปรากฏผลเป็นที่ประทับใจแก่ผู้เข้าร่วมงานจากทั่วโลก

อย่างไรก็ตามการจัดงานระดับโลกขึ้นในประเทศไทยเป็นครั้งแรก โดยมีผู้คนจากประเทศต่างๆ เข้าร่วมร่วมงานประมาณ 3,000 คน จากกว่า 50 ประเทศ นอกจากนั้นเศรษฐกิจที่ได้รับไม่แต่เพียงคนในวงการกล้วยไม้ของไทยเท่านั้น หากคนจากหลายอาชีพซึ่งได้รับผลจากงานครั้งนั้นมากกว่าเรื่องกล้วยไม้หลายเท่าตัว นอกจากนั้นยังมีผลถึงระยะยาวอีกด้วย

แต่สภาพที่กล่าวมาแล้ว ก็ขึ้นอยู่กับตัวบุคคลอีกเช่นกัน จึงปรากฏว่าไม่เพียงเป็นครั้งแรกเท่านั้น แต่น่าจะเป็นเพียงครั้งเดียวเท่าที่พบเห็นมาแล้วจนถึงบัดนี้ ทั้งนี้และทั้งนั้นเป็นเพราะคนส่วนใหญ่มีรากฐานจิตใจขาดความเข้มแข็งที่จะต่อสู้กับอิทธิพลวัตถุและเงิน ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัญหาที่ฝังลึกอยู่ในรากฐานการศึกษาและเศรษฐกิจไทยในปัจจุบัน

ของไทยล้มได้ ตลาดที่คนไทยสร้างไว้จะเป็นของเขา

• BOI เคยให้การสนับสนุนการลงทุนของชาวต่างชาติในไทยมาก่อนหรือไม่

เคยให้ แต่ในวงเงินการลงทุนไม่มากเท่านี้เช่น

- การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชของญี่ปุ่น ที่จ. เชียงใหม่

- การเลี้ยงฟาร์มถ่านอบซีส ที่สันกำแพง เชียงใหม่ ของญี่ปุ่น เลี้ยงมา

8 ปีขายต้นหมดและเลี้ยงหายแทน

การเกษตรกับชีวิตคนท้องถิ่น

สังขรณ์ของชีวิตคนซึ่งมีวิญญาณปรากฏอยู่ในรากฐานการดำเนินชีวิต ได้มีการชี้ถึงความจริงเอาไว้อย่างชัดเจนว่า แม่ธรณีคือผู้ให้กำเนิด ผู้เลี้ยงดู และอบรมสั่งสอนให้มนุษย์แต่ละคน มีโอกาสเจริญเติบโตขึ้นมานบนพื้นฐานคุณธรรมและจริยธรรมจากการนำปฏิบัติ ไปจนกระทั่งถึงวันสิ้นชีวิต ในที่สุดย่อมคืนทุกสิ่งทุกอย่างกลับสู่พื้นดินอย่างเป็นทางการ

ดังนั้น ภายในจิตสำนึกของมนุษย์ที่เกิดมา ควรมีความรัก ความกตัญญูรู้บุญคุณของแม่ธรณีและมุ่งมั่นทำงานเพื่อสนองพระคุณโดยถือว่าเป็นหน้าที่อันสำคัญที่สุด ดังนั้น ภายในภาพรวมของชีวิตมนุษย์แต่ละคน ยิ่งเติบโตมากขึ้น ควรมีความรู้ความเข้าใจที่หยั่งรู้คุณค่าของพื้นดินอันเป็นถิ่นเกิดของตนลึกซึ้งยิ่งขึ้น จึงจะช่วยให้การดำเนินชีวิตมีความมั่นคงยั่งยืนตลอดไปจนถึงวันสุดท้าย

พฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของมนุษย์แต่ละคน นับแต่ช่วงเริ่มต้นเกิดมาซึ่งยังพึ่งตนเองได้ยาก นอกเหนือการมุ่งเรียนรู้จากสิ่ง ที่ตนเริ่มต้นสัมผัส นับตั้งแต่ผู้ใกล้ชิดซึ่งหมายถึงแม่และพ่อของตนแล้ว สิ่งลึกซึ้งยิ่งกว่านั้น ควรมีความรู้ความเข้าใจรักพื้นดิน อันถือว่าเป็นศูนย์รวมของสื่อความรักที่มีเหตุผลสานถึงทุกคน จึง

• ถ้าผู้ขอการส่งเสริมจาก BOI ไปลงทุนที่ประเทศอื่นจะกระทบต่อไทยหรือไม่

ไม่มีผลกระทบ เนื่องจากข้อขนส่งสินค้าทางอากาศ ละจำนวนสายการบินจากไทยมีมากที่สุด ทางมาเลเซียมีจำนวนน้อยกว่า ต้นทุนการผลิตสูงกว่า

เหตุผลที่คัดค้าน :

1. กลัวไม่เป็นเอกลักษณ์ของประเทศไทย เมื่อพูดถึงกล้วยไม้ในเขตร้อนทุกคนจะนึกถึงประเทศไทย เพราะมีการปลูกเลี้ยงและส่งออก

ถือว่าแม่ธรณีคือแม่บังเกิดเกล้าอันยิ่งใหญ่ที่สุดของชีวิตตนเอง

ภายในองค์ประกอบของมนุษย์ มองจากรากฐานจิตใจที่มีการแสดงออกมาปรากฏ เริ่มต้นจากการทำงานซึ่งในที่สุดย่อมทำให้เกิดการพึ่งตนเอง สังคมความรู้จากช่วงเริ่มแรกที่ผ่านพ้นมาถึงจุดหนึ่งแล้ว ณ จุดนี้เองที่เราถือว่คือวิถีทางที่หวนกลับมาให้ความสำคัญแก่คุณค่าจิตใจ จากผลการทำงานที่มอบประโยชน์สุขให้กับเพื่อนมนุษย์ทุกคนอย่างรู้คุณค่า

เราจึงกล่าวได้ว่า เมื่อวิถีชีวิตก้าวมาถึงจุดนี้ ย่อมทำให้เกิดความรู้สึยกความสำคัญของเพื่อนมนุษย์ไว้เหนือตนเอง หรืออีกนัยหนึ่งหมายถึงการมอบความรักความจริงใจให้กับพื้นดินถิ่นเกิดซึ่งแน่นอนที่สุด กระแสความรักดังกล่าวย่อมมีเหตุมีผล นำไปถึงเพื่อนมนุษย์รวมถึงสรรพสิ่งทั้งหลายซึ่งดำรงชีวิตอยู่ร่วมผืนดินเดียวกัน จนกระทั่งกระจายออกไปถึงภูมิภาคต่างๆ ของโลก

จากความจริงที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด ช่วยให้สรุปอย่างมั่นใจได้ว่า ความหมายของการเกษตร น่าจะหมายถึงสองด้านด้วยกัน ด้านแรกคือการหาเลี้ยงชีพเพื่อการดำรงอยู่ของชีวิตอย่างรู้เหตุรู้ผล

ส่วนอีกด้านหนึ่งคือด้านจิตใจอันควรถือว่คือรากฐานสำคัญที่สุด ด้านนี้หมายความว่า การเกษตรมีผลช่วยอบรมบ่มนิสัยคนให้เป็นผู้ที่รู้คุณค่าของแผ่นดินอันถือได้ว่าคือแม่บังเกิดเกล้าของตน

เป็นอันดับหนึ่งของโลก มีการผสมพันธุ์และปรับปรุงพันธุ์จนได้พันธุ์ดีจำนวนมาก เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายทั่วโลก คนไทยจะไม่สามารถผลิตขายได้เนื่องจากต้นทุนการผลิตสูงกว่า ชาวต่างชาติที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลไทย

2. กลางทุนผลิตในเนื้อที่ 16,000 ไร่ จะทำให้ผลผลิตล้นตลาด และสร้างปัญหาเรื่องการขนส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ เนื่องจากปัจจุบันในไทยมีพื้นที่ผลิตประมาณ 14,000 ไร่ และการขยายพื้นที่ผลิตทำได้ไม่มาก เนื่องจากลงทุนมาก มีการขยายการลงทุนในหมู่ชาวสวนตามกำลังทรัพย์ จึงไม่

รวมถึงเพื่อนร่วมชีวิต เริ่มจากคนที่อยู่ใกล้ชิด ไปจนกระทั่งถึงเพื่อน
มนุษย์แม้อยู่ห่างไกลแค่ไหน ในเมื่อกระแสความรู้สึกรู้สึกจากการ
ทำงานบนพื้นฐานความรัก มีผลทำให้รากฐานจิตใจเปิดกว้างยิ่งขึ้น
ย่อมสามารถสานถึงคนทั่วโลกได้เองอย่างเป็นธรรมชาติ

ดังนั้น เราจึงพบความจริงว่า สังคมมนุษย์ที่มีความเจริญใน
ด้านอารยธรรม ผลจากการเรียนรู้ทำให้คนท้องถิ่น มีจิตสำนึกที่จะ
หวงแหนงานเกษตรกรรมไว้ใช้เป็นพื้นฐานความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของชุมชน
เราจึงพบว่าแม้ความเจริญจะก้าวหน้าไปไกลแค่ไหน หากสามารถ
รักษารากฐานจิตใจให้อิสระอยู่ได้ ย่อมเกิดจิตสำนึกที่รู้สึกว่าการ
เกษตรคือพื้นฐานสังคมซึ่งสำคัญที่สุด

ดังนั้น ถ้ามองสู่มุมมองกลับ ผู้ที่รู้ความจริงดังกล่าวแล้วยอม
เข้าใจได้ว่า การสูญเสียการเกษตรกรรมอันควรสงวนไว้เพื่อชีวิตคน
ท้องถิ่น น่าจะเกิดจากการที่จิตสำนึกรับผิดชอบอันควรมีอยู่ในส่วน
ลึกของรากฐานจิตใจถูกทำลายโดยสิ่งแปลกปลอม ซึ่งรากฐาน
จิตใจคนท้องถิ่นไม่อาจรู้เท่าทัน

หากย้อนกลับไปค้นหาข้อมูลในอดีต ตั้งแต่ช่วงที่เมืองไทยถูก
รุกรานจากกำลังทหารของประเทศเพื่อนบ้านในสมัยกรุงศรีอยุธยา
เราจะพบว่าหลายสิ่งหลายอย่างยังมีความเป็นธรรมชาติให้เห็นได้

แม้ช่วงนั้นสังคมยังไม่มีสื่อที่สามารถแจ้งข่าวคราวได้อย่าง

สันตลาล

ค่าโรงเรือน (บาท/ไร่)

กล้วยไม้สกุลหวาย

กล้วยไม้สกุลแวนด้า

ค่าต้นพันธุ์ (บาท/ไร่)

80,000-100,000

30,000-45,000

350,000-450,000

80,000-120,000

รวดเร็ว จากการพึ่งพาเครื่องมืออันเป็นสิ่งประดิษฐ์อย่างที่เรียกกันว่าไฮเทคเช่นทุกวันนี้ แต่ผู้บริหารประเทศในเมืองหลวงก็สามารถรู้ข่าวคราวได้ไม่ยาก อย่างที่เรียกกันว่า ม้าเร็ว เนื่องจากรากฐานจิตใจคนท้องถิ่นทุกระดับมีความรักความผูกพันอยู่กับพื้นดินร่วมกัน จึงสามารถส่งข่าวจากชายแดนเข้ามาถึงเมืองหลวงได้ไม่ยาก

นอกจากนั้นแล้ว เรายังพบความจริงว่า การยกทัพมาทำศึกสงครามในสมัยนั้น มีการวางแผนล่วงหน้าเป็นเวลานาน อย่างสอดคล้องกันกับสภาพที่เป็นจริงของธรรมชาติ แม้ประเทศเพื่อนบ้านเองก่อนจะยกทัพ เข้ามาประชิดติดกรุง ได้ส่งทัพหน้าเข้ามาทำนาปลูกข้าวเอาไว้เป็นขั้นเป็นตอน

เมื่อกองทัพยกไปถึงไหนย่อมมีเสบียงอาหารเตรียมพร้อมอยู่แล้ว สิ่งนี้หรือไม่ใช่ควรสำนึกได้ว่าเป็นความสำคัญของการเกษตรที่แทรกซึมอยู่ในการวางแผนทุกเรื่อง แม้กระทั่งการเตรียมทำศึกสงคราม

ดังนั้น หากคนยุคปัจจุบันสำนึกถึงความสำคัญของสิ่งที่ป็นอดีตได้อย่างลึกซึ้ง ย่อมตระหนักได้ว่าการเกษตรคือระบบการเรียนรู้พื้นดินถิ่นเกิดของตนร่วมกับการใช้ประโยชน์ภายในวิถีชีวิตคนทุกหมู่เหล่า บนพื้นฐานความรักความห่วงใย ร่วมกับการมีจิตสำนึกรับผิดชอบที่จะร่วมใจกันอนุรักษ์ทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งเกิดจากพื้นดินร่วมกับชีวิตตนไว้ให้เป็นมรดกตกทอดถึงชนรุ่นหลัง

การบุกรุกถือครองแผ่นดินจากชนต่างถิ่น โดยใช้กลยุทธ์การเกษตรเป็นเครื่องมือ

ดังได้กล่าวไว้แล้วว่า การเกษตรกรรมคือสิ่งที่ควรมีอยู่ใน

จิตใต้สำนึกของคนไทยทุกคน ไม่ว่าจะประกอบอาชีพการเกษตร โดยตรง หรือหาเลี้ยงชีพจากสิ่งอื่นใดก็ตาม แต่โดยสัญจรรมแล้ว ถ้าทุกคนรักความเป็นไทแก่ตนเอง หากแต่ละคนเกิดทูลสิ่งนี้ไว้เหนืออื่นใดทั้งหมด ย่อมถือว่ามีวิญญาณความรักที่มอบให้กับแผ่นดินถิ่นเกิดอย่างเป็นธรรมชาติ เราจึงควรเข้าใจได้ว่า การเกษตรคือศูนย์รวมใจของคนทั้งชาติ

ช่วงเริ่มแรกของยุคประวัติศาสตร์ เราจะพบว่าประเทศไทยเพื่อนบ้านใช้กำลังคนและอาวุธเข้ามาบุกรุกดินแดนอันเป็นที่รักของ

คนไทย แต่นั่นน่าจะเป็นเพียงภาพเฉพาะหน้าเท่านั้น หากใครมองเห็นได้ลึกซึ้งถึงวิญญาณความเป็นคนย่อมรู้ได้ว่า การที่มีศึกจากแดนไกล วางแผนใช้อิทธิพลรูปวัตถุจากสิ่งประดิษฐ์บนพื้นฐานแนวคิดความเชื่อของตนเป็นอาวุธ ล่วงล้ำทำลายรากฐานจิตใจคนท้องถิ่นให้จำต้องสูญเสียความรักแผ่นดินถิ่นเกิด น่าจะถือว่คือการล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของคนไทยอย่างเล็ดเย็นที่สุด

อนึ่ง ถ้าหากกลับไปนึกถึงช่วงประวัติศาสตร์ของชาติ แม้คนไทยจะสามารถรักษาเอกราชของชาติเอาไว้ได้แทนการถูกยึดครองเช่นประเทศเพื่อนบ้าน แต่แท้จริงแล้วเราหารอดพ้นจากสงครามเย็นซึ่งมีความลึกซึ้งเห็นอกว่าสภาพดังกล่าว

อย่างไรก็ตามบทเรียนในอดีตได้สอนให้รู้ความจริงว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดจากความโลภของมนุษย์ แม้ได้ส่วนหนึ่งย่อมต้องการได้อีกส่วนหนึ่ง จึงยากที่จะหยุดยั้ง ทำให้ชีวิตไทยทั้งชาติจำต้องล้มลุกคลุกคลานมาโดยตลอด

แม้จะพบความจริงว่าศึกษาด้านนอกค่อยๆ เบาลงไปแต่ศึกษาด้านในก็หาใช่หยุดแค่นั้น หากเวลาผ่านไปนานทำให้เกิดการบุกรุกอิสรภาพภายในรากฐานจิตใจคนท้องถิ่นลึกซึ้งยิ่งขึ้นเป็นลำดับ จนกระทั่งลุกลามต่อมาทำให้คนส่วนใหญ่ขาดการรู้เท่าทัน ทำให้ในปัจจุบันเราจะพบได้แทบทุกเรื่อง ยิ่งจากกลุ่มบุคคลผู้ขึ้นไปอยู่ระดับสูงในระบบการบริหารงานด้วย

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบการจัดการศึกษา คนในชาติโดยเฉพาะกลุ่มคนระดับบนเริ่มสะท้อนให้เห็นภาพการตกเป็นทาสความคิดคนต่างถิ่นชัดเจนยิ่งขึ้นเป็นลำดับ

ดังนั้น จากอดีตที่ผ่านมา ยิ่งมาถึงช่วงกลางของกรุงรัตนโกสินทร์ ก็ยิ่งทำให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นว่า เกิดการถ่ายทอดอิทธิพลเทคโนโลยีที่แทรกซึมเข้ามาในกระบวนการจัดการศึกษาทั้งสองด้าน ด้านหนึ่งคือการแสดงมายาภาพจากชนต่างถิ่นที่กล่าวว่าการเข้ามาช่วยเหลือ ส่วนอีกด้านหนึ่งมีการสนับสนุนให้ทุนการศึกษาเพื่อส่งคนไปหล่อหลอมจิตใจ ทำให้วิญญาณความเป็นไทแก่ตนเองจำต้องถูกกลืน

หลังจากกลับมาสู่บ้านเกิดเมืองนอนแล้ว ธรรมชาติที่อยู่ในรากฐานจิตใจย่อมเปลี่ยนแปลงจากสิ่งที่เคยอยู่บนผืนแผ่นดินไทยเองไปตั้งอยู่บนพื้นฐานซึ่งเป็นแผ่นดินต่างชาติ

แม้มองย้อนกลับไปสู่ออดีต จากช่วงกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งอิทธิพลตะวันตกเข้ามาถือครองดินแดนของกลุ่มประเทศเอเชียเขตร้อน เราจะพบว่าช่วงหลังๆ อิทธิพลการเกษตรบนพื้นฐานอเมริกันได้รับการถ่ายทอดเข้ามาสู่ประเทศฟิลิปปินส์ ขานรับจากนโยบายซึ่งถูกกำหนดโดยกลุ่มอำนาจของรัฐบาลไทย

ในช่วงนั้นสิ่งที่เป็นรูปธรรมซึ่งปรากฏเห็นชัดก็คือ การที่รัฐบาลไทยได้ให้ทุนการศึกษาส่งนักเรียนซึ่งได้รับการคัดเลือกกว่าเรียนดีไปศึกษาต่อปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แห่งฟิลิปปินส์ ซึ่งประเทศนี้เคยตกอยู่ใต้อิทธิพลการปกครองของสหรัฐอเมริกามาแล้วเป็นเวลานาน

แม้เป็นประเทศเขตร้อนแต่วัฒนธรรมจากสหรัฐอเมริกาผสมผสานกับวัฒนธรรมสเปนได้รับการถ่ายทอดมาจากการเกษตรภาคใต้ของสหรัฐอเมริกา เช่น วัฒนธรรมคาวบอย ซึ่งหมายถึงคนเลี้ยงสัตว์แบบตะวันตกได้เข้ามาผสมกลมกลืนอยู่ในนั้นอย่างชัดเจนแล้ว

ดังจะพบความจริงว่า ในมลรัฐภาคใต้ของสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีเลือดผสมของชาวตะวันตกโดยเฉพาะเลือดสเปน ร่วมกับอินเดียนแดงซึ่งเคยเป็นเผ่าพื้นบ้านมาก่อน แต่อยู่ภายใต้อิทธิพลการจัดการของฝรั่งร่วมกับการผลิตภาพยนตร์ส่งเข้ามาเผยแพร่ในสังคมประเทศเขตร้อนของทวีปเอเชีย ถือเป็นรูปแบบหนึ่งซึ่งได้รับการนิยมจากคนรุ่นหนุ่มรุ่นสาวจนกระทั่งหายใจเป็นคาวบอย

เงื่อนไขดังกล่าวได้รับการถ่ายทอดผ่านมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ประเทศฟิลิปปินส์ เข้ามาสู่ประเทศไทย ดังจะพบได้ว่า เส้นทางสายนี้ผ่านเข้ามาทางโรงเรียนฝึกหัดครูเกษตรกรรม จนกระทั่งเริ่มเห็นได้ชัดเจนจากการศึกษาเกษตรศาสตร์ที่แม่โจ้ระหว่างช่วงปี พ.ศ. 2480 เป็นต้นมา

แต่ว่าในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ประเทศฟิลิปปินส์นั้นได้ มีการปรับรูปแบบเล็กน้อย สำหรับตราที่ออกแบบเป็นสัญลักษณ์ หารใช้ร่วมกับคนแต่งควายไม่ หากกลับมาใช้รูปควายแต่ยัง รักษารูปแบบควายเอาไว้ ดังจะพบความจริงได้จากโรงเรียน เกษตรกรรมแม่ใจที่จังหวัดเชียงใหม่ตั้งแต่บัดนั้น

ช่วงนั้นผู้เขียนเข้าไปเป็นนักเรียนอยู่ที่นั่นพอดี จึงเห็นภาพ ความจริงได้อย่างชัดเจนว่า ค่านิยมรูปแบบเกษตรกรฝรั่งเกิดขึ้น ตรงนั้นทำให้ตนรู้สึกได้แล้ว แต่ยังเป็นช่วงที่นักเรียนและคนงานใช้ ควายไถนาอยู่กับพื้นดิน ส่วนผู้อำนวยการแต่งชุดควายนั่งขับรถ แทรกเตอร์ซึ่งขณะนั้นมีอยู่เพียงคันเดียว

ภาพดังกล่าวมีอิทธิพลครอบงำค่านิยมของนักเรียนหลายคน ทำให้ไฝฝืนจะเป็นเกษตรกรขับรถแทรกเตอร์ในอนาคต แต่ช่วงนั้นก็ ยังถูกกีดกันไม่ให้นักเรียนเข้าไปขับรถแทรกเตอร์

โดยธรรมชาติของมนุษย์แต่ละคนยิ่งถูกห้ามก็ยิ่งมีความ อยากรากขึ้น ผู้เขียนมีเพื่อนหลายคนไฝฝืนที่จะขับแทรกเตอร์อย่าง ผู้อำนวยการขณะนั้นนักเรียนถูกใช้ให้เอาจอบพื้นดินแทนควายไถนา ทำให้เกิดแรงผลักดันขึ้นในใจ แทนที่จะติดต่อกับใจตัวเอง

สิ่งที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดเป็นตัวอย่างกรณีหนึ่งซึ่งมีผล ปลุกฝังรากฐานจิตใจให้เปลี่ยนพื้นฐานจากความเป็นไทแก่ตนเอง อันควรรักวัฒนธรรมท้องถิ่นเอาไว้ให้มั่นคงอยู่ได้ มาอยู่บนรากฐาน ใหม่ซึ่งเป็นวัฒนธรรมตะวันตก อันเป็นคนละด้านกับวัฒนธรรม พื้นฐานของชีวิตแต่ละคน

สำหรับตัวผู้เขียนเองซึ่งมีความเข้มแข็งที่จะต่อสู้กับใจตนเอง อยู่แล้ว จึงทำให้เกิดความรู้สึกคัดค้านชัดเจนยิ่งขึ้น แต่ตนก็ไม่ได้ แสดงอะไรออกมาโดยที่คิดว่า เมื่อยังไม่ถึงเวลาที่ยังเก็บเอาไว้ในใจ ก่อน

การใช้สารเคมีซึ่งเป็นผลผลิต จากอุตสาหกรรมเป็นเครื่องมือ ทำลายระบบเกษตรกรรมท้องถิ่น

ทุกวันนี้ แม้เกษตรกรไทยจะปลูกพืชผลได้งามมากแค่ไหน แต่แทนที่ตัวเองจะได้รับผลอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย เพื่อสนับสนุนให้ฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น แต่กลับพบว่ายิ่งปลูกพืชผลได้งามดี อีกทั้งมีผลผลิตสูงขึ้น ฐานะทางเศรษฐกิจของเกษตรกรกลับยิ่งทรุดหนักเนื่องจากมีหนี้สินล้นพ้นตัว

ทำให้นึกถึงสิ่งที่คนยุคก่อนเคยกล่าวไว้ในเชิงภาษิตว่า ฝีซ้า ดำมพลอย ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจาก คนในอำนาจรัฐ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการคุ้มครองปกป้องความมั่นคงให้กับชีวิตคนไทย กลับเปิดโอกาสให้ผลผลิตจากเทคโนโลยีข้ามชาติผ่านเข้ามาสร้างอิทธิพลเป็นนายจิตใจเกษตรกรไทย

ดูแล้ว ยิ่งทำให้ชีวิตคนระดับล่างซึ่งเป็นเกษตรกรผู้ทำงานอยู่กับพื้นดิน จำต้องได้รับความบอบซ้ำหนักมากยิ่งขึ้น แม้เหลียวมองลงมายังพื้นดินซึ่งเป็นพื้นฐานรองรับการดำรงชีวิตและหล่อหลอมจิตใจคนท้องถิ่นผู้ประกอบการเกษตรให้รู้จักรักแผ่นดิน กลับพบว่าตกอยู่ในสภาพถูกทำลายทำให้เสื่อมโทรมหนักมากยิ่งขึ้น

กล่าวถึงสารเคมีที่เชื่อว่าเป็นปุ๋ยหรืออาหารพืช หวนกลับไปนึกถึงอดีต โดยเฉพาะการทำนา อันควรถือวาคืออาชีพหลักของคนไทย ในยุคนั้นชาวนาไทยยังไม่เชื่อว่าปลูกข้าวจะต้องใส่ปุ๋ย ยิ่งเป็นปุ๋ยเคมีด้วย หากใครคิดนำมาใส่ คนแต่ก่อนจะพูดว่า คิดแบบวิตถวาน อย่างไรก็ตามทุกอย่างขึ้นอยู่กับเหตุผล จึงหาใช่ว่าคนแต่ก่อนล้าสมัยไม่ หากเป็นเพราะชนชั้นปุ๋ยตายายรู้จักการทำนาแบบครบวงจรบนพื้นฐานธรรมชาติ ช่วยให้พึ่งพาตนเองมาแต่ดึกดำบรรพ์

ดังจะพบได้ว่ามีการไถ่กลับเอาต้นหญ้าและพืชเล็กๆ น้อยๆ ที่ขึ้นอยู่บนผืนดินคืนกลับลงไปอยู่ในดินเสร็จแล้วหมักทิ้งไว้ระยะหนึ่ง นอกจากนั้นบางแห่งยังมีการปลูกถั่วปลูกงาสลับกับการปลูกข้าว

มาถึงช่วงหลังๆ ฝรั่งเศสสอนให้ปลูกพืชหมุนเวียน ทำให้คนไทยนึกว่าฝรั่งเป็นมนุษย์วิเศษ แต่แท้จริงแล้ว ปู ยา ตา ยาย กระทำกันมาเป็นเวลานานแล้ว เพียงแต่ชนรุ่นลูกหลาน ขาดการหวนกลับมาทบทวนตัวเองเพื่อหยั่งรู้ความจริงจากอดีตได้อย่างลึกซึ้ง

ช่วงที่ฉันเข้าเรียนเกษตรที่แม่ใจในปี พ.ศ. 2483 ตนก็เริ่มเห็นครูสองพวก พวกหนึ่งผ่านการศึกษอบรมมาจากโรงเรียนฝึกหัดครูเกษตรในประเทศไทย ซึ่งขณะนั้นตั้งอยู่ในภาคต่างๆ แต่โรงเรียนเหล่านั้นก็มีครูสอนสวนซึ่งเป็นผู้บุกเบิก ผ่านการหล่อหลอมจากกระบวนการศึกษาจากเมืองนอก เริ่มจากอิทธิพลสหรัฐอเมริกา มาแล้วชั้นหนึ่ง

ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งคือครูที่ผ่านการจัดการศึกษาเกษตรมาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่เมืองลอสบายนอร์ส ประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งคนกลุ่มนี้ไปตามนโยบายของรัฐ เสร็จแล้วกลับมาเป็นครูสอน

ครูจำพวกหัวนอกจะได้รับการใช้คำนำหน้าชื่อว่าอาจารย์ ส่วนครูจำพวกจบในประเทศจะมีการใช้คำนำหน้าชื่อว่าครู จนเป็นประเพณี ทำให้ผู้เขียนรู้สึกว่าการแบ่งชนชั้นในระบบการจัดการศึกษา โดยยกย่องผู้ที่จบมาจากอิทธิพลฝรั่งไว้เหนือกว่า ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากค่านิยมของคนยุคนั้นมีความรู้สึกที่ อาจารย์สูงส่งเหนือครู

แสดงให้เห็นว่า ในระบบการจัดการศึกษาเกษตร ได้มีการดูถูกว่าภาคปฏิบัติเป็นของต่ำกว่าภาคการเรียนในชั้น ซึ่งน่าจะขัดแย้งกันกับเหตุผลเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ร่วมกับจิตใจคนมาตั้งแต่ยุคนั้นแล้ว

ในภาคปฏิบัติช่วงเช้า ซึ่งนักเรียนถูกกำหนดให้ลงทำงาน

ปลุกผักซึ่งเรียกกันว่า เกษตรศิลป์ หมายถึงงานเกษตรซึ่งเคยเห็นว่า ศิลปะคือการแสดงออกจากวิถึญาณความรักรวมทั้งการปลุกฝัง ความคิดริเริ่มจากรากฐานอิสระของแต่ละคนถือเป็นพื้นฐานสำคัญ สำหรับชีวิต แต่มาช่วงหลังๆ งานประเภทนี้ก็ค่อยๆ เลือนหายไป เปลี่ยนมาเป็นงานด้านวิทยาศาสตร์ซึ่งมีผลบังคับให้ต้องเรียนในห้องชัดเจนยิ่งขึ้น

ช่วงนั้น ผู้เขียนยังมีโอกาสพบเห็นการใช้ปุ๋ยมูลสัตว์ เนื่องจากในภาคปฏิบัติการเลี้ยงสัตว์ นักเรียนยังต้องกวาดขี้หมูขี้ไก่ และ ขนขี้วัวมากองรวมกัน แม้การทำแปลงปลุกผักส่วนตัวบริเวณ รอบหอพักในยามว่างจากเวลาเรียนและลงทำงานประจำ ซึ่งทาง โรงเรียนกำหนดให้ต้องทำจนกระทั่งถึงค่ำมืด แต่ทุกคนก็ยังสนใจ เก็บรวบรวมปัสสาวะตัวเองและเพื่อนๆ นำมาหมักไว้สำหรับใช้เป็น ปุ๋ยผสมน้ำรดพืชผัก

อย่างไรก็ตาม ครูจำพวกหัวนอกที่เข้ามาสอนในห้องเรียน ยิ่ง สอนวิชาดินและปุ๋ยด้วย ได้เริ่มแยกธาตุโดยใช้ใบไม้ใบหญ้าบ้าง มูลสัตว์บ้างนำมาจระไนแยกแยะออกเป็นธาตุต่างๆ โดยกำหนด ว่าธาตุนี้ใช้บำรุงส่วนนี้ ธาตุนั้นใช้บำรุงส่วนนั้น ทำให้ความคิด นักเรียนเริ่มแตกแยกแทนที่จะแตกฉาน มองได้เชื่อมโยงสานกัน อย่างทะลุปรุโปร่ง นับเป็นการปลุกฝังความคิดแบบแยกส่วน หรือที่ เรียกกันว่าแบบตัวใครตัวมัน

ทั้งนี้และทั้งนั้น เนื่องจากขาดศิลปะที่จะนำสิ่งซึ่งแจกแจก ออกไปกลับมารวมกันเป็นองค์ประกอบภายในกระบวนการชีวิตให้ ผู้รับการอบรมรู้สึกทราบซึ่ง

อนึ่ง ช่วงการปฏิบัติภาคสนามขณะนั้น แม้นักเรียนยังคงใช้ ปุ๋ยมูลสัตว์ซึ่งเก็บรวบรวมได้จากคอกที่เลี้ยงสัตว์ไว้ส่วนตัวใกล้ๆ หอพักบ้าง จากบ่อเก็บมูลสัตว์ของนักเรียน รวมถึงปัสสาวะซึ่ง แต่ละคนเก็บรวบรวมไว้ได้ถูन्हอพักจากแต่ละวันแล้ว บางคนเริ่ม

นำปุ๋ยเคมีจำพวกที่ใส่ธาตุไนโตรเจนมาใช้เสริมบ้างแล้ว แต่ก็ยังไม่ระบาดมากนัก

อย่างไรก็ตาม หากมองภาพรวมๆ ยิ่งมองไปยังผู้บริหารของโรงเรียนด้วย เราจะพบการแสดงผลออกหลายสิ่งหลายอย่างแบบอเมริกันผสม ซึ่งได้รับการถ่ายทอดมาจากฟิลิปปินส์เป็นส่วนใหญ่

แม้พิธีรับน้องใหม่ในสถาบันการศึกษา ซึ่งช่วงหลังๆ แพร่กระจายออกไปแทบจะทั่วประเทศแถมยังทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นจริงๆ แล้วก็เริ่มต้นมาจากโรงเรียนเกษตรที่แม่โจ้ก่อน นอกจากนั้นพิธีกรรมแบบเยาวชนฝรั่งนี่เองยังมีผลบานปลายออกไป ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากรากฐานจิตใจคนไทยอ่อนแอ จึงทำให้ไม่อาจคุมสติตัวเองไว้ได้

ดังนั้น สถาบันการศึกษาสายเกษตรที่แม่โจ้ซึ่งเปิดขึ้นเพื่อบริการการศึกษาและฝึกอบรมแก่เยาวชน โดยที่รวมเอาเกษตรจากภาคต่างๆ เข้าไว้ตรงนั้น ก็เริ่มมีการรับอิทธิพลจากวัฒนธรรมฝรั่งเข้ามาบ้างแล้ว

แต่ถ้ามองเห็นสองด้านย่อมเห็นได้ว่า อีกด้านหนึ่งผู้คิดริเริ่มสถาบันแห่งนี้ขึ้นตรงนั้นก็เพราะมองเห็นว่า การฝึกอบรมให้คนมีความอดทนในการต่อสู้กับปัญหาชีวิตในระดับพื้นดินย่อมถือเป็นสิ่งมีคุณค่า นอกจากนั้นน่าจะมีผลปลูกฝังความรักพื้นดินได้อย่างลึกซึ้ง

อย่างไรก็ตามสภาพซึ่งมีการปรุงแต่งขึ้นมาอันเป็นอีกด้านหนึ่งร่วมกับอิทธิพลจากวัตถุดิบชาติซึ่งอดีตได้มีผู้ไปเรียนเมืองนอก นำแฝงเข้ามาในรากฐานจิตใจ ร่วมกับรูปวัตถุซึ่งใช้เป็นเครื่องมือแทรกซึมเข้ามาอยู่ในระบบการจัดการศึกษาเกษตร โดยเฉพาะด้านนี้มีอิทธิพลเหนือกว่า ในเมื่อช่วงนั้นรากฐานจิตใจคนไทยพึ่งตนเองได้ยากอยู่แล้ว จึงทำให้มีการหลงสิ่งแปลกใหม่อยู่ในสันดาน ไม่ว่ามีมากมีน้อย ในที่สุดพลังจากด้านนี้จึงค่อยๆ เบียดเข้ามาเพิ่มมาก

ยิ่งขึ้นอยากปราศจากขอบเขต

อนึ่ง อิทธิพลจากสภาพดังกล่าว แม้ผู้ผ่านการศึกษาไปแล้ว อาจมีความฉลาดมากขึ้น แต่ภายในรากฐานจิตใจ มีความเข้มแข็งที่จะพึ่งตนเองลดน้อยลงไปเรื่อยๆ จึงมีผลทำให้ขาดความรู้ลึก เฉลียวใจ จึงนับวันยิ่งทำให้ขาดการระแวดระวังภัยที่จะเข้ามา สิ่งสถิตยอยู่ในจิตใจตัวเองมากขึ้น

ช่วงหลังๆ เรามักกล่าวกันว่า การจัดการศึกษาของไทยเท่าที่ผ่านพ้นมาแล้ว มุ่งเน้นสร้างคนให้ฉลาด แต่ไม่ได้สร้างคนให้รู้ทันคนอื่น แต่ใครขอปรับข้อความตอนท้ายใหม่ว่า นอกจากไม่สร้างคนให้รู้ทันคนอื่นแล้ว ยังมีผลทำลายสิ่งนี้ร่วมด้วย ดังนั้นผู้ที่ผ่านการจัดการศึกษาไปแล้ว ยิ่งมีความรู้สูง ส่วนใหญ่กลับถูกหลอกใช้เป็นเครื่องมือโดยอิทธิพลข้ามชาติได้ง่ายยิ่งขึ้น

ในสายเกษตรซึ่งถือว่่าคือสังคมในระดับพื้นฐาน ย่อมเป็นที่สนใจแก่คนต่างชาติมากกว่าด้านอื่นซึ่งอยู่สูงกว่า ในเมื่อสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นมีความเหมาะสม ร่วมกับมีทรัพยากรธรรมชาติอย่างหลากหลาย

เนื่องจากรากฐานคนในภาคการเกษตรของไทยถูกทำลาย ทำให้อ่อนแอมากขึ้น ดังนั้นสิ่งที่เจาะเข้าม่ายึดแผ่นดินไทยจึงมีความเป็นไปได้สูงมากยิ่งขึ้น โดยที่ด้านบนมีการนำอิทธิพลอุตสาหกรรมเข้ามาก่อน โดยถูกใช้ผลประโยชน์จากเงินและวัตถุเป็นเครื่องมือล่อหลอก ส่วนด้านล่างนั้น เนื่องจากรากฐานความเป็นตัวของตัวเองอ่อนแอมากขึ้น จึงไม่มีพลังพอที่จะต้านกระแสจากด้านบน ทำให้พื้นที่การเกษตรจำต้องถูกเบียดเบียนกว้างขวางยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม สำหรับด้านล่าง จำต้องเผชิญกับปัญหาสองด้านเช่นกัน ด้านแรกคือพลังการเกษตรท้องถิ่นถูกทำลาย กับอีกด้านหนึ่งมีการเกษตรข้ามชาติบุกเข้ามาแทนที่ โดยใช้เงินและ

เทคโนโลยีที่อ้างว่าเหนือกว่าเข้ามาทั้งล่อทั้งหลอกคนระดับบน จนกระทั่งถึงขั้นซื้อวิญญาณความเป็นไทยเข้าไปกุมไว้ในมือได้ด้วย

ดังนั้น มาถึงช่วงหลังๆ กระแสดังกล่าวได้มีการแพร่อิทธิพล โดยใช้คนไทยซึ่งเป็นไทยแต่ร่างกาย ส่วนใจตกเป็นทาสอิทธิพลต่างชาติ อันถูกอิทธิพลการจัดการศึกษาข้ามชาติ สร้างเป็นผลสำเร็จรูปไว้แล้วเป็นเครื่องมือ ซึ่งนับวันจะเห็นชัดเจนยิ่งขึ้น

แม้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับธุรกิจกล้วยไม้ ซึ่งในอดีตถูกปูพื้นฐานไว้ให้พึ่งตนเองมาตลอด แต่ครั้งนี้มีบางคนวิจารณ์ว่า วงการกล้วยไม้ไทยคือฟางเส้นสุดท้ายที่เกิดขึ้นบนแผ่นดินไทย จากจิตวิญญาณความเป็นไทยแก่ตนเองจึงมีผลทำให้รู้สึกภาคภูมิใจมาแต่อดีต กลับส่อให้เห็นแว่แห่งความจริงได้ว่า ถ้าขาดผู้นำทางจิตใจซึ่งเป็นตัวบุคคลไปแล้ว ในที่สุดย่อมลาจากไปด้วยเช่นกัน

การใช้ลัทธิเป็นเครื่องมือถ่ายทอดอิทธิพล สร้างความเหนือกว่า

วัฒนธรรมซึ่งหมายถึงความเชื่อในสังขธรรมอันควรมีอยู่ในจิตวิญญาณของแต่ละคน ถือได้ว่าเป็นสิ่งกำหนดการพึ่งพาตนเอง อีกทั้งมีผลช่วยให้สังคมท้องถิ่นสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างมั่นคง

หากสิ่งดังกล่าวจำเป็นต้องถูกบุกรุกทำลายความเชื่อถือในเหตุผล เปลี่ยนไปอยู่บนพื้นฐานแนวคิดความเชื่อของคนต่างถิ่น แท้จริงแล้วก็คือรากฐานจิตใจคนท้องถิ่นถูกโอนชาติไปโดยปริยาย ในเมื่อสภาพความรู้สึกนึกคิดซึ่งครั้งหนึ่งเคยมั่นคงอยู่กับผืนดินถิ่นเกิดของตน จำต้องเปลี่ยนไปอยู่บนพื้นฐานชนชาติอื่น

สิ่งที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด น่าจะทำให้เห็นความจริงได้อย่างชัดเจนว่า การบูรณปฏิสังขรณ์ทางวัฒนธรรมน่าจะมีผลครอบครองแผ่นดินได้อย่างลึกซึ้งถึงรากเหง้า

สภาพการบูรณปฏิสังขรณ์ โดยสร้างลัทธิเพื่อนำเข้ามา มีอิทธิพลครอบงำแนวคิดความเชื่อ ดั้งเดิม ช่วงหลังๆ เราจะพบได้จากอิทธิพลคนหลายชาติหลายภาษา โดยเฉพาะสิ่งซึ่งถือวาคือ กระแสหลัก ในปัจจุบันเริ่มเห็นชัดยิ่งขึ้นเป็นลำดับ

ธรรมชาติของมนุษย์ การเอื้อมมือเข้ามาช่วยเหลือขณะที่คนกำลังประสบความทุกข์อย่างหนัก หากขาดความบริสุทธิ์ใจย่อมมีโอกาสที่จะได้ผลตามเจตนาารมณ์รวดเร็วยิ่งขึ้น

ผู้เขียนเคยกล่าวไว้ในที่ต่างๆ ว่า คนที่กำลังใกล้จะจมน้ำตาย ใครยื่นอะไรมาให้เกาะก็จะจับไว้ก่อน แม้สิ่งนั้นจะซ่อนความคมที่สามารถฆ่าตัวเองเอาไว้โดยที่ตนไม่รู้ กระทั่งทั้งๆ รู้ มักมีแนวโน้มคว้าไว้ก่อน ซึ่งสิ่งนี้คือธรรมชาติของมนุษย์ทั่วไป

บางครั้งมีการสร้างลัทธิโดยจับคนมานั่งทำทำทำทางต่างๆ นานา เพื่อให้เชื่อว่าสิ่งนี้คือความศักดิ์สิทธิ์ที่สามารถพึ่งพาได้ แต่หารู้ไม่ว่าแท้จริงแล้ว ใครจะทำอะไรก็ได้ ถ้าช่วยให้มีผลผ่อนคลายความเครียด ในที่สุดแรงกดดันซึ่งอยู่ในใจก็จะคลี่คลายไปเอง ดังนั้นจริงๆ แล้วหาใช่ลัทธินั้นมาช่วยให้พ้นภัยอันตรายไม่ แต่สภาพภายในจิตใจตัวเองนั่นแหละที่ช่วยให้ตนพ้นคืนสู่ปกติ

ปัจจุบันนี้ลัทธิต่างๆ จากภายนอกเท่าที่สังเกตพบ ทำให้มองเห็นว่ามีการมุ่งเป้าเข้ามาสู่พื้นดินไทย ประกอบกับจุดอ่อนของคนไทยก็คือ รากฐานการพึ่งตนเองได้ถูกทำลายลงไปจนกระทั่งอาจกล่าวได้ว่า เหลือน้อยมากแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่รับก่อนคนอื่น น่าจะได้แก่คนในกลุ่มอำนาจซึ่งขึ้นไปอยู่ระดับบน

เหตุใดจึงกล่าวได้ว่า ยิ่งขึ้นไปอยู่ระดับบน ยิ่งสร้างผลกระทบทำลายความจริงจากใจคนในสังคมชัดเด่นยิ่งขึ้น

คำตอบจากคำถามดังกล่าว ไม่น่าเป็นของยากที่จะอ่านได้ หากมองเห็นความจริงภายในภาพรวมแล้วว่า อิทธิพลข้ามชาติผ่านเข้ามาสู่ในประเทศเพื่อต้องการถือครองแผ่นดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผ่านจากด้านนอกเข้ามาสู่ด้านใน โดยผ่านจากด้านบนลงมาสู่ด้านล่าง รวมทั้งผ่านจากเมืองใหญ่ไปสู่ชนบท

คงไม่ต้องหาหลักฐานอะไรมาใช้อ้างว่า ทำไมอิทธิพลดังกล่าว จึงมุ่งไปยังการเกษตร เนื่องจากได้ชี้แจงไว้แล้วแต่ช่วงเริ่มแรกว่าการเกษตรคืออะไร ถ้าใครสงสัยขอให้หวนกลับไปอ่านทบทวน จากสิ่งซึ่งเขียนไว้แล้วอีกครั้งหนึ่ง

ลัทธิต่างๆ ที่เข้ามาแย่งชิงกันถือครองแนวคิดความเชื่อของคนไทย โดยมุ่งเป้าหมายไปยังรากเหง้าของคนท้องถิ่น บางสายผ่านลงไปถึงการเกษตรเรียบร้อยแล้ว ดังที่พบกันว่ามีกรนำแนวคิดการทำเกษตรแบบธรรมชาติเข้ามาใช้ก่อนที่คนไทยจะเริ่มรู้สึกได้ โดยกล่าวอ้างว่าเพื่อต้องการช่วยเหลือเด็กและคนยากจน

ดังที่สังเกตได้ว่า บางจุดใช้พาหนะขนคนมารวมกันแล้วฝึกสมาธิ โดยใช้กลยุทธ์รูปแบบต่างๆ ร่วมกับการให้ความรู้เกี่ยวกับการเกษตรซึ่งเรียกกันว่าปลอดภัยพิช

ซึ่งน้อยคนนักที่สามารถรู้เท่าทันได้ว่า แท้จริง ๆ ของวัตถุประสงค์ก็คือการถือครองรากฐานจิตใจ ยิ่งคนไทยส่วนใหญ่ยังคงมองว่าการเกษตรเป็นงานอาชีพ แทนที่จะเห็นได้ลึกซึ้งยิ่งกว่านั้น

สิ่งดังกล่าว เท่าที่ผู้เขียนพบเห็นมาแล้วในอดีต บางช่วงมีการถูกเชิญให้ไปดูงานในประเทศซึ่งเป็นต้นเหตุ โดยที่หวังว่าน่าจะมีผลหล่อหลอมความคิดให้เกิดความเชื่อถือศรัทธาลึกซึ้งยิ่งขึ้น

จึงทำให้รู้สึกยิ่งกว่าที่แล้วมาอีกว่า เครือข่ายดังกล่าวสามารถสืบสาวไปถึงต้นตอ ซึ่งแท้จริงแล้วก็คือนโยบายการเมืองเพื่อต้องการสร้างอิทธิพลถือครองผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

ทั้งนี้และทั้งนั้น การที่สามารถหยั่งรู้ได้อย่างลึกซึ้ง เนื่องจาก

หลักธรรมชาติย่อมไม่มีอะไรสูญเสียไปทั้งหมด ดังนั้นแม้จะหลุดรอดมาได้หนึ่งเดียว ก็ย่อมถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา หากใช้ว่าผู้เขียนเรื่องนี้จะดีวิเศษหรือเก่งกว่าผู้อื่นไม่

หากกลับมาพิจารณาค้นหาความจริงจากสิ่งที่เข้ามาบุกกรุกแผ่นดินไทยอีกครั้งหนึ่ง จากช่วงนั้นมาจนถึงขณะนี้ นับเป็นเวลายังไม่ถึง 20 ปี แต่ปัจจุบันสามารถรู้ได้ว่า อิทธิพลดังกล่าวสามารถแทรกซึมเข้าไปอยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการภายใต้อำนาจรัฐเรียบร้อยแล้ว นอกจากนั้นบางแห่งยังมีผลแทรกซึมเข้าไปอยู่ในวัดวาอารามอีกด้วย

หากมองที่ระบบการจัดการศึกษาทั่วไป ภายในภาคการศึกษาขั้นพื้นฐานอิทธิพลดังกล่าวก็ได้แทรกซึมเข้าไปแทนที่เพิ่มมากยิ่งขึ้น แม้ในสายการจัดการศึกษาเกษตร รวมถึงสาขาอื่นใดก็ตาม ย่อมมุ่งไปให้บริการเกษตรกรซึ่งเป็นคนระดับพื้นฐานของชาติ เราจะพบว่าระบบเทคโนโลยีข้ามชาติได้เข้ามาครอบงำภูมิปัญญาท้องถิ่นจนกระทั่งยากที่จะลุกขึ้นมายืนหยัดอยู่บนขาตัวเองได้อย่างอิสระ

แม้แหล่งเงินทุนที่เข้ามาให้การสนับสนุนนักเรียนนักศึกษาซึ่งชีวิตอดัดขัดขัดสน ส่วนใหญ่ถูกสร้างขึ้นมาจากอิทธิพลบนพื้นฐานดังกล่าว แม้ผู้ให้ทุนจะมีกายเป็นไทย แต่หากล้วงลึกเข้าไปถึงจิตใจ ทำให้ต้องสงสัย?

ดังนั้น การที่ระบบการจัดการศึกษาส่งผลทำลายรากฐานการพึ่งตนเอง จึงทำให้การผลิตคนออกมาให้บริการสังคม จึงทำให้ทิศทางถูกหันเหไปรับใช้กลุ่มนายทุนรวมทั้งระบบราชการซึ่งเป็นแหล่งเงินดังที่ได้กล่าวมาแล้วเป็นส่วนใหญ่ นับวันจะเหลือคนที่มีรากฐานการพึ่งตนเองแข็งแกร่งพอที่จะลุกขึ้นมายืนหยัดได้อย่างสง่างาม ลดน้อยลงไปทุกขณะ

ดังที่ช่วงหลังๆ มีการปรารภกันกว้างขวางมากขึ้นว่า ประชาชนทั่วไปจะหวังพึ่งพานักวิชาการในสาขาต่างๆ ได้ยากยิ่งขึ้น

กับอีกด้านหนึ่งเราจะพบความจริงว่า ผู้ซึ่งได้รับการหล่อหลอมจากระบบการจัดการศึกษาออกมาแล้ว จำนวนมากหลงตนลืมนิ้ว จึงมักตั้งตัวเองเป็นนักวิชาการแทนการให้ผู้อื่นยกย่องเกียรติคุณจากใจจริง

ดังนั้น อย่างน้อยเราจึงพบได้ว่าผู้ที่ผ่านการศึกษาออกไปแล้ว แม้เพียงมองจากการเกษตรสายตรง มีจำนวนไม่น้อยที่ออกไปเป็นเครื่องมือเผยแพร่ อีกทั้งโฆษณาภัยตภัยผลิตภัณฑ์เกษตร อาทิ เช่น ปุ๋ย ยาป้องกันปราบศัตรูพืช เมล็ดพันธุ์พืช รวมถึงสารเคมี

ประเภทอื่นๆ ซึ่งผลิตภายใต้อุ้งมือผลประโยชน์ของกลุ่มนายทุนให้กับเกษตรกรผู้ขาดการรู้ตัวเอง ทำให้ตกเป็นเหยื่อโฆษณาจากสิ่งเหล่านี้ได้ง่ายยิ่งขึ้น แทนที่จะคิดช่วยชี้หาทางเพื่อให้สามารถให้พึ่งตนเองโดยไม่ต้องตกเป็นลูกค้าผลประโยชน์ต่างชาติอย่างปราศจากการรู้ลึกตัว แม้อาจมีบางคนรู้ได้เท่าทันแต่ก็เป็นคนส่วนน้อยนิด จึงไม่มีกำลังพอที่จะยืนหยัดอยู่ได้

ดังที่ผู้เขียนได้เขียนบทความเรื่อง วิญญาณความรักของ

เกษตรกรรมฝั่งน้ำ ซึ่งปรากฏอยู่ในหนังสือชื่อ คินวิญญานความรัก
ให้กับแผ่นดิน ซึ่งหนังสือเล่มนี้จัดพิมพ์โดยมูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน
ในปี พ.ศ. 2545 เป็นตัวอย่างหนึ่งซึ่งหยิบยกมาชี้ให้ผู้สนใจมองเห็น
ได้ถึงปัญหาที่แฝงอยู่ในรากฐานมาเป็นเวลาช้านานแล้ว

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับวงการกล้วยไม้ สะท้อนให้เห็นอะไร

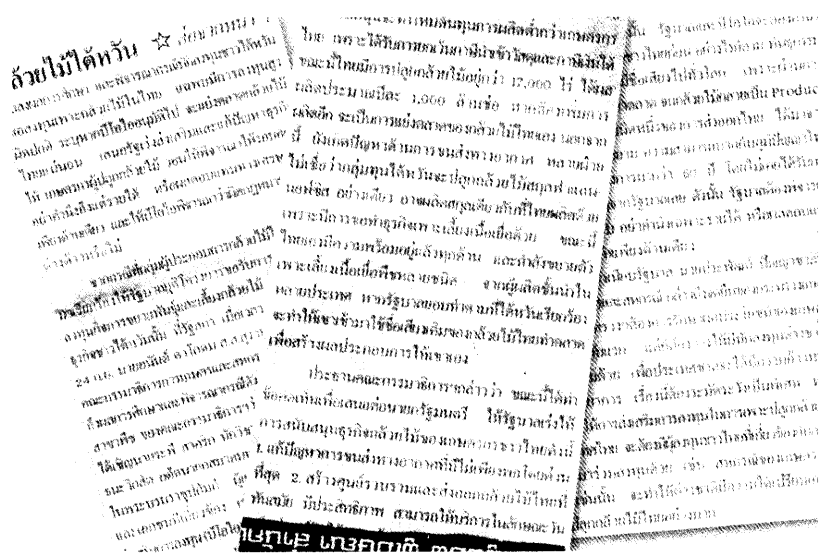
ระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือนตุลาคม 2545 เกิดเหตุการณ์
ทำให้มีผู้สนใจทั่วประเทศ กล่าวคือ เราได้รับทราบแน่ชัดว่ามีต่างชาติ
เสนอขอรับการสนับสนุนในด้านสิทธิพิเศษจากอำนาจรัฐเพื่อเข้ามา
ลงทุนปลูกกล้วยไม้บนแผ่นดินไทย จากสำนักงานส่งเสริมการลงทุน
โดยใช้พื้นที่ 1.6 พันไร่ ร่วมกับกรอบเงินทุนทั้งหมดประมาณสาม
หมื่นห้าพันล้านบาท โดยใช้ระยะเวลา 13 ปี

เรื่องนี้สำหรับผู้ที่ยังมองอย่างผิวเผินอาจรู้สึกว่าเป็นเรื่อง
กล้วยไม้เท่านั้น ซึ่งผู้ได้รับผลกระทบคงไม่กี่พันคน ยิ่งกว่านั้นคน
กลุ่มเดียวกันยังมองเห็นว่าเป็นเพียงเรื่องของห้องแล็บซึ่งถือว่าไม่กี่
เปอร์เซ็นต์ ภายในวงการกล้วยไม้ทั้งหมด

ความคิดลักษณะนี้ แท้จริงแล้วหากมองย้อนกลับไปยังผู้ที่คิด
คงอ่านได้ว่า คิดแบบล้อมกรอบตัวเอง ซึ่งคนลักษณะนี้คือผู้ที่มี
รากฐานจิตใจเห็นแก่ตัวเองเป็นส่วนใหญ่มากกว่าที่มักกล่าวกันว่า
มองเห็นเรื่องต่างๆ แล้วรู้สึกว่าจะไม่ใช่ธุระของตน ถ้าสามารถมองได้
ลึกซึ่งถึงความสำคัญของแผ่นดินไทยย่อมรู้ได้ว่า คนแต่ก่อนเคยตั้ง
ปณิธานไว้ว่า เราจะไม่ยอมสูญเสียแผ่นดินอันเป็นที่รักแม้แต่
กระเป๋าดินนิ้วเดียว จึงขอให้ข้ามศตคนไทยไปเสียก่อน

แต่ก็น่าชื่นชม ที่มีคนซึ่งไม่ได้อยู่ในวงการกล้วยไม้จากทั่ว
สารทิศ ได้สะท้อนความรู้สึกห่วงใยบ้านเมืองออกมาปรากฏ
สะท้อนให้เห็นว่าแรงกดดันที่เกิดจากผลกระทบโดยอทธิพลวัตถุ
ภายในสังคมไทย เท่าที่ผ่านพ้นมาแล้ว ทำให้ช่วงหลังๆ คนประเภท
ที่เป็นพลังเงียบตื่นขึ้นมาแสดงความรับผิดชอบอย่างกว้างขวาง

ผู้เขียนเคยพูดเคยเขียนเอาไว้แล้วหลายครั้งหลายหนว่า ชีวิต
เท่าที่ผ่านมาแล้วทั้งหมดตนไม่ได้ทำเรื่องกล้วยไม้ หากเพียงเริ่มต้น
จากแรงดลใจที่เกิดจากผลกระทบโดยพฤติกรรมของคนผู้เกี่ยวข้อง
กับกล้วยไม้ ในลักษณะที่ตนเห็นว่าไม่ชอบด้วยเหตุและผล

ดังนั้น ถ้าจะกล่าวให้ถึงแก่นของความรู้สึกที่เริ่มต้นจับงาน
กล้วยไม้คงมีเหตุผลสืบเนื่องมาจาก ตนพบกับภาพความไม่ชอบมา
พากลระหว่างคนจากสองด้าน ซึ่งนำกล้วยไม้มาใช้เป็นเครื่องมือ
แบ่งชนชั้น โดยที่อีกฝ่ายหนึ่งรู้สึกตำหนิว่า กล้วยไม้คือพืชทำลาย
เศรษฐกิจเนื่องจากมองเห็นอีกฝ่ายนำกล้วยไม้มาเล่น เพื่อแข่ง
บารมีความร่ำรวยเหนือคนไทยด้วยกันเอง

ความรู้สึกนึกคิดของคนกลุ่มหนึ่งในอดีต แม้เวลาจะผ่านพ้นมานานกว่า 50 ปีแล้ว แต่ส่วนหนึ่งก็ยังเก็บไว้ในใจชนิดที่เรียกกันว่า กลืนไม่เข้าคายไม่ออก

ซึ่งคุณลักษณะนี้จะมีทิศทางความคิดหลงไปโทษคนอื่น แทนที่จะหวนกลับมาพิจารณาค้นหาความจริงจากใจตนเอง ดังนั้นจึงยังคงมองว่า กล้วยไม้คือต้นไม้ของคนชั้นสูง เช่นเดียวกับกับอีกด้านหนึ่ง ซึ่งมักมองว่า ฉันทเป็นนักกล้วยไม้ แม้กระทั่งพบกันที่ไหน ก็มักถามว่าไปพุดเรื่องกล้วยไม้เหวอ ซึ่งฟังดูแล้วทำให้รู้สึกอัดอั้นตันใจมากขึ้น

สะท้อนให้เห็นว่า แม้จะได้มีการพิสูจน์จากการปฏิบัติมาร่วม 50 ปี จนกระทั่งมีผลเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกแล้วก็ตาม แต่คนที่เกิดบนผืนแผ่นดินเดียวกัน หลายคนก็ยังมองแบบปิดตัวเอง

ถ้าเข้าใจธรรมชาติของคน สิ่งที่น่ามากล่าวข่มไม่ใช้การตำหนิติเตียน หากทำให้เมตตาสงสาร ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากชีวิตคนเหล่านี้ยังคงตกอยู่ในสภาพที่คนเรียกว่า กรรมตามสนองตนเอง อย่างที่ไม่อาจมีใครช่วยได้ คงต้องได้รับความเจ็บปวดจนถึงขั้นรู้สึกได้เองในที่สุด

อย่างไรก็ตาม บนพื้นฐานสังคมลักษณะนี้ยังคงมีอีกเป็นจำนวนมาก ยิ่งสภาพธรรมชาติของสังคมไทยในปัจจุบันยังเปิดรับอิทธิพลวัตถุจากวัฒนธรรมตะวันตก ซึ่งถูกถ่ายทอดเข้ามาถือครองแผ่นดินไทยกว้างขวางมากขึ้น

มักมีผู้ซึ่งได้รับผลกระทบทำให้รู้สึกเป็นทุกข์ตั้งคำถามว่า ปัญหาสังคมทุกวันนี้จะแก้ไขได้อย่างไร?

จากคำถามดังกล่าว ผู้เขียนเรื่องนี้หวนกลับมาค้นหาความจริงจากรากฐานการเปลี่ยนแปลงซึ่งอยู่ในจิตใจคน ทำให้รู้ว่า ทุกคนจำเป็นต้องแก้ปัญหาจากจิตสำนึกที่อยู่ในรากฐานตนเอง ดังนั้นครูที่สำคัญที่สุดย่อมหมายถึงความรู้สึกเจ็บปวดที่เกิดขึ้นกับใจ

แต่ละคนจากการกระทำซึ่งตนมีส่วนร่วมลึกซึ้งถึงระดับหนึ่งแล้ว

แม้ความลึกความตื้นภายในรากฐานจิตใจแต่ละคนจะมีระดับแตกต่างกัน แต่ในเมื่อคนอยู่ร่วมกันในสังคม หากผลจากปัญหาทำให้รู้สึกเจ็บปวดจนกระทั่งถึงระดับคนส่วนใหญ่ ภาวะการเรียนรู้ร่วมกัน ไม่ว่าจะใครลึกใครตื้นกว่ากันย่อมมีผลกำหนดวิถีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเป็นธรรมชาติ

การพึ่งตนเองของกระบวนกรกล้วยไม้ไทย

คงมีบางคนสงสัยว่าเหตุใดวงกรกล้วยไม้ไทยจึงมีโอกาสเกิดขึ้นมาในสภาพพึ่งพาตนเองที่ค่อนข้างเข้มแข็งกว่าพืชชนิดอื่น

บทพิสูจน์ความจริงจากสิ่งดังกล่าว น่าจะได้แก่เหตุการณ์วิกฤตเกี่ยวกับธุรกิจกล้วยไม้ไทย ซึ่งผุดออกมาปรากฏแก่สายตาสาธารณชนในช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2545 ทำให้หลายคนผู้สนใจให้ความสำคัญแก่แผ่นดินเกิดการตื่นตัวลุกขึ้นมาให้การสนับสนุนเป็นกำลังใจกันอย่างกว้างขวาง

เมืองไทยได้มีการพูดกันเรื่อง การพึ่งพาตนเองทางด้านการศึกษามาเป็นเวลานานพอสมควร แต่เท่าที่ผู้เขียนมีโอกาสเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์เรื่องนี้ด้วย จึงทำให้รู้ความคิดที่เริ่มต้นสนใจเรื่องการศึกษแบบพึ่งตนเอง หาได้เกิดขึ้นจากคนไทยด้านเดียวเท่านั้นไม่แท้จริงแล้วเรื่องนี้ มหาวิทยาลัยประชาชาติซึ่งจัดตั้งขึ้นในประเทศญี่ปุ่น ได้หยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมาจัดสัมมนาเมื่อประมาณ 20 ปีที่ผ่านมา และผู้เขียนเป็นบุคคลหนึ่งซึ่งเข้าไปร่วมอยู่ในที่นั้นด้วย

อย่างไรก็ตาม ก่อนอื่น เมื่อกล่าวถึงองค์กรสหประชาชาติ ผู้เขียนพบว่าองค์กรนี้เกิดขึ้นจากความคิดริเริ่มของประเทศซึ่งมีอิทธิพลในกลุ่มวัฒนธรรมตะวันตกหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เสร็จสิ้นลงใหม่ ๆ

จึงเป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มประเทศตะวันตกซึ่งเคยถือครองอำนาจระดับโลกมาแล้ว คงจะได้บทเรียนจากสงครามช่วงที่ผ่านมา จึงคิดจัดตั้งองค์กรนี้ขึ้น โดยที่หวังว่าจะช่วยคุ้มครองผลประโยชน์ของตนและพรรคพวก โดยปูพื้นฐานความเป็นพรรคพวกระหว่างประเทศเอาไว้ภายใต้ระบบการจัดการเดียวกัน

ดังนั้นความคิดในการพึ่งตนเองซึ่งเกิดขึ้นในประเทศไทยส่วนหนึ่งน่าจะเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่มีอิทธิพลภายนอกเข้ามาว่ร่วม ดังนั้นเราจึงพบว่าทั้งในด้านการจัดการศึกษาสาขาต่างๆ เลยไปถึงอาชีพการเกษตรอันควรถือว่าเป็นพื้นฐานของประเทศที่สำคัญที่สุดซึ่งจัดการโดยอำนาจรัฐ คงยังมีการล้มลุกคลุกคลานต่อไป ทั้งนี้และทั้งนั้นภาครัฐไม่อาจรู้สึกตัวได้ว่า ความคิดจากคนในส่วนที่ตนต้องการให้การพัฒนาให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยที่เริ่มต้นจากการเกษตรซึ่งเป็นพื้นฐาน แท้จริงแล้วความคิดดังกล่าวมีเป็นธรรมชาติอยู่ในรากฐานจิตใจมนุษย์ชาติอยู่แล้ว เพียงแต่ด้านถืออำนาจทำลายไป แม้คิดจะพัฒนาขึ้นมาอีกเพราะความไม่รู้ย่อมมีผลหวนกลับมาทำลายรากฐานการพึ่งตนเองลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ทำไมกล้วยไม้จึงขึ้นมาได้

สิ่งนี้คือคำถามที่น่าจะหวนกลับไปค้นหาคำตอบจากอดีต แม้ว่าเรื่องนี้เริ่มต้นขึ้นมาจากตัวบุคคล แต่ก็สามารถถ่ายทอดแนวความคิดพื้นฐานการพึ่งตนเองออกไปสู่ชุมชนได้กว้างขวางพอสมควร แม้ไม่มากนักหากเป็นเพราะการที่ กระแสฉกฉวยโอกาสจากคนในอำนาจรัฐเองร่วมกับความรู้สึกจากคนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มบุคคลผู้มีนิสัยฉกฉวยโอกาส ยังปฏิเสธความสำคัญของกล้วยไม้หากคิดดูถูกว่าเป็นพืชที่ไร้สาระ เพราะช่วงก่อนนั้นวิธีการ

ปลูกกล้วยไม้ของคนยังมีผลทำลายเศรษฐกิจ วงการกล้วยไม้จึงเกิดขึ้นมาได้อย่างอิสระ โดยปราศจากการถูกกวดขันนำไปใช้เป็นแสวงประโยชน์แก่ตนเอง

ต่อมา หลังจากคนในอำนาจรัฐมองเห็นความสำคัญ ซึ่งแท้จริงแล้วหาใช่เห็นความสำคัญของกล้วยไม้ไม่ หากเห็นความสำคัญของเงิน ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากผลการพัฒนากล้วยไม้ทำให้กล้วยไม้กลายเป็นพืชที่ขายได้เงินมากถึงระดับหนึ่งแล้ว

สิ่งนี้เอง น่าจะสะท้อนให้เห็นความคิดของคนในนโยบายรัฐ ซึ่งมีนิสัยเห็นแก่เงินได้ชัดเจน อย่างที่คนแต่ก่อนเคยกล่าวกันว่าเห็นเงินตาโต

แม้ระหว่างเกิดเรื่องกล้วยไม้ขึ้นแล้ว มีผลทำให้คนจากอีกด้านหนึ่งซึ่งไม่เพียงคนที่เกี่ยวข้องกับกล้วยไม้โดยตรงได้ลุกขึ้นมาร่วมมือคัดค้าน จนกระทั่งฝ่ายนายทุนเห็นว่าในขั้นตอนนี้จะไปไม่ไหว จึงมีเสียงพุดข้ามชาติกลับมาในทำนองเยาะเย้ยว่า พวกเขาจะไม่เข้ามาแล้ว แต่จะใช้คนไทยจำพวกหิวเงินเป็นเครื่องมือทำให้

ความคิดดังกล่าวนับวันยิ่งมองเห็นได้ชัดเจนมากขึ้น เพราะเสียงที่สะท้อนออกมา มันมาจากชนต่างชาติ ซึ่งไม่เพียงดูถูกเหยียดหยามคนไทยเท่านั้น หากยังรู้สึกว่าเขาพูดตรงเป้าหมายของปัญหา ซึ่งบุคคลผู้รู้สึกตัวได้แล้ว น่าจะขอบคุณเขาด้วย เพราะนั่นคือคำสอนใจคนไทยอย่างดีที่สุด หากบุคคลผู้รับฟังมีนิสัยหวนกลับมาสำรวจตัวเองแทนการแสดงความไม่พึงพอใจ ซึ่งจะมีผลทำให้เขาถูกเราหนักมากยิ่งขึ้น

เสียงจึงจกทัก

ฉันยังจำได้ดีว่า หลายสิบปีมาแล้ว ตนเคยได้ยินคำพูดจาก

ชนรุ่นก่อนแม้ไม่บ่อยครั้งนักแต่ก็น่าจะมีผลเดือนสติให้หยุดคิดได้บ้าง คำพูดดังกล่าวก็คือ จะไปไหนก็ตามอย่าเอาแต่มุ่งไปข้างหน้าด้านเดียว แม้จิ้งจกทักตัวเดียวก็ควรหยุดคิดได้บ้าง

คำพูดที่ยกมาเน้นความสำคัญ ณ โอกาสนี้ ถ้าจะให้ตีความ ก็คงบอกได้ว่า อย่าดูถูกเรื่องเล็กว่าเป็นของเล็กน้อย แต่แท้จริงแล้วมันเป็นจุดเริ่มแรกที่รากฐานจิตใจผู้มีภูมิปัญญาถึงระดับหนึ่งสามารถสืบสาวไปถึงเรื่องใหญ่ได้ไม่ยาก

หลังจากเวลาผ่านพ้นมาถึงช่วงที่สังคมกำลังประสบปัญหาหนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนทั่วไปเริ่มเห็นได้ว่า แผ่นดินไทยกำลังถูกยึดครองโดยคนต่างชาติกว้างขวางมากขึ้น จนทำให้คนไทยเองเหลือแผ่นดินอันควรมีอิสระเสรีในการประกอบอาชีพการเกษตรได้อย่างภาคภูมิใจ ลดน้อยลงไปเรื่อยๆ

เมื่อนึกถึงคำพูดจากคนยุคก่อนที่กล่าวว่า จิ้งจกทักตัวเดียวก็ควรหยุดคิด ทำให้ฉันอดทวนกลับไปนึกถึงคำปรารภในอดีตจากคนบางคนที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาทำให้คนชาไม่ถึงดิน แม้ครั้งนั้นเสียงดังกล่าวแว่วมาเข้าหูเพียงไม่กี่ครั้ง

มาถึงช่วงนี้ เป็นช่วงที่ฉันมีความรู้สึกอย่างลึกซึ้งว่า พื้นดินอันเป็นถิ่นเกิดหรือแม่ธรณี นั้นมีความหมายที่ลึกซึ้งจับขั้วหัวใจจริงๆ

ช่วงเช้าวันศุกร์ที่ 1 พฤศจิกายน 2545 ในพิธีเปิดงานทอดผ้าป่าผ้าเท้า ซึ่งจัดโดยอาศรมวงศ์สนิทร่วมกับสมัชชาคนจน ที่หมู่บ้านดิน โครงการพัฒนาชุมชนม่นยืน ในบริเวณป่าเสื่อมโทรมของป่าหินงาม จังหวัดชัยภูมิ

เช้าวันนั้น ฉันจะต้องบรรยายเปิดงาน ภายใต้หัวข้อเรื่อง มนุษย์กับธรรมชาติ ต้องขอขอบคุณฝ่ายจัดงานที่ให้เกียรติและโอกาสอันดี เนื่องจากบรรยายภาศที่นั่น มีส่วนสอนให้ฉันรู้คุณค่าของพื้นดินร่วมกับเพื่อนมนุษย์ทุกคนลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ไม่เพียงคนไทยเท่านั้น แต่ฉันมีโอกาสพบกับคนวัยหนุ่มสาว

จากหลายชาติหลายภาษาที่เดินทางเข้ามาด้วยกัน จึงเป็นโอกาสให้ฉันพูดถึงเรื่อง ความรักของมนุษย์ที่ไร้พรมแดนผสมผสานอยู่ในนั้นด้วย

ณ โอกาสนั้น ทำให้ฉันสัมผัสกับหยาดน้ำตาจากหลายๆ คน ที่ปรากฏออกมาจากใจอย่างเป็นธรรมชาติ เสมือนขานรับความจริง ซึ่งฉันได้กล่าวฝากไว้แล้วทั้งหมด

มีหลายคนที่อยู่ในเมือง มองด้วยความรู้สึกว่ามีซักรุ่นคนจน เป็นกลุ่มคนที่มีความร้ายกาจ แต่สำหรับฉันกลับคิดว่า ทุกคนคือเพื่อนเรา ทุกคนหาได้มีแต่เพียงชีวิตเท่านั้น หากมีจิตวิญญาณ ความเป็นคนอย่างเสมอเหมือนกันหมด

ดังนั้น จึงเหลืออยู่เพียงสิ่งเดียวเท่านั้น นั่นคือความรู้สึกที่ให้ความรักความเมตตา รวมทั้งให้การเคารพยกย่องแก่กันไว้เหนือตน สิ่งนี้ใช่หรือไม่ที่ช่วยให้มองเห็นความจริงว่า ในโลกนี้ไม่มีคนเลว และไม่มีคนดี คงเหลืออยู่แต่การมีความรักความจริงใจต่อกัน อันเป็นที่สุดแล้วของชีวิตเราทุกคน

ฉันมีโอกาสพบความจริงว่า ชีวิตคนเราซึ่งรู้สึกได้ถึงปัญหาซึ่งคนถูกดึงขึ้นไปสู่ด้านบนสุดๆ แล้ว ทำให้เกิดความรู้สึกที่หวนกลับมาสู่ด้านล่างแทบจะสุดๆ เช่นเดียวกัน

เข้าวันนั้น ฉันรู้สึกขี้ใจมากกับบรรดาชาวบ้านกลุ่มนั้น ที่ให้การต้อนรับอย่างอบอุ่น นอกจากนั้นยังมีบางคนพูดออกมา แม้เพียงไม่กี่คำ แต่ทำให้ความรู้สึกจากใจฉันเองมองเห็นความจริงได้อย่างลึกซึ้ง

คำพูดนั้น ฉันยังจำได้ดีมาจนถึงบัดนี้ ที่มีชายคนหนึ่งพูดว่า แม้ธรรมะมีความหมายอันสำคัญยิ่งสำหรับหัวใจของทุกคน เสมือนวิญญาณซึ่งอยู่ในส่วนลึกของใจฉันเองออกมาขานรับอย่างปราศจากความรู้สึก

เพราะปราศจากความรู้สึกนี้เอง ทำให้รู้ว่าสิ่งดังกล่าวเกิด

จากธรรมชาติที่อยู่ในใจอันบริสุทธิ์ถึงระดับหนึ่ง

ทุกครั้งที่นึกถึงชะตากรรมของคนไทย หลังจากเหลียวมองลงไป
ไปที่พื้นดินแล้ว ทำให้หยาดน้ำตาไหลซึมออกมาจากรากฐานจิตใจ
ตัวเอง จนกระทั่งออกมาอยู่ที่แก้มสองข้างโดยไม่รู้สึกรู้สึ

หลายครั้งหลายหน ฉันอยากสละชีวิตเอาเลือดทาแผ่นดิน
เพื่อสนองพระคุณของแม่ แม่ถึงกระนั้นตัวเองก็ยังรู้สึกว่ามันน้อย
เกินไปสำหรับคุณค่าอันลึกซึ้ง ซึ่งเกินกว่าการณ์จะนำเอาส่วนใด
ส่วนหนึ่งของร่างกาย แม่ทั้งหมด มาตอบแทนได้

มาถึงบัดนี้ หลายสิ่งหลายอย่างที่สะท้อนออกมาปรากฏ
ทำให้รู้สึกจากใจได้ว่า คนไทยส่วนใหญ่ที่ขึ้นไปอยู่ด้านบนดิมบุญ
คุณของแผ่นดิน ซึ่งแท้จริงแล้วมีเหตุสืบเนื่องมาจาก การลืมตัว

ดังนั้น คนกลุ่มนี้ ยิ่งขึ้นไปสูงที่สูงเพราะความอยากขึ้น ก็ยังมี
ผลพวงกลับลงมาทำลายทุกสิ่งทุกอย่าง แม้กระทั่งพื้นดิน อันควร
ถือว่าเป็นแม่บังเกิดเกล้าที่แท้จริงของตัวเอง

คงคิดได้แต่เพียงว่า อนิจจาคนไทย ชีวิตจำต้องมุ่งไปสู่การ
สูญเสียดูแลทุกสิ่งทุกอย่าง แม้กระทั่งการทำร้ายแม่บังเกิดเกล้าของ
ตัวเอง อย่างปราศจากการละเว้น

ช่วงนี้ ก่อนเข้านอน นอกจากสวดมนต์ภาวนากราบไหว้คุณ
พระรัตนตรัยแล้ว ยังอดรำพึงอยู่ในใจตัวเองไม่ได้ว่า ชาติไทยเท่าที่
เกิดและผ่านพ้นมาแล้วอย่างน่าภาคภูมิใจ แม้กระทั่งเรื่องกล้วยไม้ซึ่ง
หลุดรอดมาได้จนกระทั่ง ข้ามไปทอดงตรงตรงยงได้ถึงเกาะหนึ่งซึ่งอยู่
ไกลกว่าทวีป

แอฟริกา เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2543 ในที่สุดจำต้องสูญเสียดูแล
แผ่นดินแล้วละหรือ หรือว่าธรรมชาติได้สอนให้รู้ความจริงว่า ทุกสิ่ง
ทุกอย่างเมื่อมีการเกิดได้ก็ย่อมมีการดับได้เป็นธรรมดา

ปัญหากล้วยไม้ครั้งนี้
เกิดขึ้นเพราะความไม่รู้ของผู้
มีอำนาจบริหารระดับสูง

ผลกระทบจากการที่ชาวต่างชาติเงินมาลงทุนบนผืนแผ่นดินไทยถึง 30,000 กว่าล้านบาท และมีแผนซื้อที่ดินประมาณ 16,000 ไร่ เป็นอันดับแรก จนกระทั่งทำให้ไม่เพียงคนกลัวไม้เท่านั้น หากคนจากทั่วสารทิศ ลุกขึ้นมาเสริมพลังในการคัดค้าน รวมถึงผู้ที่ให้กำลังใจอีกเป็นจำนวนมาก

สะท้อนให้เห็นความจริงว่ามีคนจำนวนไม่น้อยที่มองเห็นแล้วว่า ผู้เขียนซึ่งริเริ่มจับงานอนุรักษ์และพัฒนาด้วยไม้ ตั้งแต่ประมาณ 50 ปีมาแล้ว หาใช่ทำเรื่องกลัวไม้อย่างเดียวไม่ ภายในรากฐานจิตใจ มุ่งมั่นให้ทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งอยู่บนผืนแผ่นดินไทยร่วมกัน

ความจริงปัญหาลักษณะนี้ได้เกิดขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า จนกระทั่งมาถึงครั้งนี้ทำให้รู้สึกว่ ผืนแผ่นดินไทยของเราทุกคน กำลังพบกับปัญหาหนัก และจะหนักยิ่งขึ้นในอนาคต

เหตุการณ์ครั้งนี้ ทำให้หวนกลับไปนึกถึงคำพูดของผู้ใหญ่ยุคก่อน ที่กล่าวเตือนลูกหลานไว้ว่า **ทำอะไรก็ตาม ควรนึกถึงที่มาที่ไปก่อนอื่น** คำเตือนดังกล่าว สอนให้ลูกหลานทำทุกสิ่งทุกอย่าง ด้วยสติ

คนยุคปัจจุบันส่วนใหญ่มักมองทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมองเห็นได้แต่ภาพเฉพาะหน้าเท่านั้น สิ่งดังกล่าวมีเหตุสืบเนื่องมาจากความโลภ เพราะความโลภทำให้คนขาดการคิดหน้าคิดหลัง คงมีแต่ความอยากได้ด้านเดียว

การพัฒนาวงการกล้วยไม้ในช่วงเริ่มต้น แม้เกิดจากบุคคลคนหนึ่งมาก่อน แต่ภายในรากฐานจิตใจบุคคลผู้นั้น หาได้คิดไม่ว่าตนเป็นปัจเจกชนหากมีรากฐานจิตใจที่ให้ความรักเพื่อนมนุษย์ทุกคน ดังนั้นจากกาลเวลาที่ผ่านพ้นมา จึงหาใช่เป็นผู้ริเริ่มเท่านั้น แต่ยังช่วยประดับประดา รวบรวมทั้งคุ้มครองปกป้องผู้ที่เห็นแก่ส่วนรวมให้ทำหน้าที่อย่างมั่นคงอยู่ได้

นอกจากนั้น เนื่องจากรากฐานจิตใจหาได้อยู่ที่เพียงกล้วยไม้เท่านั้น จึงพบต่อมาว่า ได้ให้ความรักความสนใจเยาวชนรุ่นหลังอย่างกว้างขวาง

ร่วม 50 ปีกว่าจะมาถึงช่วงนี้ แม้ระหว่าง 30 ปีแรกจะถูกอำนาจรัฐ รวมทั้งกลุ่มผลประโยชน์เก่าซึ่งทำเพื่อตัวเองและตกเป็นทาสคนต่างชาติไปแล้ว สะท้อนพฤติกรรมต่อต้านทุกรูปแบบ ทั้งอย่างเปิดเผยและลับหลัง

เริ่มต้นปี พ.ศ. 2530 ซึ่งอำนาจรัฐประกาศให้การยอมรับ แต่กลุ่มผลประโยชน์เก่าซึ่งยังแทรกซึมอยู่ในสังคม ก็ยังมีการต่อต้าน

ลับหลัง แมื่อด้านหน้ากลุ่มเหล่านั้นจะได้รับผลประโยชน์ร่วมด้วย แต่นิสัยเห็นแก่ตัวก็ยังทำให้ไม่ละทีฐิ

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากผู้เขียนไม่ถือสาหาความ จึงเอาความดีเป็นที่ตั้งมาตลอด มาถึงช่วงที่เกิดเรื่องครั้งนี้ นับเป็นโอกาสดีที่ได้เห็นคนจำนวนมารวมตัวกันเป็นปึกแผ่น นอกจากนั้นยังมีคนกลุ่มหนึ่งลุกขึ้นมาแสดงความรับผิดชอบร่วมกัน ส่วนตัวผู้เขียนเองแม้คนจำนวนมากจะมองด้วยความรู้สึกว่าเป็นผู้นำ แต่ตนก็พูดอยู่ตลอดเวลาว่า ตัวเองไม่ใช่เป็นผู้นำใครทั้งนั้น หากรู้สึกมีความสุขที่พบว่า เริ่มมีกลุ่มบุคคลซึ่งเป็นผู้นำตัวเองเกิดขึ้นอย่างชัดเจน ผู้เขียนจึงเป็นเพียงช่างเท้าหลังที่เฝ้ามองชนรุ่นหลังอย่างมีความสุข

ยังมีคนกลุ่มหนึ่งที่ขึ้นไปอยู่ระดับบนในอำนาจรัฐ ซึ่งเหตุการณ์ครั้งนี้เท่าที่สะท้อนพฤติกรรมออกมาปรากฏ ทำให้รู้สึกได้ว่ากระทำการลงไปเพราะความไม่รู้ คงต้องนำเอาความหมายของความไม่รู้มาแจ้งเหตุผลเพื่อให้เห็นความจริงว่า สิ่งนี้คืออะไร และรู้ได้อย่างไร

ทั้งนี้และทั้งนั้น หากหวนกลับไปสู่อุดมคติเพื่อศึกษาหาความรู้ว่า วงการกล้วยไม้ไทยเกิดขึ้นมาจากเหตุอันใด กว่าจะถึงช่วงซึ่งกลายเป็นผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจแห่งแผ่นดินไทย นับเป็นพันๆ ล้านบาทแล้ว

ทั้งนี้และทั้งนั้น จากการที่ผู้เขียนมีโอกาสเข้าไปร่วมประชุมเพื่อชี้แจงเหตุผลที่หวังว่าจะทำให้เกิดความเข้าใจ แม้ทุกครั้งที่ได้รับโอกาสจากสื่อมวลชนให้แสดงออกต่อสาธารณชน ตนจะเห็นความสำคัญของที่มาอยู่ตลอดเวลา

แต่ในช่วงที่มีการประชุมพบปะกับผู้ที่มีอำนาจที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรง หลังจากให้ข้อมูลและชี้แจงเหตุผลย้อนกลับไปถึงเหตุอันเป็นที่มาของรากฐานวงการกล้วยไม้ไทย กว่าจะมาถึงช่วงซึ่งทำให้คนไทยจำนวนมากได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

ดูเหมือนจะไม่ได้รับการสนองตอบเรื่องที่มาที่ไปแต่อย่างใด คงมีแต่การพูดถึงเรื่องจำนวนเงินที่เข้ามาสู่ประเทศ และสิ่งที่จะได้ตามมาในอนาคตด้านเดียว แทบทุกครั้ง แม้ทุกครั้งที่มีโอกาสชี้แจง ผู้เขียนได้เน้นความสำคัญของที่มาตั้งแต่เริ่มแรก แต่สิ่งที่สะท้อนกลับมาเสมือนทำเพิกเฉยกับประเด็นนี้

ซึ่งแท้จริงแล้ว **เหตุอันเป็นที่มา** ถือเป็นรากฐานสำคัญที่สุด ไม่เพียงวงการกล้วยไม้เท่านั้น แม้ทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งอยู่บนผืนแผ่นดินไทยร่วมกับชีวิตเราแต่ละคน

เนื่องจากผู้เขียนเรื่องนี้ เริ่มต้นจับงานอนุรักษ์และพัฒนากล้วยไม้บนผืนแผ่นดินไทยมาแต่แรก จึงอาจกล่าวได้ว่า เหตุซึ่งอยู่ในรากฐานจิตใจตนเองคือ ความรักความผูกพันที่มอบให้กับแผ่นดินถิ่นเกิดซึ่งถือว่าเป็นจิตสำนึกในหน้าที่อันสำคัญที่สุด

การนำปฏิบัติจากความจริงซึ่งอยู่ในใจตนเอง แม้มีปัญหาการต่อต้านเกิดขึ้นอย่างหลากหลาย แต่ตนก็มีความเข้มแข็งที่จะมุ่งมั่นทำงานเพื่อคนไทยทุกคน จึงมีเหตุมีผลสานถึงความรักความศรัทธา

ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจอย่างกว้างขวาง

สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นทุกวันนี้ก็คือ ความโลภของคนในสังคมยิ่งขึ้นไปสู่ด้านบนส่วนใหญ่มากขึ้น

ผู้ที่ไม่อาจหวนกลับมาเห็นเหตุอันเป็นที่มาได้ ย่อมอ่านความจริงจากใจได้ว่ามีความโลภ ซึ่งมีอิทธิพลเหนือกว่าความเป็นธรรมชาติ ความโลภลงเข้าไปครองอยู่ในรากฐานจิตใจผู้ใดแล้วย่อมมุ่งมองไปสู่ด้านหน้าด้านเดียวและเน้นที่ความสำคัญของเงินตลอดจนเทคโนโลยีรูปแบบที่เชื่อว่าก้าวหน้ามากกว่า

จากเหตุดังกล่าวเปิดโอกาสให้อ่านความจริงจากใจได้ว่า ความโลภซึ่งเป็นพื้นฐานของคนเห็นแก่เงิน ดังนั้นจึงยากที่จะแยกแยะเงินส่วนตัวหรือเงินส่วนรวมออกจากกันให้ชัดเจนได้ ดังที่กล่าวกันว่า ลงได้มีความโลภย่อมเอาทุกอย่าง

นอกจากนั้น เมื่อก้าวถึงที่ไปที่ไป หากมีรากฐานจิตใจบริสุทธิ์จริงเมื่อมาได้เร็วย่อมไปได้เร็วอย่างเป็นธรรมชาติ แต่เรื่องนี้ช่วงที่เกิดขึ้นมีการเร่งรัดให้กระทำอย่างรวดเร็วที่สุด แต่ช่วงที่จะยกเลิกกลับไปยอมง่าย ๆ ยังคงมีการตั้งคณะทำงานเพื่อหาข้อเท็จจริง อีกทั้งมีเรื่องอื่นแทรกแซงเข้ามา สะท้อนให้เห็นถึงทริฏิมานะซึ่งฝังลึกอยู่ในใจตน เมื่อมีทริฏีอยู่ในใจ ย่อมเกิดคำถามตามมาว่า การได้เงินเข้าประเทศจะให้แก่ส่วนรวมจริงหรือเปล่า

ผู้เขียนไม่มีเจตนาจะให้ร้ายแก่ใครเป็นการส่วนตัว แต่คิดว่าสิ่งดังกล่าวคือความจริงซึ่งอยู่ในใจคนได้ทุกคน หาใช่เพียงคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น

แต่ใคร่ขออนุญาตฝากไว้ว่า เราคนไทยด้วยกัน อีกทั้งอยู่บนผืนดินแผ่นดินเดียวกันด้วย การรู้รักรู้ภัยย่อมเป็นสิ่งที่ประเสริฐที่สุด หากใครรู้ว่าสิ่งที่ผ่านมาแล้วตนทำไม่ชอบด้วยเหตุด้วยผล ถ้ากล้ารับความจริงย่อมอภัยกันได้ นอกจากนั้นยังมีผลทำให้ทุกคนที่หวังดีต่อส่วนรวมให้การยกย่องสรรเสริญอีกด้วย

ในอดีตมักมีคนพูดถึงสังขรณ์ว่า เงินเข้าที่ไหนคนแตกที่นั่น แม้คนชาติเดียวกันระหว่างด้านบนกับด้านล่างหากแตกแยกกัน ย่อมไม่มีผลดีต่อส่วนรวมเลยแม้แต่น้อย กลับยิ่งทำให้บ้านเมืองเสียหาย จนกระทั่งในอนาคตลูกหลานอาจไม่มีแผ่นดินจะอยู่ก็ได้

เชื่อว่าขณะนี้ ยังมีผู้จำได้และรู้สึกประทับใจจากการจัดงาน ประชุมกล้วยไม้โลกครั้งที่ 9 เมื่อปี พ.ศ. 2521 ซึ่งงานดังกล่าวได้มา เพราะความศรัทธาจากคนทั่วโลก โดยที่ตนไม่คิดจะไปแข่งชิงกับ ประเทศไหน นอกจากนั้นการที่มีคนกว่า 3,000 คน จาก 50 ประเทศเข้ามาร่วมงานครั้งนั้น รวมทั้งคนไทยจากแทบทุกสาขา อาชีพอีกเป็นจำนวนมากที่เข้ามาให้ความร่วมมือและเป็นกำลังใจ ทำให้ผู้เขียนสำนักได้ถึงสิ่งซึ่งผ่านพ้นมาแล้วในอดีตทั้งหมด จึง ตัดสินใจไม่ขอขบประมาณจากรัฐบาลเพื่อการนี้ดังกล่าวแม้แต่ บาทเดียว

จึงสรุปได้ว่า เพราะไม่ต้องการเงินจึงทำให้งานครั้งนั้นประสบ ผลสำเร็จ เป็นที่ชื่นชมทั้งคนไทยและเทศตลอดมา แม้กระทั่ง ทุกวันนี้ชาวต่างประเทศยังกล่าวถึงงานครั้งนั้นด้วยความรู้สึก ประทับใจ

สิ่งนี้คือโจทย์ที่ใครขอฝากไว้ให้คนไทยผู้มีวิญญานความ เป็นไทยทุกคนพึงนำไปคิดค้นหาความจริงว่า เพราะไม่ต้องการเงิน เราจึงได้อะไรที่ซื้อหาด้วยเงินไม่ได้ ไม่ว่าใครจะเอาเงินมามากมาย ล้นฟ้าแค่ไหน

ความหมายของความไม่รู้ น่าจะได้แก่การที่มองไม่เห็นความ สำคัญของอดีตว่า มีเหตุสืบเนื่องมาจากสิ่งใด ซึ่งควรถือวาคือ คุณค่าความเป็นคน อันควรมีอยู่ในรากฐานจิตคนไทยทุกคน เพื่อ การร่วมมือร่วมมือกัน ช่วยกันแผ่นดินผืนนี้รวมถึงทุกคนผู้ที่เกิดมา และใช้ชีวิตอาศัยอยู่ได้อย่างมั่นคงตลอดไป

ทำให้นึกถึงสิ่งซึ่งบรรพบุรุษของไทยเคยกล่าวไว้ว่า อย่ากิน

บนเรือนแล้วซื้รดบนหลังคา กับความอีกตอนหนึ่งซึ่งกล่าวฝากไว้ เช่นกันว่า ข้าวปลาอาหารแม้กระทั่งน้ำข้าว ซึ่งทุกคนได้กินได้ดื่ม เข้าไป ควรนึกถึงบุญคุณของสิ่งเหล่านี้เอาไว้ จะเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง อีกทั้งมีผลสร้างความเจริญรุ่งเรืองทั้งแก่ตนและสังคมไทย ร่วมกัน

ความไม่รู้ จึงน่าจะหมายถึง การไม่รู้เหตุแห่งความจริงที่อยู่ในรากฐานจิตใจตนเอง ทำให้ไม่อาจหวนกลับไปนึกถึงเหตุอันเป็นที่มาตั้งแต่ช่วงเริ่มแรกได้ จึงไม่สามารถมองการณ์ไกลที่มีผลช่วยให้สังคมซึ่งแต่ละคนมีส่วนช่วยกันรับผิดชอบเพื่อความเจริญก้าวหน้าต่อไปอย่างมั่นคง หากความคิดและการปฏิบัติที่มุ่งไปข้างหน้ากลับมีผลหวนมาทำลายแผ่นดินไทยเองให้สูญสิ้นไปในที่สุดได้

23 กันยายน 2545

อิสรภาพของคนไทย
ในการค้ากล้วยไม้
กำลังจะสูญสิ้นไปจากชีวิต

บทนำ

ข้อเขียนเรื่องนี้ ผู้เขียนขออนุญาตบันทึกไว้เป็นหลักฐาน เพื่อเป็นอดีตอันควรมีอยู่ในความทรงจำสำหรับชนรุ่นหลังให้รู้ความจริงว่า ครั้งหนึ่ง แผ่นดินไทยผืนนี้เคยมีการพัฒนางวงการกล้วยไม้ นับตั้งแต่ยังไม่มีใครรู้จักนำมาใช้ประโยชน์ทางสังคมและเศรษฐกิจ ทั้งๆ ที่ดินแดนผืนนี้มีกล้วยไม้พันธุ์ธรรมชาติอย่างหลากหลาย หากปล่อยให้ชนชาติอื่นฉกฉวยเอาทรัพยากรไปใช้ประโยชน์ แล้วส่งกลับมาขายให้กับคนไทยที่หลงตนลืมหิว จนกระทั่งต้องตกเป็นทาส และแล้วในที่สุดเราก็สามารถลุกขึ้นยืนหยัดบนพื้นฐานตัวเองได้อย่างภาคภูมิใจ จนกระทั่งได้รับการยอมรับจากทั่วโลก

มาถึงช่วงนี้ สิ่งที่เกิดจากบุคคลผู้มีวิญญูญาณการต่อสู้อย่างอดทนเข้มแข็งได้สร้างไว้ หากเป็นเพราะขาดการสืบทอดสู่ชนรุ่นหลังอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างกำลังเริ่มสูญเสี่ยลุลกลามลงมาถึงระดับพื้นฐานอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากคนไทยผู้ได้รับประโยชน์รวมถึงผู้มีส่วนร่วมรับผิดชอบ ซึ่งนอกจากขาดการสืบทอดจิตวิญญูญาณและความคิดที่ลึกซึ้ง แถมยังมีบางคนนำปฏิบัติมุ่งสู่ทิศทางทำลายตัวเองโดยการชักศัตรูเข้าบ้าน ทำให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นเป็นลำดับ

มาถึงช่วงนี้ ผลจากความเห็นแก่ตัวของคนไทยซึ่งนับวันมีการขยายขอบข่ายกว้างขวางยิ่งขึ้น ได้ลุกลามมาถึงขั้นมองเห็นแว

ว่า อาจส่งผลทำลายโครงสร้างและระบบการผลิตการค้ากล้วยไม้ของคนไทยที่เคยอิสระให้ได้รับความเสียหายลึกซึ้งยิ่งขึ้น ถ้าเรายังรวมใจกันได้ยาก

ต่อไปนี่คือบันทึกเหตุการณ์ซึ่งได้วิเคราะห์ค้นหาเหตุผลมาแล้ว ทำให้รู้ว่ามาถึงบัดนี้กำลังปรากฏให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น แม้วงการค้ากล้วยไม้ที่อยู่บนผืนแผ่นดินไทยยังคงปรากฏให้เห็นได้ต่อไปอีก แต่หากมองที่พื้นฐานย่อมพบความจริงว่า คงมีชนต่างชาติเข้ามาแทรกแซงช่องว่างถึงพื้นฐานระบบการจัดการทุกสิ่งทุกอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

หวนกลับไปทบทวนสู่ออดีต

หวนกลับไปนึกถึงความจริงในอดีต เมื่อประมาณ 50 กว่าปีมาแล้ว ช่วงนั้นคนไทยในกลุ่มศักดิ์คินาร่วมกับพ่อค้าผู้มีฐานะดี ซึ่งซื้อกล้วยไม้จากต่างประเทศเข้ามาเล่น ประกวดประชันกันเอง อีกทั้งยังใช้ประดับบารมีเสริมภาพพจน์ความร่ำรวยแม้เป็นคนกลุ่มเล็กๆ

กับอีกด้านหนึ่ง คนส่วนใหญ่มองกลับมายังกลุ่มดังกล่าวแล้ว เกิดความรู้สึกที่คิดว่า กล้วยไม้เป็นของเล่นสำหรับเศรษฐี จึงเห็นว่าเป็นสิ่งทำลายเศรษฐกิจของบ้านเมือง กระตุ้นให้ผู้เขียนเรื่องนี้รู้สึกว่า หากมองจากรากฐานจิตใจที่เป็นกลาง น่าจะคนทั้งสองด้านซึ่งตกอยู่ในภาวะยึดติดพอดีกัน

หลังจากนั้นมาตนจึงเกิดความคิดที่แหวกวงล้อมออกไป ซึ่งหลายคนอาจคิดว่าทะเลกลางปล้องเพราะไม่เหมือนใครทั้งนั้น

ตามเหตุและผลแล้ว เกิดจากทรรศนะที่ไม่ยึดติดอยู่กับมุมใดมุมหนึ่ง หากมีความมั่นคงอยู่บนรากฐานตนเองอย่างอิสระ อีกทั้งยังนำปฏิบัติจากความจริงซึ่งเกิดจากใจตนเองอย่างเข้มแข็งอดทน

ตลอดมา

เริ่มต้นจากการมุ่งมั่นเก็บสิ่งซึ่งตกหล่นอยู่บนพื้นแผ่นดิน
ของไทยเองแทบทั้งหมด ซึ่งคนไทยทั่วไปมักมองข้ามความสำคัญ
ไปอย่างดูถูกดูแคลน เพื่อนำมาดัดแปลงใช้สร้างสิ่งต่างๆ ทั้งที่เป็น
พันธุ์ไม้พื้นบ้านและการคิดประดิษฐ์อุปกรณ์ต่างๆ ในด้านเทคโนโลยี
เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาวงการกล้วยไม้ให้แก่สังคมไทย

ซึ่งแน่นอนที่สุด การเดินทางกระแสสังคม อย่างน้อยย่อม
ได้รับการต่อต้านจากกลุ่มผลประโยชน์เก่าอย่างหนักหน่วงเรื่อย
มา แม้จากอำนาจการบริหารงานของรัฐก็เช่นกัน แต่ดูเหมือนจะยิ่ง
ทำให้ผู้นำปฏิบัติมีรากฐานจิตใจที่ยังคงสับสนผืนดินถิ่นเกิดลึกซึ้งยิ่งขึ้น
แทนที่จะรู้สึกท้อถอย

บทเรียนจากช่วงที่ผ่านพ้นมาได้ช่วยสอนให้รู้ว่า บนพื้นฐาน
สังคมในสภาพเช่นนี้ ความหวังที่จะเห็นชนรุ่นหลังสามารถยืนหยัด
สืบทอดวิญญานความรักแผ่นดิน และความคิดในการพัฒนาที่มั่ง
คงอยู่กับรากฐานตนเอง จนถึงขั้นสืบทอดต่อไปสู่ออนาคต คงเป็นไปได้
ได้ยากมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้และทั้งนั้น แม้จะรู้สึกตนว่ายืนอยู่อย่างค่อนข้างโดดเดี่ยว
คงมีแต่คนส่วนใหญ่ผู้เดินตามกับผู้วางเฉยหรือไม่ก็ต่อต้าน
หลังที่ตนมั่นคงอยู่กับการพึ่งตนเองได้อย่างชัดเจนเรื่อยมา ไม่ว่าจะ
ชีวิตจะเข้าไปอยู่ในจุดไหน จนกระทั่งถูกกำหนดให้จำต้องก้าว
เข้าไปยืนอยู่ท่ามกลางบรรยากาศการบริหารและจัดการศึกษา ยิ่ง
ทำให้รู้สึกว่าหาผู้สามารถลุกขึ้นยืนหยัดบนพื้นฐานความคิดตัวเอง
ที่เชื่อมโยงถึงตนอย่างมั่นคงได้ยากที่สุด

ช่วงกู่อิสรภาพให้วงการกล้วยไม้ไทย

ระหว่างช่วงที่มุ่งมั่นพัฒนา ร่วมกับการเรียนรู้ความจริงจากปัญหาได้ผ่านพ้นมาแล้ว ทำให้เริ่มรู้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า วงการกล้วยไม้ไทยตกอยู่ในสภาพเป็นทาสเศรษฐกิจของชนต่างชาติ ซึ่งนำกล้วยไม้พื้นบ้านจากท้องถิ่นไปพัฒนาแล้วส่งกลับมายาว โดยที่คนไทยจำนวนมากขาดการรู้เท่าทัน

หลังจากพบว่า กล้วยไม้ช่างแดงที่เป็นสายพันธุ์ท้องถิ่น ซึ่งครั้งนั้นยังหายากมาก อีกทั้งได้รับความนิยมจากทั่วโลก ทำให้มีราคาสูงลิบลิ่ว จึงทำให้เกิดความคิดที่จะใช้กล้วยไม้สายพันธุ์นี้เป็นเครื่องมือกู่อิสรภาพให้กับคนไทยในด้านการค้าเพื่ออนาคต

หลังรับฟังมาจากชนรุ่นก่อนที่มักกล่าวว่า พวกเขาได้พยายามผสมกล้วยไม้ชนิดนี้มาแล้วแต่ไม่เป็นผลสำเร็จ นอกจากนั้นหลังจากทราบว่าผู้เขียนเริ่มต้นทำงานเรื่องนี้ จึงถูกปรามาสว่าไม่มีทางจะเป็นไปได้

ตนรู้สึกว่ แม้ชนรุ่นก่อนยังมีความคิดแบบปิดตัวเอง แทนการคิดว่าความรู้ในด้านเทคโนโลยีร่วมกับประสบการณ์เท่าที่ผ่านมาแล้ว น่าจะนำไปสู่ความสำเร็จในอนาคตได้ไม่วันใดก็วันหนึ่ง ถ้าคนมีรากฐานจิตใจเปิดกว้างและมีความมานะอดทน

ดังนั้นจึงมุ่งมั่นปฏิบัติเพื่อค้นหาความจริงจากอดีต เอาไว้สำหรับนำมาใช้ในการทำงาน จนกระทั่งสามารถประสพผลสำเร็จ แต่แทนที่จะคิดนำมาใช้หาเงินเพื่อความร่ำรวยของตัวเอง หากมองการณ์ไกล จึงเสียสละโอกาสที่จะได้เงินในช่วงสั้นๆ แต่หันมาใช้เป็นเครื่องมือสร้างอิทธิพลเปลี่ยนแปลงภาพพจน์ของคนทั่วโลกให้หันมาสนใจและยอมรับวงการกล้วยไม้ไทย จนกระทั่งทำให้มีความเจริญในด้านการผลิตกล้วยไม้อื่นๆ ก้าวหน้ามาถึงการทำเป็นอุตสาหกรรมเพื่อการค้าขายในช่วงหลังๆ อย่างกว้างขวาง อีกทั้งยังขยาย

ขอบข่ายกว้างขวางออกไปสู่ไม้ดอกไม้ประดับชนิดอื่นๆ

ถึงขั้นที่กล่าวฝากไว้ให้คนทั่วไปคิดว่า มาถึงช่วงนี้แล้ว เราจะคิดว่ากล้วยไม้คือกล้วยไม้ต่อไปอีกไม่ได้ หากควรคิดว่ากล้วยไม้คือไม้ดอกไม้ประดับเหมือนกับสิ่งซึ่งพบเห็นได้ทั่วไป

จากประสบการณ์เท่าที่ผ่านพ้นมาแล้ว ทำให้รู้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า สิ่งซึ่งนำปฏิบัติจากรากฐานความเป็นไทแก่ตนเอง เพื่อหวังผลให้เกิดประโยชน์แก่ทุกคนที่อยู่ร่วมผืนแผ่นดินเดียวกันมาแล้วทั้งหมด จะหาคนที่มองเห็นได้ลึกซึ้งถึงความจริงและลุกขึ้นยืนหยัดนำปฏิบัติร่วมด้วยก็ทั้งยาก คงมีคนเดินตามกันความคิด บ้างก็ตามกันเพื่อผลประโยชน์ แต่มองเห็นความคิดริเริ่มได้น้อยที่สุด จึงเกิดแรงกระตุ้นทำให้สนใจค้นหาความจริงว่า เกิดปัญหาอะไรขึ้นภายในกระบวนการจัดการศึกษา

แม้กระทั่งกลุ่มบุคคลผู้ถืออำนาจการบริหารของรัฐ ซึ่งในอดีตก็ยังเคยปฏิเสธความสำคัญของกล้วยไม้และมีพฤติกรรมต่อต้านมาตลอด เพราะมองไม่เห็นการณ์ไกล ถึงขนาดที่ช่วงนั้นฉันยังมีอายุไม่มากนัก ระหว่างการเดินทางออกไปส่งเสริมเรื่องนี้ในต่างจังหวัดระหว่างวันหยุดสุดสัปดาห์ พบรัฐมนตรีคนหนึ่ง ชี้หน้าว่าฉันว่า คุณดีแต่ส่งเสริมให้คนทำลายเศรษฐกิจของบ้านเมือง

มาถึงช่วงปี พ.ศ. 2530 รัฐได้ประกาศยอมรับกล้วยไม้เป็นพืชเศรษฐกิจอย่างเป็นทางการ ทำให้รู้สึกว่าคุณคนไทยส่วนใหญ่ต้องการความง่าย จึงนิยมผลสำเร็จรูปที่มีคนอื่นทำไว้เรียบร้อยแล้ว ซึ่งสิ่งดังกล่าวหาได้คลาดไปจากความสนใจที่จะนำมาหวนกลับไปคิดวิเคราะห์ค้นหาเหตุผลอย่างลึกซึ้งไม่

ในช่วงนั้นได้มีการส่งเสริมการใช้ดอกกล้วยไม้ภายในประเทศ รวมทั้งการส่งจำหน่ายสู่ตลาดใหญ่ๆ ในต่างประเทศกว้างขวางออกไปเรื่อยๆ อาจมีบางประเทศนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มในตลาดท้องถิ่นต่อไปอีก ทำให้ต้องคิดอยู่ในใจว่า ทำไมคนไทยจึงคิดเองไม่เป็น?

นอกจากนั้นในด้านต้นกล้วยไม้ ซึ่งแต่ก่อนเคยมีปริมาณจำกัด หลังจากมีการขยายพันธุ์ทำให้ปริมาณเพิ่มขึ้น จึงเริ่มความคิดที่จะผลิตต้นกล้วยไม้สำเร็จรูปส่งไปจำหน่ายเพื่อใช้ทำต้นไม้กระถางตั้งประดับในอาคารสถานที่ รวมทั้งส่งเสริมให้คนไทยรู้จักใช้เองอีกทางหนึ่ง

เนื่องจากการบริหารงานของประเทศด้อยพัฒนาโดยทั่วไป ผู้ที่ขึ้นไปอยู่ด้านบนมักไม่สนใจให้ความสำคัญแก่การลงมาทำงานระดับล่าง ทำให้คนระดับล่างบางคนที่หวังผลประโยชน์เพื่อตัวเองสามารถใช้เป็นเครื่องมือกำหนดกฎระเบียบให้เป็นไปตามที่ตนปรารถนาได้ไม่ยาก

ปกติภายในสังคมลักษณะนี้ ก่อนที่สิ่งใดสิ่งหนึ่งจะเกิดประโยชน์มักไม่มีใครสนใจเสียเลย หลังจากมีคนใดคนหนึ่งพัฒนาขึ้นมาได้ จนกระทั่งทำให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจเติบโตมากขึ้น จะมีคนกลุ่มหนึ่งจกฉวยโอกาสเข้ามาประกอบอาชีพเพื่อประโยชน์ของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบนพื้นฐานสังคมลักษณะนี้มักมีจำนวนมากยิ่งขึ้น

ในวงการกล้วยไม้ก็เช่นกัน หลังจากหลายคนเห็นว่ากล้วยไม้สามารถทำเงินให้กับตนได้ มักเข้ามาหาประโยชน์อย่างขาดความรับผิดชอบ เช่นเดียวกับเรื่องอื่นๆ

ในช่วงปี 2530 นั้นเอง มีผู้ค้ากล้วยไม้บางรายได้ไปป้อนข้อมูลให้ผู้บริหารประเทศบางคนว่า การส่งต้นกล้วยไม้ไปขาย จะทำให้คนในประเทศอื่นนำไปปลูกแข่งกับประเทศไทย จึงเห็นควรห้ามการส่งต้นกล้วยไม้ออกไปขาย

หลังจากกลุ่มผู้บริหารในคณะรัฐบาลชุดนั้นรับทราบ จึงนำเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ติดตามมาด้วยการมีประกาศห้ามส่งต้นกล้วยไม้ออกไปจำหน่าย ทำให้รายได้เกี่ยวกับการขายต้นกล้วยไม้ที่นำไปใช้ทำต้นไม้กระถาง ซึ่งเริ่มทำรายได้ให้กับคนไทยจำกัด

หยุดชะงัก

หลังจากคนที่เกี่ยวข้องกับกล้วยไม้ ร่วมกับผู้เขียนเรื่องนี้มีการรวมตัวกันเจรจาที่แจ้งกับคณะรัฐบาลเป็นเวลา 1 เดือนเต็ม โดยมีสื่อมวลชนหลายรายให้การสนับสนุนซึ่งคนส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นหลักสำคัญในการต่อสู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เขียนเองไม่ได้มีส่วนค้าขายกล้วยไม้ หากพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยเหตุผล ทั้งๆที่มีแผนนำปฏิบัติเพื่อส่งเสริมเรื่องนี้มาแล้ว

ส่วนผู้คนที่เข้ามาาร่วมด้วยส่วนใหญ่เป็นคนค้าขาย ซึ่งได้รับผลกระทบทางการค้าทำให้ต้องสูญเสีย จึงเกิดเป็นแนวร่วมขึ้น จนกระทั่งในที่สุดคณะรัฐมนตรีจำต้องยกเลิกมติดังกล่าว

มีเหตุผลอย่างหนึ่งซึ่งผู้เขียนเรื่องนี้ได้ชี้แจงไว้อย่างชัดเจนแล้วว่า การห้ามส่งต้นกล้วยไม้ที่เราผลิตได้เองเป็นจำนวนมากไปจำหน่ายในตลาดต่างประเทศ โดยที่คิดว่าประเทศอื่นจะนำไปปลูกแข่งกับเรา มีผลทำลายเศรษฐกิจมากกว่า

สิ่งที่ควรระมัดระวังอย่างยิ่งน่าจะได้แก่การที่ชนต่างชาติจะเข้ามาลงทุนปลูกในประเทศไทย ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากข้อได้เปรียบในการลงทุนอยู่ที่ธรรมชาติซึ่งเป็นพื้นฐานของเราเอง นอกจากนั้น การเข้ามาลงทุนผลิตสิ่งซึ่งคนไทยผลิตได้เองและได้รับการยอมรับจากคนทั่วโลกแล้ว นั่นคือการขกขวยโอกาสเข้ามาบุกกรูเข้ามาถือครองอำนาจทางเศรษฐกิจถึงระดับพื้นฐาน

อนึ่ง ถัดจากนั้นมาอีกระยะหนึ่ง ได้มีนักข่าวโทรทัศน์มาขอสัมภาษณ์ มีความตอนหนึ่งซึ่งถามผู้เขียนว่า ตลาดกล้วยไม้ไทยในอนาคตยังไปได้อีกไกลแค่ไหน ผู้เขียนตอบว่ายังไปได้อีกไกลถ้าคนไทยยังมีวิญญาณความรักแผ่นดินอยู่อย่างแน่นหนา ไม่เช่นนั้นแล้ว แม้ว่า ตลาดกล้วยไม้ยังไปได้อีก แต่ผู้ผลิตที่ครองผลประโยชน์อยู่ในประเทศไทย อาจไม่ใช่คนไทยก็ได้

เนื่องจากกลุ่มบุคคลผู้ขึ้นไปบริหารงานในระดับสูงมักมี

แนวโน้มมองปัญหาปลายเหตุ ทำให้คนที่หวังผลประโยชน์ส่วนตัว มองเห็นโอกาสใช้เป็นเครื่องมือแทรกแซงเข้ามาอยู่ในระดับพื้นฐานได้ง่าย

แม้การชี้แจงครั้งนั้นซึ่งผ่านมาแล้วเป็นเวลา 1 เดือน จะทำให้ คณะรัฐมนตรีจำต้องยกเลิกมติที่ประกาศไปแล้วก็ตาม แต่ เหตุการณ์ลักษณะนี้น่าจะเกิดขึ้นได้อีก ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจาก ระบบการจัดการศึกษาของไทยส่วนใหญ่ ไม่อาจปรับเปลี่ยน รากฐานความคิดคนให้มุ่งลงลึกอย่างได้ผล

ภาพรวมระหว่างสิ่งที่^๒เป็นพื้นฐานกับผลิตผล

เนื่องจากสังคมไทยส่วนใหญ่มักมองปัญหาที่ปลายเหตุ ทั้งนี้ และทั้งนั้น เป็นเพราะในอดีตที่ผ่านมาคนไทยสูญเสียจิตสำนึก ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญอันควรสงวนไว้ให้อยู่กับแผ่นดินของเราเอง ดังจะพบความจริงได้ว่าทุกวันนี้แม้พืชผลการเกษตรอื่นๆ

เรามักปล่อยให้คนชาติอื่นมาฉกฉวยนำเอาพื้นฐานที่แท้จริงของเราไปไว้บนแผ่นดินของเขา กับอีกด้านหนึ่ง เปิดโอกาสให้เข้ามาแทรกแซงถือครองพื้นฐานของเราซึ่งชนรุ่นก่อนเคยสร้างสมไว้ เป็นมรดกตกทอดให้กับลูกหลาน เช่นพันธุ์พืชที่เคยใช้เป็นพื้นฐานการพัฒนา ซึ่งด้านที่ได้ไปจะไม่ยอมปล่อยให้หลุดมือกลับคืนมาได้ อีก นอกจากนั้นยังเอาเงินเข้ามาทุ่มซื้อสิ่งที่เกิดขึ้นบนผืนแผ่นดินเราเอง ซึ่งคนไทยส่วนใหญ่มักเห็นเงินแล้วตาโต เรื่องนี้ถือเป็นสิ่งสำคัญในด้านความมั่นคงเพื่อการผลิตการค้าของชาติ

สิ่งที่เกิดขึ้นแก่วงการกล้วยไม้ของไทยในช่วงหลังๆ เราจะพบความจริงว่า ยังมีการนำพ่อแม่พันธุ์กล้วยไม้ที่หายากไปขายให้ชนชาติอื่นๆ แม้อาจใ้ราคาสูงลิบลิว แต่ก็ไม้อาจสู้อำนาจเงินที่นำ

มาลงทุนซึ่งมีอิทธิพลเหนือกว่าได้ ในเมื่อสายตาคนชาติอื่นมอง
การณ์ไกลกว่าคนไทย

วงการกล้วยไม้ไทยได้พัฒนาตัวเองขึ้นมาบนพื้นฐานซึ่งอาจ
กล่าวได้ว่ามีทุกสิ่งทุกอย่างค่อนข้างครบถ้วน แม้การตั้งห้อง
ปฏิบัติการเพาะเมล็ดกล้วยไม้โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เราก็ได้มี
การฝึกสอนให้ผู้สนใจสามารถทำได้เอง อีกทั้งยังใช้เครื่องมือชิ้น
สำคัญๆ ซึ่งเราพัฒนาขึ้นมาจากวัสดุที่อยู่บนพื้นดินของเราเอง

หลังจากการพัฒนาได้เริ่มต้นก้าวมาสู่ระบบอุตสาหกรรม จึง
เกิดห้องปฏิบัติการที่ให้บริการเพาะเมล็ดกล้วยไม้ แก่คนทั่วไปขึ้น
อย่างเป็นทางการ จนกระทั่งถึงช่วงปี พ.ศ. 2510 จึงได้มีการ
พัฒนาห้องปฏิบัติการที่เคยใช้ประโยชน์ในการเพาะเมล็ด ให้เป็น
พื้นฐานรองรับการขยายพันธุ์ด้วยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อร่วมด้วย
นอกจากนั้นในทางปฏิบัติ ผลจากการพัฒนางานกล้วยไม้ได้ถูก
นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาพืชผลอื่นๆ ร่วมด้วยอย่างกว้างขวาง

จากประสบการณ์เท่าที่ผ่านพ้นมา ทำให้รู้สึกว่าการพัฒนา
ให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน บนพื้นฐานสังคมซึ่งรากฐานคนถูก
ฝังไว้ด้วยความคิดแบบตัวใครตัวมัน เกิดมีปัญญาให้เรียนรู้อย่าง
ทำทายนมาก ก่อนที่จะทำให้เกิดความต้องการในการขยายพันธุ์แบบ
เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อจากพืชอื่นๆ มาร่วมให้บริการห้องปฏิบัติการซึ่ง
วงการกล้วยไม้ได้เริ่มต้นไว้แล้ว ทั้งนี้และทั้งนั้น เนื่องจากพื้นฐาน
ความคิดแบบตัวใครตัวมันของคนไทย ทำให้เรื่องนี้จำเป็นต้องพบกับ
ความยากลำบาก แต่ในที่สุดก็ผ่านพ้นมาได้

การเปลี่ยนแปลงที่ลงมาสู่ขั้นพื้นฐาน

หากพิจารณาที่วิถีการเปลี่ยนแปลงแล้ว สิ่งที่เกิดขึ้นแต่ละจุดภายในโลกโดยมีมนุษย์เป็นเหตุและเป็นผู้รับผล การที่มนุษย์กำหนดวิถีการเปลี่ยนแปลงมาสู่สภาพที่เรียกกันว่าโลกาภิวัตน์จึงถือเป็นธรรมชาติของโลก

ดังนั้น การที่ประเทศไทยซึ่งแต่ก่อนไม่เคยมีใครคาดคิดเลยว่าคนในประเทศซึ่งครั้งหนึ่งเคยถูกลักลวยไม่ว่าเป็นสิ่งที่ทำลายเศรษฐกิจทั้งๆ ที่ธรรมชาติภายในประเทศมีพันธุ์กล้วยไม้ท้องถิ่นอย่างหลากหลาย อยู่ๆ ก็เจริญเติบโตขึ้นมาจนกระทั่งทำให้ทั่วโลกยอมรับและสนใจจับตามองด้วยความรู้สึกพิศวงทึ่งจนห้ามไม่ได้ที่ประเทศเหล่านั้นคิดจะพัฒนากล้วยไม้ให้เป็นประโยชน์ทางเศรษฐกิจบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่อยู่ในบริเวณพื้นที่ซึ่งมีสภาพแวดล้อมไม่แตกต่างไปจากประเทศไทยเกินกว่าการใช้คนของตัวเอง ร่วมกับเทคโนโลยีที่ไม่ต้องลงทุนมากนัก

ส่วนประเทศในเขตอบอุ่นซึ่งตกเป็นฝ่ายช็อกกล้วยไม้จากประเทศไทย เริ่มต้นมองเห็นโอกาสว่าประเทศนี้มีสภาพที่เหมาะสม อีกทั้งมีการปูพื้นฐานไว้แล้วทั้งในด้านการพัฒนาและการตลาด จึงให้ความสนใจที่จะเข้ามาถือครองพื้นฐานเพื่อการลงทุนผลิต จึงพยายามที่จะเข้ามาแทรกแซงระบบการผลิตเพื่อหวังคุมอำนาจการผลิตร่วมกับการตลาด

สภาพดังกล่าวถือเป็นเรื่องธรรมดาของมนุษย์ ด้านที่มีความฉลาดและมีความกระตือรือร้นเหนือกว่า จนกว่าอีกด้านหนึ่งจะรู้สึกได้ และพยายามปรับปรุงรากฐานตัวเองให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนต่างเชื้อชาติ ไฉนเลยจะมีวิญญาณที่รักพื้นดินอย่างลึกซึ้งเช่นคนท้องถิ่น

ดังนั้น ถ้าคนไทยยังมีจิตสำนึกรักพื้นดินถิ่นเกิดของตัวเองอยู่

ย่อมมีสติพอที่จะหยั่งรู้เท่าทันได้ว่า คนต่างชาติที่เข้ามาแทรกแซง
พื้นฐานการผลิตภายในประเทศส่วนใหญ่ จะหาความจริงใจต่อแผ่นดิน
คงเป็นไปได้ยาก

อย่างไรก็ตามในด้านการตลาดซึ่งเท่าที่ปฏิบัติมาแล้ว จาก
สภาพความจริงทางสังคมและเศรษฐกิจ คงต้องยอมรับว่า เรายัง
พึ่งตลาดต่างประเทศเป็นหลัก แต่ภายในจิตวิญญาณคนไทย หาก
ความรักแผ่นดินถิ่นเกิดยังคงมีอยู่ อีกทั้งสามารถสืบทอดถึงชนรุ่น
หลังได้อย่างต่อเนื่อง ถ้ามุ่งมั่นทำงานหนักมากยิ่งขึ้น วันหนึ่งข้างหน้า
สภาพสังคมย่อมกลับฟื้นคืนสู่ความเป็นไทแก่ตนเองได้

ระบบการจัดการศึกษาของไทยเท่าที่เป็นมาแล้ว มีผล
ทำลายจิตสำนึกความรักแผ่นดินให้สูญสิ้นไป แต่กลับปลูกฝังความ
นิยมคนต่างชาติเพิ่มมากยิ่งขึ้น จากประสบการณ์ชีวิตเท่าที่มุ่งมั่น
ทำงานจากใจที่ซื่อสัตย์ต่อตนเองมาตลอด ทำให้มีโอกาสเรียนรู้
ความจริงจากสิ่งที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดซึ่งผู้เขียนค้นข้อมูลจากใจ
ตนเองออกมาเขียนไว้ ณ โอกาสนี้

ช่วงที่เศรษฐกิจทรุดหนัก ทำให้ประเทศซึ่งเคยเป็นตลาดการค้า
ของไทยทั่วโลกรู้สึกได้ จึงมีบางประเทศเริ่มต้นใช้กลอุบายต่างๆ
เพื่อปิดกั้นสินค้าดอกและต้นกล้วยไม้จากประเทศไทย แม้กลุ่ม
ประเทศในยุโรปตะวันตกซึ่งแต่ก่อนเคยเปิดให้สินค้าดังกล่าวเข้าได้
อย่างอิสระ มาถึงช่วงนี้ก็มีการนำเอาปัญหาด้านเทคโนโลยีมาอ้าง
โดยเฉพาะเรื่องโรคและศัตรูพืช นับเป็นการถ่วงอัตราการส่งออก
และการนำเข้าให้ชะลอลงไป

ปัญหาจึงอยู่ที่ว่า สภาพการจัดการศึกษาของไทยตั้งแต่อดีต
ถึงปัจจุบัน เน้นความสำคัญผลิตภัณฑ์และล่อหลอกให้คนเป็นทาส
วัฒนธรรมต่างชาติที่แฝงมากับการถ่ายทอดเทคโนโลยีเหินเหินกว่า
สอนให้คนฉลาดเพื่อรู้เท่าทันอิทธิพลจากสิ่งดังกล่าว

ช่วงหลังๆ การสั่งซื้อทั้งดอกและต้นกล้วยไม้จากตลาดต่าง

ประเทศเริ่มลดน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากหน่วยการผลิตซึ่งคนไทยผลิตและจัดการเอง

แต่ไม่มีความว่างเปล่าอยู่ในช่องว่าง ดังนั้นจึงเริ่มมีเหตุการณ์ที่น่าสังเกตเกิดขึ้น กล่าวคือในบางประเทศ ตลาดที่เคยดีเริ่มทรุดสำหรับการส่งออกจากหน่วยผลิตโดยคนไทย

ส่วนอีกด้านหนึ่ง หน่วยผลิตซึ่งแต่ก่อนคนไทยเคยทำเองบางรายกำลังเปลี่ยนสภาพมาเป็นการร่วมทุนกับชนต่างชาติซึ่งเคยเป็นตลาด อีกทั้งเปิดโอกาสให้คนจากประเทศที่เป็นตลาดเข้ามาร่วมทุนและกำหนดแผนการดำเนินการร่วมด้วย จึงทำให้คนในชาตินั้นสามารถคุมได้ทั้งการผลิตและการตลาดร่วมกัน แม้อาจเปิดช่องทางให้คนไทยไปร่วมทุนในด้านตลาดด้วย แต่ก็คงตกอยู่ภายใต้อิทธิพลระบบการจัดการของคนในประเทศนั้น

เราคงโทษเขาด้านเดียวไม่ได้ หากหวนกลับมามองที่พื้นฐานตัวเองและกล้ายอมรับความจริง คงรู้ว่า เป็นเพราะรากฐานคนไทยอ่อนแอที่จะซื้อสัตย์ต่อตนเองและแผ่นดินถิ่นเกิด หากตกไปอยู่ภายใต้สภาพที่เห็นแก่เงินร่วมกับการคิดแบบเอาตัวรอดมากกว่า

พื้นฐานเศรษฐกิจของวงการกล้วยไม้ไทย ที่กำลังเริ่มสูญเสียบ

ดังได้กล่าวไว้แล้วว่าช่วงหลังๆ พี่ผลอื่นๆ ซึ่งร่วมกันเป็นพื้นฐานการเกษตรไทยถูกนำไปถือครองโดยชนชาติอื่นกว้างขวางมากขึ้น สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนนก็คือกิจการผลิตและพัฒนาเมล็ดพันธุ์ที่อยู่ในระดับล่างสุดของระบบการผลิต การจัดการ และการตลาด

หวนกลับมาพิจารณาเรื่องกล้วยไม้ จากช่วงเริ่มต้นพัฒนามา

จนถึงบัดนี้ ผลที่ปรากฏจนกระทั่งทำให้วงการกล้วยไม้ไทยในช่วง
เริ่มแรกมีอิสรภาพและอยู่มาได้อย่างชัดเจน แม้มองในด้านเทค-
โนโลยีจะพบความจริงว่า เราเก็บสิ่งต่างๆ ซึ่งถูกทอดทิ้งไว้บนพื้น
ดินของเราเองอย่างขาดการรู้คุณค่ามาคิดประดิษฐ์ทำเป็นเครื่องมือ
เครื่องใช้มานานชนิด

ในด้านพันธุ์ไม้ก็เช่นกัน แม้เริ่มต้นจากพันธุ์ไม้สำเร็จรูปที่
สั่งมาจากต่างประเทศในยุคนั้น แต่ภายในวิญญานผู้บุกเบิกได้
ตระหนักถึงความสำคัญของพันธุ์ไม้ท้องถิ่น จึงมีการเปลี่ยนแปลง
เกิดขึ้นจากผลงาน ทำให้กลุ่มผลประโยชน์เก่าสะท้อนพฤติกรรม
ชัดขวางอย่างรุนแรง แต่แล้วเราก็สามารถผ่านพ้นกระแสการต่อ
ต้านมาได้สำเร็จ

ห้องปฏิบัติการขยายพันธุ์พืชโดยใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์
เกิดขึ้นจากการนำวัสดุซึ่งอยู่บนพื้นดินของไทยมาดัดแปลงใช้
ประโยชน์และเผยแพร่ความรู้รวมทั้งแนะนำให้กลุ่มชาวสวนรับไป
ปฏิบัติภายใต้การแนะนำจากผู้บุกเบิก นอกจากนี้ ช่วงถัดมาได้มี
กิจการให้บริการขยายพันธุ์กล้วยไม้ที่เกิดขึ้นจากพื้นฐานไทยเอง

ในสภาพพื้นฐานสังคมเท่าที่ต่อสู้อย่างมั่นคงเด็ดเดี่ยวมาแล้ว
ทำให้เห็นได้ชัดเจนว่า สิ่งซึ่งเป็นมาแล้วตกอยู่ในสภาพที่ไม่มั่นคง
ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากรากฐานคนไทยจำนวนมากขาดความแข็ง-
แกร่งพอที่จะทนต่ออิทธิพลเงินและวัตถุ ดังนั้นกิจการใดก็ตามที่
กระจายออกไปสู่มุมกว้างย่อมมีบางรายเปิดโอกาสให้คนชาติอื่น

เข้ามาแทรกแซงอย่างขาดการรู้เท่าทัน

จากช่วงที่ผ่านพ้นมาแล้วจนถึงขณะนี้ หากมองระดับล่างทำ
ให้เห็นได้ว่าขณะนี้ ยังเหลืออยู่แต่ห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงกล้วยไม้
ซึ่งในอดีตเคยให้บริการเพาะเมล็ด โดยที่คนไทยเป็นผู้ผสมเอง ซึ่ง
ห้องปฏิบัติการดังกล่าวเกิดขึ้นจากเอกชนที่ละรายตั้งแต่ช่วงปี.ศ.
2500 เป็นต้นมา รายที่เชื่อถือได้ ย่อมได้รับการยอมรับจากผู้สนใจ

ให้บริการอย่างกว้างขวาง ส่วนผู้ที่ขาดความซื่อสัตย์ก็ค่อยๆ ยุบตัวไป

ช่วงนั้นคนไทยผู้สนใจกล้วยไม้ส่วนใหญ่ยังมีความกระตือรือร้นทั้งความคิดและการปฏิบัติในการผสมพันธุ์กล้วยไม้ชนิดใหม่ๆ อย่างกว้างขวาง ซึ่งช่วงนั้นผู้ปลูกกล้วยไม้แต่ละรายที่พอมีกำลังทำ ได้และมีความสนใจอย่างจริงจังหลังจากได้รับความรู้ทางเทคนิคซึ่งปรับลงมาสู่วิธีการแบบเรียบง่าย โดยที่คิดว่าชาวบ้านธรรมดาๆ ควรจะทำได้เอง จึงเริ่มมีคนคิดตั้งห้องปฏิบัติการขนาดเล็กของตัวเอง

หลังจากระบบการพัฒนาได้เติบโตขึ้นมาอย่างที่เราเรียกกันว่าครบวงจร แต่ไม่ใช่วงจรส่วนตัวซึ่งก่อความเสียหายให้แก่สังคมตามมาภายหลัง หากเป็นวงจรในระบบพื้นฐานของสังคม จึงทำให้ช่วงหลังๆ ผู้ที่คิดผสมกล้วยไม้ขนาดเล็กไม่จำเป็นต้องตั้งห้องปฏิบัติการของตัวเอง แต่มุ่งมาใช้บริการซึ่งเป็นศูนย์รวม ทำให้ภายในภาพรวมทั้งหมดมีผลลดต้นทุนทั้งในด้านความรู้ กาลเวลา และเงินทองได้อย่างมาก นอกจากนั้น ยังทำให้แต่ละจุดสามารถเพิ่มพูนความชำนาญมากยิ่งขึ้น

มาถึงช่วงปี พ.ศ. 2510 หลังจากนำเอาเทคโนโลยีในด้านการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเข้ามาเสริมห้องปฏิบัติการเพาะเมล็ด ทำให้เหตุการณ์ต่างๆ เปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด

ทั้งนี้และทั้งนั้น เนื่องจากรากฐานการศึกษาของคนไทยไม่ลึกซึ้งพออีกทั้งยังคับแคบมากขึ้นด้วย จึงทำให้คนจำนวนมากหันกลับมาขยายพันธุ์โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกว้างขวางมากขึ้น แต่ความกระตือรือร้นในการคิดผสมพันธุ์เพื่อผลิตพันธุ์ใหม่ๆ รวมทั้งอนุรักษ์พันธุ์ดั้งเดิมไว้ใช้เป็นพ่อแม่พันธุ์ลดน้อยลงไปอย่างน่าเป็นห่วง ช่วงถัดมาจึงทำให้ตลาดกล้วยไม้พันธุ์ใหม่ได้ยาก หลังจากสิ่งที่เคยใหม่ได้กลายเป็นของเก่า

การขาดจิตสำนึกดังกล่าว แม้กระทั่งผู้ซึ่งถูกเรียกว่าเป็นนัก

วิชาการจากมหาวิทยาลัยเองจำนวนไม่น้อย ที่ไม่สนใจชวนขาย ชุดค้นหาข้อมูลให้ลึกซึ่งว่ากล้วยไม้ที่ปลูกขายดอกขายต้นอยู่ทุกวันนี้ มีพันธุ์ดั้งเดิมอันเป็นพื้นฐานที่มาคืออะไรและมาจากไหน

จากความจริงอันเป็นสัจธรรมซึ่งชี้ไว้อย่างชัดเจนว่า เมื่อเสีย สิ่งนี้ยอมได้สิ่งนั้น ดังนั้น เมื่อไม่รู้คุณค่ารากฐานตัวเอง ทำให้ขาด ความสนใจที่จะรู้พื้นฐานพันธุ์ไม้ที่สนองประโยชน์ทางเศรษฐกิจยอม ดันรนไปไขว่คว้าค้นหาส่วนปลาย สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนในกระบวนการ จัดการศึกษาของไทยก็คือ บรรดาผู้ถูกเรียกว่านักวิชาการหลายคน พยายามนำเอาสิ่งซึ่งตนยึดติดอยู่ตรงหน้าออกมาใช้ในการพัฒนา พันธุ์กล้วยไม้

ดังที่เราพบการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ๆ ตามความคิดฝรั่งมา ใช้ต่อยอด อาทิเช่น การตัดต่อยีนก็ดี การอาบรังสีปรมาณูก็ดี แม้ กระทั่งการนำเอาเรื่อง ดี.เอ็น.เอ. ออกมาใช้ อีกรักทั้งมีข้ออ้างตามมาว่า ประเดี๋ยวจะไม้ทันคนประเทศโน้นประเทศนี้ ทำให้เกิดสภาพที่เรียก กันว่า หัวโตขาเล็ก ชัดเจนยิ่งขึ้น

ทั้งๆ ที่การอ้างแบบนี้ทำให้คนไทยต้องรู้สึกเจ็บปวดทาง เศรษฐกิจอย่างหนักมาแล้ว ยิ่งการอ้างดังกล่าวเกิดขึ้นในแวดวง การจัดการศึกษาระดับสูงซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการเสริมสร้าง พื้นฐานให้คนในสังคม น่าจะเป็นบทเรียนให้รู้สึกตัวกันได้แล้ว แต่ก็ ยังมีความคิดแบบนี้หลงเหลืออยู่อีกไม่น้อย

ทั้งนี้และทั้งนั้นหากมองภาพรวมของสังคมให้เห็นความจริงว่า สิ่งใดควรมีอยู่ในรากฐาน สิ่งใดควรถือเป็นองค์ประกอบ และสิ่งใด ควรใช้เป็นเครื่องประดับที่อยู่ในรายละเอียด เราคงไม่เดินหลง ทิศทางออกไปสู่ส่วนปลายทำให้ล้มโค่นของตัวเอง จนกระทั่งสังคม ซึ่งเป็นพื้นฐานชีวิตของคนไทยทุกคนกำลังใกล้จะโค่นล้มถึงที่สุด จุดจบแล้ว

แม้แต่ห้องปฏิบัติการที่มีอยู่ นับแต่ช่วงที่ผ่านมา กิจกรรม

เกี่ยวกับการเพาะเมล็ดซึ่งเคยเป็นพื้นฐานสำคัญได้ลดน้อยลงไป เปลี่ยนสภาพมาเป็นการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ซึ่งถือว่าสูงจากระดับล่างขึ้นมาอีกแล้ว แทนที่จะมองเห็นภาพรวมทั้งหมดซึ่งมีการใช้กิจกรรมการเพาะเมล็ดเป็นพื้นฐานการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ และรักษาไว้ให้เป็นไปในลักษณะที่มีสัดส่วนอย่างสอดคล้องกันกับเหตุและผล

กิจกรรมการผลิตการจัดการในห้องปฏิบัติการขยายพันธุ์กล้วยไม้ของไทยได้รับความนิยมจากต่างประเทศเพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ แต่ในด้านการค้าดอกและต้นกล้วยไม้ ตลาดจากทั่วโลกต่างก็กล้วยไม้จะเป็นเสียงเดียวกันว่า ประเทศไทยขาดพันธุ์กล้วยไม้ใหม่ๆ ดังจะพบความจริงได้จากผลการประชุมกล้วยไม้นานาชาติ ที่เกาะโอกินาวาเมื่อต้นเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

ช่วงหลังๆ ห้องปฏิบัติการขยายพันธุ์กล้วยไม้ในประเทศไทยไม่เพียงให้บริการแก่คนไทยในประเทศเท่านั้น หากมีชาวต่าง-

ประเทศส่งเชื้อพันธุ์เข้ามาใช้บริการ เริ่มจากพันธุ์กล้วยไม้ซึ่งเหมาะแก่สภาพการปลูกเลี้ยงในธรรมชาติเขตร้อนและกึ่งร้อน

หลังจากเวลาผ่านไปอีกหนึ่งช่วงหนึ่ง ได้มีการนำเชื้อพันธุ์กล้วยไม้ที่เหมาะสมกับการปลูกและใช้ประโยชน์ในสังคมของประเทศเขตอบอุ่น ซึ่งไม่อาจปลูกเลี้ยงได้ในสภาพแวดล้อมของประเทศไทย เข้ามาใช้บริการขยายพันธุ์กว้างขวางมากขึ้น

จึงทำให้เกิดการห้องปฏิบัติการในประเทศไทย มีการลงทุนสร้างห้องเย็นเพื่อใช้เก็บลูกกล้วยไม้ซึ่งยังต้องเจริญอยู่ในขวด เพื่อรอการเจริญเติบโตถึงขนาดที่สามารถส่งกลับไปยังประเทศผู้ส่ง

จากภาพรวมทั้งหมดเท่าที่กล่าวมาแล้ว การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ณ จุดนี้ซึ่งเคยมีพื้นฐานอยู่ในมือคนไทย แต่วิญญานความเป็นไทแก่ตนเองของคนไทยบางคนก็เริ่มสูญเสียไปเพราะมีการถ่ายทอดอิทธิพลเงินและวัตถุ ร่วมกับการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารจากต่างประเทศชัดเจนและรวดเร็วยิ่งขึ้น แม้จะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

ช่วงหลังๆ สวนกล้วยไม้และไม้ดอกไม้ประดับอาชีพขนาดใหญ่ในประเทศมหาอำนาจต่างๆ ได้เปลี่ยนแปลงซึ่งเคยมีห้องปฏิบัติการของตัวเอง มาใช้บริการในประเทศไทยกว้างขวางมากขึ้น แม้จากสหรัฐอเมริกา ฮาวาย และยุโรปตะวันตก จึงมีผลสร้างแรงดึงดูดจิตใจคนไทยให้สนใจนำทุนรายซึ่งอยู่ในประเทศที่เป็นตลาดมาร่วมลงทุน เช่นที่คนยุคก่อนเคยกล่าวไว้ว่า ซักศึกเข้าบ้านตัวเอง

เมื่อช่วงเดือนมีนาคม 2545 ที่ผ่านมา ผู้เขียนได้รับเชิญไปร่วมงานแสดงกล้วยไม้นานาชาติในภาคใต้ของประเทศไทยได้วันซึ่งประเทศนี้ในอดีตเคยผ่านความเจ็บปวดทางด้านการเมืองอย่างหนักมาแล้ว ทำให้คนเริ่มฟื้นตัวและมีความกระตือรือร้นสูงมาก จนถึงปัจจุบันมีเงินทุนมากมาย สนับสนุนให้คนในประเทศกระจายออกไปถือครองธุรกิจในประเทศอื่นๆ อย่างกว้างขวาง

ระหว่างที่ผู้เขียนปฏิบัติงานอยู่ ณ ที่นั้น มีหลักฐานให้เชื่อถือได้ชัดเจนว่า มีการลงทุนตั้งห้องปฏิบัติการขยายพันธุ์กล้วยไม้ใหญ่ที่สุดภายในประเทศเขาเอง โดยที่แต่ก่อนเคยมาใช้บริการจากประเทศไทย จึงทำให้สะดุดคิดว่าสิ่งซึ่งคนไทยเคยเชื่อกันว่า ที่ไหนก็ตามต้องมาอาศัยการผลิตในประเทศเราเพราะต้นทุนถูกมาก คงไม่เป็นความจริงเสมอไปเสียแล้ว

อาศัยที่ผู้เขียนมีประสบการณ์มาแล้วจากทั่วโลก อีกทั้งยังมีนิสัยสนใจสังเกตสิ่งต่างๆ เพื่อนำมาคิดค้นหาเหตุผลให้ถึงที่สุดจากรากฐานจิตใจตนเองที่สำนึกถึงความสำคัญของแผ่นดินถิ่นเกิดมาตลอด

ระหว่างได้รับเชิญไปร่วมงานกล้วยไม้นานาชาติ หลายครั้งหลายหน สังเกตเห็นว่าคนกล้วยไม้ของจีนได้วันที่ไปร่วมงานมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น หลังจากปฏิบัติหน้าที่เสร็จ จะกระจายออกไปคลุกคลีกับชีวิตคนท้องถิ่น ซึ่งคิดว่าเป็นตลาดกล้วยไม้ จนกระทั่งถึงในครอบครัว

นอกจากนั้นระหว่างที่ผู้เขียนได้รับเชิญไปร่วมกิจกรรมภายในครอบครัวคนกล้วยไม้ ยังพบว่าคนได้วันปฏิบัติตัวเข้าถึงจิตใจได้อย่างลึกซึ้ง นอกจากผู้เขียนซึ่งวางตัวเข้ากับคนได้หมด แต่หันกลับมามองรอบข้าง จะหาคนไทยที่ให้ความสนใจไปยื่นร่วมเป็นเพื่อนกันอยู่ที่ทั้งยาก จึงทำให้อดคิดห้วงใยถึงอนาคตของวงการกล้วยไม้ไทยไม่ได้

หลังกลับจากกิจกรรมระหว่างประเทศครั้งหลังๆ ได้มาเตือนชาวสวนผู้ผลิตและจัดการเกี่ยวกับกล้วยไม้บางกลุ่ม โดยพูดฝากไว้ว่า การคิดว่าต้นทุนการผลิตของเราถูกกว่าที่อื่นอย่างเดียวยังคงไม่ได้แล้ว เรื่องการตลาดคงต้องมองที่ความสัมพันธ์ทางด้านจิตใจคนซึ่งมีความสำคัญเหนือกว่ากัน

ทั้งนี้และทั้งนั้น เนื่องจากพบความจริงว่าคนในประเทศดัง

กล่าวส่วนใหญ่มีจิตวิญญาณที่มุ่งเข้าไปคลุกคลีกับคนในด้านการตลาดอย่างที่เรียกกันว่าถึงลูกถึงคนจริงๆ เนื่องจากสามารถปรับตัวกิจกรรมการแสดงออกให้เข้ากันกับวัฒนธรรมและชีวิตความเป็นอยู่ของคนในตลาดได้อย่างน่าทึ่ง นับเป็นแง่คิดซึ่งคนไทยควรสำนึกถึงว่า ปัจจุบันนี้คนปลูกและค้ากล้วยไม้ของไทยกำลังอยู่ในสภาพอย่างไร

เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2545 ผู้เขียนได้รับแจ้งเป็นทางการจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เชิญประชุมหารือเกี่ยวกับสถานภาพการผลิต การจัดการและการตลาดของอุตสาหกรรมไม้ดอกไม้ประดับในวันที่ 19 สิงหาคม 2545

นอกจากนั้นยังได้รับแจ้งทางโทรศัพท์จากเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานในรายละเอียดว่า มีนายทุนจากประเทศจีนได้หวันรายหนึ่ง ซึ่งผู้เขียนคิดว่า น่าจะเป็นรายที่ตนเดินทางไปพบความจริงเมื่อเดือนมีนาคม 2545 ที่ได้กล่าวไว้แล้ว เสนอขออนุญาตมาลงทุนประกอบกิจการห้องปฏิบัติการขยายพันธุ์พืชโดยเน้นความสำคัญที่กล้วยไม้ ด้วยต้นทุนประมาณ กว่า 10,000 ล้านบาท (มาทราบภายหลังว่าประมาณ 35,000 ล้านบาท)

มีข้อชวนสังเกตที่สำคัญประการหนึ่งคือ บนพื้นฐานความจริงของสังคมที่ตกอยู่ในสภาพซึ่งคนในด้านการบริหารและจัดการระดับบน ส่วนใหญ่ขาดการรู้ความจริงจากระดับล่างดังได้กล่าวมาแล้วแต่แรก สิ่งที่เกิดขึ้น ยังมีปริมาณเงินมากมายเช่นนี้ อาจมีคนผู้มีอิทธิพลอยู่ด้านบนบางคนที่ไม่สนใจจะรู้เรื่องทั่วไป หรืออาจรู้แล้วแต่ย่อหย่อนด้วยวิญญาณความซื่อสัตย์ต่อแผ่นดิน เป็นสื่อชักนำคนต่างชาติเข้ามาทำร้ายคนไทยด้วยกันเองก็ได้

ผู้เขียนรับฟังแล้วรู้สึกใจหาย ได้แต่คิดอยู่ในใจว่า เขามาแล้ว เขามาตามความคิดซึ่งคาดการณ์ไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 สิ่งที่เคยมองไว้ในอดีตคงไม่ผิดแน่นอน

ผู้เขียนทราบว่าทางการได้เชิญตัวแทนจากบางกลุ่ม ซึ่งเจ้าของเรื่องคิดเอาเอง น่าจะเกี่ยวข้องกับกล้วยไม้และพันธุ์ไม้อื่นเข้าร่วมประชุมในครั้งนี้นี้จึงย้อนถามกลับไปทางโทรศัพท์ว่า แล้วคุณเชิญใครมาบ้างล่ะ? หลังจากได้รับคำตอบจึงทำให้รู้สึกเสมือนว่าเป็นการเชิญแบบขอไปทีหรือไม่ก็ ทำไปเพราะไม่สนใจที่จะรู้ ผู้ที่โทรศัพท์มาหาพูดว่า การที่โทรมาหา ก็เพราะคิดว่า ท่านอาจารย์คงจะรู้เรื่องบ้าง จึงตอบกลับไปว่า ผมไม่ใช่รู้เรื่องบ้างเท่านั้น แต่รู้ละเอียดลึกซึ้งกว่าคนอื่นทั้งหมด กระทั่งรู้ว่าใครเป็นอย่างไร

และคนกลุ่มไหนมีพฤติกรรมเป็นอย่างไรด้วย เพราะทำมา กับมือตั้งแต่ช่วงที่ยังไม่มีอะไรเลยทั้งในด้านการผลิตจนกระทั่งถึงการตลาด ทำให้กล้วยไม้ไทยไปทั่วโลก

หลังจากรับทราบเรื่องนี้แล้ว จึงรีบโทรศัพท์บอกคุณสุวิทย์ฯ. ให้ทราบถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นอย่างกระทันหันโดยไม่คาดคิดมาก่อน

ทุกอย่างเข้ามาสู่ประเทศไทยอย่างครบวงจร

ระหว่างช่วงต้นเดือนสิงหาคม 2545 คุณสุวิทย์ฯ แสงเทียน ชาวสวนกล้วยไม้กลุ่มหนึ่ง ได้นัดหมายล่วงหน้าไว้ว่า จะพาฝรั่งมา พบที่บ้านผู้เขียน ในช่วงบ่ายวันที่ 22 สิงหาคม 2545

หลังจากผู้เขียนทราบเรื่องราวว่า ผู้สนใจกล้วยไม้ที่เป็นนายทุนรายใหญ่ของจีนได้หวั่นได้เสนอขอมาลงทุนผลิตกล้วยไม้ในประเทศไทยเป็นจำนวนเงิน 10,000 กว่าล้านบาทแล้ว ครั้งแรกก็ไม่ได้คิดว่าฝรั่งที่นัดมาขอพบครั้งนี้ จะเป็นเรื่องเดียวกัน

ในที่สุด วันนัดหมายก็มาถึง ก่อนหน้าพบกันไม่นานจึงทราบ ว่า ฝรั่งที่เข้ามาหาเป็นผู้ค้ากล้วยไม้รายใหญ่ในสหรัฐอเมริกาต้องการมาศึกษาหาข้อมูลความเป็นไปได้ว่า คนจีนได้หวั่นซึ่งตกลงทำ

สัญญาขายกล้วยไม้ฟาแลนนีอพิซิสให้ ปีละประมาณกว่า 10 ล้าน บาท ต้องการรู้ว่าการผลิตสวนใหญ่กระทำในประเทศไทย จะเป็นไปได้หรือไม่

ก่อนหน้าวันนัดพบประมาณ 1 สัปดาห์ คุณหมอชัยชน โลวเจริญกุล ซึ่งเป็นผู้ที่ให้ความเคารพรัก ได้มอบให้เจ้าหน้าที่กรมวัง นำกล้วยไม้ฟาแลนนีอพิซิสลูกผสมต้นหนึ่ง ซึ่งจดทะเบียนตั้งชื่อโดยใช้พระนามสมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงจุฬาภรณวลัยลักษณ์ (Phalaenopsis Princess Chulabhorn) ซึ่งพระองค์ท่านประทานมามอบให้ที่บ้าน

กล้วยไม้ฟาแลนนีอพิซิสต้นนี้ มีขนาดรุ่มๆ กำลังเริ่มมีดอก ให้ดอกสีขาวสวยงามมาก ซึ่งผู้เขียนนำมาตั้งไว้บนโต๊ะกลางห้องรับแขก รู้สึกว่ามีความเหมาะสมในการใช้ทำต้นไม้กระถางตามอายุชัยและสภาพที่เป็นจริง

เมื่อถึงวันเวลานัดหมายฝรั่งอเมริกัน 2 คนก็เดินทางมาพบ โดยมีคนไทยอีก 4 คนร่วมมาด้วย รวมทั้งผู้นำชาวสวนซึ่งให้ความเคารพรักกับผู้เขียนอย่างมากร่วมมาด้วย ผู้เขียน ได้ให้การต้อนรับอย่างเป็นทางการและเป็นธรรมชาติเช่นที่เคยให้กับคนทั่วไปทั้งไทยและเทศ

ลีลาการเจรจาแบบใจถึงใจ

ผู้เขียนถามเขาว่า “มาจากมลรัฐไหน?”

เขาตอบทันทีว่า “มาจากรัฐมิชิแกน”

ผู้เขียนคุยด้วยอัธยาศัยไมตรีต่อไปว่า “ฉันเคยไปเยี่ยมมลรัฐนี้กว่า 20 ปีมาแล้ว รู้สึกมีหลายสิ่งหลายอย่างน่าสนใจมาก”

เขาถามฉันว่า “ท่านไปทำอะไรหรือ?”

ฉันจึงตอบว่า “ได้รับเชิญจากรัฐบาลอเมริกันให้ไปเยี่ยมมหา-

วิทยาลัยต่างๆ ของรัฐซึ่งมีแนวคิดพื้นฐานและโครงสร้างการจัดการแบบพึ่งตนเอง (Land Grant Universities) ซึ่งมีมหาวิทยาลัยแห่งมลรัฐมิชิแกนรวมอยู่ด้วย”

เขาถามว่า “ช่วงนั้นท่านรู้จักใครบ้าง”

ฉันตอบว่า “ชอบพอกันกับอธิการบดีของมหาวิทยาลัยนี้ในยุคนั้น ซึ่งแต่ก่อนเคยมาทำงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาอยู่ในภูมิภาคเอเชียเซตร้อน”

เขาถามฉันว่า “ชื่ออะไร”

ทำให้นึกอยู่พักใหญ่ ในที่สุดจึงตอบไปว่า “เขาเป็นคนลูกครึ่งชาวผิวดำ แต่เป็นคนฉลาดหลักแหลมมาก”

เขาตอบทันทีว่า “ชื่อวิลเลียมวอร์ดไนไซ์ไหม”

ฉันตอบอย่างมั่นใจว่า “ใช่แล้ว เราไม่ได้พบกันนาน ช่วงนั้นวอร์ดไนไซ์มีผลงานโด่งดังมาก เขาเคยมาเยี่ยมเราที่เมืองไทย หลังจากพ้นตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยที่นั่นแล้ว ได้เข้าไปดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยเครือขายนานาชาติ ซึ่งมีศูนย์บริหารงานอยู่ในนครนิวยอร์ก”

ฉันรู้สึกว่าเขาทิ้งมากที่เรารู้จักคุ้นเคยกับคนสำคัญในแวดวงการศึกษาของเขา หลังจากนั้นเราก็นั่งคุยกันอย่างเป็นกันเอง ฉันรู้สึกว่าสนิทสนมกันรวดเร็วมากขึ้น

เราคุยอะไรต่ออะไรกันหลายสิ่งหลายอย่าง ยิ่งทำให้เขารู้สึกประทับใจมากขึ้นเพราะว่า ดูเหมือนพูดอะไรเกี่ยวกับสหรัฐอเมริกาจะทำให้ฉันตอบได้แทบทั้งหมด นอกจากนั้นยังทราบว่าช่วงที่ฉันได้รับเชิญเดินทางไปสหรัฐหลายครั้งหลายหน คนอเมริกันเชิญให้ไปพักตามครอบครัวและให้การต้อนรับดูแลอย่างอบอุ่น

หลังจากคุยกันพักใหญ่ เขาจึงหันมาดูถ้วยไม้ฟาแลนนีโอพอลิส ต้นที่ปลูกกระหม่อมฟ้าหญิงจุฬารัตน์วัลย์ลักษณร์ ได้ประทานผ่านคุณหมอยุชชมา ให้ และถามขึ้นว่า “ถ้วยไม้ชนิดนี้ปลูกใน

เมืองไทยได้หรือ?”

ฉันยิ้มอย่างสบายใจ สะท้อนถึงความรู้สึกที่จริงใจและเปิดเผยต่อเขา หลังจากนั้นจึงเริ่มให้คำตอบแบบพูดออกมาจากใจอย่างมีความสุข

ฉันเริ่มเอ่ยขึ้นว่า “มองภาพรวมของกล้วยไม้ที่อยู่ตรงหน้าแล้ว ทำให้รู้สึกได้ว่า การณ์จะปลูกกล้วยไม้ได้หรือไม่คงต้องมองที่คนก่อนอื่น สำหรับสภาพแวดล้อมเมืองไทย ต้นไม้ห่วยอะไรมาถ้าจะแยกแยะก็คงบอกได้ว่า บทบาทของคนมีมากกว่าครึ่งหนึ่ง ส่วนบทบาทของกล้วยไม้ก็น้อยกว่าครึ่ง เพราะอะไร เนื่องจากสภาพแวดล้อมของเมืองไทยอยู่ในเขตร้อน พันธุ์ไม้ทั้งหลายส่วนใหญ่มาจากเขตร้อน แม้อาจมีนิสัยแตกต่างกันมากบ้างน้อยบ้าง แต่ถ้าคนมีความพยายามที่จะเรียนรู้ และมีวิถึญาณที่จะต่อสู้กับปัญหา เพราะมีรากฐานจิตใจอิสระเปิดกว้าง ทำให้รู้จักวินิจฉัยโดยใช้ศิลปะปรับวิธีปฏิบัติให้เหมาะสม ย่อมไม่ยากที่จะทำได้สำเร็จ”

เขารับฟังแล้วรู้สึกสนใจมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รู้ว่าฉันเน้นความสำคัญที่คนเหนือกว่าต้นไม้ เขาเริ่มยกมือไหว้ฉันแบบไทยๆ หลายครั้ง

ฉันกล่าวต่อไปว่า “ตัวเองมีความคิดที่จะส่งเสริมให้คนไทยปลูกกล้วยไม้ฟาแลนนีโอฟซิสมากกว่า 30 ปีแล้ว แต่ก็รู้สึกยาก จากการที่ได้พยายามทำมาแล้ว เพราะไม่เชื่อว่าปลูกไม่ได้ แต่เชื่อว่าเหตุผลใหญ่อยู่ที่คนขาดรากฐานจิตใจที่อิสระและขาดวิถึญาณการต่อสู้ทำให้ขาดความอดทน อีกทั้งไม่สามารถมองการณ์ไกล”

เขาถามว่า “ทำไมล่ะ”

ฉันจึงชี้แจงต่อไปอีกว่า “เป็นเพราะคนไทยจำนวนมากยึดติดอยู่กับวัตถุที่ให้ความสะดวกสบาย จนไม่คิดที่จะต่อสู้กับงานหนักๆ อะไรยากหน่อย ถ้าเห็นสิ่งที่ยากกว่าซึ่งทำอยู่แล้ว อีกทั้งเห็นว่าได้เงินเร็วกว่าด้วย จะทำตรงนั้น โดยไม่คิดว่าสิ่งที่ยากกว่าเร็วกว่านั้น

มันจะจบเร็ว ช่วงหลังๆ ของกล้วยไม้ที่เคยขายกันอยู่ก็ลดลงไปมาก อีกทั้งเริ่มเห็นว่าไปได้ยากยิ่งขึ้น”

เขาเริ่มต้นบอกให้ฉันรู้อย่างชัดเจนว่า “คนได้วันรายใหญ่ได้มาเสนอขายกล้วยไม้ฟาแลนนีอพิซิสให้เขา โดยที่ชี้แจงเอาไว้ว่า 80 เปอร์เซนต์จะผลิตส่งไปจากประเทศไทย ส่วนอีก 20 เปอร์เซนต์จะผลิตจากไต้หวันโดยตรง”

หลังจากรับฟังตรงนี้แล้ว ทำให้ฉันมองเห็นอะไรอย่างหนึ่ง ทำให้ครุ่นคิดอยู่ในใจว่า สิ่งที่รบกวนคือขั้นเชิงของการค้าที่ไม่ยอมลงทุนในประเทศไทยทั้งหมด จึงเอาเงื่อนไขสำคัญซึ่งทำให้ตัวเองอยู่เหนือกว่า เก็บไว้ผลิตในไต้หวันอย่างเห็นได้ชัด

สะท้อนให้เห็นว่า การมาทำในประเทศไทยนั้น ต้องการอาศัยภาพพจน์ของเมืองไทยในด้านการตลาดซึ่งทำเป็นผลสำเร็จรูปไว้แล้ว ส่วนจิตวิญญาณจริงๆ เก็บไว้บนแผ่นดินของเขาเอง

ฝรั่งทั้งสองคนได้เล่าให้ฉันฟังว่า บริษัทเขาเป็นผู้ขายรายใหญ่ โดยเฉพาะตัวเขาเองเป็นฝ่ายวิชาการ และเคยเป็นอาจารย์อยู่ใน

มหาวิทยาลัยแห่งมลรัฐมิชิแกน

เขาถามฉันต่อไปว่า “เรื่องท่านมีความเห็นนี้รู้สึกอย่างไร?”

ฉันตอบออกไปจากใจจริงอย่างเป็นทางการว่า “ท่านลองคิดดูสิ การพัฒนากล้วยไม้เท่าที่ทำมาแล้วประมาณ 50 กว่าปี เริ่มต้นขึ้นมาจากสิ่งที่อยู่บนพื้นดินของเราเองจริงๆ เพราะมีวิญญาณที่รักและผูกพันอยู่กับพื้นดินรวมถึงคนไทยทุกคน เนื่องจากฉันเกิดบนแผ่นดินผืนนี้ และบัดนี้งานกล้วยไม้ มีผลสนองประโยชน์แก่ชีวิตคนไทยอย่างเห็นได้ชัด”

ฉันชี้แจงต่อไปอีกว่า “ท่านคงรู้ตั้งแต่ฉันอธิบายครั้งแรกว่าตัวเองให้ความสำคัญกับคนมากกว่าต้นไม้ ดังนั้นหลังจากทำมานานพอสมควรจึงทำให้มีความรักความผูกพันกับคนท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง”

เขามองในตาฉันอย่างมีความหมายพร้อมกับยื่นมือมาจับมือฉันไว้แน่น คนไทยกลุ่มหนึ่งซึ่งติดตามมาด้วย นั่งฟังอย่างตั้งอกตั้งใจโดยไม่มีใครพูดอะไรเลย คนไทยคนหนึ่งซึ่งร่วมงานกับฝรั่งอยู่ในสหรัฐอเมริกาด้วย ได้ก้มลงกราบฉันที่ตัก

ทันทีที่ทันใดนั้นเองฉันลุกจากที่นั่ง เดินเข้าไปในห้องทำงานหยิบเอาบทความเรื่อง มองกล้วยไม้ที่อยู่ในวิญญาณความรักของฉัน ฉบับภาษาอังกฤษ ซึ่งนำเสนอในที่ประชุมกล้วยไม้โลกครั้งที่ 17 ที่ประเทศมาเลเซียเมื่อปลายเดือนเมษายน 2545 ที่ผ่านมา ออกมามอบให้กับมือเขา

ฉันคิดว่าเขาไว้มาก เนื่องจากสังเกตเห็นสายตาเขามองที่หัวเรื่องแล้วผ่านไปยังเนื้อหาสาระไม่นานนัก คงจะรู้อะไรๆ ได้อย่างลึกซึ้ง

เขาถามต่อไปว่า “ถ้ามีคนได้หันมาลงทุนทำเรื่องนี้จะว่าอย่างไร?”

ฉันตอบว่า “คงไม่ว่าอะไร เว้นไว้แต่ว่า จากจิตวิญญาณที่ฝัง

ลึกอยู่กับแผ่นดิน หากฉันพูดอะไรออกมาประโยคเดียว คนใน
วงการกลัวไม่ส่วนใหญ่คงจะลุกฮือแน่นอน”

ท่านคงรู้ว่า โลกทุกวันนี้เดือดร้อนมากแค่ไหน เพราะมีคน
เห็นแก่ตัวมากขึ้น ไม่ว่าชาติไหนภาษาไหน เท้าที่ผ่านมาแล้วมีอะไร
ฉันให้หมด แต่ขอให้มีความจริงใจต่อกันเพื่อให้โลกนี้สงบร่มเย็น
อย่างที่คิดและทำมาแล้วตั้งแต่แรก

ฉันพูดย้ำกับเขาว่า ฉันไปได้วันหลายครั้ง ย้อนกลับไปนึก
ถึงเมื่อช่วงกว่า 20 ปี มาแล้ว วงการกลัวไม่ในประเทศนี้ยังเล็ก
มาก ยิ่งลงไปภาคใต้ด้วยแทบไม่มีอะไรเลย

ช่วงนั้นฉันเป็นคนไปกระตุ้นหลายสิ่งหลายอย่าง ไปทุกครั้ง
ให้การบรรยาย มีอะไรก็สอนให้หมด ไม่เคยปิดบังหวงไว้เลย ฉัน
ต้องการให้ทุกคนมีความรักความจริงใจต่อกัน ต้องการเห็นการ
เจริญเติบโต แต่ไม่ต้องการเห็นการรังแกกัน เอารัดเอาเปรียบกัน

ฉันพูดอย่างมั่นใจต่อไปอีกว่า ห้องปฏิบัติการขยายพันธุ์
กลัวไม่ในเมืองไทยเวลานี้มีประสิทธิภาพสูง สามารถรับงานจาก
ทั่วโลกได้ ยิ่งช่วงนี้เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง แม้อีกกลัวไม่พันธุ์ซึ่ง
ปลูกในเมืองไทยได้ยาก เนื่องจากต้องการอากาศเย็นจัด ก็ยังมีผู้
ส่งเชื้อพันธุ์จากประเทศใหญ่ๆ หลายแห่งเข้ามาใช้บริการห้อง
ปฏิบัติการในเมืองไทย

ช่วงนี้ ห้องปฏิบัติการในเมืองไทยหลายแห่งลงทุนขยาย
กิจการ กระทั่งสร้างห้องเย็นไว้สำหรับใช้เก็บขวดลูกกลัวไม่
ประเภทอากาศเย็นเพื่อรอการเจริญเติบโตถึงขนาดนำส่งได้

ฉันเล่าต่อไปอีกว่า ช่วงที่ผ่านมา ห้องปฏิบัติการในประเทศ
ไทยบางแห่งขยายพันธุ์กลัวไม่ฟาแลนนีออฟซิสบรรจุขวดจำนวนมาก
ส่งไปขายตามความต้องการของสวนกลัวไม่ในเมืองคุณหมิง ซึ่ง
มีการลงทุนปลูก และนำไปใช้ทำต้นไม้กระถางประดับในอาคาร
สถานที่ แม้อันบริเวณสนามบินกว้างขวางมากขึ้น

แต่สิ่งดังกล่าวคนไทยหลายคนอาจไม่มีโอกาสทราบ เพราะไม่สนใจเห็นความสำคัญของการออกไปเปิดหูเปิดตาและหาข้อมูลในต่างประเทศ ส่วนผู้ผลิตในนี้ก็ไม่มีใครยอมบอกใคร โดยที่รู้ว่าคนไทยส่วนใหญ่มีนิสัยชอบทำตามกัน

นอกจากนั้น ฉันยังเล่าให้ฟังถึงตัวอย่างในอดีต ที่มีชาวต่างประเทศเข้ามาลงทุนทำสวนกล้วยไม้ในเมืองไทยหลายรายมาแล้ว ที่จำต้องละทิ้งกิจการกลับไปด้วยความเสียหาย เพราะถูกคนไทยที่ขาดความซื่อตรง มั่นอาจเป็นเพราะมีนิสัยไม่ซื่อได้ หรือเป็นเพราะไม่พอใจที่เข้ามาบุกกรุกแผ่นดินไทย แต่ไม่อาจเข้าไปเกี่ยวข้องได้ถึงกฎหมายก็เป็นได้

พูดถึงตรงนี้เขาหัวเราะพร้อมทั้งพูดสนับสนุนฉันอย่างมั่นใจว่า นี่แหละที่พวกเขาต้องระวัง เขาต้องการคนที่มีใจซื่อซื่อซื่อหาได้ยากมาก หลังจากคุยกับฉันอย่างเป็นธรรมชาติต่อมาได้พักใหญ่ ฉันสังเกตเห็นว่าต่างคนต่างมาขอถ่ายรูป ตั้งแต่ในห้องจนกระทั่งออกมาถึงนอกอาคาร ในบริเวณลานบ้านก็ยังติดตามถ่ายรูปกันอีก

ก่อนที่จะลุกออกจากห้อง เขาหยุดคำถามในเชิงคำคมเอาไว้ว่า “ฉันรู้แล้วว่าท่านรักกล้วยไม้อยู่พันธุ์เดียว พันธุ์นั้นมันคืออะไร?”

ฉันมองตาเขา แล้วก็เบนสายตาไปยังบทความที่ฉันมอบให้เขาเมื่อสักครู่นี้ พร้อมทั้งหัวเราะเบาๆ และเขาก็หัวเราะตาม พร้อมทั้งมองกลับมายังในตาฉันเสมือนรู้ใจกันดี

เนื่องจากฉันรู้ยู่เต็มอกว่า บทความที่มอบให้ไปนั้นได้ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า กล้วยไม้พันธุ์ที่ฉันรักที่สุด มีชื่อว่า “ความรักในเพื่อนมนุษย์” ซึ่งได้นำเสนอในที่ประชุมกล้วยไม้โลกครั้งที่ 17 มาแล้วสดๆ ร้อนๆ

ภายในห้องยุติลงด้วยประโยคสุดท้ายที่เขาพูดออกมาจากใจว่า “เมื่อไรท่านจะไปเยี่ยมสหรัฐอเมริกาอีกจะต้องบอกให้พวกเราทราบนะ เราขอต้อนรับท่านอย่างเต็มที่ และเชื่อว่ายังมีคนอเมริกา

อีกมากมายที่รอคอยท่านอยู่”

ตบท้ายด้วยประโยคที่ว่า “ท่านเป็นนักการทูตที่ยอดเยี่ยมที่สุด”

ทำให้ฉันนึกถึงความประโยคนี้ ซึ่งตนเคยได้ยินมาแล้วตั้งแต่ช่วงปีพ.ศ. 2509 ซึ่งขณะนั้นฉันถูกเชิญเดินทางบรรยายในมลรัฐต่างๆ สองฝั่งของสหรัฐอเมริกาเป็นเวลานานพอสมควร

แต่ครั้งนี่หลังจากรับฟังแล้ว ฉันได้ตอบกลับไปว่า “ใครคิดว่าฉันเป็นทูตคงเป็นความรู้สึกจากเขาเอง ส่วนฉันยังคงรู้สึกว่าเป็นคนธรรมดาเหมือนทุกคน” ฉันสังเกตเห็นเขานั่งยิ้มเหมือนรู้สึกซึ่งใจจนพูดอะไรไม่ออก

ช่วงหลังๆ เขาพูดหลายครั้งว่า การเดินทางครั้งนี้ผ่านอะไรมาหลายอย่าง เขาไม่นึกเลยว่าจะมาถึงจุดที่พวกเราโชคดีที่สุดชนิดที่ไม่เคยพบมาก่อน

แต่ละคนยกมือไหว้ฉันอย่างไหว้แล้วไหว้อีก สลับกับการจับมือฉันบีบแน่น ฉันเดินออกมาส่งเขาถึงรถ คนไทยผู้นำชาวสวนที่มาด้วยระหว่างเราเจรจากัน ฉันเห็นเขาดังอกตั้งใจฟังตลอดเวลา บางครั้งผมเหลือบมองตาเขาทำให้รู้สึกว่าเขาอมยิ้มอยู่ในใบหน้า ก่อนจะจากกันเขาหันมาพูดกับฉันเป็นภาษาไทยว่า “มาหาคุณพ่อครั้งใดกลับไปคงต้องเหนื่อยหนักทุกที”

ฉันอมยิ้มแล้วจึงตอบไปว่า “เหนื่อยกายไม่เป็นไรขอให้สุขใจเข้าไว้เถอะ”

กระทั่งก่อนขึ้นรถ เขายกมือไหว้แล้วไหว้อีก ทั้งสองคนผลัดกันยื่นมือมาจับฉันไว้แน่น ฉันรู้สึกว่าตัวเองให้หัวใจเขาทั้งหมด แต่สิ่งที่ฉันสอนอยู่ในส่วนลึกที่สุดของหัวใจ หากใครจะถาม ก็คงตอบว่า “ฉันทำดีที่สุดแล้วเพื่อแผ่นดินไทย”

ขณะรถเคลื่อนฉันยังยืนอยู่ข้างรถยื่นโบกมือให้ จนกระทั่งรถลับไปจากสายตา

ฉันยืนคิดอยู่ในใจว่า นี่เป็นเพียงรายเดียวเท่านั้น ในเมื่อการคิดลงทุนถึง 35,000 กว่าล้านบาท น่าจะไปเสนอทำข้อตกลงกับรายอื่นๆ อีกมาก ที่ไม่ได้เข้ามาสืบสวนหาข้อมูลจากเรา

ในใจฉันเองมีความรู้สึกที่ติดตามมาเกิดขึ้นอย่างหนึ่ง มันทำให้ฉันนึกถึงแผ่นดินไทย นึกถึงคนไทยที่จะอยู่ต่อไปในอนาคต ก็หันมาสำรวจตัวเองและมองไปรอบๆ มันทำให้ต้องคำนึงอยู่ในส่วนลึกว่า สิ่งที่เกิดขึ้นนั้นคงไม่ใช่ครั้งเดียว โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ารู้ได้ถึงสถานการณ์ซึ่งเป็นพื้นฐานสังคมปัจจุบัน

ฉันมองปัญหานี้ครั้งใด ทำให้อดคิดไม่ได้เลยว่า ถ้าตัวเองสิ้นชีวิตไปแล้ว จะมีใครที่พูดแล้ว แม้คนต่างชาติก็ให้ความเคารพและเชื่อฟัง จึงควรหวนกลับมาเข้าใจตัวเองมากกว่า เอาความทุกข์เข้าไปแบกไว้ แม้วัฒนธรรมก็ยังคิดจะเอาไปด้วย ทำให้ต้องนึกถึงวัฏจักรการเปลี่ยนแปลงซึ่งชี้ความจริงไว้อย่างชัดเจนว่า อะไรเกิดได้ก็ย่อมดับได้เป็นธรรมดา

มองปัญหาจากรากฐานจิตใจที่อิสระ

หากมองยึดติดอยู่กับกล้วยไม้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ซึ่งความจริงจากเรื่องนี้ ถ้ามองประเด็นนี้คงจะเห็นว่า มุ่งที่กล้วยไม้ฟาแลนนีอพิซิส แต่หากมองว่า กล้วยไม้สกุลนี้ ชาติที่ต้องการเข้ามาถือครอง มีพื้นฐานการผลิตและการตลาดอยู่ในมือแล้ว จึงเป็นเพียงจุดเริ่มต้นที่จะเข้ามายึดหัวหาดของแผ่นดินไทย ในอนาคตย่อมลุกลามไปถึงกล้วยไม้ทุกชนิดอีกทั้งยังแพร่อิทธิพลไปถึงพืชอื่นๆ ทั้งหมด

นอกจากนั้น หากมองที่จำนวนเงินซึ่งนำมาลงทุน เท่าที่ทราบข้อเท็จจริงภายหลังว่าประมาณ 35,000 กว่าล้านบาท ย่อมเป็นไปได้ที่จะผลิตของอย่างเดียว ในขณะที่ห้องปฏิบัติการของคนไทย

ซึ่งทำอยู่ในประเทศขณะนี้ กระจายอยู่หลายแห่ง นอกจากนั้น แต่ละแห่งกำลังมีการขยายตัวตามที่ได้กล่าวไว้แล้ว หากต่างชาติเข้ามาลงทุนด้วยเงินจำนวนมาก คงไม่น่าจะเป็นไปได้ที่จำกัดขอบเขตเอาไว้ที่กล้วยไม้กลุ่มเดียว นอกจากนั้น แม้กล้วยไม้กลุ่มนี้กำลังเติบโตขึ้นมาเป็นพื้นฐานของไทยด้วย เพียงแต่อาศัยเวลาที่จะเติบโตต่อไปในอนาคต

ดังนั้น ภาพที่เห็นในอนาคตก็คือ กล้วยไม้นานาชาติซึ่งชาวสวนไทยต้องพึ่งห้องปฏิบัติการที่เป็นของคนไทยในปัจจุบัน คงจะต้องหันไปพึ่งห้องปฏิบัติการซึ่งอยู่ภายใต้อิทธิพลการควบคุมโดยต่างชาติโดยปริยาย ในเมื่อไม่มีสิ่งใดถูกกำหนดกรอบให้อยู่กับที่เนื่องจากตามสัญธรรมชาติแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างก็ต้องมีเหตุผลสัมพันธ์ถึงซึ่งกันและกัน

ดังได้กล่าวไว้แล้วแต่แรกว่า กิจกรรมห้องปฏิบัติการเป็นงานระดับล่างซึ่งอยู่ในโครงสร้างการผลิต รวมถึงการตลาด หากในอนาคตสิ่งนี้ถูกควบคุมโดยคนต่างชาติสำเร็จ ชาวสวนกล้วยไม้รวมถึงพืชอื่นๆ ซึ่งปัจจุบันได้อาศัยห้องปฏิบัติการเพื่อการขยายพันธุ์ย่อมถูกควบคุมการผลิตเอาไว้ในมือ แบบผูกขาดโดยคนต่างชาติอย่างแน่นอน

หวนกลับไปนึกถึงอดีต ทำให้หลายคนแม้ผู้ที่ไม่ได้ปลูกกล้วยไม้รู้สึกภูมิใจ จากการที่การผลิตการค้ากล้วยไม้ของไทยเจริญเติบโตขึ้นมาจากพื้นดินของตนเอง แต่ช่วงหลังๆ ทำให้รู้สึกว่าการแทรกแซงจากผลประโยชน์ของคนต่างชาติ ซึ่งมาในรูปแบบอุปกรณ์การผลิต เหตุการณ์ครั้งนี้หากปล่อยให้ผ่านไป ย่อมเข้ามาถึงตัวกล้วยไม้เอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวสวนกล้วยไม้รายย่อยที่เกิดขึ้นมาภายหลังซึ่งควรมีโอกาสเจริญเติบโตขึ้นมาอย่างอิสระเพื่ออนาคตของคนไทย

บทเรียนจากสิ่งที่ผ่านพ้นมาแล้ว ทำให้หลายคนรู้ว่าเรามอง

ปัญหาที่ปลายเหตุชัดเจนยิ่งขึ้น ปัจจุบันแม้วงการกล้วยไม้จะเป็นส่วนที่ไม่ใหญ่มากนัก หากมองจากจุดเกิดมาจนถึงขณะนี้ ควรรักษาฐานที่อิสระเอาไว้ให้มั่นคงอยู่ได้เพื่อโอกาสในการเจริญเติบโตไปสู่อนาคต

หากมองกลับทิศทางได้ แทนที่จะมองปลายเหตุ จากการเปิดโอกาสให้ชนต่างชาติเข้ามาถือครองผลประโยชน์บนผืนแผ่นดินไทย น่าจะคิดได้ว่า เราควรสงวนอาชีพการเกษตรซึ่งเป็นพื้นฐานชีวิตเราเองไว้ให้คนไทยโดยเฉพาะ อย่างน้อยก็ยังเป็นความหวังที่จะปลดความเป็นทาสคนชาติอื่น โดยเดินตามกระแสสิ่งซึ่งได้รับบทเรียนมาแล้วจะไม่ดีกว่าหรือ

การมองเห็นได้สองด้านและรู้ว่า ด้านไหนคือพื้นฐานเราเอง เท่านั้นที่จะช่วยให้สังคมไทยไปรอด ดังนั้นเมื่อมีการส่งเสริมการลงทุน จึงควรมีการควบคุมไม่ให้มาลงทุนเพื่อรุกล้ำสิทธิเสรีภาพของคนไทยร่วมด้วย

ความจริงจากปัญหาต่างๆ ที่ผู้เขียนมองเห็นอยู่ในกระบวนการพัฒนาวงการกล้วยไม้ไทยทั้งหมด ทำให้สามารถสานเหตุผลถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยโดยทั่วไป ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องกับเรื่องใดก็ตาม ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากให้ความสำคัญมองที่คนซึ่งเป็นพื้นฐาน จึงทำให้รู้ว่า การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยเท่าที่เป็นมาแล้วในอดีตจนถึงปัจจุบัน มีทิศทาง ถาล้างไปอยู่ภายใต้อิทธิพลวัฒนธรรมต่างชาติ จนกระทั่งนับวัน สิ่งซึ่งควรจะเป็นพื้นฐานของชีวิตคนไทยเองโดยแท้ แม้เกิดขึ้นในช่วงหลังๆ อย่างอิสระ ในที่สุดย่อมจบลงด้วยการตกเป็นเหยื่ออิทธิพลเศรษฐกิจจากชนชาติอื่น

ดังนั้น แม้ผลจากการพัฒนากล้วยไม้อย่างเดียว ก็น่าจะเป็นตัวแทนข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึงสถานการณ์ในปัจจุบันจากทุกเรื่องได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะการจัดการศึกษาซึ่งถือว่าเป็นพื้นฐานสำคัญที่สุด

พลังต่อรองการค้าผลิตผลเกษตร ระหว่างประเทศของไทยได้สูญเสียชีวิต จนแทบไม่มีเหลืออีกแล้ว

พลังต่อรองทางการค้าซึ่งนักเศรษฐศาสตร์การค้าของไทย
นิยมนำมากล่าวอ้างกันอย่างกว้างขวาง แท้จริงแล้วหากมองเห็น
ถึงรากฐานได้อย่างลึกซึ้ง คงเหลืออยู่แต่ข้ออ้างซึ่งนำมาจากตำราฝรั่ง
โดยที่คนเหล่านี้ส่วนใหญ่หาได้รู้ไม่ว่าของจริงคืออะไรและมีอยู่ที่ไหน
เนื่องจากขาดการรู้ความจริงจากใจตนเองถึงระดับหนึ่ง

บนพื้นฐานความจริง ทุกสิ่งย่อมมองเห็นได้สองด้าน นอกจาก
นั้นควรรู้ได้ว่า ด้านไหนคือรากฐานของอีกด้านหนึ่ง ดังนั้น หากรู้ว่า
พลังต่อรองทางการค้าของคนไทยสูญเสียชีวิตไปแล้ว ย่อมเห็นความ
จริงจากอีกด้านหนึ่งได้ว่า สภาพที่เป็นอยู่ในขณะนี้ พลังต่อรอง
ทางการค้าของคนไทยตกอยู่ในสภาพติดลบ ทำให้ทุกอย่างซึ่งเกิด
ขึ้นบนผืนแผ่นดิน จำต้องถูกอิทธิพลชนชาติอื่นเข้ามาแทรกแซงถล่ม
ครอง ทำให้เกิดภาวะสูญเสียชีวิตกว้างขวางมากขึ้น

เหตุแห่งการสูญเสียชีวิตเกิดจากเงื่อนไขอันสืบเนื่องมาจาก
อิทธิพลเงินและวัตถุ ซึ่งได้รับการถ่ายทอดเข้ามาครอบงำทำลาย
คุณค่าความเป็นคน ที่ลงไปฝังลึกอยู่ในรากฐานจิตใจคนท้องถิ่น
อย่างกว้างขวาง

วิญญูณความเป็นไทแก่ตนเอง ที่ควรจะมีอิสระ เพื่อส่งผล
ให้แก่ละคนรักษารากฐานความรักแผ่นดินถิ่นเกิด ร่วมกับทุกสิ่ง
ทุกอย่างซึ่งเกิดจากผืนแผ่นดินตัวเอง ได้ถูกทำลายทำให้จำต้องสูญ
เสียชีวิตมากยิ่งขึ้นเป็นลำดับ

หวนกลับไปนึกถึงช่วงประมาณ 50 กว่าปีมาแล้ว ขณะที่ผู้
เขียนเรื่องนี้เริ่มต้นจับงานศึกษาค้นคว้าเรื่องกล้วยไม้ จากความ

รู้สึกในส่วนลึกของจิตใจ ที่มุ่งใช้กล้วยไม้เป็นสื่อพัฒนาจิตใจคน หลังจากปฏิบัติมาได้ไม่นาน ตนก็เริ่มรู้สึกว่าความมองปัญหาต่างๆ มุ่งลึกลงไปยังความเป็นมาของวัฒนธรรมท้องถิ่น ร่วมกับปัญหาภายในกระบวนการจัดการศึกษา ซึ่งทำให้เกิดปัญหาแก่งัดคม เลยกไปถึงปัญหาทางการเมือง

กระเจกเงาบานใหญ่ที่สะท้อนให้รู้ความจริงจากคนจำนวนมากในทุกกลุ่มน่าจะได้แก่เสียงวิพากษ์วิจารณ์ซึ่งผ่านกลับมาเข้าหูผู้เขียนเป็นช่วงๆ แต่เพราะเหตุที่ตนไม่ถือสาใคร หากใช้โอกาสมองย้อนกลับไปยังคนเหล่านั้น ทำให้รู้ความจริงชัดเจนยิ่งขึ้น

บรรดาอาจารย์มหาวิทยาลัยจำนวนมากวิจารณ์ว่า แต่ก่อนอาจารย์ระพีฯ เคยทำงานเรื่องกล้วยไม้ มาถึงช่วงหลังๆ กลับไปทำนอกเรื่อง คงเนื่องมาจากเห็นว่า ผู้เขียนสนใจจับปัญหาเรื่องวัฒนธรรม การศึกษา สังคม และเศรษฐกิจ

แม้คนทั่วไปจำนวนมากก็มองเห็นแบบเดียวกัน เนื่องจากหลายคน หลังจากพบกันตามทีต่างๆ มักถามว่า เดียวนี้อาจารย์ยังทำเรื่องกล้วยไม้อยู่หรือเปล่า? สะท้อนให้เห็นว่าคนจำนวนมากมองภาพภายนอก ยึดติดอยู่กับกรอบของรูปแบบอย่างแคบๆ

จากคำถามดังกล่าว บางครั้งก็ตอบกลับไปว่า ยังทำอยู่เหมือนเดิม ไม่ได้เปลี่ยนไปไหนเลย แต่ความมองให้ลึกซึ่งถึงรากฐาน

ภาพสะท้อนดังกล่าว ทำให้ผู้เขียนคิดอยู่ตลอดเวลาว่า รากฐานความคิดที่คับแคบ เหมือนปิดขังตัวเอง ทำให้การพัฒนาทุกสิ่งทุกอย่างจำต้องพบกับสภาพติดลบมากขึ้น ถ้าไม่อาจปรับเปลี่ยนให้เปิดกว้างได้ วันหนึ่งข้างหน้า ไม่เร็วก็ช้า สิ่งที่เกิดขึ้นบนผืนแผ่นดินถิ่นเกิดอย่างอิสระ คงจะต้องสูญสิ้นไปในที่สุด

แม้บางคนซึ่งได้รับการยอมรับจากคนในสังคมจำนวนมากไม่น้อยว่า มีความคิดที่สามารถมองสิ่งต่างๆ ได้อย่างลึกซึ้ง ก็ยังหลุดปากออกมาว่า ดูซิ ท่านอาจารย์ระพีฯ ซึ่งแต่ก่อนเคยจับเรื่องกล้วยไม้

เดี๋ยวนี้อย่างหันมาจับเรื่องสังคม แทนที่จะรู้และเข้าใจความจริงว่าแต่ละคนเริ่มต้นจากสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามที่ตนเกิดแรงดลใจ หลังจากนั้นผลการทำงานควรทำให้สามารถรู้เหตุผลสานถึงทุกเรื่อง

สำหรับคนในวงการกล้วยไม้ รวมถึงเกษตรกรทั่วไปจำนวนมาก มักคิดว่าเรื่องของตัวมีเพียงการปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ แม้การค้าขายผลิตผลจะมุ่งความสำคัญไปยังการซื้อขายของและเงินส่วนเรื่องอื่นๆ ซึ่งอยู่ในชีวิตประจำวันกับคิดว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องทำให้ขาดความสนใจในการเรียนรู้อย่างเห็นได้ชัด

คนแต่ก่อนเคยพูดสอนไว้ให้ได้ยินเป็นช่วงๆ มาแล้วว่า แม้เราไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองแต่วันหนึ่งข้างหน้า การเมืองมันจะหวนกลับมาเกี่ยวข้องกับเรา

ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสังคมไทยในขณะนี้ ตกอยู่ในสภาพซึ่งคนยุคก่อนเคยกล่าวฝากไว้ให้คิดว่า กว่าถั่วจะสุกกาก็ใหม่ไปเรียบร้อยแล้ว

หวนกลับไปนึกถึงอดีต เป็นเวลานานหลายปีมาแล้ว ผู้เขียน

เรื่องนี้เคยพูดเคยเขียนถ่วงดิ่งสังคมเป็นช่วงๆ มาตลอดว่า เราส่ง
สิ่งต่างๆ ไปขายคนต่างชาติ โดยไม่หวนกลับมาดูความจริงซึ่งอยู่
ที่พื้นดินเราเองว่า ทุกสิ่งทุกอย่างจำต้องเสื่อมโทรมของชีวิตและ
วิญญาณคนท้องถิ่น ซึ่งถูกทำร้ายโดยคนระดับบนทำให้เกิดการสูญ
เสียชีวิตเร็วยิ่งขึ้น

ทุกสิ่งทุกอย่างเกิดภาวะสับสนอย่างที่เราเรียกกันว่า กลับหัว
กลับหางเห็นได้ชัดเด่นยิ่งขึ้นเป็นลำดับ แม้การพัฒนาเศรษฐกิจซึ่งมี
การชี้แจงโดยคนระดับบนว่าได้ผลดี หากหันกลับมาดูที่พื้นดิน
พบว่าคนระดับล่างต้องเผชิญปัญหาหนักมากยิ่งขึ้น

ผลิตผลการเกษตรซึ่งควรจะสนองความต้องการของคน
ท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับพื้นฐาน แต่กลับถูกส่งไปขาย
ให้คนต่างชาติ จนถึงขั้นจัดตั้งศูนย์ผลัดดันการส่งออก

นโยบายการส่งออก นโยบายการค้าขายที่มุ่งกอบโกยทุกสิ่ง
ทุกอย่าง แม้กระทั่งทรัพยากรซึ่งเป็นชีวิตคนท้องถิ่นออกไปขายให้
ชนต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้นึกถึงความจริงว่า ทุกสิ่งทุก
อย่างซึ่งเกิดขึ้นบนแผ่นดินพื้นนี้เอวเป็นธรรมชาติคงถูกชนไปขาย
จนหมด ทำให้มองเห็นอีกภาพหนึ่งว่า ลัทธิอำนาจนิยมกำลังขาย
ชาติตัวเอง

มาถึงบัดนี้ แม้คนระดับล่างจะเริ่มรู้สึกตัวกว้างขวางมากขึ้น
แต่ทางปฏิบัติ การส่งคนไปขายในอดีต นับได้ว่าพลังต่อรองทาง
การค้าของไทยตกอยู่ในสภาพติดลบอย่างลึกซึ้งแล้ว

คนยุคก่อนเคยกล่าวไว้ให้คิดว่า คนซึ่งตกอยู่ในสภาพ
เสียเปรียบ หากจะบีบบังคับตาย คลายก็รอด แต่ชนต่างชาติที่เข้ามาถือ
ครองผลประโยชน์บนผืนแผ่นดินไทย หรือจะมีความรักความจริงใจ
ต่อแผ่นดิน ดังนั้นเขาจะคลายมือก็ต่อเมื่อคนไทยยอมใจเป็นทาส
รับใช้ผลประโยชน์ให้กับเขาเท่านั้น ไม่เช่นนั้นแล้วเขาคงบีบบังคนไทย
ที่ไปอยู่ในอุ้งมือเขา จนในที่สุดเราคงต้องยอมเขา ดังเช่นตัวอย่างที่

มีมาแล้วเมื่อไม่กี่วันเกี่ยวกับการระงับวีซ่า หลังจากถูกชุกกลับมาว่า จะไม่รับแรงงานคนไทยที่เคยรับไว้กว่าแสนคนในที่สุดผู้บริหาร ประเทศก็ยอมอ่อนข้อ

ข้อเสียเปรียบในเชิงการค้ากล้วยไม้ ของประเทศด้อยพัฒนา

จากประสบการณ์ชีวิตช่วงที่ผ่านมาแล้ว ในฐานะผู้ริเริ่ม งานกล้วยไม้ของไทยในยุคอนุรักษ์และพัฒนา ที่สาเหตุผลถึง สภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม รวมถึงปัญหาการจัดการศึกษา ของประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศหนึ่งในเขตร้อนของโลก ที่มี ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างหลากหลาย รวมถึงพันธุ์กล้วยไม้ธรรมชาติที่ มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น

ปกติคนในประเทศเขตร้อนของโลกโดยทั่วไปจะถูกครอบงำ โดยรูปแบบเทคโนโลยีทันสมัย ซึ่งถ่ายทอดอิทธิพลมาจากกลุ่ม ประเทศวัฒนธรรมตะวันตก ทำให้ตกอยู่ในสภาพนิยมวัตถุโดยที่ มองข้ามความสำคัญของจิตใจ นอกจากนี้ถ้ามองที่ปัญหาซึ่งอยู่ ในรากฐานจิตใจคนท้องถิ่น จะพบความจริงว่าคนส่วนใหญ่ขาด การพึ่งตนเองในทุกๆ เรื่อง ดังนั้นการพัฒนากล้วยไม้รวมถึงไม้ ดอกไม้ประดับต่างๆ สำหรับประเทศซึ่งตกอยู่ในสภาพเช่นนี้ จะ ทำให้ธรรมชาติของคนขาดการให้ความสำคัญอย่างเห็นได้ชัด

ดังนั้น ความคิดริเริ่มสิ่งใหม่ๆ จึงนับว่าเกิดขึ้นได้ยากมาก นอกจากมีตัวบุคคลผู้ที่รากฐานจิตใจมีความเข้มแข็งอย่างชัดเจน เนื่องจากมีรากฐานจิตใจซึ่งแฝงไว้ด้วยภูมิคุ้มกันอิทธิพลวัตถุนิยมมาก ดังนั้นการที่ประเทศไทย ซึ่งครั้งหนึ่งโดยคนกลุ่มเล็กๆ ผู้มี

ฐานะดี สังกัด้วยไม้สำเร็จรูปจากต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กัด้วยไม้ซึ่งเป็นผลิตผลจากกลุ่มประเทศวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา ปลุกเพื่อใช้ประดับบารมีมีความร่ำรวยและแสดงความยิ่งใหญ่

อยู่มาช่วงหนึ่ง ที่มีการเปลี่ยนแปลงที่อาจกล่าวได้ว่าพลิกหน้ามือเป็นหลังมือ เนื่องจากสามารถพัฒนา กัด้วยไม้ให้เติบโตขึ้นมา เป็นประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สามารถมีผลงานเป็นที่ยอมรับไปทั่วโลก

สภาพการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว หากมองในมุมกลับ ย่อมเรียกกร้องความสนใจจากประเทศต่างๆ อย่างกว้างขวาง นอกจากนั้น สถานการณ์ในประเทศเอง สิ่งที่เกิดขึ้นย่อมได้รับการต่อต้านจาก แนวความคิดคนส่วนใหญ่อีกทั้งมีกลุ่มบุคคลภายในประเทศเดียวกันสนใจฉกฉวยโอกาสหาประโยชน์ส่วนตนจากการสังกัด้วยไม้ต่างประเทศเข้ามาขายให้คนไทยร่วมด้วย

สถานการณ์ดังกล่าวมีผลทดสอบความแข็งแกร่งของผู้ริเริ่มที่ มุ่งมั่นสร้างสรรค์ประโยชน์สุขให้กับส่วนรวมอย่างทำทนาย

คนยุคก่อนเคยปรารภไว้ว่า “ศีกภายนอกยังไม่สำคัญเท่ากับ ศีกที่เกิดขึ้นภายในบ้านตัวเอง” จากเหตุผลที่ว่า ถ้าคนในชาติมีความเข้าใจจริง ย่อมทำให้ความรู้สึกอิจฉาริชยาที่ดี การคิดฉกฉวยโอกาสที่ดี ถูกเปลี่ยนมาเป็นความร่วมมือสนับสนุน ย่อมทำให้สิ่งที่ เกิดอย่างอิสระ สามารถเจริญก้าวหน้ามาได้โดยราบรื่น

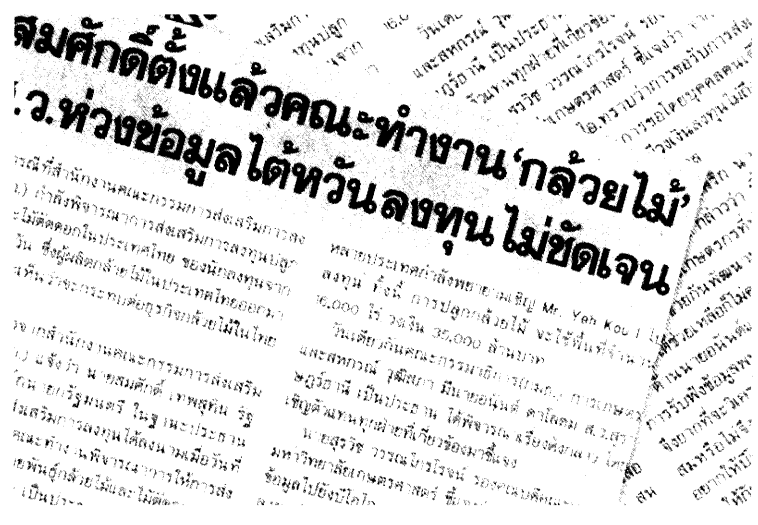
แต่สภาพที่เป็นจริงซึ่งอยู่บนพื้นฐานสังคมลักษณะนี้ ดังได้ กล่าวไว้แล้วว่าเกิดขึ้นจากตัวบุคคล ดังนั้นในช่วงเริ่มแรก การหวัง ความเข้าใจจากคนในสังคม ย่อมเป็นไปได้ยาก ทั้งนี้และทั้งนั้น เป็นเพราะขาดความเข้าใจ ซึ่งมีผลทำให้ถูกมองอย่างผิวเผิน

ปกติแล้ว คนส่วนใหญ่ซึ่งอยู่บนพื้นฐานสังคมประเทศเขตร้อน มักมีแนวโน้มนิยมของสำเร็จรูป ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากขาดรากฐานจิตใจที่อิสระ ย่อมขาดความคิดริเริ่ม หากนิยมเดินตามหลังสิ่งซึ่งทำสำเร็จแล้วมากกว่า

อนึ่ง ภายในโครงสร้างภาพรวมของสังคมลักษณะนี้ ย่อมมีช่องว่างระหว่างคนระดับบนกับคนระดับล่าง ทำให้ขาดสื่อทางใจและความคิดซึ่งควรสานถึงซึ่งกันและกัน จึงหวังได้ยากว่า ข้อมูลความจริงซึ่งอยู่ด้านล่าง จะได้รับการถ่ายทอดขึ้นมาสู่ด้านบนอย่างรู้เหตุรู้ผล

จากสภาพดังกล่าว ผลการพัฒนางานการก๊วดยไม้ไทยซึ่งเกิดจากพื้นดินของท้องถิ่นโดยแท้ จากช่วงบุกเบิก นอกจากขาดความเข้าใจจากคนระดับบนแล้ว ยังถูกขัดขวางอย่างรุนแรงจากคนหลายฝ่ายเรื่อยมา

ดังนั้น ก่อนที่จะปรากฏผลจากพื้นฐานไทยเองขึ้นมาจนกระทั่งถึงระดับซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสำเร็จรูปในแต่ละระดับ จึงขาดการยอมรับจากอำนาจการบริหารประเทศ จึงทำให้ภายในระบบการบริหารประเทศมีการต่อต้านมาตลอด

ประเด็นดังกล่าว จึงมีผลทำให้คนในวงการก๊วดยไม้ของไทยเท่าที่ได้พัฒนาขึ้นมาจนถึงขั้นสะท้อนผลงานให้เป็นที่ยอมรับโดยกลุ่มอำนาจบริหารซึ่งอยู่ระดับบน น่าจะมีผลพิสูจน์ตัวเองถึง

ความเข้มแข็งทั้งในด้านจิตใจและความกระตือรือร้นที่จะค้นหาความรู้รอบด้าน

ซึ่งเราจะพบได้จากวงการกล้วยไม้ไทยที่มีความรู้รอบตัว แทนที่จะมีข้อจำกัดอยู่เพียงการปลูกกล้วยไม้เป็น การผสมพันธุ์ กล้วยไม้เป็นเท่านั้น แต่คนวงการกล้วยไม้ส่วนใหญ่มีความรู้หลายสิ่งหลายอย่าง นับตั้งแต่การจัดการไปจนถึงการตลาด กระทั่งปัญหาต่างๆ ทางสังคมและการเมือง แตกต่างจากคนในวงการผลิตภัณฑ์อื่นๆ อย่างเห็นได้ชัดเจน

อำนาจการจัดการของรัฐได้เข้ามายอมรับว่ากล้วยไม้เป็นพืชเศรษฐกิจเมื่อปีพ.ศ. 2530 ในขณะที่วงการกล้วยไม้ได้พิสูจน์ตัวเองแล้วว่า สามารถสร้างผลงานให้ปรากฏในด้านเศรษฐกิจเด่นชัดถึงระดับหนึ่ง

ดังนั้นแน่นอนที่สุดสภาพที่เรียกกันว่านิยามผลสำเร็จรูป หรืออีกนัยหนึ่งอาจกล่าวได้ว่า การซุบมือเปิบ ย่อมทำให้คนที่อยู่ในระดับการบริหารและจัดการประเทศอย่างเป็นทางการส่วนใหญ่ไม่สามารถย้อนกลับไปสู่อุดมคติซึ่งเป็นสิ่งละเอียดอ่อนมาก ให้เห็นความจริงได้ว่า วงการกล้วยไม้เกิดขึ้นได้อย่างไร และมีเรื่องราวความเป็นมาอย่างไร

กระทั่งคนซึ่งเป็นผลิตผลจากการจัดการศึกษา เท่าที่อำนาจรัฐผลิตออกมา เป็นนักวิชาการ ที่ติดตามมาภายหลัง ก็ยังหายากที่จะหยั่งรู้ถึงอดีตได้อย่างลึกซึ้ง จึงทำให้สิ่งที่ปรากฏออกมา ตกอยู่ในสภาพที่ใช้ผลงานจากคนในวงการกล้วยไม้เป็นเครื่องมือตอบสนองความต้องการของตน

ดังนั้นในช่วงปี พ.ศ. 2530 ซึ่งเป็นปีที่ทางการของรัฐได้ให้การยอมรับวงการกล้วยไม้และก้าวเข้ามาให้การสนับสนุน แต่ขาดความรู้ความเข้าใจที่หยั่งรากลงสู่ระดับล่างอย่างลึกซึ้ง ร่วมกับสภาพสังคมลักษณะนี้มีช่องว่างระหว่างคนระดับบนกับระดับล่าง

เป็นธรรมชาติอยู่แล้ว

ดังนั้นปีนั้นเองจึงเกิดเหตุการณ์ซึ่งไม่เคยคาดคิดมาก่อน ทำให้รู้สึกว่าการณ์ครั้งนั้นเกิดจากความไม่รู้ของกลุ่มบุคคลผู้ถืออำนาจในระดับบน ร่วมกับการถูกแทรกแซงเพื่อฉกฉวยโอกาสโดยคนส่วนหนึ่งในวงการกล้วยไม้ที่ป้อนข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์แก่ตนโดยอาศัยอำนาจระดับบนเป็นเครื่องมือ

สภาพการณ์ดังกล่าว ทำให้เกิดการใช้อำนาจปิดกั้นประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศในระดับพื้นฐานอย่างสำคัญ นั่นคือขณะที่วงการกล้วยไม้ไทยมีการปลูกกล้วยไม้ตัดดอกเป็นอุตสาหกรรมขยายขอบข่ายการตลาดออกไปสู่ต่างประเทศ เริ่มมีแนวโน้มกว้างขวางมากขึ้น

นอกจากนั้น เมื่อมีการเพิ่มปริมาณดอก ย่อมมีการเพิ่มปริมาณต้นที่ผลิตโดยคนไทยกว้างขวางมากขึ้น จนกระทั่งมาถึงช่วงที่กำลังส่งเสริมให้นำต้นซึ่งผลิตได้และมีปริมาณมากขึ้น ออกไปสู่ตลาดต่างประเทศ เพื่อหวังสร้างสมดุลระหว่างปริมาณกับคุณภาพ อีกทั้งระบายนโยบายของเก่าเพื่อรองรับผลิตผลซึ่งพัฒนาขึ้นมาใหม่

รัฐได้ใช้อำนาจประกาศปิดกั้นอย่างขาดข้อมูลที่เป็นความจริง ส่งผลกระทบทำให้เกิดความเสียหายในการลงทุนของชาวสวนซึ่งมีการวางแผนและทำเงื่อนไขเพื่อได้เงินมาลงทุนค้างคาอยู่แล้ว ทำให้กระแสการผลิตที่ระบายออกไปสู่ตลาดต่างประเทศจำต้องหยุดชะงักลงเป็นเวลา 1 เดือนเต็ม ก่อนที่อำนาจรัฐจะยอมถอนเงื่อนไขดังกล่าวออก

เหตุการณ์กระทบกระเทือนกิจการค้าของวงการกล้วยไม้ไทยในระดับพื้นฐาน เกิดขึ้นในครั้งที่ 2 ประมาณช่วงปี 2535

ความจริงเรื่องนี้ได้มีกระแสจากนอกประเทศเข้าศึกษาค้นหาความจริง เพื่อต้องการรู้ว่า ในอดีตไม่เคยมีใครคิดว่า ประเทศด้อยพัฒนาอย่างไทยจะหันมาสนใจเรื่องกล้วยไม้ นอกจากนั้นยัง

สามารถลุกขึ้นยืนหยัดสร้างผลิตผลแพร่กระจายออกไปสู่ชาวโลก ได้อย่างน่าประหลาด

ผู้เขียนไหวตัวทันจึงไม่ยอมให้ข้อมูลรายละเอียดเรื่องดังกล่าว สิ่งนี้ปรากฏอยู่ในหนังสือกล้วยไม้รองเท้านารีซึ่งหนังสือเล่มนี้เขียน และจัดพิมพ์ขึ้นจากสาเหตุที่ กระแสอิทธิพลต่างชาติซึ่งอ้างว่าเป็น ระดึบนานาชาติเข้ามาชี้แจงเหตุผลว่า กล้วยไม้สกุลนี้กำลังใกล้จะ สูญพันธุ์ จึงต้องอนุรักษ์ โดยวิธีการนำอำนาจจากกลุ่มประเทศซึ่ง เรียกตัวเองว่านานาชาติ โดยที่แฝงเอาไว้ด้วยอิทธิพลกลุ่มประเทศ วัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาจัดการ หลังจากตั้งองค์กรซึ่งมีชื่อว่า ไชเตส (CITES)

หากสามารถมองเห็นได้ลึกซึ้งและรู้เท่าทัน ย่อมรู้ความจริง ว่า อำนาจกล่าวมีผลกระทบกีดกันการค้าขายกล้วยไม้ ทั้งๆ ที่ชี้แจง ว่ามีเป้าหมายที่จะอนุรักษ์พันธุ์ไม้หายาก

ช่วงนั้น เกิดปัญหาขึ้นในประเทศไทย โดยที่คนในวงการ กล้วยไม้ของไทยส่วนใหญ่ ได้รับการปูพื้นฐานไว้ด้วยความคิดที่พึ่ง ตนเอง แทนที่จะตามกระแสอำนาจนิยมของคนระดับบน จึงทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มคนกล้วยไม้กับฝ่ายถืออำนาจ ของรัฐ

เจตนารมณ์ของอิทธิพลต่างชาติได้ปรากฏออกมาให้ผู้รู้เท่าทันจับได้ก็คือ ระหว่างที่กำลังมีการถกเถียงเกิดขึ้นจากกลุ่มคน ระดับบนกับเกษตรกรในวงการกล้วยไม้ ได้มีกระแสอำนาจจาก ต่างชาติที่รวมหัวกันบีบเข้ามาอีก โดยที่ประกาศว่า ถ้าประเทศไทย ไม่ออก

กฎหมายบังคับคนระดับล่าง พวกเขาจะรวมหัวกันไม่ซื้อ กล้วยไม้จากประเทศไทยทั้งหมด

พฤติกรรมดังกล่าวทำให้ผู้รู้เท่าทันอ่านเกมได้ว่า หากบริสุทธ์ ใจจริงไม่ควรก้าวร้าวเข้ามายุ่งเรื่องการจัดการภายในประเทศไทย

อนึ่ง บนพื้นฐานสังคมลักษณะนี้ เท่าที่กล่าวไว้แล้วว่า ผลการถ่ายทอดอิทธิพลเทคโนโลยีทันสมัยเข้ามาสู่ภายในประเทศ ทำให้คนระดับบนกับคนระดับล่างเกิดช่องว่างห่างกันกว้างขวางมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คนระดับล่างจะมีสภาพที่รู้เท่าทันคนชาติอื่นเนื่องจากมีชีวิตอยู่กับพื้นดินทำให้รู้ความจริง นอกจากนี้ก็ยังเป็นผู้เผชิญปัญหาด้วยตนเอง ส่วนกลุ่มอำนาจซึ่งอยู่ระดับบนขาดการรู้เท่าทันเนื่องจากมีรากฐานจิตใจนิยมความทันสมัย ซึ่งคนต่างชาติเป็นฝ่ายกำหนด

ในที่สุด หลังจากเกิดความขัดแย้งระหว่างด้านล่างกับด้านบนได้ไม่นานนัก ในที่สุด กลุ่มอำนาจระดับบนจึงนำร่างกฎหมายกลับไปปิดประตูประชุมภายในพวกเดียวกัน โดยไม่ยอมให้คนในวงกรกรล้วยไม้เข้าไปปรับทราบ

หลังจากนั้น จึงเสนอผลการประชุมขึ้นสู่ระดับสูงสุด ทำให้วงกรกรล้วยไม้ไทยต้องถูกจำกัดสิทธิทางความคิด ผลก็คือกฎหมายดังกล่าวได้ประกาศบังคับใช้แล้ว จะช่วยให้คนไทยสามารถค้าขายกรล้วยไม้กับต่างประเทศได้ แต่ก็ถูกจำกัดความคล่องตัวให้ล่าช้าลง เนื่องจากต้องผ่านขั้นตอนต่างๆ ที่สลับซับซ้อนมากขึ้น ส่วนคนในประเทศซึ่งเคยเป็นตลาดแต่ตัวเองก็มีโอกาสผลิตได้เอง แม้จะนำพันธุ์จากประเทศเขตร้อนไปรวบรวมไว้แล้ว ซึ่งแต่ก่อนเคยมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายสูง ช่วงหลังการถ่วงความคล่องตัวในการจัดการภายในประเทศเขตร้อน ทำให้อีกด้านหนึ่งค้าขายกันได้อย่างอิสระ แม้การนำพ่อแม่พันธุ์ไม้ใหม่ ๆ จากประเทศเขตร้อนไปใช้พัฒนาพันธุ์ซึ่งคนท้องถิ่นเคยมองเห็นโอกาสล่วงหน้าไว้แล้ว คนในประเทศเขตอบอุ่นได้รับการเปิดโอกาสให้ทำกันได้อย่างอิสระ

แม้การควบคุมจะประกาศว่ามีผลบังคับทุกประเทศก็ตาม แต่ประเทศอื่นไม่ได้ก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำที่โดดเด่นอย่างประเทศไทย ดังนั้นประเทศซึ่งถูกกีดกันทั้งทางกฎหมายและการปฏิบัติจึงมุ่งตรง

มายังประเทศไทยโดยตรง

สิ่งที่กล่าวมาแล้ว นับเป็นคลื่นลูกใหม่ลูกที่ 2 ซึ่งมีผลระยะยาวเกี่ยวกับอภิสภาพการค้ากล้วยไม้ของไทยอย่างเห็นได้ชัด ส่วนผู้ที่สายตาขาดการมองไกลอาจไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นเรื่องใหญ่

การที่มีกระแสเคลื่อนไหวในการลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งรายเดียวมีจำนวนทุนที่จะเข้ามาทำในประเทศไทยถึง 35,000 ล้านบาท เท่าที่ชี้แจงเหตุผลในรายละเอียดมาแล้วตั้งแต่แรก มีผลยิ่งกว่านำเงินมาซื้อ ทั้งคน เทคโนโลยีซึ่งคนไทยคิดสร้างขึ้นมาจากพื้นดินของตัวเอง รวมทั้งนำเอาจิตวิญญาณความเป็นไทยเข้าไปพื้นฐาน ทำให้คนไทยลุกขึ้นยืนได้อย่างอิสระ ในขณะที่อำนาจชาติก็ตีไม่คาดคิดมาก่อน จึงมองข้ามความสนใจไปโดยสิ้นเชิงในช่วงแรกๆ ได้หันมาสนใจอย่างพิศواس ยิ่งคนไทยผู้หลงเงินหลงอำนาจ รวมทั้งหลงความยิ่งใหญ่ ย่อมมีความโลภเป็นพื้นฐานจึงขาดความยั้งคิด ดังนั้นนอกจากขาดความจริงใจในการสนับสนุนการพัฒนาแล้ว ยังคงแฝงความรู้สึกที่จับจ้องต้องการผลประโยชน์ จากอะไรก็ได้ซึ่งอยู่ในกระบวนการผลิตและการจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเริ่มจากการถือครองที่ดินหรือไม่กี่หวังนายหน้าจากการขายเป็นที่ตั้ง ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากรายได้ส่วนนี้ แฝงอยู่ในระดับลึกซึ่งคงหาหลักฐานได้ยาก นอกจากนั้นระบบการจัดการภายในสังคมไทยไม่ว่าเรื่องใดที่หวังผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวมมักมีระบบอุปถัมภ์ปะจวบหรือที่เรียกว่าผลัดกันเกาหลัง ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ได้รับการถ่ายทอดกันมาช้านานพอสมควรแล้ว

ดังนั้นเรื่องที่เกิดขึ้นครั้งนี้ ยังมีเงินทุนมากมายมหาศาลจึงทำให้สงสัยว่า อาจมีเบื้องหลังคำกล่าวแอบแฝงอยู่ด้วย

อย่างไรก็ตาม ยังเชื่อว่า กาลเวลาเป็นโอกาสให้พิสูจน์ได้ แม้ไม่ใช่ขณะนี้ วันหนึ่งข้างหน้าไม่เร็วก็ช้าความจริงต้องปรากฏ ดังเช่นภาษิตที่คนยุคก่อนเคยกล่าวไว้ว่า ความลับไม่มีในโลก

มีเรื่องปมที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งคือ อดีตที่ผ่านพ้นมาแล้วนับว่าคนไทยใจกว้างในการแข่งขัน แม้แผ่นดินของตนยังเปิดโอกาสให้ชนชาติอื่นมาลงทุนได้ ภายในวงการกล้วยไม้เองก็มีชนชาติอื่นมาลงทุนทำภายในประเทศหลายชาติด้วยกัน แต่ไม่เคยมีชาติไหนที่เคยเข้ามาใช้กลยุทธ์เพื่อหวังอภิสิทธิ์เหนือคนไทย ซึ่งทำมาหากินอยู่บนแผ่นดินไทย อีกทั้งทุ่มเทแรงใจแรงกายพัฒนาเรื่องกล้วยไม้ตั้งแต่ช่วงที่อำนาจรัฐเข้ามาขัดขวางอย่างหนักหน่วง จนกระทั่งเจริญเติบโตขึ้นมาได้ ทำรายได้ให้กับประเทศไทยแพร่กระจายไปทั่วโลก

นับเป็นการพิสูจน์ความเข้มแข็ง ซึ่งอยู่ในจิตวิญญาณคนไทยอย่างชัดเจน จนกระทั่งปรากฏผลสำเร็จรูปในทางเศรษฐกิจถึงระดับหนึ่งแล้ว อำนาจรัฐจึงเข้ามาประกาศยอมรับให้การสนับสนุนเสมือนพฤติกรรมที่เรียกว่าซุบมือเปิบ

ยิ่งกว่านั้น หลังจากก้าวเข้ามายอมรับก็มีเหตุการณ์ปิดกั้นการค้ากล้วยไม้ของไทยเกิดขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า ส่วนครั้งสำคัญที่นำมากล่าวในครั้งนี้เป็นครั้งที่ 3 นอกจากนั้นยังมีน้ำหนักปัญหาเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

มีจุดสำคัญที่น่าสังเกตอีกอย่างหนึ่งก็คือ คนในวงการกล้วยไม้ไทยได้รับให้มีการปูพื้นฐานให้เป็นผู้ที่มีความเป็นตัวของตัวเองเข้มแข็งกว่าเกษตรกรในด้านอื่นๆ ดังนั้นช่วงที่ผ่านพ้นมา ยังไม่มีเหตุการณ์ในวงการกล้วยไม้ไม่เคยมีการรวมตัวกันออกมาเรียกร้องขอความช่วยเหลือจากรัฐในรูปแบบอื่น แม้แต่ครั้งเดียว คงมีแต่ภาครัฐที่ไม่พยายามเข้าใจและยอมรับพื้นฐานความคิด จึงนำเอาเรื่องใหญ่ๆ เข้ามาปิดกั้นผลประโยชน์ของชาติครั้งแล้วครั้งเล่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาที่ผ่านพ้นมาเพียง 15 ปี เกิดเรื่องใหญ่ๆ ขึ้น 3 ครั้ง ดังที่นำมากล่าวไว้ให้รู้ทั่วกัน ณ โอกาสนี้

การขาดความสามัคคี มีผลทำให้พลังต่อรองอ่อนแอ

ผู้เขียนได้กล่าวไว้แล้วว่า ภาพปัญหาที่สะท้อนออกมาจากวงการกล้วยไม้เป็นอย่างไร ภาพรวมของปัญหาซึ่งเกิดขึ้นแก่สังคมไทยก็เป็นเช่นเดียวกัน ทุกวันนี้การรวมตัวเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของคนไทยมีความเป็นไปได้ยากมากยิ่งขึ้น

ถ้ามองปัญหาที่เกิดขึ้นในวงการกล้วยไม้ จะพบความจริงว่าทั้งในยามปกติและในโอกาสที่มีกิจกรรมร่วมกัน เราจะพบกับสภาพความคิดซึ่งเรียกกันว่าตัวใครตัวมัน ต่างคนต่างเก่ง รวมทั้งการถือพรรคถือพวก ทำให้การทำงานในจุดต่างๆ ตกลงกันได้ยาก นอกจากนั้นหลังเสร็จงานแล้วยังมีการนำมาวิพากษ์วิจารณ์เบื่องหลังต่อไปอีก

ในอดีตเคยได้ยินคำปรารภที่กล่าวไว้ว่า ถ้าไม่เลือดตกยางออกก็คงรวมตัวกันได้ยาก หรือถ้าไม่เห็นโลงศพก็คงไม่หลังน้ำตา ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากนิสัยรักความสบาย ยิ่งถูกมอมเมาโดยอิทธิพลรูปแบบเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งไหลป่าเข้ามารวดเร็วยิ่งขึ้น

จากความจริงที่กล่าวถึงธรรมชาติของมนุษย์ไว้ว่า เงินและวัตถุเข้าไปถึงไหนยอมทำให้คนแตกความสามัคคีถึงนั้น ภาพที่เห็นได้ชัดเจนน่าจะพบจากคนในสังคมไทยยุคนี้

ช่วงที่ผู้เขียนเรียนอยู่ในชั้นมัธยมตอนต้น เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2472 ตนยังจำได้ดีถึงวรรณกรรมเรื่องหนึ่งซึ่งอยู่ในบทเรียนเรื่องกษัตริย์วิจิตรซึ่งมีเรื่องราวที่ญาติพี่น้องช่วงชิงอำนาจกันเอง จนกระทั่งทำให้บ้านเมืองต้องสูญเสียแผ่นดิน

มาถึงช่วงปี พ.ศ. 2477 ระหว่างที่ผู้เขียนเรียนอยู่ในโรงเรียนศิลปากร แผนกนาฏดุริยางค์ ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ช่วงนั้น

หลวงวิจิตรวาทการได้เขียนบทละครอิงประวัติศาสตร์ไว้หลายเรื่อง มีเนื้อเพลงๆ หนึ่งซึ่งกล่าวถึงเรื่องราวเกี่ยวกับกษัตริย์วิจจวิ เพื่อใช้เป็นคติสอนใจคนให้สำนึกถึงความรักความสามัคคีรวมอยู่ด้วย

จากประสบการณ์ในการมุ่งมั่นพัฒนาวงการกล้วยไม้ซึ่งทำเพื่อแผ่นดินไทยอย่างชัดเจนมาตลอด ทำให้รู้สึกว่ ถ้าคนไทยมีความรักความสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกันทำงานอย่างปราศจากการริษยาเกียดงอนและแข่งกันยิ่งใหญ่ วงการกล้วยไม้ไทยคงไม่ประสบปัญหาทำให้เสี่ยงต่อการสูญเสีทั้งหมดถึงขนาดนี้ อีกทั้งควรมีโอกาสเจริญก้าวหน้าไปได้ไกลกว่านี้มาก

ศิกภายนอกย่อมมีสิ่งที่อยู่ภายใน เป็นตัวชักนำ

ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมมีสองด้านเป็นสังขธรรม นอกจากนั้นควรถือว่าด้านในคือรากฐานกำหนดให้ด้านนอกเป็นอย่างไรก็ได้ ดังนั้นเหตุที่เกิดขึ้นครั้งนี้น่าจะมีคนในที่กระทำลงไปเพราะความไม่รู้หรือไม่ก็เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวเหนือกว่าส่วนรวม เป็นเครื่องมือให้โดยที่คิดว่าแม้ใครจะเข้ามาเป็นใหญ่ ตนจะได้ดิบได้ดีด้วยอย่างปราศจากการคำนึงถึงความเป็นทาสซึ่งติดตามมาในอนาคต

ทำให้นึกถึงเรื่องที่เกิดขึ้นกับวงการกล้วยไม้ไทยเมื่อปี.ศ. 2530 ซึ่งเป็นปีแรกที่อำนาจรัฐก้าวเข้ามาให้ความสนใจ ประกาศรับรองกล้วยไม้เป็นพืชเศรษฐกิจอย่างเป็นทางการ หากคนไทยที่ได้รับประโยชน์จากกล้วยไม้ยังพอมีสติทำให้ไม่ลืมเหตุการณ์ครั้งนั้น

ทั้งนี้และทั้งนั้นอิทธิพลผลประโยชน์ที่เข้าครอบงำรากฐานจิตใจคน มีผลทำให้ขาดสติ ลืมสิ่งซึ่งเกิดขึ้นแล้วในอดีตได้โดยง่าย

เรื่องที่เกิดขึ้นครั้งนี้มีข้อสังเกตอีกประการหนึ่ง ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากอิทธิพลเงินและวัตถุจากผู้ประกอบการเกษตรรายใหญ่ ที่เข้าแทรกแซงพื้นฐานผลิตผลทั้งพืชและสัตว์เอาไว้แล้วแทบทั้งหมด ได้สะท้อนพฤติกรรมให้เห็นว่าต้องการถือครองผลประโยชน์จากกล้วยไม้ด้วย

แต่เท่าที่ผ่านมาแล้ว ทำให้รู้สึกว่าจะยังไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากการพัฒนาวงการกล้วยไม้ไม่ได้รับการปูพื้นฐานไว้ค่อนข้างแน่นอน นอกจากนั้นระบบการจัดการเรื่องนี้มีความละเอียดอ่อนและลึกซึ้งมากทำให้คนซึ่งถูกใช้เป็นเครื่องมือยังไม่อาจเจาะเข้าถึงได้อย่างลึกซึ้งอาจถือเป็นข้อสังเกตอีกช่องทางหนึ่งซึ่งนำอิทธิพลต่างชาติเข้ามาข้างใน ดังเช่นที่คนยุคก่อนเคยกล่าวไว้ว่า ชักลึงก์เข้าบ้าน

ช่วงที่ผ่านมาแล้ว อดรู้สึกไม่ได้ว่าคนไทยผู้ได้รับผลประโยชน์จากกล้วยไม้ ยังตกอยู่ในความประมาท ทำให้ขาดการระแวดระวัง รวมถึงขาดการร่วมมือกันเป็นปึกแผ่นอย่างเหนียวแน่น ทั้งๆที่หลายสิ่งหลายอย่างซึ่งเป็นพื้นฐานของแต่ละคนถือเป็นโอกาสอย่างยิ่ง

พื้นฐานแนวคิดในการจัดการศึกษาของไทย ที่ถ่ายทอดอิทธิพล วัฒนธรรมมาจากชนต่างชาติ โดยแฝงมาในรูปแบบเทคโนโลยี มีผลทำลายวิญญาณความรักพื้นดินถิ่นเกิดของคนท้องถิ่นติดตามมาด้วยพฤติกรรมการเอารัดเอาเปรียบทางสังคมและเศรษฐกิจจากนอกประเทศทำให้ในที่สุด ไม่เพียงกล้วยไม้เท่านั้น ที่ต้องมอดม้วยหากสิ่งอื่นๆ ซึ่งอยู่บนผืนแผ่นดินไทย และเคยเป็นของคนไทยมาก่อน คงถอดคอกันตายไปด้วย

ภาวะมอดม้วยของวงการกล้วยไม้ไทย จึงน่าจะถือได้ว่า คือกระจกเงาบานหนึ่งซึ่งส่องสะท้อนให้เห็นภาพที่เป็นความจริง ถึงภาวะล่มสลายของแผ่นดินยุคนี้ ซึ่งครั้งหนึ่งในอดีต เคยมีคนไทยถือครองอย่างภาคภูมิใจ ให้เปลี่ยนแปลงไปเป็นเพียงส่วนหนึ่งใน

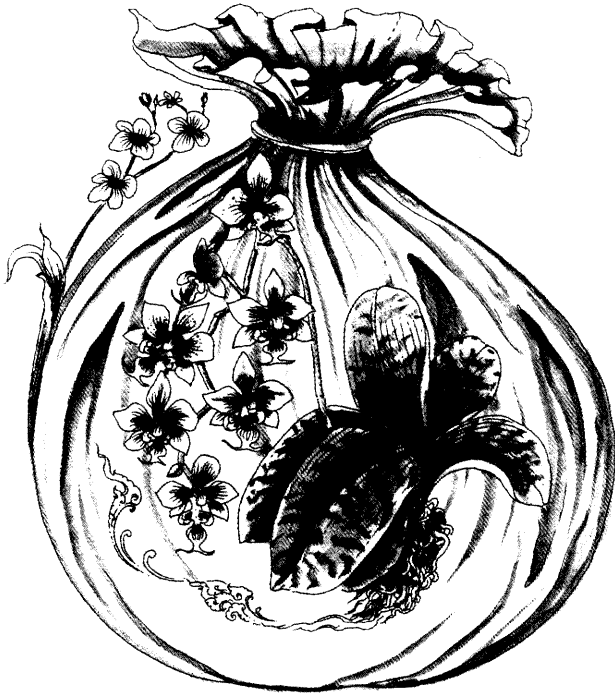
ประวัติศาสตร์ของโลก

บุคคลใดเกิดและดำรงชีวิตอยู่บนแผ่นดิน
ผืนนี้แล้ว เห็นความสำคัญของประโยชน์
ส่วนตนเหนือกว่าของแผ่นดินถิ่นเกิด
และคิดใช้คนชาติเดียวกันซึ่งตกอยู่ในสภาพ
ด้อยกว่าตนเป็นเครื่องมือหากิน ควรได้ชื่อว่า
เป็นเพียงผู้อาศัยผืนแผ่นดินนี้เป็นที่เกิดเท่านั้น

“เมื่อสิ้นอิสรภาพ ชีวิตย่อมสิ้นคุณค่าและความหมาย”

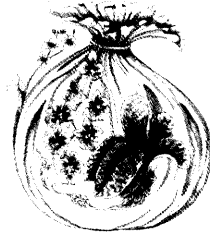
24 สิงหาคม 2545

จากปัญหาธุรกิจกล้วยไม้
ถึงชะตากรรมของชีวิต
และการเกษตรไทย

บทนำ

จากเหตุการณ์เกี่ยวกับ ปัญหาธุรกิจกล้วยไม้ไทย ซึ่งอยู่ๆ ก็เกิดขึ้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2545 โดยที่ทราบว่ามีชาวต่างชาติรายใหญ่ ต้องการเข้าลงทุนปลูกกล้วยไม้ในประเทศไทย โดยใช้ทุนประมาณ 35,000 ล้านบาท และใช้ที่ดิน 16,000 ไร่ ได้เสนอขอการสนับสนุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

เหตุการณ์ครั้งนี้ ช่วงเริ่มแรกได้สะท้อนพฤติกรรมที่เร่งด่วนมาก จากกลุ่มผู้บริหารประเทศระดับบน ทั้งๆ ที่เป็นเรื่องของชาวต่างชาติ

ความเร่งด่วน มีผลทำให้การดำเนินงานตามขั้นตอน จากด้านบน สื่อแสดงถึงการรวบรัดอย่างผิดสังเกต ครั้นได้รับการคัดค้านจากระดับล่าง กลับมีการตั้งเงื่อนไข ทำให้เหตุการณ์ยืดเยื้อเป็นเวลาร่วม 2 เดือน

เรื่องนี้ หลังจากมีการรายงานข่าวโดยสื่อมวลชนทุกสายด้วยความสนใจเป็นพิเศษ จึงทำให้ประชาชนจากที่ต่างๆ ทั่วประเทศให้ความสนใจและให้การสนับสนุนแก่คนในวงการกล้วยไม้อย่างกว้างขวาง

ทั้งนี้และทั้งนั้น น่าจะมีเหตุผลสืบเนื่องมาจากแรงกดดันเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ภายในประเทศ ได้ทำให้คนจำนวนมากมองเห็นเหตุผลที่สานถึงกันหมดทุกเรื่อง

การเคลื่อนไหว ไม่เพียงเริ่มต้นจากวงการกล้วยไม้ไทยเท่านั้น หากเกิดขึ้นจากทั้งที่เป็นตัวบุคคลและกลุ่มกิจกรรมอื่นๆ อย่างกว้างขวาง

แม้ในด้านการเมือง ก็ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกลุ่มหนึ่ง ร่วมกันลงชื่อคัดค้าน ส่วนด้านกรรมาธิการ มีสมาชิกวุฒิสภายื่นญัตติด่วนเข้าไปยังกรรมาธิการฝ่ายเกษตร และในด้านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็มีผู้ยื่นญัตติด่วนเข้าไปยังคณะกรรมาธิการพัฒนาเศรษฐกิจติดตามมาด้วย

เรื่องนี้ได้รับความสนใจ ติดตามมาโดยพลังการสนับสนุนจากทุกฝ่าย จึงเป็นเรื่องน่าคิดมาก

เริ่มจากผลได้ผลเสียต่อวงการกล้วยไม้ไทย

เพื่อให้การพิจารณาสามารถมองเห็นภาพปัญหาอย่างลึกซึ้ง ก่อนอื่นใคร่ขออนุญาตกล่าวถึงเหตุและที่มาของวงการกล้วยไม้ไทย จากช่วงเริ่มแรก

เรื่องนี้เกิดจากบุคคลผู้หนึ่ง ซึ่งย้อนกลับไปคิดถึงอดีตของสังคมไทย ทำให้มองเห็นปัญหาต่างๆ เท่าที่ผ่านพ้นมาแล้วทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่เกี่ยวกับความไม่เท่าเทียมกันของคนในสังคม

ประสบการณ์ในการเรียนรู้จากรากฐานตนเองอย่างอิสระ ทำให้ความคิดริเริ่มในการพัฒนางวงการกล้วยไม้และการนำปฏิบัติเกิดขึ้นบนพื้นฐานการพึ่งตนเองมาตลอด

แม้แต่อุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการค้นคว้าวิจัย ล้วนได้มาจากสิ่งซึ่งเก็บของเหลือใช้บนพื้นดินมาประดิษฐ์คิดค้น จนกระทั่งประสบผลสำเร็จอย่างเป็นขั้นเป็นตอนเรื่อยมา

จากรากฐานจิตใจที่เปิดกว้าง เพื่อให้กับทุกคน เริ่มต้นจากคนไทยด้วยกันเอง จนกระทั่งขยายเครือข่ายออกไปสู่คนทั่วโลก โดยไม่มีใครคาดคิดมาก่อนแม้แต่ชาวต่างประเทศ ได้ทำให้กล้วยไม้ไทยรวมถึงคนไทยรู้สึกชื่นชม และเข้ามาสนใจให้ความร่วมมืออย่างกว้างขวาง

ซึ่งแน่นอนที่สุด ย่อมมีอีกด้านหนึ่งให้ความสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนในประเทศต่างๆ เกิดความต้องการที่จะพัฒนาในด้านกล้วยไม้ขึ้นมาเช่นเดียวกับประเทศไทยบ้าง ซึ่งก็เป็นธรรมชาติของมนุษย์

อนึ่ง รากฐานการศึกษาของคนไทยจำนวนมาก ถูกอิทธิพลวัตถุข้ามชาติเข้ามาครอบงำทำลาย มีผลทำให้อ่อนแอมากขึ้น แต่ก็นหาใช่ว่าสภาพดังกล่าวจะเกิดขึ้นกับทุกคนไม่

ดังนั้น รากฐานการพึ่งตนเองที่เข้มแข็งของผู้ริเริ่ม จึงมีการซึมซับเข้าไปสู่ชนรุ่นหลัง แม้ไม่ใช่ทั้งหมด ทำให้คนในวงการกล้วยไม้ไทยส่วนหนึ่งมีศักยภาพในการค้นร่นชวนขวายหาความรู้ด้วยตนเองจากทุกเรื่อง จึงมีผลช่วยให้มองเห็นปัญหาต่างๆ ได้อย่างลึกซึ้ง แม้ในเรื่องการตลาด ดังจะพบข้อพิสูจน์ได้ว่า คนในวงการกล้วยไม้ไทยสามารถเจาะตลาดด้วยตนเองได้อย่างกว้างขวาง จนกระทั่งถึงระดับโลก

หลังจากช่วงเริ่มแรกของการพัฒนา จากจุดเล็กที่สุด ซึ่งอยู่ใกล้พื้นดินที่สุดเมื่อปี 2490 สิบปีแรกผู้ริเริ่มรู้สึกเสมือนว่าตัวเองยืนขึ้นอย่างโดดเดี่ยว หลังจากนั้นจึงมีเยาวชนกลุ่มหนึ่งเข้ามาสนใจให้การรับใช้และเรียนรู้

จากนั้นมาจึงมีการขยายเครือข่ายกว้างขวางออกไปสู่ระดับประเทศ จนกระทั่งถึงระดับโลกอย่างเป็นทางการ นอกจากนั้น การได้รับความศรัทธา จากภายนอกก็ยังทำให้มีการขยายขอบข่ายกว้างขวางออกไปเสมือนเป็นเงาตามตัว

จากช่วงปี 2490 ถึง 2530 นับเป็นเวลา 30 ปีเต็มที่มีการพัฒนา
วงการกล้วยไม้ไทย ยืนหยัดอยู่บนขาตัวเองอย่างเด่นชัด

ช่วงปี 2530 เราได้พิสูจน์ตัวเองถึงผลที่ได้รับทางเศรษฐกิจ
ทำให้อำนาจรัฐก้าวเข้ามาให้การยอมรับกล้วยไม้ไทยว่าเป็นพืช
เศรษฐกิจอย่างหนึ่ง จนกระทั่งถึงขณะนี้ รัฐได้ประกาศยอมรับ

กล้วยไม้เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญระดับสูงสุดชนิดหนึ่งของประเทศ
ทั้งนี้และทั้งนั้น เรายังมองเห็นอนาคตที่จะก้าวต่อไป ซึ่งไม่
เพียงเท่านั้น หากในส่วนลึกของจิตใจยังหวังว่า วงการกล้วยไม้ไทย
แม้จะเป็นน้องใหม่ หากเทียบกับพืชผลอื่นๆ แล้วน่าจะเป็นต้นแบบ
ให้มีการนำไปคิดค้นหาความจริงว่า เหตุใด เพียงช่วงเวลาไม่เกิน
50 ปี จึง สามารถพัฒนาตนเองขึ้นมาได้ถึงระดับโลกให้ได้รับการ
ยอมรับอย่างกว้างขวาง

ซึ่งแน่นอนที่สุด ความโดดเด่นของวงการกล้วยไม้ไทย ย่อม
ทำให้ชนชาติอื่นรู้สึกพิศวง ซึ่งก็เป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ แต่
ปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ที่คนไทยด้วยกันเอง ที่ขาดการรู้ความจริงจาก
การเริ่มต้นพัฒนาวงการกล้วยไม้ไทยได้อย่างถึงรากฐาน

จากเหตุดังกล่าว กลุ่มบุคคลที่แสวงโอกาสขึ้นไปอยู่ระดับบน
จำนวนไม่น้อย ยิ่งขึ้นสูงยิ่งลิ้มความสำคัญพื้นดินของตัวเอง จึงขาด
ความสนใจที่จะสำนึกได้ถึงอดีตความเป็นมา หากคิดเปิดโอกาสให้
ชนต่างชาติเข้ามาแทรกแซงอย่างปราศจากการรู้เท่าทัน นอกจากนั้น
อาจมีบางคนคิดหวังที่จะได้รับส่วนแบ่ง แฝงอยู่ในเงินก้อนใหญ่อีก

ด้วย

หากมองที่ผลได้ผลเสียของเรื่องนี้ บุคคลผู้มิมีวิญญานความ
รักและรู้คุณค่าของพื้นดินตัวเองอย่างลึกซึ้ง ย่อมมองเห็นความจริง
ได้ว่า การปล่อยให้คนต่างชาติเข้ามามีส่วนถือครองพื้นดินอันเป็น
สิทธิของคนไทยโดยสมบูรณ์ ไม่ว่าจะมาประกอบอาชีพอะไรก็ตาม
ควรถือได้ว่ามีผลเสียทุกประตุ หรืออาจเปรียบได้ดูจากรำพันฐาน

ชีวิตคนทั้งชาติไปมอบให้ชนต่างชาติเข้ามาถือครอง ทั้งในด้านวัตถุ และจิตใจ

ส่วนเหตุผลอื่นๆ ที่หยิบยกมาชี้แจงถึงเหตุและผลระหว่างสองฝ่ายอย่างกว้างขวาง หากรู้ได้ว่าแผ่นดินไทยเป็นสิ่งที่มีความค่าสำหรับชีวิตไทยอย่างที่สุด ย่อมเห็นได้ว่าสิ่งเหล่านั้นคือรายละเอียดทั้งหมด

สำหรับวงการกล้วยไม้ไทยแล้วมีข้อเสียสำคัญๆ คือ

1. ความคิดในการนำชนต่างชาติมาลงทุนประกอบอาชีพบนดินแผ่นดินไทย ไม่ว่าจะทั้งหมด หรือจะเข้าหุ้นร่วมกับคนไทย แม้มาถือหุ้นไม่กี่เปอร์เซ็นต์ก็ตาม คือการปิดโอกาสคนไทยด้วยกันเอง ในการพัฒนาตนเองขึ้นมาได้อย่างอิสระ

ยิ่งในด้านการจัดการศึกษา แทนที่จะมีผลทำให้เยาวชนเติบโตขึ้นมาจากรากฐานตนเองอย่างรู้เหตุรู้ผล ผู้ใหญ่กลับเป็นเครื่องมือถ่ายทอดอิทธิพลวัตถุนิยมต่างชาติเข้ามาทำลายวิญญานความเป็นไทยแก่ตนเองหนักมากยิ่งขึ้น ดังนั้นแม้คนไทยจะถือหุ้น

มากกว่าคนต่างชาติแค่นั้น หากมองที่รากฐานซึ่งควรจะลึกซึ่ง ย่อมสู้กันไม่ได้อยู่แล้ว

2. วงการกล้วยไม้ไทย ได้รับการปูพื้นฐานให้พึ่งตนเอง มาแล้วแต่อดีต จนกระทั่งถึงบัดนี้ จึงมีความเข้มแข็งเหนือกว่า เกษตรกรในด้านอื่นๆ ดังนั้นผลที่ปรากฏเห็นได้ชัดเจน ทำให้ กล้วยไม้ไทยเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง ดังนั้น หากปล่อยให้คน ต่างชาติเข้ามาแทรกแซง สิ่งสำคัญก็คือ เขาจะฉกฉวยเอาความ มีชื่อเสียงของประเทศไทยในระดับโลกไปห่อหุ้มสินค้าเพื่ออำนวยความสะดวกทางเศรษฐกิจแก่เขาอย่างง่ายที่สุด

3. พื้นฐานการตลาด ส่วนหนึ่งอยู่ที่การพัฒนาความหลากหลายของผลผลิต คนในวงการกล้วยไม้ไทยได้รับการพัฒนาขึ้นมา ทำให้มองสิ่งต่างๆ จากรากฐานที่เปิดกว้าง ดังนั้น อย่างน้อยเท่าที่ ช่วงเวลาผ่านพ้นมา เราได้สร้างความหลากหลายในด้านผลผลิตให้ กว้างออกไปถึงระดับหนึ่ง

กรณีนี้ประเทศที่เข้ามาขอสนับสนุนการลงทุนในประเทศไทย หากมองย้อนกลับไปยังประเทศเขาเอง จะพบว่าการสร้าง ความหลากหลายให้กับผลผลิตยังมีข้อจำกัดอยู่ในวงแคบมาก หากเข้ามาถือครองอำนาจการผลิตโดยใช้ท้องถิ่นของไทย น่าจะมีผลขยาย ความหลากหลายของการใช้พันธุ์ไม้ที่คนไทยได้สร้างสมมาแล้ว เพื่อนำเข้าไปรวมไว้บนพื้นฐานเดียวกัน

โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการแทรกซึมผ่านจุดอ่อน เพราะการจัดการศึกษาของไทย ยังขาดการพัฒนารากฐานความเข้มแข็งให้ คนไทยสามารถต้านทานอิทธิพลเงินและวัตถุซึ่งเป็นที่รู้ๆ กันอยู่ แล้ว

4. ความคิดพื้นฐานของผู้ที่ขึ้นไปครองอำนาจระดับสูง รวมทั้งกำหนดนโยบายในการพัฒนาประเทศซึ่งมองเห็นช่องว่างที่ได้ ระบุไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจน หากนำมาคิดวิเคราะห์และตีความ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่เปิดช่องว่างเอาไว้ว่า ด้านใดที่คนไทยยัง
ทำไม่ได้ ควรให้ต่างชาติเข้ามาร่วมลงทุนเพื่อหวังความช่วยเหลือ
จากด้านนั้น

การคิดแบบนี้ สะท้อนให้เห็นว่าขาดการรับรู้ธรรมชาติของคนที
ควรจะมีรากฐานจิตใจผูกพันอยู่กับพื้นดินอย่างลึกซึ้ง ถ้ารู้ได้ย่อม
เห็นสังขรณ์ได้ว่า โฉนเลยชนต่างชาติจะรักและซื่อสัตย์ต่อแผ่นดิน
เช่นคนไทย ดังนั้นการหวังให้เขาเข้ามาช่วยเหลือก็คงเป็นความช่วยเหลือ
เหลือที่ขาดความจริงใจมากกว่า

ความคิดดังกล่าว มีผลปิดกั้นโอกาสคนไทยเอง ในสิ่งที่ยังทำ
ไม่ได้ แทนที่จะสำนึกถึงความสำคัญของคนไทยไว้เหนือคนต่างชาติ
และหาทางพัฒนาคนให้สามารถทำได้ในอนาคต การคิดแบบปิด
ตัวเองย่อมส่งผลกระทบต่อสังคมในลักษณะทำลาย ดังจะพบได้
จากผลการจัดการศึกษาซึ่งทำลายวิญญานการพึ่งตนเองของชน
รุ่นหลังหนักมากยิ่งขึ้น

การที่คิดว่า สิ่งใดคนไทยทำไม่ได้จะสนับสนุนให้ชนต่างชาติ
เข้ามาทำ แท้จริงแล้วก็คือ การซัดศึกเข้าบ้านตัวเอง โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งอิทธิพลจากวัตถุข้ามชาติมีผลทำให้คนท้องถิ่นคิดแบบนี้
กว้างขวางมากขึ้น

5. หากรากฐานความคิดอิสระและเปิดกว้าง ย่อมรู้ได้ว่าถ้า
คนไทยได้รับโอกาสให้คิดได้เองอย่างอิสระ แม้สิ่งซึ่งชนชาติอื่นทำ
อยู่แล้ว แต่คนไทยยังทำไม่ได้ วันหนึ่งย่อมทำได้ อีกทั้งยังอาจก้าว
ไกลมากกว่าด้วย

หากไม่ลืมสิ่งที่หลายคนเคยปรารถนาไว้ว่า แผ่นดินไทยมีโอกา
สทำอะไรๆ ได้อย่างหลากหลาย เนื่องจากมีทรัพยากรเป็นจำนวน
มาก แต่การคิดได้เองอย่างอิสระ ควรเกิดจากการมองเห็นคุณค่า
ของพื้นดินซึ่งเป็นถิ่นกำเนิดของตนและใช้สิ่งนี้เป็นพื้นฐาน

การที่คนต่างชาติกล่าวอ้างว่า จะมาผลิตกล้วยไม้สกุลฟาแลนนีอพิสนั้น นิสัยกล่าวอ้างก็คือการหาเหตุเพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือหลอกลวงให้ผู้ที่คิดได้ไม่ถึงหลงเชื่อ ยิ่งในช่วงที่คนไทยกำลังเริ่มต้นผลิตกล้วยไม้สกุลนี้เป็นผลสำเร็จแล้วด้วย หากรู้เท่าทันย่อมรู้ความจริงว่า ต้องการมาปิดกั้นการผลิตโดยคนไทย ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากหากเราผลิตได้ ต้นทุนการผลิตย่อมต่ำกว่าสิ่งซึ่งเขาผลิตอยู่แล้ว นอกจากนั้นยังมีผลขยายขอบข่ายความหลากหลายของพันธุ์ไม้ที่เคยผลิตอยู่ก่อนให้กว้างขวางออกไปอีก จึงเป็นการเพิ่มพลังในด้านการตลาดของกล้วยไม้ให้มีศักยภาพสูงมากยิ่งขึ้น

6. ที่สำคัญที่สุดน่าจะได้แก่การเข้ามาถือครองที่ดินเป็นจำนวนมากศาลจากรายใหญ่รายเดียว ย่อมมีผลทำลายที่ดินในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของคนไทยรายย่อย ซึ่งกรณีนี้ได้เกิดขึ้นแล้ว จากการใช้คนไทยที่เห็นแก่เงินเป็นเครื่องมือเข้ามากว้านซื้อที่ดินจากเกษตรกรเป็นร้อยๆ ราย ยิ่งกว่าการสร้างสนามกอล์ฟขนาดใหญ่เพื่อสนองความสำราญแก่คนต่างชาติและคนไทยที่ร่ำรวย

ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากเราทราบว่า ก่อนที่จะเสนอเรื่องเพื่อขอรับการสนับสนุนจากอำนาจรัฐ ได้ส่งเงินกว่า 3,000 ล้านบาทเข้ามาให้คนไทยกว้านซื้อที่ดินรวมถึงการปรับที่ และมีการตัดคลองชลประทานจากเขื่อนป่าสักเพื่อระบายน้ำเข้ามาใช้ในการนี้แล้วด้วย

7. พื้นดินมีความสำคัญต่อชีวิตคนท้องถิ่นในระดับพื้นฐาน ทั้งด้านการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และในด้านการพัฒนารากฐานจิตใจให้มีความเป็นไทแก่ตนเองอยู่ได้อย่างมั่นคง

ในบรรยากาศของสังคมไทย ช่วงหลังๆ ได้มีเสียงปรารภกันมาเป็นครั้งคราวแล้วว่า ยิ่งเรียนสูง รากฐานจิตใจคนส่วนใหญ่ก็ยิ่งห่างจากพื้นดินมากขึ้น ปัญหาดังกล่าวขึ้นอยู่กับพื้นฐานการจัดการศึกษา แต่สิ่งดังกล่าวก็หาได้รับการแก้ไขให้เห็นผลอย่างจริงจังไม่

หากกลับปล่อยให้ปัญหาแก่งัดคมรุนแรงยิ่งขึ้น จนถึงขั้นทำให้ประเทศชาติใกล้จะถึงจุดล่มสลายเข้าไปทุกขณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการเกษตร ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของชีวิตคนไทยทั้งชาติ

8. หากถามว่าวงการกล้วยไม้ไทยจะเจริญก้าวหน้าต่อไปได้หรือไม่ คงมีคำตอบอย่างชัดเจนแล้วว่า ถ้าประเทศชาติไม่อาจได้รับการกู้อิสรภาพทางจิตใจให้ฟื้นกลับคืนสู่สภาพปกติได้ ไม่เพียงวงการกล้วยไม้ไทยเท่านั้น แต่ทุกสิ่งทุกอย่างที่มีสัจธรรมอยู่บนแผ่นดินผืนนี้ ซึ่งควรอยู่ในมือคนไทยโดยสมบูรณ์ จะถูกเปลี่ยนไปอยู่ในอุ้งมือของชนต่างชาติ ส่วนชีวิตคนไทย คงจำต้องตกเป็นทาสรับใช้ไปในที่สุด

จากปัญหาธุรกิจกล้วยไม้ไทย สานถึงการเกษตรทั่วไป

ดังได้กล่าวไว้แล้วว่า วงการกล้วยไม้ไทยซึ่งมีรากฐานพึ่งพาตนเองอย่างชัดเจน ทำให้มีโอกาสพัฒนาตัวเองขึ้นมาได้ในขณะที่กลุ่มบุคคลผู้ฉกฉวยโอกาสยังไม่ได้คาดคิดมาก่อน แม้ว่าจะต้องต่อสู้กับกลุ่มผลประโยชน์เก่าอย่างหนักหน่วง จนกระทั่งทำให้สามารถลุกขึ้นยืนหยัดได้อย่างภาคภูมิ และได้รับการยอมรับจากคนทั่วโลก

ดังนั้นเหตุการณ์ครั้งนี้ แม้ไม่ใช่ครั้งแรก อีกทั้งส่งผลกระทบหนักมากกว่าครั้งก่อนๆ แต่หลายคนก็เชื่อว่าน่าจะสามารถผ่านพ้นวิกฤติมาได้

อย่างไรก็ตาม เมื่อเกิดวิกฤติการณ์ แม้ผ่านพ้นมาได้ก็ตาม ย่อมส่งผลเสียหายแก่เศรษฐกิจพื้นฐานของแผ่นดิน โดยที่เชื่อว่า

ปัญหาที่ดินของเกษตรกรซึ่งเคยทำการเกษตรอยู่แล้วได้ถูกอำนาจเงินจากชนต่างชาติเข้ามาทำลาย คงต้องกลายเป็นปัญหาที่ค้างคาต่อไปสู่นาคต

ธรรมชาติของปัญหาที่เกิดจากคน คงไม่มีสิ่งใดจะสามารถหยุดยั้งอยู่ได้เพียงแค่นี้ ดังนั้นในอนาคตน่าจะเกิดขึ้นอีก แม้อาจมีรูปแบบแตกต่างไปจากครั้งนี้

แม้วงการกล้วยไม้จะเป็นน้องใหม่ซึ่งเพิ่งเกิดขึ้นเมื่อประมาณไม่เกิน 50 ปี แต่เนื่องจากมีรากฐานที่มั่นคงแข็งแรงจึงผ่านพ้นมาได้ นอกจากนั้นยังมีปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่ง ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากบนพื้นฐานสังคมที่นิยมวัตถุ หลายสิ่งหลายอย่างจึงขึ้นกับตัวบุคคล ส่วนการสืบทอดจิตวิญญาณสู่ชนรุ่นหลัง ย่อมตกอยู่ในสภาพอ่อนแอมากขึ้นเป็นลำดับ จึงไม่มีสิ่งใดจะเป็นหลักประกันในความมั่นคงให้มั่นใจได้

นอกจากนั้น ในเมื่อสภาพปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นกับวงการกล้วยไม้ไทยซึ่งยังมีรากฐานแข็งแรง หากเกิดขึ้นกับพืชผลอย่างอื่น ก็คงยากที่จะต้านทานกระแสดังกล่าวเอาไว้ได้

การที่คนจำนวนมาก ซึ่งครั้งหนึ่งเคยตกอยู่ในสภาพที่กล่าวได้ว่าคือพลั้งเจียบ ลุกขึ้นมาให้การสนับสนุนรวมทั้งให้กำลังใจ ย่อมสะท้อนให้เห็นความจริงแล้วว่า ขณะนี้ภัยอันตรายซึ่งมีผลทำให้สังคมไทยจำต้องล่มสลาย กำลังเข้ามาใกล้ชิดตัวเราทุกคนมากขึ้นเป็นลำดับ ร่วมกับความศรัทธาซึ่งตัวบุคคลที่เป็นผู้นำได้สร้างสมไว้เป็นเวลาช้านานแล้ว

จึงใคร่ขอฝากแง่คิดที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดไว้ให้คนไทยทุกคนที่มีวิญญาณความรักพื้นดินของเราได้นำไปพิจารณาว่าแต่ละคนร่วมมือกันได้อย่างไร

ผู้เขียนเชื่อว่าทุกคนสามารถร่วมมือกันได้ อย่างเท่าเทียมกันหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากแต่ละคนหวนกลับมาทบทวนค้นหา

ความจริงจากใจตนเอง น่าจะมีผลชำระล้างความโลภที่อยู่ໃใจให้
ลดน้อยลงไป ย่อมทำให้รากฐานตัวเองเกิดความแข็งแกร่งเพิ่มมาก
ยิ่งขึ้น อีกทั้งยังใช้สิ่งดังกล่าวเป็นพื้นฐานการดำเนินชีวิตเพื่อการ
ปฏิบัติที่มีผลลู่กับใจตนเองให้มั่นคงอยู่ได้ เพื่อต่อสู้กับอิทธิพลเงิน
และวัตถุ แม้จะเข้ามาล้อมรอบตัวเรามากมายแค่ไหน

โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใหญ่ควรทวนกลับไปมองชนรุ่นหลังด้วย
ความรู้สึกรับผิดชอบ และปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างทีเพิ่มพูน
ความเคารพรักและศรัทธาอย่างดีที่สุด

กับอีกด้านหนึ่ง ผู้ที่รู้สึกได้แล้ว ควรมุ่งมั่นทำงานจาก
รากฐานตนเองให้ดีที่สุด อย่างปราศจากข้ออ้างใดๆ ทั้งสิ้น

จากวิญญานการพัฒนา
กล้วยไม้ไทยถึงความมั่นคง
ของชาติ

บทนำ

ก่อนอื่น ผมขอแสดงความยินดีในการที่ชมรมนักบริหารการ
พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดการประชุมสัมมนาเรื่อง
“อนาคตกล้วยไม้ไทย” และขอให้ผมมาพูดเปิดการประชุม ณ
โอกาสนี้

เมื่อเช้าวันที่ 2 ตุลาคม ที่ผ่านมา ชมรมนี้ได้เชิญผมมา
บรรยายให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้ครั้งหนึ่งแล้ว ผมจำได้ดีว่าหลังจาก
การบรรยายครั้งนั้น ได้มีหลายคนในที่ประชุม แสดงความคิดเห็น
ห่วงใยในความมั่นคงของการเกษตรไทยซึ่งเป็นพื้นฐานความมั่นคง
ของประเทศชาติ

ประธานและสมาชิกของชมรมที่เข้าร่วมประชุมครั้งนั้น แทบ
ทั้งหมดเป็นผู้ที่ผ่านงานบริหารการเกษตรและสหกรณ์ ภายใน
กระทรวงฯ มาจนกระทั่งเกษียณอายุแล้ว

คุณอนันต์ ดาไลดม ประธานกรรมการเกษตรของสมาชิกร
วุฒิสภา ซึ่งเป็นสมาชิกของชมรมนี้คนหนึ่งได้ถามผมว่า ท่าน
อาจารย์ครับ รู้สึกอย่างไรบ้างที่ได้เห็นบรรดาลูกศิษย์ลูกหาตื่นตัว
ในเรื่องนี้

ผมได้ตอบว่า ผมรู้สึกมีความสุข เนื่องจากช่วงที่ผ่านมามีตัว
เองทุ่มเททั้งชีวิตทำงานเพื่อแผ่นดินไทยมาตลอด บางครั้งก็ทำให้
รู้สึกเหมือนโดดเดี่ยว มาถึงช่วงนี้ผมมีอายุ 80 ปีแล้ว สิ่งที่ได้รับนำ
จะช่วยต่ออายุให้กับผมได้ไม่น้อย

ทำให้ผมเข้าใจสถานการณ์ชัดเจนยิ่งขึ้นว่าสภาพปัญหาสังคม
แม้ในด้านราชการ น่าจะมีผู้บริหารหลายคน ตกอยู่ในสภาพ
เหมือนน้ำท่วมปาก เนื่องจากอยู่ในกรอบซึ่งแสดงอะไรๆ ออกได้ยาก
เหตุนี้ด้วยที่ทำให้ผมลาออกจากราชการก่อนเกษียณและประกาศ
ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมาว่า ตนจะไม่ขอรับตำแหน่งใดๆ ที่มีอำนาจ
และอามิสอีกต่อไป ซึ่งผมก็สามารถปฏิบัติได้มาจนถึงบัดนี้

มาถึงวันนี้ทางชมรมฯ ได้จัดประชุมสัมมนาเรื่องเดียวกัน
โดยเปิดเวทีออกไปสู่มุมกว้าง จึงนับว่าน่าจะเป็นนิมิตหมายที่ดี ที่
ได้เห็นคนไทยตื่นตัวกว้างขวางมากขึ้น

ในอดีต ผมเคยพูดและเขียนไว้ในที่ต่างๆ หลายแห่งแล้วว่า
เมื่อมีปัญหาอะไรเกิดขึ้นก็ตาม อย่าเน้นมองที่ภาพเฉพาะหน้า ขอ
ให้มองย้อนกลับไปค้นหาความจริงจากเหตุอันเป็นที่มาของสังคม
ที่เชื่อมโยงถึงปัญหาเรื่องนั้น เพื่อจะได้รู้ปัญหาได้อย่างลึกซึ้งถึง
รากเหง้า

เหตุการณ์เกี่ยวกับปัญหาธุรกิจกล้วยไม้ไทย ที่เกิดขึ้นครั้งนี้
ปรากฏออกมาอย่างรวดเร็วมาก หลังจากได้รับการคัดค้านจากการ
ชี้ให้เห็นเหตุและผลแล้วกลับมีลักษณะที่ยืดเยื้อเรื่อยมาเป็นเวลา
ถึง 2 เดือน ซึ่งเป็นเรื่องน่าคิดค้นหาความจริงอย่างมาก นอกจาก
นั้นอีกด้านหนึ่งน่าจะเปิดโอกาสให้สามารถค้นหาความจริงจากสิ่งที่
อยู่เบื้องหลัง รวมถึงความเป็นมาในอดีตได้อย่างลึกซึ้ง

อนึ่ง มีข้อน่าสังเกตที่สำคัญเด่นชัดอยู่อีกอย่างหนึ่ง เนื่อง
จากเหตุการณ์ครั้งนี้แม้อาจมีบางคนเห็นว่าเป็นเรื่องกล้วยไม้เท่านั้น
แต่คนส่วนใหญ่ แทบจะกล่าวได้ว่าทุกสาระทิศของประเทศ ตั้งแต่
เหนือจรดใต้ ตะวันออกจรดตะวันตก จากหลายสภาพชีวิต ได้ให้
ความสนใจติดตามให้กำลังใจมาตลอด นอกจากนั้นยังมีกลุ่มบุคคล
และกิจกรรมต่างๆ จากหลายแ่งมุม แสดงความรับผิดชอบ โดยการ
เคลื่อนไหวขานรับอีกด้วย

การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย มองย้อนยุคกลับไปสู่ออดีต

ก่อนที่จะพิจารณาสถานการณ์ในปัจจุบัน ผมใคร่ขออนุญาตมองย้อนยุคกลับไปสู่ออดีต เพื่อจะได้รู้ว่า กว่าจะมาถึงวันนี้ได้มีอะไรเกิดขึ้น ที่ทำให้สังคมไทยจำต้องเปลี่ยนแปลงมาสู่ปัญหาหนักมากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน

เขตร้อนของโลก มีทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นความต้องการของมนุษย์อย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นสินแร่ และพืชพันธุ์ รวมถึงสัตว์ธรรมชาติ นอกจากนี้ยังมีสภาพแวดล้อมพื้นฐานที่เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์เอง

ดังนั้น คนซึ่งมีธรรมชาติกระจัดกระจายอยู่ในแหล่งอื่นของโลก ต่างก็ให้ความสนใจที่จะเข้ามาใช้ประโยชน์ทุกสิ่งทุกอย่างจากเขตร้อน แม้กระทั่งการคิดอพยพคนเข้ามาอยู่

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้บันทึกไว้อย่างชัดเจนว่า ในอดีตที่ผ่านมาคนจากกลุ่มประเทศวัฒนธรรมตะวันตก ได้เข้ามาล่าดินแดนในเขตร้อนของโลกอย่างต่อเนื่อง

ในภูมิภาคเอเชียเขตร้อนซึ่งสภาพทางภูมิศาสตร์ถือว่าเป็นดินแดนเก่าแก่ มีวัฒนธรรมที่ลึกซึ้งและละเอียดอ่อนมาก ซึ่งได้รับการถ่ายทอดมาจากวัฒนธรรมจีนอันเป็นแหล่งที่มีความเป็นมาช้านานได้ขยายขอบข่ายลงมาสู่ทางใต้ ยิ่งใกล้เส้นศูนย์สูตรของโลกมากแค่ไหน ยิ่งพบกับความอุดมสมบูรณ์ของทุกสิ่งทุกอย่าง อย่างกว้างขวาง

เพียงแต่กลุ่มประเทศเอเชียเขตร้อน ช่วงนั้นได้ถูกรุกรานโดยกระแสความเจริญทางเทคโนโลยีจากกลุ่มประเทศวัฒนธรรมตะวันตก และมีผลต่อเนื่องกันมาจนถึงปัจจุบัน

ช่วงนั้น ได้มีการเข้ามายึดครองดินแดนในประเทศต่างๆ เริ่มจากการใช้กำลังอาวุธ แต่ประเทศไทยสามารถเจรจากันได้โดยสันติวิธีได้ ก็จะเจาะเข้ามาโดยใช้อิทธิพลเทคโนโลยีก้าวหน้าที่เหนือกว่าเป็นเครื่องมือ โดยไม่ต้องมีการรบราฆ่าฟัน เพื่อหวังผลจากการครอบงำทางความคิดและจิตใจ อันถือเป็นรากฐานสำคัญของคนที่องถีน

แม้ประเทศไทยจะไม่ได้ถูกยึดครองด้วยอำนาจอาวุธและการปกครอง แต่เราก็ถูกยึดครองโดยอิทธิพลวัตถุ ซึ่งถ่ายทอดเข้ามาในลักษณะเครื่องบรรณาการในการเจริญสัมพันธไมตรี ติดตามมาด้วยสินค้าสำเร็จรูปลักษณะต่างๆ ที่สนองความสะดวกสบายและความสวยงามจากภายนอก

นอกจากนั้นดินแดนดั้งเดิมของประเทศไทย ซึ่งช่วงนั้นยังมีชื่อว่าประเทศสยาม ก็ได้ถูกริครอบนแห่งวันสิ้นไปที่ละเล็กละน้อย แม้การบุกรุกทางการปกครองโดยอำนาจกฎหมายที่นำมาสร้างเงื่อนไข ร่วมกับการระบายคนจากประเทศเหล่านั้นเข้ามาในประเทศ เพื่อหวังปกป้องสิทธิของพรรคพวกตัวเอง

ประเทศไทยช่วงนั้น จำต้องพบกับศึกจากประเทศเพื่อนบ้าน เรือรบเคียง และศึกจากแดนไกลอย่างหนักหน่วงมาตลอด

จากช่วงกรุงศรีอยุธยาสู่กรุงรัตนโกสินทร์

จากการศึกษาข้อมูลเท่าที่พบได้โดยทั่วไป ในช่วงกรุงรัตนโกสินทร์ ได้มีการนำคนจากกลุ่มประเทศตะวันตกเข้ามาเป็นครูสอนในระดับบน นอกจากนั้นยังเข้ามาเป็นปรีกษาในด้านการจัดการศึกษาและการบริหารประเทศตามจุดต่างๆ

ส่วนอีกด้านหนึ่ง ได้มีการส่งเยาวชนไปศึกษาในต่างประเทศ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากกลุ่มบุคคลระดับบน แต่ช่วงนั้นรากฐานจิตใจคนไทยยังมีความเป็นตัวของตัวเองค่อนข้างลึกซึ้ง

อนึ่ง ตามหลักธรรมชาติของชีวิต ไม่ว่าสิ่งใดที่อยู่ในวิถีการเปลี่ยนแปลงของแต่ละช่วง หากใช้ว่าจะจะเป็นไปตามกระแสทั้งหมดไม่ คงมีบางคนซึ่งมีรากฐานจิตใจที่ยังลงสู่พื้นดินห้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง นอกจากไม่ยอมให้อิทธิพลภายนอกเข้ามาถือครองจิตใจแล้ว ผลกระทบดังกล่าว กลับทำให้รากฐานตนเองหยั่งลงลึกซึ้ง ช่วยให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

หากมองภาพรวม ทำให้พบความจริงว่า ปัจจุบันนี้ผลการพัฒนาทุกสิ่งทุกอย่าง ขึ้นอยู่กับตัวบุคคล แทนที่จะได้รับการสืบทอดอย่างรู้เหตุรู้ผล หากกลับตกอยู่ในสภาพ เดินตามกระแสต่อไป ทำให้สิ่งที่พัฒนาไว้แล้วในอดีต ขาดความมั่นคง แม้การได้ผู้นำที่ดีมีความสามารถ ก็เริ่มขึ้นอยู่กับตัวบุคคลชัดเจนยิ่งขึ้น

ภาวะยึดติดอิทธิพลรูปแบบเทคโนโลยีจากชนต่างชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากกลุ่มวัฒนธรรมตะวันตก ได้มีการลงรากฝังโคนลึกซึ้งยิ่งขึ้น จนกระทั่งถึงช่วงปี พ.ศ. 2475 ซึ่งอยู่ระหว่างแผ่นดินที่องค์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวในรัชกาลที่ 7 ทรงครองราชฯ

ได้มีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นคือ การนำความคิดและรูปแบบประชาธิปไตยจากกลุ่มประเทศวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาใช้อ้างเหตุผล เพื่อใช้กำลังทหารปฏิวัติ โดยที่เชื่อว่าสิ่ง ซึ่งนำเข้ามาใหม่คือประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แบบ เนื่องจากรากฐานจิตใจซึ่งครั้งหนึ่งเคยรู้คุณค่าของแผ่นดินจากอดีตความเป็นมา อันถือได้ว่าเป็นรากฐานวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้ถูกร่อนมาถึงช่วงหนึ่งแล้ว

ธรรมชาติของมนุษย์แต่ละคน หากรากฐานจิตใจถูกทำลาย ย่อมทำให้ขาดสติ จึงขาดความยั้งคิดถึงเหตุและผล ย่อมขาดจิตสำนึก จึงใช้พลังกำลังทำลายสิ่งซึ่งแต่ละคนได้รับการสืบทอดมาแล้ว

จากช่วงนั้นเป็นต้นมาเราก็ได้เริ่มเห็นการถ่ายทอดความคิดจากชนต่างชาติที่เข้ามาถือครองรากฐานจิตใจความเป็นไทยแก่ตนเองของคนไทยกว้างขวางมากขึ้น โดยที่เข้าใจว่าสภาพการณ์ซึ่งได้รับมาใหม่คือสิทธิและเสรีภาพ

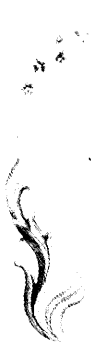
ประเด็นดังกล่าว มีผลทำให้รากฐานจิตใจคนท้องถิ่นเริ่มคับแคบยิ่งขึ้น ชัดกั้กับหลักธรรมที่ชี้ไว้อย่างชัดเจนว่า อิสรภาพที่อยู่ในรากฐานจิตใจคน ย่อมมีผลทำให้คนรู้คุณค่าตนเองเพื่อสามารถพึ่งตนเองได้ นอกจากนั้นยังทำให้มีความคิดริเริ่มในการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ได้อย่างหลากหลาย

แต่ผลซึ่งได้รับจากการเปลี่ยนแปลงเท่าที่กล่าวมาแล้ว กลับทำให้รากฐานจิตใจคนคับแคบลง จึงมองอิสรภาพโดยที่เข้าใจว่าจะคิดและทำอะไรได้ตามชอบใจอย่างปราศจากการรู้สึกได้ว่ากระแสการสืบทอดสิ่งที่ดีงามภายในสังคมซึ่งตนมีส่วนร่วมรับผิดชอบจะได้รับผลกระทบทำให้เกิดความเสียหายมากขึ้นแค่ไหน

ความคิดกลับด้าน หรืออีกนัยหนึ่งซึ่งคนยุคก่อนเคยกล่าวไว้ว่า เห็นผิดเป็นชอบ ปรากฏเป็นความจริงขึ้นในสังคมไทยกว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ่ายทอดจากด้านบนลงมาสู่ด้านล่าง ชัดเจนยิ่งขึ้นเป็นลำดับ เช่นที่มีการบ่นกันว่า นโยบายในการบริหารทุกระดับ เมื่อมีการเปลี่ยนผู้บริหารก็จะเปลี่ยนใหม่อย่างปราศจากการคำนึงถึงสิ่งที่ได้กระทำมาแล้ว

สิ่งที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด ถือได้ว่าเป็นช่องทางให้อิทธิพลเทคโนโลยีซึ่งมีรากฐานอยู่ในต่างถิ่น เข้ามาเผยแพร่ได้โดยสะดวก นอกจากนั้นยังกระจายผลประโยชน์สนองกลับไปสู่ชนต่างถิ่น เกิดขึ้นบนแผ่นดินไทยกว้างขวางยิ่งขึ้นเป็นลำดับ

ความแตกแยกทางความคิดในสังคมไทย ได้กระจายกว้างขวางและรวดเร็วยิ่งขึ้นเป็นลำดับ จนกระทั่งปรากฏออกมาให้เห็นได้ชัดเจนจากความแตกแยกในแต่ละครอบครัว สานถึงความ

แตกแยกในการรวมกลุ่มรวมตัวกันทำงานเท่าที่เคยมีมาแล้วในสังคมไทยอย่างเป็นทางการ

ในด้านการเกษตรซึ่งถือได้ว่าเป็นการดำรงชีวิตอย่างใกล้ชิดพื้นดินที่สุดก็เช่นกัน หากย้อนกลับไปพิจารณาถึงอดีต เราจะพบความจริงว่า การร่วมมือร่วมใจกันทำงาน นับตั้งแต่การปักดำข้าวไปจนกระทั่งถึงการเกี่ยวเกี่ยวในพื้นทีนา ซึ่งยุคก่อนเคยกระทำกันอย่างมีน้ำใจถึงซึ่งกันและกันโดยปราศจากการคิดเรื่องเงิน ซึ่งนับได้ว่าเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายอย่างถึงรากฐาน รวมถึงการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารถึงกันภายในชุมชนอย่างเป็นทางการ

หลังจากอิทธิพลเงินได้รับการถ่ายทอดจากด้านบนลงสู่ด้านล่าง มีผลทำให้น้ำใจคนไทยที่เคยมอบให้แก่กัน จำต้องสูญเสียไปจากจิตวิญญาณตนเองอย่างไร้ความหมาย

ความแตกแยกทางความคิดระหว่างคนในชาติ ได้เริ่มต้นรุนแรงยิ่งขึ้น จนกระทั่งมาถึงขั้นคนไทยฆ่ากันเองครั้งแล้วครั้งเล่าอย่างปราศจากการคิดได้ถึงเหตุและผล โดยที่เชื่อว่าเป็นการพัฒนาไปสู่ประชาธิปไตยที่เต็มรูปแบบยิ่งขึ้น

ในด้านการจัดการศึกษาอันควรถือว่าเป็นความหวังเพื่อการอยู่รอดของคนในชาติ ผลจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีข้ามชาติทำให้เกิดเงื่อนไขต่าง ๆ แทรกซึมอยู่ในกระบวนการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถาบันการศึกษาซึ่งเป็นเครื่องมือในการจัดการศึกษาซึ่งยิ่งขึ้นเป็นลำดับ

สภาพดังกล่าวนี้มีผลทำให้รากฐานความคิดชนรุ่นหลังขาดความเป็นไทแก่ตนเองยิ่งขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้นเราจึงพบว่าผู้ที่ผ่านระบบการจัดการศึกษาออกมาแล้ว ส่วนใหญ่มีรากฐานจิตใจที่ขาดความเข้มแข็ง ทำให้ยึดติดอยู่กับสิ่งเสพติดเพิ่มมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการยึดติดเงิน การเปลี่ยนแปลงทางวัตถุ รวมถึงตำแหน่งและอำนาจ ซึ่งตนคิดว่าจะมีผลช่วยให้ตัวเองมีสถานภาพทางวัตถุ

ในสังคมสูงมากยิ่งขึ้นอย่างปราศจากการรู้เหตุผล

ดังนั้น ช่วงหลังๆ เราจึงพบความจริงชัดเจนยิ่งขึ้นว่า ในแวดวงการเกษตรของไทย คนจำนวนไม่น้อยที่มุ่งผลก้นรวมทั้งล่อหลอกให้คนตะเกียกตะกายไปหาความร่ำรวย ดังจะพบว่า ปลูกพีชชนิดนั้นซึ่งจะรวย ปลูกพีชชนิดนี้ซึ่งจะได้เงินมากๆ กระจายอยู่ในสังคมไทยแทบจะทั่วไปหมด มีผลชักจูงให้เกษตรกรปลูกอะไรปลูกตามกัน สร้างปัญหาให้กับการตลาดหนักมากยิ่งขึ้น

แต่แท้จริงแล้วปัจจุบันนี้ ชีวิตเกษตรกรโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ใกล้ระดับพื้นดินมากที่สุด แม้มองดูที่เปลือกนอกอาจรู้สึกได้ว่าพืชผลที่ผลิตได้เจริญงอกงาม ในด้านภาครัฐก็มักกล่าวว่าให้ได้ผลิตผลสูงๆ และได้เงินมากๆ แต่หากรู้เท่าทัน ทำให้มองลงไปที่พื้นดิน เราจะพบอิทธิพลต่างชาติเข้ามาถือครองแทบจะทั่วไปหมด

สรุปแล้วก็คือ รากฐานการพึ่งตนเองของคนไทย ซึ่งเริ่มถูกทำลายมาแล้วกำลังทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นเป็นลำดับ

การบุกรุกถือครองแผ่นดินกำลังก้าวมาถึง ช่วงที่สอง

จากช่วงแรกที่เกิดการบุกรุกแผ่นดินไทย โดยใช้อิทธิพลเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาครอบงำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาถึงบัดนี้เริ่มเห็นการบุกรุกช่วงที่สองชัดเจนยิ่งขึ้นแล้วว่า การเปลี่ยนแปลงรากฐานความคิดคนท้องถิ่นอย่างได้ผล ทำให้มีการระบายคนจากต่างถิ่น ร่วมกับการถ่ายทอดอิทธิพลเทคโนโลยีที่เหนือกว่าเข้ามาถือครองแผ่นดิน ทำให้คนไทยระดับบนร่วมกับคนในแวดวงการจัดการศึกษาจำนวนมากรู้สึกนิยมชมชื่น จึงมีผลรุกรานลงมาสู่

ระดับล่าง แม้กระทั่งปรากฏออกมาในรูปของกฎหมายอย่างชัดเจนแล้ว

ดังจะพบได้จาก การเปิดเสรีทางการค้า ทั้ๆ ที่รากฐานจิตใจคนไทยผูกอ่อนมากขึ้น โดยไม่คำนึงว่าสินค้าที่ไหลบ่าเข้ามาสู่แผ่นดินไทย รวมถึงการส่งคนต่างชาติเข้ามาถือครองฐานการลงทุนในประเทศ มีผลทำให้จิตใจคนไทยขาดภูมิคุ้มกันอย่างมาก ย่อมตกเป็นทาสเศรษฐกิจ ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ถ้าคนระดับบนรู้ความจริงว่า สภาพจิตใจคนท้องถิ่นอยู่ในสภาพอ่อนแอ ควรหวนกลับมาฟื้นฟูรากฐานตนเองให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น ซึ่งสภาพเช่นนี้ อำนาจอรัฐให้ความสำคัญทั้งสองทาง ทางแรก หมายถรรการป้องกันกรรุกรานทางด้านเทคโนโลยี กับอีกทางหนึ่ง ควรแก้ไขปัญหการศึกษาคนท้องถิ่นให้ลึกซึ้งถึงรากฐาน

แต่จากสภาพทั่วไปในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองกรุงซึ่งเป็นศูนย์รวมการถ่ายทอดอิทธิพลเทคโนโลยีจากต่างถิ่น ที่มีทั้งการระบายออกไปสู่ชนบท ร่วมกับพลังดึงดูดจิตใจคนชนบท

โดยเฉพาะอย่างยิ่งชนรุ่นหลังให้เข้ามาใช้ชีวิตในสภาพเป็นทาส
อิทธิพลวัตถุเพิ่มมากยิ่งขึ้น

นอกจากนั้นเรายังพบว่า คนที่ขึ้นไปอยู่ในระดับบน นิยมคิด
ใช้อำนาจปราบปราม กับอีกด้านหนึ่งกระแสจากอิทธิพลวัตถุซึ่งส่ง
ผลอมเมาศนระดับล่าง โดยอิทธิพลผลประโยชน์จากคนระดับบน
ก็มีโอกาสเพิ่มพูนน้ำหนักมากยิ่งขึ้น

การก่อกำเนิดของวงการกล้วยไม้ไทย ในยุคพัฒนา

ความจริงแล้วมนุษย์กับสิ่งต่างๆ ที่เกิดร่วมกันบนพื้นฐาน
ธรรมชาติ ย่อมมีการพึ่งพาซึ่งกันและกันเป็นสัญชาตธรรม

แต่ก่อนมา คนในสังคมไทยซึ่งกระจายอยู่ในส่วนต่างๆ ของ
ประเทศ ส่วนไหนที่มีพันธุ์กล้วยไม้ธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ และมีความ
หลากหลายมากกว่าภาคอื่นๆ เราย่อมเห็นความจริงได้ว่า
ภายในวัฒนธรรมท้องถิ่น จะมีคนทั่วไปนำกล้วยไม้พื้นบ้านมาใช้ใน
ประเพณีนิยม และเมื่อมีการนำมาใช้ในประเพณี ย่อมมีจิตสำนึก
ที่จะร่วมใจกันอนุรักษ์ในระดับหนึ่ง จึงมีการนำมาปลูกเลียนแบบ
ธรรมชาติไว้ในบริเวณบ้าน ทำให้อ่านได้ว่ากล้วยไม้พื้นบ้านคือ
เพื่อนใจชนิดหนึ่งของคนท้องถิ่น ที่มีผลสานความรักถึงสิ่งซึ่งอยู่ใน
ธรรมชาติร่วมด้วย

ธรรมชาติในภาคเหนือของประเทศไทย จึงมีการนำกล้วยไม้
พื้นบ้านมาปลูกไว้ตามต้นไม้มาเป็นเวลาช้านานแล้ว โดยไม่เลือกว่า
ฐานะความเป็นอยู่ของแต่ละคนจะเป็นอย่างไรทำให้ความจริงได้
ว่า หากรากฐานวัฒนธรรมท้องถิ่นไม่ถูกทำลาย ธรรมชาติของคน

ท้องถิ่น ย่อมมีจิตสำนึกที่จะอนุรักษ์ร่วมกันอยู่แล้ว

ในช่วงหนึ่งของรัชสมัยแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้มีการนำชนชาติอังกฤษผู้หนึ่งเข้ามาเป็นที่ปรึกษางานราชการแผ่นดินของไทย บุคคลผู้นั้นจึงน่ากลัวไม่ ซึ่งมีพื้นฐานธรรมชาติอยู่ในทวีปอเมริกา เขตร้อนที่คนอังกฤษได้มาจากการออกไปสำรวจในภูมิภาคนั้น รวมทั้งรูปแบบเทคโนโลยีการปลูกปฏิบัติในอังกฤษขณะนั้นเข้ามาดัดแปลงใช้ในประเทศไทย โดยเข้ามายังกลุ่มบุคคลระดับบน

ซึ่งช่วงนั้น สภาพการณ์ต่างๆ ได้ตกเข้าไปอยู่ในวังวนของกระแสการเปลี่ยนแปลงแบบตะวันตก ร่วมกับโครงสร้างสังคมไทย ซึ่งได้รับการถ่ายทอดอิทธิพลวัตถุมามากแต่ช่วงก่อนแล้ว

ดังจะพบความจริงว่า กลุ่มผู้ปลูกกล้วยไม้ในยุคนั้นเริ่มขึ้นจากเมืองกรุงเทพ และยังมีสภาพเป็นกลุ่มบุคคลขนาดเล็กมาก หากอยู่ในแวดวงของคนร่ำรวย ซึ่งสะท้อนให้เห็นภาพการแบ่งชนชั้นอย่างเปิดเผย

ในเมื่อธรรมชาติของภาพรวมทุกสิ่งทุกอย่าง ย่อมมีสองด้าน เราจึงพบความจริงว่ากลุ่มคนร่ำรวยนิยมเอากล้วยไม้ซึ่งเป็นผลสำเร็จรูปจากต่างประเทศมาปลูกเล่น อีกทั้งใช้เป็นเครื่องมือดูถูกเหยียดหยามเยาะขมและคนระดับล่าง

ส่วนสายตาจากคนส่วนใหญ่โดยทั่วไป แม้คนในอำนาจของรัฐ เกิดความรู้สึกว่ากล้วยไม้เป็นของเล่นสำหรับเศรษฐี จึงเชื่อกันว่าเป็นพืชผลที่ส่งผลทำลายเศรษฐกิจของสังคม ดังนั้นการส่งเสริมให้คนทั่วไปสนใจปลูกกล้วยไม้ จึงได้รับการต่อต้านอย่างหนักจากทั้งสองด้าน

เนื่องจากผมมีรากฐานจิตใจที่เป็นตัวของตัวเองแข็งแกร่งมาตลอด กับการแสดงออกที่มีอัธยาศัยให้ความสำคัญทางจิตใจแก่ทุกคน อย่างไม่เลือกว่ายากดีมีจนแค่ไหน การที่พบความจริงว่ากล้วยไม้เป็นเครื่องมือสร้างความขัดแย้งระหว่างคนสองด้าน ทำให้

รู้สึกว่ แท้จริงแล้วไม่น่าจะเป็นเรื่องกล้วยไม้ หากเป็นเรื่องความคิด
ของคนซึ่งยึดติดกันอยู่คนละชั่ว โดยที่ประเด็นนี้มีผลทำให้คนใน
สังคมเกิดภาวะสับสนวุ่นวาย อันจะนำไปสู่ความไม่สงบ

ประกอบกับความรู้สึกจากส่วนลึกของจิตใจที่เห็นว่กล้วยไม้
คืออาหารใจชนิดหนึ่ง ซึ่งน่าจะมีผลทำให้จิตใจคนสวยสดงดงามยิ่ง
ขึ้น กับอีกด้านหนึ่ง ผมเกิดความรู้สึกมาแล้วว่า คนส่วนใหญ่ใน
สังคมไทย ขาดการมองเห็นความสำคัญของจิตใจ ตนจึงรู้สึก
ทำทหายที่จะจับเรื่องนี้้อย่างจริงจัง

ประกอบกับนิสัยอันเป็นธรรมชาติที่ไม่เห็นว่า เงินคือพระเจ้า
แต่คิดว่การลงมือปฏิบัติจากใจและมั่นคงอยู่ได้ตลอดไป น่าจะมี
ผลทำให้ กล้วยไม้สามารถเป็นสื่อสร้างความสวยสดงดงามให้กับ
สังคมได้อย่างกว้างขวาง

ผมเกิดความรู้สึกเช่นนี้ขึ้นตั้งแต่ช่วงที่ยังเรียนอยู่ในมหา-
วิทยาลัย ประมาณอายุได้ 20 ปี แต่ตนเป็นคนทีเก็บทุกสิ่งทุกอย่าง
ไว้ในใจโดยไม่แสดงอะไรออกมาให้ปรากฏ นอกจากตั้งปณิธานเอา
ไว้ว่ วันหนึ่งข้างหน้า เมื่อตัวเองมีความพร้อมถึงระดับหนึ่ง แม้ยังมี
ขอบเขตเล็กมากแค่ไหน ก็จะเริ่มลงมือทำจากจุดนั้น

จิตใจผมเป็นคนที่รักอิสระภาพ โดยที่รู้สึกว่หากคิดริเริ่มทำ
สิ่งใดก็ตามได้อย่างอิสระ จะรู้สึกมีความสุขอย่างมาก

จากจุดนี้เอง หลังจบมหาวิทยาลัยแล้ว ตนจึงสละทุกสิ่งทุก
อย่างในด้านวัตถุ ไม่ว่าตำแหน่งราชการที่มีผลสร้างความมั่นคงของ
สถานภาพชีวิตตัวเอง รวมถึงความสะอาดกสบายในกรุงเทพฯ คงมี
แต่ใช้ป่าที่พร้อมจะสร้างปัญหาสุขภาพให้กับตัวเอง ยิ่งในฤดูฝนด้วย

จากสภาพที่รู้สึกว่กลุ่มบุคคลผู้ร่ำรวยทรัพย์สิน รวมหัวกัน
นำกล้วยไม้ต่างประเทศมาเลี้ยงเล่น อีกทั้งต่างคนต่างหวงความรู้
ต่อกัน รวมถึงการกีดกันบุคคลภายนอก

สภาพดังกล่าว มีผลกระทบทำให้คิดต่อสู้ออกจากใจตนเอง ผมจึงตั้งปณิธานเอาไว้ว่า วันหนึ่งข้างหน้า ถ้าค้นคว้าหาความรู้เรื่องกล้วยไม้ได้ จะนำออกมาเปิดเผยให้หมด ยิ่งกว่านั้นยังคิดต่อไปอีกว่า การเผยแพร่ความรู้จะไม่มีทางเลือกที่รักมักที่ชัง หากคิดในช่วงต่อไปไม่ว่ายากดีมีจน รวมถึงไม่เลือกชาติภาษา น่าจะใช้กล้วยไม้เป็นสื่อสร้างความรักความเข้าใจซึ่งกันและกันได้ ย่อมทำให้คนในโลกนี้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ผมเป็นคนมีนิสัยพูดน้อยกว่าทำ ยิ่งไปกว่านั้นยังเกิดความรู้สึกอย่างป็นธรรมชาติว่าทำได้แล้วไม่ว่าจะเป็นผลสำเร็จหรือไม่สำเร็จก็ตาม สิ่งซึ่งประสบมาแล้วด้วยตนเอง ควรได้รับการถ่ายทอดออกมาจากใจให้กับเพื่อนมนุษย์ จึงพบได้ว่าเป็นการถ่ายทอดออกมาจากความที่อยู่ในใจตัวเองจริงทั้งหมด

จากสภาพจิตใจดังกล่าว มีผลทำให้ผมได้รับสิ่งที่มีคุณค่าจากเพื่อนมนุษย์ทุกคนมาตลอด สิ่งทีกล่าวมาแล้วก็คือการได้รับความสุขทางใจ นอกจากนี้ยังได้รับเพื่อนที่ปรารถนาดีจากใจจริงเข้ามาให้ความร่วมมือกว้างขวางมากขึ้น

กับอีกด้านหนึ่ง สิ่งซึ่งตนได้รับ ยิ่งทำให้รากฐานจิตใจตัวเองซึ่งถือหลักพึ่งพาตนเองอยู่แล้ว ได้รับการเสริมสร้างให้ยิ่งลงลึกซึ่งช่วยให้มันคงแข็งแรงยิ่งขึ้นเป็นลำดับ

มาถึงช่วงนี้น่าจะเห็นได้ว่า ภาวะโดดเดี่ยวในช่วงเริ่มแรก ได้เปลี่ยนมาเป็นการได้มิตรสหายที่มีใจถึงกัน ทำให้ช่วงหลังๆ การทำงานซึ่งครั้งแรกจำต้องใช้เงินค่าจ้างส่วนตัว ซึ่งได้รับจากทางโรงเรียนจากงานประจำที่ไม่ใช่กล้วยไม้เพียงไม่กี่ร้อยบาท แต่ก็ทุ่มเททำด้วยความรับผิดชอบอย่างดีที่สุด โดยที่เจียดเงินเหล่านั้นมาใช้จ่ายในช่วงริเริ่มเท่าที่จำเป็น แม้อุปสรรคในการปลูกกล้วยไม้ ในช่วงนั้น นับตั้งแต่โรงเรียน ตนได้เก็บเศษไม้ซึ่งถูกทอดทิ้งไว้บนพื้นดินมาดัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์

ส่วนพันธุ์ไม้ ได้นำพันธุ์ไม้พื้นบ้าน ซึ่งช่วงนั้นกลุ่มคนมีเงิน ถูกเหยียดหยามว่าเป็นของต่ำ ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากเขาเหล่านั้นนิยมส่งกล้วยไม้จากต่างประเทศเข้ามาใช้ประดับบารมีเพื่อความยิ่งใหญ่ของตัวเอง

หลังจากที่ผมกล้าลุกขึ้นมายืนและนำปฏิบัติในลักษณะ เดินทวนกระแสสังคม อย่างเข้มแข็ง มีผลทำให้กระแสดังกล่าว ซึ่งด้านหนึ่งต้องการแสดงความยิ่งใหญ่ของตัวเอง ส่วนอีกด้านหนึ่งขัดผลประโยชน์ของคนที่ส่งกล้วยไม้จากต่างประเทศเข้ามาขาย เข้ามาต่อต้านอย่างหนัก แต่คนเหล่านั้นกล้าสู้หน้า เนื่องจากภายนอกที่แสดงออกผมดีกับทุกคน จึงใช้วิธีที่เรียกกันว่า แหกด้านหลังจากการกล่าวร้ายด้วยการสร้างประเด็นต่างๆ ตลอดจนมา ส่วนอีกด้านหนึ่งกลับได้รับความรักความศรัทธาเพราะความเห็นใจ เข้ามาร่วมมือจากคนวงนอกที่สนใจปลูกกล้วยไม้กว้างขวางมากขึ้น

ต้นแบบเทคโนโลยีของกล้วยไม้ ที่ช่วยกู้อิสรภาพให้กับประเทศไทย

การพัฒนาวงการกล้วยไม้ในด้านเทคโนโลยี นับแต่ช่วงปี พ.ศ. 2493 ซึ่งขณะนั้นคนไทยจำนวนมากรวมทั้งผู้เขียนยังไม่เคยมองเห็นความจริงจากการปฏิบัติ แม้ตัวเองสั่งซื้อหนังสือการเพาะปลูกกล้วยไม้มาจากสหรัฐอเมริกา นอกจากยังไม่มีโอกาสสัมผัสการปฏิบัติ หลังการศึกษาจากหนังสืออย่างละเอียดแล้ว เกิดความรู้สึกว่าไม่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมรวมถึงความพร้อมในด้านวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งมีอยู่บนผืนแผ่นดินของไทย

ผู้เขียนจึงเริ่มหวนกลับมาค้นหาสรรพสิ่งต่างๆ ที่อยู่บนพื้นดิน

ของเราซึ่งถูกคนไทยมองข้าม เพื่อนำมาดัดแปลงใช้ประโยชน์ ช่วย
ให้ประหยัดเงินทองซึ่งตนมีอยู่เพียงเงินเดือนราชการส่วนตัวในขณะ
นั้น

ช่วงนั้น ไม่ว่าจะไปทางไหนและมองเห็นสิ่งใดที่ไม่ต้องลงทุน
มักเกิดจินตนาการในการนำมาดัดแปลงเพื่อใช้เป็นเครื่องมือภายใน
ส่วนต่างๆ ของการค้นคว้าหาความรู้อย่างกว้างขวาง

ไม่เพียงเท่านั้น ยังมีการนำปฏิบัติอย่างจริงจัง ดังเช่นตู้
ปลดเชื้อที่ใช้ในการเพาะเมล็ดและถ้ายลูกกล้วยไม้จากขวดหนึ่ง
ไปสู่อีกขวดหนึ่ง ตนได้ออกแบบเพื่อใช้งานและมีการแก้ไขปรับปรุง
ตามมาเป็นช่วงๆ จนกระทั่งมาถึงสิ่งซึ่งใช้งานอย่างกว้างขวางอยู่ใน
ปัจจุบัน อีกทั้งมีผู้ผลิตส่งไปจำหน่ายในต่างประเทศ โดยที่ตัวเองไม่
คิดจะนำลิขสิทธิ์มาใช้ค้าขายหาเงินจากใครทั้งนั้น

อีกสิ่งหนึ่งซึ่งน่าจะถือว่าคือตัวอย่างที่ช่วยปลดพันธนาการให้
กับวงการกล้วยไม้ไทย ถ้าหากกลับไปนึกถึงช่วงเวลา รวม 50 ปีมา
แล้ว ประเทศไทย จากคนกลุ่มที่มั่งมีเงินทองซึ่งนำกล้วยไม้มาปลูก
เล่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นิยมสั่งกล้วยไม้ลูกผสมจากต่างประเทศ

ช่วงนั้น มีการสั่งรากเฟิร์นชนิดหนึ่งซึ่งมีชื่อว่าออสมันดา (os-
munda) ซึ่งเป็นรากเฟิร์นมาจากประเทศญี่ปุ่นในราคาสูงลิบล้อ

ผู้เขียนพยายามทำใจให้เป็นกลาง ช่วยให้มองเห็นความจริงว่า
เราสามารถใช้วัสดุอะไรก็ได้ที่มีอยู่ในประเทศ เพียงแต่รู้หลักเกี่ยวกับ
คุณสมบัติของวัสดุ ร่วมกับความต้องการของรากกล้วยไม้

หลังจากเผยแพร่ความรู้ดังกล่าวออกไปสู่ผู้ที่สนใจ และให้
อิสระแต่ละคนพิจารณาได้เอง ช่วยให้ชาวสวนกล้วยไม้สามารถ
ค้นหาทั้งวัสดุและวิธีการที่เหมาะสมจากพื้นฐานดั้งเดิมเราเองได้
อย่างหลากหลาย

แม้ขวดที่ใช้เพาะเมล็ดและขยายพันธุ์ลูกกล้วยไม้ขนาดเล็ก
ซึ่งช่วงหลังๆ ได้ก้าวมาถึงการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ช่วงเริ่มแรกเราได้

ขุดใช้แล้วซึ่งมีราคาถูกมาก แต่คุณภาพความทนทานต่อความร้อนจากกรรมวิธีฆ่าเชื้อ ไม่ด้อยไปกว่าขุดจากต่างประเทศ นอกจากนี้ยังสามารถเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพในการทำงานและการเก็บรักษา รวมถึงการขนส่งดีกว่าของต่างประเทศอีกด้วย

เพราะใจที่ให้ความรู้อย่างเปิดเผย ทำให้มีผู้สนใจนำไปปฏิบัติกว้างขวางมากขึ้น จนถึงขั้นมีปริมาณมากพอ ทำให้ต้นทุนในการผลิตจากโรงงานอุตสาหกรรมลดลงมาจนถึงระดับทำให้เกิดความเหมาะสมในการประกอบการเพื่อการค้าขาย

พันธุ์กล้วยไม้ที่ใช้เป็นพื้นฐานการพัฒนา ในช่วงเริ่มแรก ได้เริ่มต้นไว้ทั้งสองทาง ทางหนึ่ง คือการนำกล้วยไม้สำเร็จรูปซึ่งชนต่างชาตินำไปพัฒนาแล้ว กลับมาพัฒนาพันธุ์ในลักษณะต่อยอด

เรื่องนี้ใครขอย้ำให้ชัดเจนว่า เราได้สอนคนไทยให้รู้จักคุณค่าของพันธุ์ไม้อย่างลึกซึ้ง ประกอบกับคนกล้วยไม้ของไทยได้รับการเปิดโลกทัศน์ จึงสามารถนำเฉพาะกล้วยไม้ที่คิดว่ามีคุณสมบัติดีกว่าของเรา เข้ามาใช้ทำพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ในลักษณะต่อยอด โดยไม่ต้องนำคนต่างชาติเข้ามาลงทุนบนแผ่นดินไทย ตัวอย่างเช่นกล้วยไม้ในประเภทแวนดา ซึ่งในอดีตเคยเป็นผลงานอยู่ในฮาวาย แต่ช่วงหลังๆ ประเทศไทยกลายเป็นประเทศที่มีผลงานเกี่ยวกับกล้วยไม้ในประเภทแวนดาที่เด่นอยู่ในตลาดโลก หากต้องการพิสูจน์ความจริงจากเรื่องนี้คงไม่ยาก เนื่องจากสามารถค้นหาได้ในทะเบียนพันธุ์กล้วยไม้ลูกผสมของสากล

สำหรับกล้วยไม้สกุลฟาแลนนอพิซิส ปัจจุบันนี้คนไทยได้แทรกซึมเข้าไปในกิจกรรมกล้วยไม้ระดับโลกและมีการนำกล้วยไม้ลูกผสมสกุลนี้ที่เห็นว่าดีเด่น กลับเข้ามาสู่ประเทศไทย กระจายอยู่ทั่วๆ ไปแล้ว นอกจากนั้นยังเชื่อว่ามีหลายชนิดที่กำลังอยู่ในห้องปฏิบัติการขยายพันธุ์ บางชนิดก็ได้ผ่านกระบวนการดังกล่าวมาถึง

ช่วงที่กำลังปลูกเลี้ยง เพียงแต่ในระบบการจัดการกำลังวัสดุตลาด
นอกจากนั้นยังเริ่มมีรายที่ส่งไปสูตลาดแล้ว โดยที่เชื่อว่าถ้าไม่
ปล่อยให้ชนต่างชาติเข้ามาสร้างระบบปิดกั้น คนไทยย่อมมีโอกาส
ก้าวไปครองตลาดโลกได้ในอนาคต ดังที่พิสูจน์ตัวเองมาแล้วจาก
กล้วยไม้สกุลอื่น

นอกจากนั้นแล้ว ในช่วงเริ่มแรก เรามีอีกแนวทางหนึ่งซึ่งทำ
ควบคู่กันมา กล่าวคือนำเอาพันธุ์ไม้พื้นบ้านของท้องถิ่นมาพัฒนา
ร่วมด้วย ซึ่งประเด็นนี้ได้ถูกต่อต้านจากกลุ่มผลประโยชน์ที่สั่ง

กล้วยไม้สำเร็จรูปจากต่างประเทศ รวมทั้งผู้ปลูกเลี้ยงที่นิยมของ
ต่างประเทศอย่างหนักหน่วง

แต่เนื่องจากผู้ริเริ่มมีรากฐานจิตใจที่มั่นคงเข้มแข็ง จึงสามารถ
ยืนหยัดต่อสู้กับเจตนองเองได้ ช่วยให้การปฏิบัติ สามารถผ่านพ้น
ปัญหาจนกระทั่งมาได้รับการยอมรับกว้างขวางมากขึ้น

จากเหตุดังกล่าว ถ้าคิดว่าการให้คนต่างชาติเข้ามาลงทุน จะ
ทำให้เราได้พันธุ์ไม้ดีๆ เข้ามาด้วย จึงเป็นข้ออ้าง ทั้งนี้และทั้งนั้น

หากมองให้ลึกซึ้งมองตัวเองว่าประเด็นสำคัญไม่ได้อยู่ที่พันธุ์ไม้ หากอยู่ที่การนำคนต่างชาติเข้ามาใช้สิทธิที่ดินคือครองผืนแผ่นดินไทยมากกว่า แต่คนไทยที่ขาดการรู้คุณค่าของแผ่นดินตัวเองอย่างลึกซึ้งย่อมมองเห็นได้ยาก

ยังมีอีกหลายสิ่งหลายอย่างที่แฝงอยู่ในส่วนลึก แม้ภายในกระบวนการพัฒนาเทคโนโลยีของวงการกล้วยไม้ ที่ช่วยให้ต้นทุนการผลิตลดลง ร่วมกับประสบการณ์ในการทำงานของคนไทยที่เพิ่มสูงยิ่งขึ้น

จากภาพรวมทั้งหมด แม้สิ่งซึ่งหยิบยกมาเป็นตัวอย่างจนกระทั่งมาถึงช่วงหลังๆ ช่วยให้เห็นความจริงว่า เทคโนโลยีภายในวงการกล้วยไม้ของไทยซึ่งเกิดขึ้นจากพื้นดินไทยเองร่วมกับจิตวิญญาณคนไทยที่อิสระ ซึ่งได้รับการถ่ายทอดมาจากผู้ริเริ่ม โดยเหตุที่ให้ความรักความจริงใจและคลุกคลีกับผู้คนทั้งหลายอย่างเป็นกันเองมาตลอด

บัดนี้เทคโนโลยีในวงการกล้วยไม้ไทยจึงมีบทบาทสำคัญส่วนหนึ่งภายในพื้นฐานการพัฒนา มีผลทำให้ประเทศต่างๆ ทั้งเขตร้อนและเขตอบอุ่นจากภูมิภาคต่างๆ ของโลกเข้ามาใช้บริการห้องปฏิบัติการในด้านเทคโนโลยีของไทยกว้างขวางมากขึ้น ดังประจักษ์พยานจากการที่ห้องปฏิบัติการขยายพันธุ์พืชของวงการกล้วยไม้ได้มีการลงทุนและขยายกิจการอย่างกว้างขวาง

เช่นเดียวกับกิจการเมล็ดพันธุ์พืชและการจัดการในระดับรากหญ้าของพืชผลอื่นๆ ซึ่งอยู่ในแวดวงการเกษตรของไทยเท่าที่เป็นมาแล้ว ยิ่งเป็นพืชล้มลุก ส่วนใหญ่ถูกชนต่างชาตินำไปถือครองส่งผลให้การเกษตรไทยจำต้องตกเป็นทาสอย่างเห็นได้ชัด

สำหรับห้องปฏิบัติการขยายพันธุ์พืชของกล้วยไม้ น่าจะถือเป็นระดับพื้นฐานการจัดการของวงการกล้วยไม้ไทย รวมถึงการให้บริการขยายพันธุ์พืชอื่นๆ บางชนิดซึ่งต้องการวิธีการเพาะเลี้ยง

เนื้อเยื่อ

หากมองภาพรวมและหวนกลับไปสู่อดีต รวมถึงการมองลงสู่พื้นดินซึ่งถือวาคือพื้นฐานสำคัญที่สุดของการเกษตรไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งมองที่จิตวิญญาณความเป็นคน อันควรมีความรักพื้นดินเป็นคุณสมบัติ

จากเหตุผลดังกล่าว น่าจะทำให้คนไทย ยิ่งเป็นผู้ที่ผ่านการศึกษาระดับสูง ควรรู้สึกตัว ช่วยให้ความจริงได้ว่า เทคโนโลยียิ่งสูงเพียงใด หากใช้มีผลสร้างความเจริญให้กับสังคมได้อย่างสมเหตุสมผลไม่ หากกลับถูกหลอกให้หลงตัวเอง เพราะมุ่งขึ้นไปสู่ส่วนปลาย ทำให้ด้านล่างเกิดช่องโหว่ ถือเป็นโอกาสให้ชนชาติอื่นเข้ามายึดครองได้ง่าย

แท้จริงแล้ว เทคโนโลยีที่สร้างความเจริญให้กับสังคมท้องถิ่นอย่างแท้จริง ควรให้ความสำคัญแก่รากฐานที่ยังคงสูญพื้นดินของเราเองอย่างลึกซึ้ง

ไม่เช่นนั้นแล้ว เราจะหลงตัวเองทำให้คิดว่ายิ่งเทคโนโลยีสูงมากเพียงใดก็ยิ่งสร้างความเจริญให้ได้มากเพียงนั้น

ความคิดดังกล่าว มีผลทำให้เศรษฐกิจของชาติจำต้องสูญเสียลึกซึ้งยิ่งขึ้น จากประสบการณ์เท่าที่ผ่านมาแล้ว ควรมีผลทำให้คนไทยจดจำได้แล้ว หรือเรายังคงหลงคิดว่า เราจะนำเทคโนโลยีที่สูงกว่าสิ่งซึ่งเรามีอยู่แล้วมาให้แล้วจะดี

ความจริงแล้ว หากมีสติน่าจะมองเห็นความจริงได้ว่าข้อได้เปรียบของเทคโนโลยี อยู่ที่รากฐานซึ่งยังสูญพื้นดินอย่างลึกซึ้ง ช่วยให้คนไทยสามารถใช้เป็นเครื่องมือผลิตพืชผลด้วยต้นทุนต่ำกว่าที่อื่น ดังที่ปรากฏเป็นความจริงให้สามารถเห็นได้ชัดเจนจากการพัฒนาเทคโนโลยีของวงการกล้วยไม้ไทย หากปล่อยให้ต่างชาติเข้ามาสร้างพื้นฐานบนแผ่นดินไทย ย่อมส่งผลทำลายรากฐานไทยให้จำต้องสูญเสียไปอย่างน่าเสียดายที่สุด

วงการกล้วยไม้เท่าที่พัฒนามาแล้วจากวิถึญญาณความรักพื้นดินร่วมกับความรับผิดชอบต่อสังคม น่าจะสอนให้คิดได้ว่าการที่วงการกล้วยไม้ของไทยเจริญก้าวหน้าไปจนกระทั่งทั่วโลกยอมรับอย่างปราศจากการที่อำนาจรัฐเข้ามาช่วยเหลือ เกิดจากเหตุอันใด

ผู้เขียนเป็นเพียงผู้ริเริ่มสร้างไว้ให้ทุกคนบนแผ่นดินผืนนี้ แต่หาใช่เป็นผู้นำใครอื่นไม่ หากมีความประสงค์ที่จะหวังเห็นแต่ละคนรู้จักนำตนเองบนพื้นฐานความจริง ซึ่งเชื่อว่ามีคุณค่าทั้งแก่ตนและแผ่นดินร่วมกันอย่างแท้จริง นอกจากนั้นวงการกล้วยไม้ซึ่งเป็นน้องใหม่คนเล็ก อาจมีผลช่วยให้พี่ใหญ่ๆ ทั้งหลายได้นำมาคิดค้นหาความจริง เช่นเดียวกับนิทานอีสบเรื่อง ราชสีห์กับหนู ซึ่งเคยใช้เป็นหนังสือเรียนอยู่ในชั้น ขณะที่ผู้เขียนยังมีอายุไม่มากนัก ซึ่งสอนให้รู้ว่าอย่าดูถูกชีวิตเล็กๆ หากควรยกไว้เป็นสิ่งที่มีความค่า ถ้าแต่ละคนยังนึกถึงอนาคตของประเทศชาติ

โครงสร้างภายในภาพรวมของ วงการกล้วยไม้ไทย

ก่อนอื่น ใคร่ขออนุญาตตั้งคำถามเพื่อการชี้แนะว่า กล้วยไม้ไทยคือการเกษตรหรืออุตสาหกรรมกันแน่

เรื่องนี้เนื่องจากมีข้อสงสัยที่เชื่อมโยงไปถึงเงื่อนไขทางกฎหมาย เพราะเหตุว่าได้มีการพิจารณาว่า หากเป็นเรื่องการเกษตรควรสงวนอาชีพไว้ให้คนไทย

การหยิบยกประเด็นนี้ขึ้นมาพิจารณา ทำให้ตั้งคำถามขึ้นมาอีกประเด็นหนึ่งว่า เราต้องการเพียงแค่กฎหมายหรือต้องการให้พื้นฐานชีวิตคนไทยดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง หากต้องการรักษา

พื้นฐานของคนไทยไว้ให้เกิดความมั่นคง เรื่องเงินจึงถือว่ามีความสำคัญน้อยกว่า แม้ว่าวันนี้อาจได้เงินน้อย ถ้าสามารถรักษาพื้นฐานของเราไว้ให้ชัดเจนอยู่ได้ วันหนึ่งข้างหน้าไม่เพียงได้เงินมากขึ้นเท่านั้น แต่เราจะได้เงินซึ่งคนไทยมีสิทธิได้รับอย่างเต็มที่ แทนการเปิดช่องว่างช่องโหว่ด้านล่างให้ชนต่างชาติเอาเงินมาซื้อ ซึ่งเท่ากับเอาเงินมาซื้อคุณค่าชีวิตคนทั้งชาติ

ตามความจริงเท่าที่ได้บุกเบิกและปูพื้นฐานวงการกล้วยไม้ไทยมาตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน มีทั้งการผลิตที่พัฒนาขึ้นมาบนพื้นฐานตัวเอง ทำให้วงการกล้วยไม้ก้าวขึ้นมาสู่ระบบอุตสาหกรรม ไปถึงการจัดการและการตลาดเป็นเนื้อเดียวกันหมด

ดังนั้นจึงสะท้อนให้เห็นความจริงว่าภายในภาพรวมของวงการกล้วยไม้ไทย ไม่มีปัญหาคนกลางเข้ามาแทรกแซงจนถึงขั้นเกิดความรุนแรงแต่อย่างใด ดังจะพบประจักษ์พยานจากการลุกขึ้นมายืนหยัดร่วมมือร่วมใจกันแก้ไขปัญหาค้างนี้

การร่วมชุมนุมกันที่หอประชุมใหญ่ของพุทธมณฑล เมื่อปลายวันเสาร์ที่ 14 กันยายน 2545 มีผู้เข้าร่วมกว่า 2,000 คน ทั้งชาวสวน ผู้ประกอบการและผู้ค้าทั้งรายย่อยรายใหญ่ซึ่งร่วมใจกันเป็นหนึ่งเดียว ให้คนทั่วไปเห็นความจริงได้ชัดเจน

จากสายตาคูคูลภายนอกจำนวนมากที่รู้สึกประทับใจ เนื่องจากคนกล้วยไม้คิดและทำทุกสิ่งทุกอย่างมั่นคงอยู่บนพื้นฐานเหตุผล โดยมีได้ก่อความรุนแรงแต่อย่างใด

ทำให้ผลการประชุมไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพลจากคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แม้ไม่มีการสุมตัวอย่างตามแบบนักวิชาการ ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากทุกคนเข้ามาร่วมบนพื้นฐานธรรมชาติของตน

ดังนั้นระบบการจัดการที่สงสัยว่า กล้วยไม้คือเกษตรหรืออุตสาหกรรม จึงไม่น่านำมาแบ่งแยก เพราะอาจมีผลทำให้วงการกล้วยไม้ของไทยซึ่งแท้จริงแล้วเป็นของประชาชนทุกคนผู้รักแผ่นดิน

ถูกทำลายเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

จากเหตุผลดังกล่าว คนไทยผู้ที่มีวิญญานความรักแผ่นดินถิ่นเกิดที่ยังหลงเหลืออยู่ โดยไม่ถูกกลบกลืนจากอิทธิพลวัฒนธรรมข้ามชาติ น่าจะมองเห็นความจริงได้ว่า พื้นฐานกล้วยไม้อยู่ที่การเกษตรอย่างชัดเจน

สิ่งดังกล่าว ช่วยให้พิสูจน์ความจริงได้ว่า วงการกล้วยไม้ซึ่งพัฒนาตนเองขึ้นมาอย่างอิสระ ภายในระบบซึ่งมีทุกสิ่งทุกอย่างครบถ้วนทั้งหมด นอกจากนั้นยังเห็นได้ว่าแต่ละสิ่งอยู่ในที่ในทางของตัวเอง จึงสามารถทำหน้าที่ได้อย่างสอดคล้องกัน

ภาพรวมเท่าที่กล่าวมาแล้ว ทำให้วงการกล้วยไม้มีศักยภาพที่สามารถเจาะทะลุปัญหาต่างๆ ออกไปยื่นให้ทั่วโลกยอมรับความเป็นไทแก่ตนเองได้อย่างภาคภูมิใจ

ขณะนี้สิ่งที่ปรากฏแก่สายตาชาวโลก ทำให้คนในหลายประเทศรู้สึกพิศวงสับสน จึงพยายามใช้กลอุบายต่างๆ นานา เพื่อเข้ามายึดพื้นฐาน หากทำสำเร็จ ไม่เฉพาะแต่กล้วยไม้เท่านั้น แม้พืชผลอื่นๆ หลายชนิด ซึ่งพื้นฐานถูกยึดครองไปแล้ว ย่อมทำให้ความเป็นไทของคนไทยทั้งชาติจำต้องสูญเสียไปทั้งหมด

วงการกล้วยไม้ถือได้ว่าเป็นน้องคนเล็ก และยังสร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้กับสังคมไทยเท่าที่ประเมินจากความจริงแล้วพบว่าปีละประมาณ 3,000 กว่าล้านบาท

แม้ว่ายังไม่มากเท่ากับพืชผลอื่นๆ แต่เราก็รักษาความเป็นไทเอาไว้ได้โดยตลอด ดังนั้นวันนี้แม้ยังได้เงินไม่มาก แต่เชื่อว่าวิญญานการต่อสู้ของคนไทยนับแต่อดีตเป็นต้นมาเรายังสามารถรักษาพื้นฐานตัวเองมาได้เป็นช่วงๆ ถ้าไม่ปล่อยให้จำต้องสูญเสียไป วันหนึ่งข้างหน้าย่อมสามารถได้เงินเพิ่มมากขึ้น โดยที่เงินซึ่งได้มาจะเป็นของคนไทยเอง พร้อมทั้งความภูมิใจในแผ่นดินถิ่นเกิดทั้งนี้และทั้งนั้น เนื่องจากเงินที่ได้รับเกิดจากวิญญานและน้ำพักน้ำ

แรงของคนไทยโดยแท้

จากผลที่เกิดขึ้นครั้งนี้ มีด้านดีปรากฏออกมาอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้และทั้งนั้น เนื่องจากผลกระทบปลุกจิตใต้สำนึกให้คนทั่วไปซึ่งได้รับแรงกดดันจากการบุกรุกทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจโดยชนต่างชาติหนักหน่วงมากขึ้น กลับลุกขึ้นมาแสดงความรับผิดชอบต่อแผ่นดินทั่วถึงกันทั่วประเทศ ทำให้มีการหวนกลับไปค้นหาความจริงว่า ช่วงที่ผ่านพ้นมาแล้วนอกจากวงวกรกล้วยไม้ไทยเกิดขึ้นมาได้อย่างไร ทั้งๆ ที่ได้รับการต่อต้านโดยอำนาจรัฐและค่านิยมของคนจำนวนมาก นอกจากนั้นควรหวนกลับไปคิดให้ลึกซึ้งยิ่งกว่านั้นว่า ชาตินี้ชาติไทยทั้งชาติซึ่งครั้งก่อนเป็นแผ่นดินสยาม และคนบนแผ่นดินผืนนี้เคยมีความภูมิใจในตนเองชัดเจนมากกว่ายุคปัจจุบัน ทำให้รู้สึกว่าการวกรกล้วยไม้ซึ่งเป็นน้องเล็กที่เกิดใหม่จากช่วงระยะเวลาไม่เกิน 50 ปี แต่ลุกขึ้นมายืนหยัดอยู่บนขาตัวเองบนแผ่นดินผืนนี้อย่างมั่นคงมาตลอด สามารถสะท้อนภาพรากฐานความคิดให้คนทั้งชาติที่หวังดีต่อแผ่นดินสามารถเห็นได้ว่าหลักการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพควรมุ่งเน้นความสำคัญที่ไหน

ทั้งนี้และทั้งนั้น คิดว่าอย่างน้อยน่าจะถือเป็นแบบอย่างให้การเกษตรทั้งหมดได้นำไปคิดค้นหาความจริง ก่อนที่ภัยคุกคามจากอิทธิพลคนต่างชาติจะเข้ามาถือครองมากไปกว่านี้

พื้นดินคือพื้นฐานชีวิตและจิตวิญญาณมนุษย์ทุกคน ซึ่งจะลืมความสำคัญเสียมิได้ ดังนั้นการเกษตรจึงหาใช่เพียงงานอาชีพ หากมีผลตรงวิญญาณความรักพื้นดินของแต่ละคนให้มั่นคงอยู่ได้

ธรรมชาติที่อยู่ในรากฐานจิตใจคน หากบริสุทธิ์ย่อมไม่มีข้ออ้างใดๆ เจือปนอยู่ในส่วนลึก ความจริงดังกล่าว ถ้ามีบุคคลใดนำเงื่อนไขใดๆ มาอ้างควรใช้โอกาสมองย้อนกลับไป เพื่อรู้ความจริงจากใจผู้นั้นได้ว่า มีเงื่อนไขอะไรเจือปนอยู่ด้วย

ความศรัทธาจากสาธารณชนมีผลส่งเสริมให้การพัฒนา
วงการกล้วยไม้ขยายขอบข่ายสู่ชาวโลก

ความรู้สึกศรัทธาจากคนทั่วไปซึ่งมีการพูดกันแบบปากต่อ
ปาก มีผลทำให้ชาวคราวในการพัฒนาวงการกล้วยไม้ของไทย
กระจายออกไปสู่ต่างประเทศอย่างกว้างขวางโดยที่ตนไม่รู้ตัว

ช่วงหลังๆ เมื่อมีกิจกรรมระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการ
ประชุมหรือการแสดงกล้วยไม้ ผมมักได้รับเชิญไปเป็นผู้บรรยาย
เสมอๆ รวมทั้งการประชุมกล้วยไม้โลกแต่ละครั้ง

นอกจากนั้น ไม่ว่าจะตนมีโอกาสเดินทางไปประเทศไหนและไป
ร่วมกิจกรรมเรื่องใดก็ตาม ช่วงเวลาว่างมักได้รับเชิญไปเยี่ยมเยียน
และบรรยายเรื่องกล้วยไม้ในที่ต่างๆ ซึ่งตนได้ใช้โอกาสนำความ
เจริญก้าวหน้าในด้านการพัฒนากล้วยไม้ของไทยไปบรรยาย รวมทั้ง
มีภาพนิ่งฉายประกอบ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลทำให้ตลาดกล้วยไม้ไทย
ขยายขอบข่ายออกไปสู่ต่างประเทศกว้างขวางมากขึ้น

กับอีกด้านหนึ่ง ในโอกาสที่ได้รับเชิญไปที่ไหนก็ตาม ผมมัก
ใช้ประสบการณ์ในการถ่ายภาพตั้งแต่ภาพนิ่งจนถึงภาพยนตร์ และ
ช่วงหลังๆ เมื่อเครื่องมือสื่อความรู้ได้รับการพัฒนามาถึงการใช้
วีดีโอ ตนก็ใช้กล้องวีดีโอซึ่งมีผู้ศรัทธานำมาให้ติดตัวไปถ่ายทำเพื่อ
เก็บข้อมูล นำมาออกรายการโทรทัศน์พร้อมทั้งบรรยายแทรกความ
คิดในเชิงปรัชญา ซึ่งมีผลพัฒนาความเจริญทางปัญญา ทั้งในด้านการ
การผลิต การจัดการและการตลาดให้กับผู้สนใจอย่างต่อเนื่อง

สิ่งเหล่านี้เกิดจากแรงศรัทธาแทบทั้งสิ้น มีผลทำให้คนไทยผู้
สนใจสามารถพัฒนาตนเองขึ้นมาได้จากการผลิตสู่การตลาด

นอกจากนั้น ช่วงหลังๆ ได้พิจารณาว่า ผู้ที่สนใจปลูกและ
พัฒนากล้วยไม้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีความตั้งใจดี ไม่เพียงเพื่อ
ตัวเองเท่านั้น แต่เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมร่วมด้วย ตนมัก
ชักชวนให้เดินทางร่วมไปด้วย บางครั้งก็ให้โอกาสร่วมทำงานเพื่อ

หวังการเรียนรู้ นอกจากนั้น ระหว่างอยู่ด้วยกันมักใช้โอกาสคุยกัน เพื่อชี้แนะสิ่งซึ่งมองเห็นได้อย่างลึกซึ้ง โดยที่เชื่อว่าน่าจะช่วยให้เกิดการพัฒนาความคิดและนำกลับมาปฏิบัติ เพื่อเผยแพร่สู่คนไทยด้วยกันเอง

สภาพที่กล่าวมาแล้วโดยรวม สำหรับผู้ที่มองเห็นได้อย่างลึกซึ้งคงรู้ได้ว่า รากฐานการพึ่งตนเองที่มีความแข็งแกร่งของผม ได้รับการซึมซับเข้าไปสู่ชนรุ่นหลังและคนในวงกรกัลยาไม้อส่วนหนึ่ง อย่างเป็นธรรมชาติ นอกจากนั้นในมุมมอง สิ่งซึ่งรู้สึกว่ายังมีเงื่อนไขปัญหาแฝงอยู่ในรากฐานจิตใจคนไทย ตนได้ให้ความสนใจมองลึกลงไปยังสิ่งที่แฝงอยู่ในรากฐาน โดยไม่มองแต่ละคนในแง่ร้าย ทำให้มีโอกาสรู้ปัญหาซึ่งแฝงอยู่ในกระบวนการจัดการศึกษาของไทยร่วมด้วย

หากหวนกลับมาค้นหาความจริงจากใจตัวเองอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผมมองเห็นความจริง เท้าที่ตามมาแล้วทั้งหมด ตนได้มุ่งมั่นสร้างคนเหนือกว่าการมองที่กัลยาไม้อ ซึ่งความจริงดังกล่าวทำให้รู้ว่าเงื่อนไขที่แฝงอยู่ในกระบวนการพัฒนาการเกษตรของไทยโดยทั่วไป ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องกับพืชผลชนิดใดก็ตาม คือความจริงซึ่งพบได้จากทุกเรื่อง

อย่างไรก็ตาม หวนกลับมามองที่กัลยาไม้อ ผลการพัฒนาคน ทำให้รู้ได้ว่า ถ้าผู้นำละลดความเห็นแก่ตัว ย่อมมองเห็นความสำคัญของผู้อื่นอยู่เหนือตนเองจึงทำให้สามารถเรียนรู้ทุกสิ่งทุกอย่าง นับตั้งแต่การปลูกปฏิบัติ การพัฒนาพันธุ์ ไปจนกระทั่งถึงการจัดการและการค้า อย่างมีเหตุผลสานถึงกันได้หมด

นอกจากนั้นยังรู้ความจริงได้ว่า แต่ละจุดที่รวมอยู่ในระบบการจัดการทั้งหมด แม้อาจมีคนกลาง แต่ก็ทำให้ต่างฝ่ายต่างรู้หน้าที่ของตน แทนการฉกฉวยโอกาสเอารัดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน อย่างขาดความรับผิดชอบ

ดังนั้นจึงสามารถกล่าวอย่างมั่นใจได้ว่า คนในวงการกล้วยไม้ไทยสามารถสนองความคิดจากรากฐานจิตใจตนเองถึงกันได้เป็นส่วนใหญ่ แม้อาจมีความขัดแย้งเกิดขึ้น แต่ก็สามารถตกลงกันได้ นอกจากนั้นบางครั้งเกิดเรื่องรุนแรง แต่แล้วในที่สุดก็ไม่ถือสาแก่กันและกัน จึงเห็นว่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งเป็นของธรรมดา

ผลการพัฒนากล้วยไม้เท่าที่ผ่านพ้นมาแล้ว ช่วง 30 ปีแรก การถูกต้องด้านโดยอำนาจรัฐ จากความรู้สึกที่เห็นว่าเป็นพืชทำลายเศรษฐกิจของประเทศ ได้รับการปรับเปลี่ยนทิศทางมาเป็นการยอมรับความสำคัญ แต่คนในอำนาจรัฐเองที่ขาดความพึงพาตนเองในระดับหนึ่ง ทำให้ไม่อาจหวนกลับไปมองด้วยความสนใจว่าเหตุใดวงการกล้วยไม้ไทยจึงสามารถพัฒนาตนเองขึ้นมาได้อย่างมีศักยภาพ จนกระทั่งได้รับการยอมรับจากทั่วโลก ถึงขั้นสร้างความรู้สึกขึ้นมาอย่างป็นธรรมชาติว่า ถ้าพูดเรื่องกล้วยไม้แล้ว คนทั่วโลกจะหันมามองที่ประเทศไทย

ผู้เขียนจำได้ดีว่า เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ปี พ.ศ. 2542 ในงานแสดงกล้วยไม้นานาชาติที่เกาะโอกินาวา ได้มีการจัดเวทีอธิบายเรื่องธุรกิจกล้วยไม้ซึ่งมีตัวแทนจากประเทศต่างๆ ทั้งในตะวันออกและตะวันตกร่วมกันอภิปราย รวมทั้งผมเองซึ่งได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนจากประเทศไทย

ระหว่างการอธิบายได้พูดถึงปัญหาผลิตภัณฑ์จากกล้วยไม้ซึ่งเกิดปัญหาจากการผลิตภัณฑ์เก่าๆ โดยที่มีรูปแบบใหม่ๆ เกิดขึ้นน้อยมาก

คนจากทุกประเทศพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า แต่ละประเทศหวังพึ่งพาการผลิตจากประเทศไทยทั้งนั้น ทำให้ผมต้องหวนกลับมาค้นหาความจริงจากสิ่งที่เป็นปัญหาซึ่งแฝงอยู่ในรากฐานความรู้สึกนึกคิดของคนไทยส่วนใหญ่ รวมทั้งมองภาพรวมของโครงสร้างการผลิต การพัฒนา สานไปถึงการตลาด

ในที่สุดก็มาถึงที่จุดสุดท้าย คือผลจากการจัดการศึกษาที่ยังไม่อาจทำให้คนไทยแต่ละคนสามารถพัฒนาตนเองขึ้นมาจากรากฐานที่อิสระได้ หากกลับพบว่า ตกอยู่ในสภาวะยึดติดรูปแบบ ทำให้ยากแก่การคิดริเริ่มพัฒนาสิ่งใหม่ๆ นอกจากนั้นยังมีสิ่งที่ยังมองไม่เห็นความสำคัญของสิ่งที่ผ่านพ้นมาแล้วในอดีตอย่างรู้คุณค่า อันควรถือว่่าคือรากฐานความคิดที่รองรับการมองเห็นสิ่งที่จะก้าวต่อไปสู่นาคต

อย่างไรก็ตาม ธรรมชาติของมนุษย์หากพื้นฐานการผลิตของคนไทยยังคงเป็นอยู่ในลักษณะนี้ วันหนึ่งข้างหน้าสิ่งที่ได้สร้างขึ้นมาแล้วจากพื้นฐานเราเอง แม้กระทั่งเทคโนโลยีที่เริ่มมาจากระดับพื้นดิน อันควรให้ความสำคัญ ช่วยให้มีมั่นคงอยู่ได้ อีกทั้งเป็นรากฐานพลังต่อรองทางการค้าอย่างสำคัญ คงจำต้องสูญเสียไป เพราะคนไทยขาดการให้ความสำคัญ

วันหนึ่งข้างหน้าไม่ว่าเร็วหรือช้า ชนชาติอื่นที่มองเห็นผลประโยชน์ ซึ่งคนไทยสร้างขึ้นมาแล้วจนกระทั่งไปสู่ระดับโลก คงต้องถูกทำลายโดยคนไทยด้วยกันเองผู้ถืออำนาจอยู่ในระดับบน โดยสิ่งเหล่านี้จะถูกนำไปมอบให้กับชนต่างชาติอย่างปราศจากการรู้เท่าทัน

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับธุรกิจกล้วยไม้ครั้งนี้ จากสิ่งที่ได้พิจารณาวิเคราะห์หาค้นหาความจริงมาแล้วทั้งหมด น่าจะทำให้รู้ได้ว่า แม้ครั้งนี้ความเข้มแข็งของรากฐานคนกล้วยไม้จะยังคงมีอยู่ ช่วยให้เหตุการณ์ต่างๆ รอดพ้นมาได้อย่างหวุดหวิด ทั้งนี้และทั้งนั้นสืบเนื่องมาจากรากฐานจิตใจของคนกล้วยไม้ ที่สามารถพึ่งตนเองได้ในระดับหนึ่ง แต่การที่ผู้เขียนซึ่งทำมาแล้วตลอดชีวิตจนกระทั่งอายุ 80 ปี ยังต้องออกมาเป็นหลักทางใจ ให้กลุ่มผู้ทำงาน สามารถคิดและปฏิบัติจากรากฐานจิตใจตนเองได้อย่างอิสระในระดับหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม เสียใจจากคนทั่วไปที่ไม่ได้ประกอบอาชีพด้าน

กลัวไม้ ซึ่งกล่าวกันว่า เรื่องนี้ ถ้าผมไม่ออกมาด้วยตนเองก็คงมีทางรอดได้ยาก จึงเป็นเรื่องน่าคิด

อย่างไรก็ตาม จากการที่ผมให้ความสำคัญแก่ทุกคนไว้เหนือตนเอง ทำให้รู้ความจริงได้ว่า ทุกคนได้ทำอย่างดีที่สุดแล้ว คงจะต้องหวนกลับไปค้นหาเงื่อนไขอื่น ๆ จากการจัดการศึกษาของไทย ซึ่งนับวันทำให้รากฐานการพึ่งตนเองของชนรุ่นหลังถูกทำลายรวดเร็วยิ่งขึ้น

หากสถานการณ์ดังกล่าวยังส่งผลหย่อนยานมากขึ้น คงไม่เพียงวงการกลัวไม้เท่านั้น แต่ทุกสิ่งทุกอย่างที่บรรพบุรุษของเราในอดีตได้พัฒนาขึ้นมาและฝากไว้ให้แก่ชนรุ่นหลัง คงจำต้องตกไปอยู่ในกำมือชนต่างชาติในที่สุด รวมถึงแผ่นดินอันเป็นที่เกิดแลแต่ดำรงอยู่อย่างมีความสุขของคนไทยมาแต่อดีตกาลด้วย

ควรววนกลับมาทบทวนตนเอง

ถ้าหวนกลับไปมองสู่อดีต จากสภาพที่เป็นจริงอยู่ในขณะนี้ น่าจะมองเห็นความจริงได้ว่า พื้นฐานระดับพื้นดินของการเกษตรไทยแทบทุกเรื่อง ได้ถูกอิทธิพลวัฒนธรรมและเศรษฐกิจจากชนต่างชาติเข้ามาแทรกแซงแผงอยู่ทั่วไปหมด

ในที่สุดก็มาถึงวงการกลัวไม้ซึ่งเกิดขึ้นมาในลักษณะน้องใหม่ แต่ยังไม่สามารถที่จะกลืนไปได้โดยง่าย ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากผมในฐานะผู้ริเริ่ม แต่หาใช่ให้ความสำคัญแก่ตัวเองไม่ หากถอดใจเปิดเผยความจริงให้กับทุกคน จึงทำให้คนส่วนหนึ่งสามารถซึมซับอุดมการณ์ เข้าไปไว้ในรากฐาน ทำให้มีความเข้มแข็งที่จะยืนหยัดขึ้นมาชี้แจงเหตุผลได้ในระดับหนึ่ง นอกจากนั้นยังมีพลังแฝงอีกจำนวนมากที่มีได้เกี่ยวกับวงการกลัวไม้โดยตรง แต่มองเห็นความ

สำคัญของแผ่นดินถิ่นเกิดซึ่งกำลังถูกรุกรานจากอิทธิพลซึ่งเข้ามาครอบงำจิตใจ ทำให้รู้สึกเป็นห่วงความมั่นคงของประเทศ ต่างก็แสดงออกจากความรู้สึกที่รับผิดชอบ แม้อันขั้นนี้ผู้ที่อยู่ห่างไกลรวมถึงผู้ซึ่งไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับวงการกล้วยไม้ แต่รู้สำนึกในบุญคุณของแผ่นดิน จึงติดต่อให้กำลังใจเข้ามาอย่างกว้างขวาง

ทำให้รู้ความจริงจากใจคนไทยลึกซึ้งยิ่งขึ้นไปอีกว่า คงไม่ได้มองเพียงแค่การสูญเสียของวงการกล้วยไม้เท่านั้น หากหมายถึงการสูญเสียทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่ร่วมกันบนแผ่นดินผืนนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณค่าชีวิตของคนไทยทุกคนที่ควรจะมีอิสระเสรีภาพในการประกอบอาชีพจากรากฐานความคิดตัวเองที่เติบโตยิ่งขึ้น ช่วยให้สามารถหยั่งลงลึกซึ้งยิ่งขึ้นเป็นลำดับ อันถือได้ว่าทุกคนมีหน้าที่ร่วมกันสร้างสรรค์ความมั่นคงให้แก่ประเทศชาติสืบต่อไปสูอนาคต

บทสรุป

ผลจากสิ่งที่เกิดขึ้นกับวงการกล้วยไม้ไทย ซึ่งได้รับการปูพื้นฐานขึ้นมาจากรากฐานการพึ่งตนเองอย่างอิสระ จึงน่าจะถือเป็นบทเรียนแก่การเกษตรที่มีการผลิตและการพัฒนาขึ้นมาจากแผ่นดินผืนนี้ร่วมกัน อันหวังได้น่าจะฟื้นฟูสิ่งที่สูญเสียไปแล้วให้กลับคืนมาสู่แผ่นดินไทย และสนองประโยชน์สุขแก่คนไทยอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยได้อย่างภาคภูมิใจ ดังนั้นทุกคนจำเป็นต้องแสดงความอดทนอย่างหนัก เพื่อหวังใช้หนี้ที่เราหลงความสะดวกสบายจากสิ่งซึ่งชนต่างถิ่นส่งเข้ามาอมเมาจนทำให้จำต้องสูญเสียหลายสิ่งหลายอย่างไปแล้ว

ส่วนคนในวงการกล้วยไม้เอง ผมได้ขอรับรองว่าควรหันไปพิจารณาตัวเองให้เห็นความจริง เพื่อชำระล้างความเห็นแก่ตัวออก

ไปให้ได้ไม่ว่าได้มากหรือน้อย โดยที่รู้สึกที่เราไม่ใช่พวกกล้วยไม้ แต่ทุกคนเป็นคนไทยเหมือนกัน เช่นปัญหาครั้งนี้ซึ่งทำให้คนจากหลายทิศทางให้กำลังใจมาอย่างล้นหลามเพราะความรู้สึกศรัทธา แต่ขออย่าให้ความศรัทธามุ่งมายังบุคคลคนเดียวเท่านั้น เพราะเงื่อนไขดังกล่าวไม่น่าจะทำให้เกิดความมั่งคั่งแก่วงการกล้วยไม้ในอนาคตอย่างแน่นอน

อนึ่ง เราไม่ควรคิดแต่เพียงความมั่นคงของวงการกล้วยไม้เท่านั้น หากชาติไทยซึ่งเป็นองค์รวมขาดความมั่นคง แม้วงการกล้วยไม้หรืออื่นใดก็ตามย่อมอยู่ไม่ได้

23 ตุลาคม 2545

บทความประกอบคำบรรยายในการประชุมสัมมนาเรื่อง “อนาคตกล้วยไม้ไทย” จัดโดยชมรมนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ณ ห้องประชุมสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในวันศุกร์ที่ 11 ตุลาคม 2545

คนกล้วยไม้ไทย
วิญญานการต่อสู้เพื่อปกป้อง
อิสราภาพของแผ่นดิน

บทนำ

ก่อนหน้าปี พ.ศ. 2500 วงการกล้วยไม้ไทยซึ่งขณะนั้นอยู่ในมือคนร่ำรวยกลุ่มเล็กๆ เคยตกเป็นทาสผลประโยชน์ของชนต่างชาติมาแล้ว เนื่องจากเรานิยมกล้วยไม้จากต่างประเทศ จึงทำให้มีบางคนที่อาศัยผืนแผ่นดินไทยอยู่ กอบโกยพันธุ์กล้วยไม้มานานาชนิดจากป่า ส่งไปขายเอาเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งไปขายให้หมู่เกาะฮาวาย ซึ่งดั้งเดิมแทบไม่มีกล้วยไม้อยู่ในธรรมชาติ ทำให้ฮาวายกลายเป็นแหล่งผลิตกล้วยไม้เมืองร้อนแหล่งใหญ่ในสายตาชาวโลก

หลังจากช่วงปี พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา บุคคลผู้หนึ่งประสพผลสำเร็จในการผสมกล้วยไม้ข้ามแดนซึ่งเป็นที่กล่าวขวัญกันทั่วโลกว่ามีความสวยงามมากและหายากอย่างที่สุด ทำให้ในตลาดโลกมีราคาแพงลิบลิ่ว

แต่แทนที่ผู้ประสบความสำเร็จในการผสมข้ามแดน จะคิดค้าขายหาเงินเพื่อความร่ำรวยของตน กลับมองเห็นว่า หากนำกล้วยไม้ชนิดนี้ออกเผยแพร่สู่สังคมชาวโลก น่าจะมีผลเปลี่ยนทิศทางการความสนใจกล้วยไม้ซึ่งเคยมุ่งไปยังฮาวายให้กลับมาสู่ประเทศไทยได้

ในทางปฏิบัติ ครั้นจะให้ไปเฉยๆ ก็ใช่ที่ จึงขายไปในราคาที่อาจกล่าวได้ว่าขายแถมให้

อนึ่ง ก่อนการมอบกล้วยไม้ข้ามแดนที่ผสมได้ให้ไป ตนได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เขาเป็นผู้ที่มีความซื่อตรงต่อตนเองมาตลอด เนื่องจากได้ติดตามผลงาน รวมทั้งคบกันมาแล้วช่วงหนึ่ง ทำให้รู้ใจ

กันดีแล้ว

ความเป็นที่เชื่อถือของผู้ที่ได้รับกล้วยไม้ชนิดนี้ไป แทนที่เขาจะไปบอกว่าเป็นกล้วยไม้ของตน กลับใช้ชื่อผู้ผสมร่วมกับชื่อประเทศไทยจารึกลงไว้ ทุกครั้งที่มีการนำออกแสดงและได้รับรางวัล ยอดเยี่ยมอย่างต่อเนื่อง

สิ่งดังกล่าวมีผลเปลี่ยนทัศนคติที่เคยมุ่งไปยังฮาวาย กลับมาสู่ประเทศไทยอย่างได้ผล จากนั้นมาการพัฒนากล้วยไม้บนพื้นฐานตนเองของวงการกล้วยไม้ไทยก็ได้เริ่มต้นขึ้น

ผู้เขียนได้ร้อยกรองบทกลอนเกี่ยวกับกล้วยไม้ข้างแดงเอาไว้ จากความรู้สึกที่อยู่ในส่วนลึกของหัวใจดังต่อไปนี้

ข้างแดง	แรงดลใจ	ให้ได้คิด
ถึงชีวิต	ความเป็นไท	ที่ไผ่ผืน
คิดครวญคร่ำ	รำหา	สารพัน
ด้วยมุ่งมั่น	ฝันสุดใจ	ในความงาม

อันคุณงาม	ถามที่ใจ	ให้รู้ค่า
ถือวิญญา	พารักถิ่น	ปิ่นสยาม
แมนจากไป	ไกลแสนไกล	ไร้เขตคาม
เมื่อถึงยาม	นามहनรับ	กลับถิ่นเดิม

จากวิญญาณ	ที่มั่นหมาย	ให้แผ่นดิน
อันเป็นถิ่น	ถือกำเนิด	เลิศเฉลิม
กลับมาตาย	หมายพื้นดิน	ถิ่นดั้งเดิม
ไม่เคลิบเคลิ้ม	ไปมอบใจ	ให้แดนไกล

ใจคิดสู้	กู้แผ่นดิน	ให้ถิ่นเกิด
อันล้ำเลิศ	เจิดคุณค่า	จะหาไหน
สู้มันบาก	แม้ยากเหลือ	เหนืออื่นใด
เพราะมอบใจ	ให้มุ่งมั่น	ผันสู้ดิน

สานทุกสิ่ง	ถึงพื้นดิน	ถิ่นชีวิต
เพื่อพิชิต	กล้วยไม้ไทย	ให้ท้องถิ่น
หวังหวนกลับ	มารับใช้	ให้ปฐพิน
เพื่อชีวิต	ถิ่นคนไทย	ใจภาคภูมิ

แม้สิ่งดังกล่าวจะเกิดขึ้นจากบุคคลคนเดียว แต่เป็นเพราะ
 ความมีรากฐานจิตใจที่เปิดกว้าง จึงมีผลพัฒนาคนอีกเป็นจำนวน
 มาก ให้ลุกขึ้นมายืนหยัดและเดินเข้ามาร่วมวงการกล้วยไม้จากทุก
 ด้านอย่างครบถ้วนกระบวนความ ทำให้การเจริญเติบโต

ของวงการกล้วยไม้ไทย เปลี่ยนแปลงมาเป็นภาพการจัดการ
 ที่สมบูรณ์แบบชัดเจนยิ่งขึ้น

สิ่งดังกล่าว มีผลทำให้วงการกล้วยไม้ไทย มีศักยภาพในการ
 ขยายขอบข่ายการตลาดออกไปจนกระทั่งถึงระดับโลก จากแรง
 จูงใจซึ่งมีผลทำให้ธุรกิจอื่นๆ ที่อยู่นอกกรอบของกล้วยไม้สนใจนำ
 ภาภกล้วยไม้ไปใช้เสริมกิจการธุรกิจในสังคมอย่างกว้างขวาง

ปัญหาที่เกิดจาก การมีชนต่างชาติสนใจขอเข้ามาลงทุน
 สร้างฐานการผลิตกล้วยไม้บนผืนแผ่นดินไทย เป็นเงินประมาณ
 35,000 ล้านบาท รวมทั้งซื้อที่ดินถึง 16,000 ไร่ เมื่อเดือนสิงหาคม
 2545

ทำให้พิจารณาเห็นว่า ไม่เพียงแต่คนไทยจะสูญเสียที่ดินทำ
 กินของแต่ละคนไปอย่างกว้างขวางเท่านั้น หากเงินและวัตถุจำนน
 มากร่วมกับการได้สิทธิพิเศษเหนือคนไทยยังมีอิทธิพลครอบงำ

วิญญานความเป็นไท ซึ่งครั้งหนึ่งเราเคยก่อกุศลภาพให้กลับคืนมา
ได้ ให้จำต้องสูญเสียไป

ยิ่งกว่านั้นครั้งนี้ น่าจะมีผลทำให้วิญญานความรักพื้นดินของ
คนไทยจำนวนมาก อันถือเป็นหัวใจสำคัญของการรักษาเอกราชและ
อธิปไตย ให้จำต้องสูญเสียไปอย่างลึกซึ้ง

คุณค่าชีวิตคนไทยซึ่งเคยอยู่บนแผ่นดินผืนนี้ อย่างมีความสุข
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เคยมั่นคงอยู่บนพื้นฐานตนเอง ช่วยให้เกิดความ
มั่นคงในด้านเอกราชและอธิปไตย จำต้องสูญเสียไปด้วย

อนึ่ง สิ่งใดก็ตามที่จำต้องสูญเสียไปอย่างลึกซึ้ง คงไม่หยุดแค่นั้น
ในเมื่อทุกสิ่งทุกอย่างมีเหตุผลสานถึงกันหมด ดังนั้นหากมอง
การณ์ไกลถึงระดับหนึ่ง ย่อมรู้ได้ว่า วันหนึ่งข้างหน้า แผ่นดินซึ่งทุก
คนเคยอยู่อย่างมีความสุขและทำมาหากินอยู่ได้อย่างมั่นคง ก็คง
จำต้องสูญเสียไปอย่างไม่มีอะไรเหลือไว้ในอนาคตอีกต่อไป

บนพื้นฐานความจริงของสังคมและชีวิต หากปราศจากคนใน
ซีกศึกเข้าบ้านตัวเอง โฉนดเลยจะเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้นได้ สิ่งซึ่งถือเป็น
บทเรียนในอดีตที่เคยมีมาแล้ว ในสมัยที่กรุงศรีอยุธยาจำต้อง
สูญเสียเอกราชให้กับข้าศึกศัตรู

แม้ในกระบวนการจัดการศึกษา ถ้าคนไทยขาดการเห็น
ความสำคัญในด้านการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ของชาติเราเอง
แต่หันไปสนใจให้ความสำคัญประวัติศาสตร์ต่างชาติ ย่อมถือได้ว่า
สิ่งนี้คือสัญญาณที่บ่งบอกถึงความหายนะของประเทศ

พื้นฐานวงการกล้วยไม้ไทย

การพัฒนาการเกษตรของไทยเท่าที่เป็นมาแล้ว แม้รัฐจะ
ประกาศนโยบายในการพัฒนาเพื่อพึ่งตนเอง แต่ผลที่ปรากฏครั้ง

แล้วครั้งเล่า กลับสะท้อนออกมาให้เห็นว่าเกษตรกรรมมีการเรียกร้อง
ขอความช่วยเหลือจากรัฐเรื่อยมาเป็นช่วงๆ ดังจะเห็นได้จากการ
เรียกร้องให้หาตลาด ซึ่งช่วงหลังๆ มีการก่อกบฏถึงขั้นปิดถนนบ้าง
มาชุมนุมหน้าทำเนียบรัฐบาลบ้าง

สำหรับวงการกล้วยไม้ เท่าที่เป็นมาแล้ว เราจะพบความจริง
ว่าไม่เคยมีการเรียกร้องให้รัฐบาลหาตลาดให้ แต่กลับปรากฏว่า
ผลิตผลกล้วยไม้ไทย สามารถกระจายออกไปสู่ตลาดโลกได้อย่าง
กว้างขวาง จนกระทั่งสร้างภาพพจน์จากประเทศต่างๆ ให้เห็นว่า
ประเทศไทยเป็นเมืองกล้วยไม้

นอกจากนั้น ยังปรากฏภาพกล้วยไม้อยู่ในผลิตภัณฑ์ต่างๆ
อาทิเช่น บัตรอวยพรปีใหม่ สัญลักษณ์ของการบินไทย ลายพิมพ์
ที่ปรากฏอยู่บนเครื่องนุ่งห่มและสิ่งอื่นๆ

ความแตกต่างภายในกระบวนการผลิต การจัดการและการ
ค้าของวงการกล้วยไม้ไทยจึงเป็นสิ่งน่าสนใจที่พีชอื่นๆ พึงค้นหา
ความจริง เพื่อนำไปแก้ไขปัญหาให้ถึงพื้นฐาน

การพึ่งตนเองของคนในวงการกล้วยไม้ จึงน่าจะถือว่าเป็น
จุดเด่นที่สำคัญที่สุด ทั้งนี้และทั้งนั้นสิ่งดังกล่าวมีผลทำให้วงการ
กล้วยไม้ไทยสามารถเจริญก้าวหน้ามาได้โดยตลอด

พื้นฐานสำคัญซึ่งได้รับการถ่ายทอดจากผู้ริเริ่ม แม้เริ่มต้น
จากตัวบุคคลคนเดียว เท่าที่เวลาผ่านพ้นมา หลังจากมีเหตุการณ์
เกิดขึ้น จะสะท้อนให้เห็นได้ชัดเจนว่า จากบุคคลคนเดียวที่ยืน
หยัดอยู่บนรากฐานจิตใจตนเองได้อย่างเข้มแข็ง มีผลถ่ายทอด
คุณสมบัติดังกล่าวไปสู่คนในวงการกล้วยไม้ส่วนหนึ่งอย่างได้ผล

ดังนั้นคนในวงการกล้วยไม้จำนวนไม่น้อย จึงสะท้อนให้เห็น
ถึงศักยภาพ ตั้งแต่การตลาดมาจนกระทั่งถึงการจัดการและการ
ผลิต ที่มีเหตุผลสานถึงกันหมด

หลังจากปี พ.ศ. 2530 ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่วงการ

กลัวไม่ได้รับ ทำให้เป็นที่พิศวงของคนในกลุ่มอำนาจรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเห็นแก่เงินของคนกลุ่มดังกล่าว ทำให้เข้ามา ยอมรับ แต่ไม่อาจหวนกลับไปทบทวนเพื่อรู้ความจริงว่า มีอะไรเป็น เหตุทำให้เกิดวงการกลัวไม่รวมถึงความเป็นมา ที่ทำให้สามารถ เจริญก้าวหน้ามาได้จนถึงบัดนี้

ปัญหาที่กล่าวมาแล้ว มีผลทำให้คนในกลุ่มอำนาจของรัฐ ระดับสูง เข้ามารังแก เพราะความไม่รู้จริง เป็นช่วงๆ นับจากปี พ.ศ. 2530 จนถึงกระทั่งปัจจุบัน อีกทั้งยังกล่าวว่คนกลัวไม่หัวแข็ง แทนที่จะมองเห็นคุณค่าของการพึ่งพาตนเองอันเป็นคุณสมบัติซึ่งช่วย ให้สังคมไทยสามารถอยู่รอด

เหตุการณ์หลังจากเรื่องนี้เกิดขึ้น

ในช่วงกลางเดือนสิงหาคม 2545 ได้มีหลักฐานยืนยันว่า บุคคลในตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งได้มีบันทึกทางราชการ ด่วนที่สุด ส่งไปยังสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนให้ พิจารณาดำเนินการเรื่องนี้ด่วนที่สุด

โดยหลักการแล้ว มีประเด็นที่น่าสังเกตอย่างหนึ่งว่า บุคคล ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารระดับสูงของประเทศไทย นอกจากนั้นเรื่อง เสนอขอรับการสนับสนุนเข้ามาลงทุนประกอบกิจการเกษตรบนผืน แผ่นดินไทยโดยผู้เสนอเป็นชาวต่างประเทศ การที่ผู้ทำหน้าที่ รับผิดชอบในการบริหารประเทศขาดความรอบคอบที่จะรู้ว่า เรื่องนี้ เป็นเรื่องของชนต่างชาติ จึงทำให้หลายคนที่ทราบเรื่องที่สืบสน

อึ้ง หลังจากคนในวงการกลัวไม่ทั่วไปรับทราบข่าวที่มีการ ติดต่อกันอย่างรวดเร็ว อีกทั้งทราบว่า ผู้บริหารสำนักงานส่งเสริม การลงทุนได้มีการเชิญประชุมอย่างกระทันหัน และคิดเอาเองโดย

ไม่ได้สอบถามวงการกล้วยไม้ว่าควรเชิญใครบ้าง

วงการกล้วยไม้ไทยจึงได้รวมตัวกัน ติดต่อขอให้ทางสำนักงานส่งเสริมการลงทุนจัดอีกครั้งหนึ่ง แต่กลับได้รับคำตอบว่าต้องรีบด่วน เพราะจะรีบเสนอเรื่องนี้กลับไปยังรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบโดยด่วน

จึงเป็นที่สังเกตว่า มีการรีบร้อนอย่างมากที่จะให้เรื่องผ่านการอนุมัติไปโดยเร็ว

การประชุมครั้งที่ 2 ซึ่งจัดขึ้นที่สำนักงานส่งเสริมการลงทุนโดยการขอร้องของคนกล้วยไม้จากหลายทิศทาง เป็นจำนวนประมาณ 30 คน โดยมีผู้บริหารสำนักงานส่งเสริมการลงทุนเป็นประธาน บรรยากาศในวันนั้นทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนมากรู้สึกว่ ประธานที่ประชุมได้พยายามยกเงื่อนไขบางอย่างขึ้นมาพิจารณา คัดค้าน ถึงกระนั้นตัวแทนวงการกล้วยไม้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวเหล่านั้น ได้ทั้งหมด แต่การประชุมก็ได้จบลงในลักษณะคลุมเครือมาก

วันรุ่งขึ้น กลุ่มชาวสวนกล้วยไม้ได้ขอเข้าพบนายกรัฐมนตรี ในช่วงเช้าวันนั้นทุกอย่างเป็นไปด้วยความเรียบร้อย แต่ไม่ได้มีข้อสรุปที่ชัดเจนจึงไม่อาจบอกได้ว่าอนาคตจะเป็นอย่างไร

เหตุการณ์ครั้งนี้ บรรดาสื่อมวลชนทุกสาขาให้ความสนใจเป็นอย่างมาก จึงได้มีการรายงานข่าวติดต่อกันมาตลอด

นอกจากนั้น คณะกรรมการการเกษตรของวุฒิสภา ก็ได้ให้ความสนใจเชิญผู้เกี่ยวข้องเข้าไปชี้แจงให้ข้อมูลและอธิบายเหตุผลในประเด็นต่างๆ

อนึ่ง ตั้งแต่ช่วงที่เหตุการณ์เกิดขึ้นได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในกลุ่มหนึ่งให้ความร่วมมือทำบันทึกถึงรัฐบาล ขอให้พิจารณาเรื่องนี้อย่างรอบคอบ

จากนั้นมาไม่นาน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีผู้ดูแลรับผิดชอบสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนโดยตรง ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานชั้นชุดหนึ่งเพื่อศึกษาหาข้อเท็จจริง มีผู้เกี่ยวข้องกล่าวว่า เจตนากรณีในการตั้งคณะกรรมการชุดนี้ขึ้น เพื่อให้เรื่องนี้มีความเป็นกลาง

คนไทยจะได้พันธุ์ไม้มาต่อ ยอดจริงหรือ?

หลังจากเสร็จรายการอภิปรายเรื่อง “ปัญหาธุรกิจกล้วยไม้ไทย” ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อค่ำวันอังคารที่ 10 กันยายน 2545 ผู้บริหารสำนักงานส่งเสริมการลงทุนได้ให้สัมภาษณ์สื่อโทรทัศน์

ความทำนองว่า การที่เปิดโอกาสให้คนต่างชาติเข้ามาลงทุนผลิตกล้วยไม้ในประเทศไทย คนไทยจะมีโอกาสนำพันธุ์ไม้จากเขา มาพัฒนาต่อยอด

ความคิดของผู้บริหารที่ขาดการรู้ความจริง ถือเป็นเรื่อง
อันตรายต่อประเทศชาติอย่างยิ่ง

หากสนใจค้นหาความจริงจากสิ่งที่คนในวงการค้ากล้วยไม้ได้
กระทำมาแล้วในอดีต น่าจะรู้ว่าประเด็นดังกล่าว เราได้ปฏิบัติมา
นานแล้ว

ตั้งแต่ช่วงต้นๆ ของการพัฒนาวงการกล้วยไม้ไทยจากการ
รู้ว่า ฮาวายได้นำพันธุ์กล้วยไม้สกุลแวนดาจากป่าประเทศไทยไปใช้
ผสมพันธุ์เพื่อพัฒนา และส่งกลับมาเป็นสินค้า

คนไทยได้เจาะลึกเข้าไป นำพันธุ์ผสมเหล่านั้นมาพัฒนาต่อ
อด ร่วมกับการหวนกลับมาคัดพันธุ์ซึ่งมีอยู่แล้วในท้องถิ่น จน
กระทั่งทำให้การพัฒนากล้วยไม้แวนดาของไทยสามารถนำหน้า
ฮาวายมาได้จนถึงทุกวันนี้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การนำพันธุ์ไม้ที่พัฒนาถึงระดับหนึ่งแล้ว
มาต่อยอด ในระยะสั้นน่าจะเป็นผลดี แต่การนำคนต่างชาติเข้า
มาถือครองแผ่นดินไทย ในที่สุดเขาคงมาเป็นนายคนไทย จึงควร
แยกแยะระหว่างพันธุ์ไม้กับคนออกจากกัน แทนที่จะใช้พันธุ์ไม้เป็น
ช่องทางให้คนต่างชาติเข้ามาบุกรุกแผ่นดิน ซึ่งคนไทยควรรักษา
และหวงแหนยิ่งชีวิต

อนึ่ง ภาวะรากฐานจิตใจคนไทยที่เปลี่ยนจากอิสระมายึดติด
เงินและวัตถุ ได้ลูกหลานจากด้านบนลงมาสู่ด้านล่าง และแพร่
กระจายกว้างขวางมากยิ่งขึ้น นับว่า เป็นอันตรายต่อความมั่นคง
ของแผ่นดินและประเทศชาติอย่างยิ่ง

หากหวนกลับมาพิจารณาไว้ในของการจัดการศึกษาและ
สามารถเห็นได้อย่างลึกซึ้ง น่าจะพบความจริงว่า ปัจจุบันผลจาก
การจัดการศึกษาของไทย ส่งผลมอมเมาเยาวชน ทำให้ยึดติดเงิน
และวัตถุหนักมากยิ่งขึ้นเป็นลำดับ

ถ้าการจัดการศึกษายังไม่ส่งผลสนองต่อความต้องการของ

สังคมเพื่อความมั่นคง สังคมไทยก็คงจำต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่การสูญเสียแผ่นดินอันเป็นที่รักที่สุด

นำความเป็นกลางมาอ้าง

ในสภาพปัจจุบัน มีข้อสังเกตจากความจริงเท่าที่พบมาแล้วว่าคนไทยจำนวนมาก มักมีนิสัยมองปัญหาปลายเหตุ แทนที่จะหวนกลับไปค้นหาความจริงถึงรากฐานอันเป็นที่มา กว่าที่จะมาถึงช่วงนี้

โดยเฉพาะผู้ที่เข้าไปอยู่ในระบบราชการ ยิ่งขึ้นไปมีอำนาจสูง รวมถึงผู้มีฐานะการเงินและวัตถุเหนือผู้อื่น ส่วนมากมักสะท้อนให้เห็นนิสัยดังกล่าวได้เสมอๆ

การมองปัญหาเฉพาะหน้า มีเหตุสืบเนื่องมาจากความโลภ ทำให้อยากได้เงินมากขึ้น จึงมีแนวโน้มมุ่งไปสู่ด้านหน้าเหนือกว่า การหวนกลับมาทบทวนเพื่อค้นหาความจริงจากชีวิตตัวเอง เท่าที่เป็นมาแล้วแต่อดีต

ปัญหาที่เกิดขึ้นกับวงการกล้วยไม้ไทย ซึ่งช่วงเริ่มแรก เจริญขึ้นมาจากพื้นดินด้วยตัวเอง อย่างปราศจากความสนใจจากคนในกลุ่มอำนาจรัฐ จึงทำให้โชคที่ไม่ถูกอิทธิพลจากระบบวัตถุนิยมภายในอำนาจรัฐ เข้ามาครอบงำ

คนในวงการกล้วยไม้ไทย จึงมีคุณสมบัติพึงพาตนเองให้เห็นได้ชัดเจนในระดับหนึ่ง จนกระทั่งจากช่วงเวลาประมาณ 30 ปี ทำให้กล้วยไม้บังเกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่สังคมกว้างขวางมากขึ้น

ครั้งนี้ มีการแสดงออกที่ส่งผลทำลายวงการกล้วยไม้ ซึ่งเคยมีรากฐานมั่นคงอยู่กับพื้นดินท้องถิ่นไทยเองหนักยิ่งกว่าครั้งก่อนๆ

ดังจะพบได้ว่า ผู้มีอำนาจตั้งเงื่อนไขขึ้นมาเอง นับตั้งแต่การอ้างว่าตนกระทำอย่างเป็นกลาง แม้การตั้งคณะทำงานที่อ้างว่า

ต้องการหาข้อเท็จจริง

กรรมการชุดนี้ได้รับการแต่งตั้งจากผู้บริหารเบื้องบน โดยคิดเอาเองว่ามีความเป็นกลาง แต่หาผู้ไม่ว่าแต่งตั้งขึ้นมาโดยไม่ปรึกษาคนที่กำลังเดือดร้อน

ถ้าสงสัยว่าความไม่รู้หมายถึงอะไร คงตอบได้ว่า ไม่รู้ตัวเองว่าชีวิตตนเกิดและอาศัยอยู่บนผืนแผ่นดินไทย ควรมีความเป็นไทแก่ตนเอง

ประเด็นดังกล่าว ทำให้รู้สึกสลดใจอย่างยิ่ง แม้เรื่องนี้อาจผ่านพ้นไปแล้ว ไม่ว่าจะมีการเปิดออกเช่นเดิมหรือปิดกั้นก็ตาม ที่รู้สึกสลดใจน่าจะได้แก่ การที่ผู้ซึ่งขึ้นไปมีอำนาจบริหารประเทศ แม้พิจารณาจากกรณีนี้ ทำให้เห็นความจริงได้ว่า ขาดความจริงใจต่อคนระดับล่างซึ่งเป็นพื้นฐานตัวเอง ที่ชีวิตเกิดและดำรงอยู่บนผืนแผ่นดินไทย จึงอ้างว่าทำด้วยความเป็นกลาง

ผู้เขียนต้องขอภัยถ้าใครได้รับความกระทบกระเทือนใจ แต่ตนไม่ได้มุ่งที่บุคคลใดทั้งนั้น หากหมายความว่าใครก็ตามที่ขึ้นไปอยู่ ณ จุดนี้แล้วเป็นอย่างนี้ ย่อมช่วยให้อ่านความจริงจากใจได้เช่นเดียวกัน

ถ้าเราแต่ละคนรู้ตัวเองว่าเป็นคนไทย เกิดและเจริญเติบโตขึ้นมาบนแผ่นดินผืนนี้แล้ว กรณีผลได้ผลเสียระหว่างชาติไทยกับชนชาติอื่น คงไม่กระโดดออกมากำหนดสิ่งสมมุติ ระหว่างคนไทยกับชนต่างชาติแล้วบอกว่าสิ่งนี้เป็นกลาง

คนลักษณะนี้ย่อมไม่รู้ว่า ความเป็นกลางอยู่ที่รากฐานจิตใจตนเอง อันควรให้ความสำคัญแก่แผ่นดินถิ่นเกิด ซึ่งมีผลช่วยสอนให้รากฐานจิตใจตนเองมีอิสรภาพ

หวนกลับไปค้นหาความจริงจากอดีต

กรณีเช่นนี้สำหรับวงการกล้วยไม้ไทยหาใช่เป็นครั้งแรกไม่ ถ้าหวนกลับไปทบทวนอดีต จะพบความจริงว่า เกิดขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า กว่าจะมาถึงจุดนี้

ผู้เขียนต้องขอบคุณเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หากไม่เกิดขึ้น ครั้งนี้ตนอาจไม่หวนกลับไปค้นหาข้อมูลจากสิ่งที่เป็นมาแล้วในอดีต จนกระทั่งพบว่าความคิดที่มองปัญหาเรื่องนี้ ตัวเองได้เคยเตือนไว้ตั้งแต่ช่วง 15 ปีมาแล้ว

เมื่อปี พ.ศ. 2530 คนในภาครัฐมองว่าการส่งต้นกล้วยไม้ไปขายต่างประเทศ จะทำให้เขาเอาไปปลูกแข่งกับเรา ทั้งๆ ที่ช่วงนั้นผู้เขียนไม่เพียงมีแผนเท่านั้นหากเริ่มดำเนินการส่งเสริมให้ชาวสวนขายต้นกล้วยไม้ที่ผลิตได้เองในระยะแรกไปแล้วด้วย ทำให้ชาวสวนกล้วยไม้รู้ดีว่าคนในภาครัฐ ซึ่งพึงก้าวเข้ามายอมรับกล้วยไม้เป็นพืชเศรษฐกิจปีแรก

ช่วงนั้นเองผู้เขียนได้กล่าวไว้ว่า เรากลัวเขาเอาไปปลูกแข่งกับเราทำไม ทำไมไม่หวนกลับมาระแวดระวังกลัวเขาจะมาปลูกบนแผ่นดินของเรา ในเมื่อแผ่นดินผืนนี้เป็นของคนไทยทุกคนที่มีสิทธิ์ในการดำรงชีวิตและทำมาหากิน

เหตุการณ์ครั้งนี้ ผู้เขียนได้พูดไว้ตั้งแต่ช่วง 15 ปีมาแล้ว มาถึงช่วงนี้สมจริงหรือเปล่า? ทั้งนี้และทั้งนั้นเป็นเพราะผู้ที่ขึ้นไปมีอำนาจระดับสูงของประเทศ กระทำไปโดยไม่สนใจที่จะรู้ความจริงจากใจคนทั่วไป

แม้การคิดเอาเองว่าต้องทำอย่างนั้นต้องทำอย่างนี้และแสดงออก โดยที่กล่าวว่าคือความเป็นกลาง น่าจะมีเหตุสืบเนื่องมาจากเป็นเพราะความไม่รู้ตัวว่าตนเป็นคนไทย ในเมื่อเรื่องนี้เป็นกรณีระหว่างผลประโยชน์ของคนไทยกับคนต่างชาติ

จากผู้เริ่มมีรากฐานจิตใจอิสระ โดยที่ไม่ยึดติดกับอิทธิพลภายนอก ซึ่งพร้อมที่จะเข้ามาครอบงำภูมิปัญญาท้องถิ่น

ดังนั้น ผลจากการปฏิบัติ ที่ให้ความรักความจริงใจต่อทุกคน อีกทั้งฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ ต่อมาได้อย่างไม่หวั่นไหว ทำให้เงื่อนไขดังกล่าวได้รับการซึมซับเข้าไปอยู่ในรากฐานจิตใจคนวงกว้างไม่น้อย

ซึ่งแน่นอนที่สุด ย่อมมีผลทำให้คนจากอีกด้านหนึ่งซึ่งขาดการรู้ได้ถึงรากเหง้า ก้าวเข้ามาช่วยผลสำเร็จรูป ที่วงการกล้วยไม้ไทยได้สร้างสมไว้อย่างกว้างขวางถึงระดับโลก

ดังนั้น หลังจากนำอิทธิพลคนต่างชาติเข้ามาสร้างพื้นฐานบนผืนแผ่นดินไทย หากทำสำเร็จถึงระดับหนึ่ง ย่อมได้ชื่อประเทศไทยไปห่มเปลือกผลผลิตของเขา

ในอนาคต กล้วยไม้ที่เคยผลิตไปจากประเทศไทยโดยหยาดเหงื่อแรงใจของคนไทยมาแต่อดีต ก็จะเป็นสิ่งซึ่งใส่ในมือคนต่างชาติถือครอง ทำให้ชีวิตคนไทยจำต้องตกเป็นทาสต่างชาติไปในที่สุด

2. พื้นฐานคนที่อยู่ร่วมกันเป็นชุมชน แม้ถึงระดับโลก ย่อมมีความหลากหลาย กรณีคนจีนได้หวั่น เท้าที่มีการพัฒนางานกล้วยไม้มาแล้วจนถึงปัจจุบันเริ่ม มีผลชัดเจนตามหลังประเทศไทย สมาคมกล้วยไม้ได้หวั่นได้เข้ามาเยี่ยมผู้เขียนถึงในกรุงเทพฯ เป็นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2506 หลังจากการจัดประชุมกล้วยไม้โลกครั้งที่ 4 ที่สิงคโปร์

ช่วงนั้นสมาคมกล้วยไม้ได้หวั่นได้เริ่มสร้างสัมพันธ์มิตรกับไทย ผู้เขียนได้ให้น้ำใจไปเยี่ยมรวมทั้งบรรยายให้ความรู้เป็นช่วงๆ ซึ่งขณะนั้นสวนกล้วยไม้ที่นั่นยังมีสภาพอยู่บนหลังคาตึกแถว ที่เรียกกันว่าอยู่บนเสาเต็ง มีการปลูกกล้วยไม้สกุลฟาแลนนอพิศ

เป็นส่วนใหญ่

เรามีการคบกันฉันมิตรมาตลอด เป็นที่ทราบกันดีในวงการกล้วยไม้ทั้งสองประเทศ

ช่วงหลังๆ การปลูกกล้วยไม้ไม่ได้หวัง เจริญขึ้นมาบนพื้นฐานกล้วยไม้สกุลฟาแลนนีอพิซิส จนถึงขณะนี้ ส่วนประเทศไทยเจริญขึ้นมากจากการผลิตกล้วยไม้หลายสกุล จากสกุลหวายซึ่งขณะนี้ก็มีหลากหลายรูปแบบ อีกทั้งขยายตลาดออกไปทั่วโลก

ช่วงที่มีการประชุมกล้วยไม้โลกครั้งที่ 16 ที่เมืองแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา ผู้เขียนรู้สึกว่กล้วยไม้สกุลหวายซึ่งเป็นผลิตผลจากประเทศไทย ได้เข้าไปแทรกอยู่ในการจัดของประเทศต่างๆ แทบทั่วโลก แม้ประเทศในเขตอบอุ่น แต่ตนรู้สึกมั่นใจว่า พื้นฐานการผลิตของกล้วยไม้เหล่านั้นมีความชัดเจนอยู่บนแผ่นดินไทย ทำให้รู้สึกมั่นใจมากขึ้น

ช่วงหลังๆ เราได้ขยายขอบข่ายการผลิตการตลาดออกไปสู่กล้วยไม้ประเภทแวนดาซึ่งมีอยู่หลายสกุล นอกจากนั้นคนไทยยังเข้าไปเจาะตลาดถึงการผลิตในประเทศเขตร้อนบางประเทศ และกำลังก้าวต่อไปสู่การผลิตการค้ากล้วยไม้สกุลฟาแลนนีอพิซิส

ขณะนี้ผู้ปลูกกล้วยไม้ไม่ได้หวังเท่าที่แสดงออกยังคงเน้นกล้วยไม้สกุลฟาแลนนีอพิซิส โดยมีการผสมพันธุ์ก้าวหน้าออกไปเรื่อยๆ นอกจากนั้นหากเป็นไปตามนี้ ในที่สุดตลาดจะเริ่มอิ่มตัว

ถ้าเข้ามาลงทุนในประเทศไทยด้วยเงินมหาศาล แม้จะเริ่มจากฟาแลนนีอพิซิส ย่อมมีโอกาสทำให้พันธุ์กล้วยไม้ซึ่งคนไทยผลิตอยู่แล้วหลายชนิด ถูกดูดเข้าไปสู่ระบบดังกล่าว ทำให้วิถีชีวิตคนไทยที่เคยผลิตอย่างอิสระต้องเปลี่ยนไปเป็นทาสระบบนี้ นอกจากนั้นนักลงทุนได้หวัง ยังมีโอกาสสร้างความหลากหลายจากสกุลฟาแลนนีอพิซิส ไปถึงสกุลซึ่งเดิมคนไทยเคยผลิตอยู่แล้ว ทำให้เกิดความหลากหลายบนพื้นฐานการผลิตของเขากว้างขวางมากขึ้น

3. อนึ่ง ขณะนี้มีคนไทยเริ่มปลูกกล้วยไม้ฟาแลนนีอพซิส และส่งออกขายต่างประเทศได้บ้างแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนทั้งในด้านการจัดการ การตลาด และเทคโนโลยี เท่าที่ได้ไปพื้นฐานไว้แต่แรก มีผลให้อำนวยให้ต้นทุนการผลิตต่ำกว่าที่อื่น

หากการผลิตกล้วยไม้สกุลฟาแลนนีอพซิสในเมืองไทยโดยคนไทยเองเจริญขึ้นมาได้อย่างอิสระ แม้อุตสาหกรรมกล้วยไม้ในอดีต อาจเปลี่ยนมาอยู่ในมือคนไทย ดังนั้นถ้าคนได้หันมา

ถ้าหมื่นซื้อต้นไม้กล้วยไม้แคบี่ไม้ดอกเงินระนา

ผู้ส่งออก-เกษตรกรเพาะปลูกกล้วยไม้ชื่อ พร้อมสำ 5 หมื่น รายชื่อเสนอขาย หากปีโอไอยังดับทุริ่งให้การส่งเสริมการปลูกกล้วยไม้ได้หัวเงินแลกับเบ็ดเงินลงทุน 3 หมื่นล้าน ยี่เยอ กิ่งอาชีพอรงวง แยกกับตลาดส่งออก วงในแอมริกาได้หัวเงินดอกเข้าที่ต้นกว่า 100 ไร่บนเคยแม่ป่าหลวงปลูกดอกปีโอเมืองหนาว ขายดีคราคา กำไรชตรกรเงินกระนา

จากกรณีที่นักลงทุนชาวไต้หวันได้ยื่นขอรับส่งเสริมการลงทุนมายังปีโอไอของไทย เพื่อดำเนินธุรกิจการปลูกและขยายพันธุ์กล้วยไม้รวมทั้งตัดดอกจำหน่าย โดยมีขนาดการลงทุน 33,000 ล้านบาท ใช้พื้นที่เพาะปลูกประมาณ 14,000 ไร่ ในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี และสระบุรี ซึ่งในเบื้องต้นนักลงทุนไต้หวันได้แสดงความจำนงจะถือหุ้น 100% เรื่องดังกล่าวได้เกิดกระแสต่อต้านจากคนไทยในวงกว้างถึงความไม่เหมาะสมหากปีโอไอจะพิจารณาอนุมัติให้การส่งเสริม เพราะถือเป็นการผูกขาดสำหรับคนไทยล่าสุดคณะทำงานศึกษาความเป็นไปได้ที่มี

ส่วนข้อสรุปว่า เริ่มงานจากการเข้าไปให้สิทธิแก่กลุ่มผู้ปลูกไม้ดอกชนิดนี้มาเพื่อขอรับการส่งเสริมการเกษตรในกรณีนี้จำเป็นต้องเลือกเข้า หลังจากนั้นก็ใช้ประโยชน์จากทำเลตลาดไม้ดอกที่ไต้หวัน

ทำให้เวลาขาดได้ในเศรษฐกิจไทยนี้ควรจะให้เงินอุดหนุนผู้ปลูกไม้ดอกขายไม่ประสบผลสำเร็จไม่มีการจะมีผลกำไรหรือไม่ดี 2-3 ปีก็ขายล้มตายไม่ทนสู้กับคนไทยที่ขายกล้วยไม้ร่วมกับปีโอไอแล้วจึงหวังจะรับกำไรสูง

ลงทุนปลูกในประเทศไทย น่าจะมีผลสกัดกั้นการผลิตโดยคนไทยในประเทศได้ด้วย ดังที่คนยุคก่อนเคยกล่าวไว้ว่า “ตีปลาหน้าไพร”

4. ดังได้กล่าวไว้แล้วว่าวงการกล้วยไม้ไทยกับไต้หวัน ได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างกันเอาไว้มานานมากพอสมควร ดังนั้นเมื่อเรื่องนี้เกิดขึ้น เราจึงสอบถามไปยังสมาคมกล้วยไม้ที่นั่น ทราบว่า

หลายคนไม่รู้จักรักผู้ที่มาขอสนับสนุนการลงทุน จึงทำให้คาดว่าไม่ใช่คนที่อยู่ในสมาคมท้องถิ่น แต่ใช้โอกาสแยกออกมา หากสามารถสร้างฐานการผลิตกล้วยไม้ฟาแลนนีอพิซิสในเมืองไทยได้ ย่อมมีผลทำให้ผู้ผลิตในได้วันเองได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาในตลาดโลกด้วย

5. ผู้เขียนเริ่มมองเห็นภาพรวมได้ว่า ไม่ว่าจะคนชาติไหนย่อมมีคนที่ไม่ใช่ตัวแทนจากกลุ่มคนในชาตินั้น แยกแยะออกมาทำในสิ่งซึ่งส่งผลเสียหาย แม้ในประเทศไทยเองก็มีคนประเภทนี้อยู่ด้วย

หากคนประเภทเดียวกันมาจากคนละชาติ มาร่วมผลประโยชน์กันได้ย่อมทำให้เกิดผลเสียหายขึ้นได้ทั้งสองด้าน

ความหวังที่ขอฝากไว้กับคนในอำนาจรัฐ

จากสิ่งที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด หากมองเห็นความจริงและยอมรับได้อย่างลึกซึ้งน่าจะรู้สำนึกได้เองว่า สิ่งซึ่งสะท้อนออกมาจากวงการกล้วยไม้ไทย มีสิ่งน่าสนใจหลายอย่าง

ขณะที่การจัดการศึกษาของไทย รวมไปถึงนโยบายจากอำนาจรัฐที่กล่าวไว้ครั้งแล้วครั้งเล่าว่า ต้องการให้พึ่งตนเอง

วงการกล้วยไม้ในอดีต ไม่เคยพูดไม่เคยเขียนไว้ที่ไหน หากไม่มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น คงมีแต่การลงมือทำจากความจริงใจมาตลอด

ไม่เช่นนั้นแล้วคงไม่อาจรู้ได้ว่า ระบบการจัดการศึกษาเท่าที่ผ่านพ้นมาแล้ว มีผลทำลายการพึ่งตนเองของเยาวชนรุ่นแรงยิ่งขึ้น ดังจะพบความจริงได้ว่าทุกวันนี้ชนรุ่นหลังจำนวนมากหลงอยู่กับสิ่งมอมเมา ทำให้จิตวิญญาณอันควรมีอิสระ เป็นไทแก่ตนเองจำต้อง

สูญเสียไป เปลี่ยนมาเป็นคนมีนิสัยเห็นแก่เงินและวัตถุมากขึ้น

อาชีพการเกษตรที่ควรจะมีผลอบรมบ่มนิสัยคนให้เป็นผู้รักและซื่อสัตย์ต่อแผ่นดินถิ่นเกิด กลับเปลี่ยนแปลงทิศทางมาเป็นการเรียกร้องขอให้คนอื่นช่วยเหลือ รวมถึงการเสพติดทั้งปุ๋ย สารเคมีที่ใช้ป้องกันและปราบศัตรูพืช ซึ่งเป็นเครื่องมือหากินถึงระดับพื้นฐานไทยโดยอิทธิพลผลประโยชน์คนต่างชาติ

แม้การตลาด ก็ได้รับผลทำให้มีการเรียกร้องขอตลาดจากรัฐและคนภาครัฐเองก็ไปขอจากต่างชาติ แทนที่จะหวนกลับมาแก้ไขปัญหาโดยในระบบการจัดการศึกษา เพื่อฟื้นฟูรากฐานคนไทยให้สามารถพึ่งตนเองได้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

ทุกวันนี้ ความภูมิใจในการพึ่งตนเองที่มีเหตุผลสานถึงความรักความซื่อสัตย์ต่อแผ่นดินอันควรมีอยู่ในจิตสำนึกของคนไทย นับวันยิ่งสูญหายไปจนแทบจะไม่เหลือ

แม้วงการกล้วยไม้เป็นพืชน้องใหม่ หากรู้คุณค่าได้อย่างถึงรากฐาน แทนที่จะคิดรังแก โดยการนำไปมอบให้ชนต่างชาติเข้ามาถือครองแผ่นดิน ควรจะสะดุดคิดเพื่อนำมาใช้ค้นหาความจริงจากเหตุที่ทำให้วงการกล้วยไม้ของไทยเกิดขึ้นมาได้ท่ามกลางกระแสการต่อต้านจากภาครัฐและกลุ่มผลประโยชน์เก่าอย่างหนักหน่วง

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมองเห็นความสำคัญของสิ่งที่ฝังลึกอยู่ในจิตวิญญาณการริเริ่ม ควรจะให้ความสนใจนำมาคิดวิเคราะห์เพื่อใช้เป็นต้นแบบ เริ่มจากการจัดการศึกษา ไปจนถึงการประกอบอาชีพในภาคเกษตร อุตสาหกรรม สานถึงการค้า ได้อย่างรู้คุณค่า

ความคิดพื้นฐานที่เปิดโอกาสให้ต่างชาติ เข้ามาถือครองแผ่นดินไทย

เราทราบมานานแล้วว่า ความคิดพื้นฐานคนส่วนใหญ่ใน คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้ชี้ไว้อย่างชัดเจนว่า กิจกรรมใดที่ คนไทยยังทำไม่ได้ จะเปิดโอกาสให้คนต่างชาติเข้ามาถือครองการ ประกอบอาชีพถึงในประเทศ ความคิดดังกล่าว ย่อมมีผลเปิด โอกาสให้คนต่างชาติเข้ามาสร้างพื้นฐานการพัฒนาบนผืนแผ่นดิน ไทย มีผลทำลายความมั่นคงของชาติ

หากย้อนกลับไปถึงช่วงก่อน 50 ปีมาแล้ว ขณะที่ชีวิตผู้เขียน ยังไม่ได้ลุกขึ้นยืนต่อสู้เพื่อพัฒนาวงการกล้วยไม้ไทย ถ้าช่วงนั้น เราไปเชิญคนต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศโดยที่อ้างว่าเพราะคน ไทยยังทำไม่ได้

นอกจากวงการกล้วยไม้ไทยจะไม่มีโอกาสได้ผุดได้เกิด แม้ กล้วยไม้พื้นบ้านของไทยซึ่งมีความหลากหลายอย่างกว้างขวาง ช่วยให้คนไทยมีโอกาสนำมาพัฒนาเพื่อสร้างงานอาชีพที่เป็นของ ไทยเอง ก็คงจะหมดไปโดยที่คนไทยขาดโอกาสนำมาใช้ประโยชน์ ไม่เพียงเพื่อรายได้ทางเศรษฐกิจเท่านั้น หากมีผลบ่มเพาะจิตใจให้ รู้จักรักท้องถิ่นร่วมด้วย

ดังนั้น แม้วันนี้คนไทยยังทำไม่ได้ก็ตาม ควรคิดว่าถ้าสามารถ พัฒนาการศึกษาให้พึ่งตนเองได้ถึงระดับหนึ่งไม่ให้ชนชาติอื่นเข้า มาบุกรุกถึงบ้านเราเอง วันหนึ่งข้างหน้าย่อมทำได้ ยิ่งไปกว่านั้น หากได้รับการคุ้มครองปกป้องจากภาครัฐ ย่อมทำให้สามารถก้าว ไปสู่ระดับโลกได้อย่างภาคภูมิใจ

นอกจากนั้นรายได้ที่ได้รับจากการค้าขาย ยังกลับมาสนอง ประโยชน์สุขแก่คนไทยเองอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย

หากคิดว่า สิ่งใดที่คนไทยยังทำไม่ได้ จะนำต่างชาติเข้ามาช่วย แท้จริงแล้ว รากฐานจิตใจคนต่างชาติ ไฉนเลยจะรักและซื่อสัตย์ต่อแผ่นดินอย่างลึกซึ้ง นอกจากทำให้ชีวิตไทยจำต้องตกเป็นทาสแล้ว เขายังใช้กลอุบายนำรายได้กลับไปสู่แผ่นดินของเขา

จากข้อมูลความจริงเท่าที่ผ่านพ้นมาแล้ว หากมองที่รากฐานและโครงสร้างความคิดในการบริหารงานเรื่อง ส่งเสริมการลงทุนของชาติ อดที่จะรู้สึกแคลงใจไม่ได้ว่า เรากำลังให้ความร่วมมือคนต่างชาติ นำเงินเข้ามาซื้อแผ่นดินไทย รวมถึงจิตวิญญาณความเป็นไทยที่ควรรักษาไว้อย่างดีที่สุดหรือเปล่า?

รากฐานการศึกษาของเยาวชนไทย กำลังถูกทำลายอย่างลึกซึ้ง

ปัจจุบันนี้ การจัดการศึกษาของไทย ก็ได้ถูกอิทธิพลผลประโยชน์จากต่างชาติเข้ามาครอบงำ ทำให้สูญเสียความเป็นไทแก่ตนเองลึกซึ้งยิ่งขึ้น การปฏิรูปการศึกษาที่ยังคงวนเวียนกันอยู่บนพื้นฐานด้านวัตถุ แทนที่จะมีผลทำให้รากฐานจิตใจเยาวชนไทยมีโอกาสฟื้นฟูตัวเองขึ้นมาสู่อิสรภาพ

จึงไม่น่าแปลกใจอะไรเลยว่ ผู้ที่แสวงโอกาสขึ้นไปถือครองอำนาจหรือขึ้นไปคัดค้านด้านบน แท้จริงแล้วก็คือการเดินทางไปบนเส้นทางเดียวกัน เพียงแต่จะมีการผลัดเปลี่ยนกันเป็นคนละชั่ว ซึ่งก็เป็นเรื่องธรรมชาติของสิ่งที่อยู่ด้านบนเท่านั้น

นโยบายของชาติที่เขียนไว้ ทุกยุคทุกสมัยว่า จะเปิดโอกาสให้กับชีวิตไทยในทุกเรื่อง แท้จริงแล้ว การที่คิดว่าสิ่งไหนที่คนไทยยังไม่ได้ทำ จะให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนเพื่อหวังประโยชน์ แท้จริงแล้วก็คือการปิดโอกาสคนไทยไม่ให้พัฒนาตนเองขึ้นมาได้ในภายหลัง

ขณะนี้สังคมไทยห่างจากความจริง มามากแค่ไหนแล้ว

ทุกวันนี้คนไทยที่ขาดการหยั่งรู้ความจริงจากสิ่งซึ่งอยู่ในใจ
ของแต่ละคน ได้ขยายขอบข่ายกว้างขวางออกไปมากแค่ไหนแล้ว

แม้กระทั่งสิ่งที่พบเห็นเมื่อไม่กี่วันมานี้ ในบรรยากาศการ
ประชุมสัมมนาที่จัดขึ้นโดยศูนย์วิจัยพันธุวิศวกรรมชาติ ร่วมกับมูลนิธิ
นิสิตาธารณสุขแห่งชาติ ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่องปัญหา
การทำโคลนนิ่งมนุษย์กับจริยธรรม

ผู้เขียนได้รับเชิญให้เข้าไปร่วมด้วยจึงมีโอกาสรู้ความจริงว่า
คนส่วนใหญ่ยังมีการพูดกันไปถึงยังออกไปสู่เรื่องราวที่อยู่นอกตัวเอง
ห่างออกไปเรื่อยๆ โดยไปติดอยู่กับสิ่งที่เป็นกึ่งแขนง ทำให้มีการ
วิจารณ์ว่าสิ่งนั้นถูกสิ่งนี้ผิด และสิ่งนั้นควรทำสิ่งนี้ไม่ควรทำ

ผู้ที่มองเห็นความจริง ย่อมทราบได้ว่า ความถูกความผิดไม่มี
ตัวตน วันนี้เห็นว่าถูกพรุ่งนี้อาจเห็นว่าผิด ไขว่คว้ากันไปเรื่อยๆ สุด
แต่กึ่งแขนงจะแตกออกไปมากแค่ไหน

หากแต่ละคนหวนกลับมาเห็นความจริงจากใจตนเอง เราคง
ไม่ต้องสูญเสียเวลามานั่งพูดกันอีกทั้งใช้เงินทองเพิ่มมากยิ่งขึ้น สู้
นำเวลาไปใช้ทำงานลงสู่พื้นดินซึ่งเป็นถิ่นเกิดของทุกคนอย่างรู้คุณค่า
ย่อมเป็นผลดีทั้งแก่ตนและสังคมร่วมกัน

เรื่องนี้จะจบลงอย่างไร?

หลายคนชอบถามผู้เขียนว่า จะทำอะไรต่อไปกับเรื่องที่เกิดขึ้น
และเรื่องนี้จะไปจบลงตรงไหน

ผู้เขียนพูดหลายครั้งแล้วว่า ตนไม่ใช่ผู้นำหากเป็นผู้เริ่มต้นปฏิบัติจากใจมาร่วม 50 ปีแล้ว โดยที่คิดอยู่ตลอดเวลาว่า ทำเพื่อสนองพระคุณต่อแผ่นดิน และยกความสำคัญของเพื่อนมนุษย์ทุกคนไว้เหนือตัวเอง ยิ่งเป็นคนไทยอันควรถือว่าอยู่ใกล้ตัวใกล้ใจตนเองที่สุด

ผู้เขียนให้ความจริงใจแก่ทุกคนมาตลอด จึงไม่มีการคิดค้าขายหาเงินเพื่อตัวเองอยู่ในหัวใจ คงมีแต่ความมุ่งมั่นที่จะได้เห็นทุกคนมีความเป็นไทแก่ตนเอง สามารถคิดและนำตัวเองได้อย่างรู้เหตุรู้ผล

จากช่วงเวลาประมาณ 50 ปีที่ผ่านมา จึงเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า แม้ในด้านเทคโนโลยีที่เราควรภูมิใจ เนื่องจากรากฐานสิ่งเหล่านี้เกิดจากพื้นดินของเราเอง โดยไม่คิดหลงไหลคำพูดที่ว่า เทคโนโลยีสูงๆ ซึ่งต่างชาติเอามาครอบงำภูมิปัญญาท้องถิ่น

สิ่งดังกล่าว คนไทยที่ชอบอ้างว่าเขาจะนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาให้ ขอได้โปรดหวนกลับลงไปมองด้านล่างแล้วจะเห็นความจริงว่า รากฐานเทคโนโลยีในวงการกล้วยไม้ไทยไม่เพียงแต่ในห้องปฏิบัติการเท่านั้น แม้สิ่งที่อยู่ในสวนไปจนกระทั่งถึงการจัดการสวนใหญ่เกิดจากพื้นดินของเราเอง

หากฉลาดและมีความเฉลียวใจสักนิดน่าจะคิดได้เองว่า เหตุใดต่างชาติทั่วโลกจึงนิยมมาใช้บริการขยายพันธุ์พืชจากห้องปฏิบัติการกล้วยไม้ของไทย

ยังมีแง่มุมอื่นๆ ซึ่งอาจค้นหาความจริงได้จากรากฐานคนในวงการกล้วยไม้ก็มาก แม้กระทั่งระบบการผลิต การจัดการและการตลาด คนในวงการกล้วยไม้มีใจสานถึงกันหมดจึงไม่มีปัญหาคงกลางรุนแรงอย่างพืชผลอื่นๆ

ผู้ที่มีรากฐานจิตใจฝังลึกเอาไว้ด้วยความรู้สึกเห็นแก่ตัว ทำให้มองเห็นสิ่งเหล่านี้แยกออกจากกันเป็นส่วนๆ แม้กระทั่งจาก

เหตุการณ์ครั้งนี้ เข้ามาสอบสวนหาความจริงว่ามีช่องว่างช่องโหว่
อยู่ตรงไหน จะได้เอาคนต่างชาติเข้ามาช่วย

หากนึกถึงร้อยกรองบทหนึ่งซึ่งบรรพบุรุษของเราเองเคยลิขิต
ไว้ในอดีตว่า

ใครมาเป็นเจ้าเข้าครอง
คงจะต้องบังคับขับไล่
เคี้ยวเชิญเย็นค้ำกำไป
ตามวิสัยเชิงเช่นผู้เป็นนาย

ถ้าจะเห็นแก่น้ำคำซื่อ
จะนับถือพงษ์พันธุ์นั้นอย่าหมาย
คงจะต้องเหน้อยยากลำบากกาย
ในจะอายุทั่วทั้งโลกา

ถ้าไม่คิดจากรากฐานจิตใจที่ถูกครอบงำโดยอิทธิพลต่างชาติ
ไปแล้ว ไม่น่าจะพูดว่าเข้ามาช่วยเหลือ หากเห็นความจริงได้ว่า
เข้ามาแทรกแซงเพื่อแพร่อิทธิพลลึนชาติมากกว่า

หลังจากเจาะหาช่องว่างช่องโหว่จากคนในวงการกล้วยไม้ ใน
ที่สุดหาช่องลงไม่ได้เพราะบอกว่าเรามีอยู่พร้อมหมดแล้วทุกอย่าง

แม้ขณะนั้นแสดงออกว่ายอมจำนน แต่ถัดจากนั้นมาอีกวัน
เดียวก็ออกมาพูดบนพื้นฐานความคิดเดิม เช่นนี้จะให้ประชาชนคน
ไทยซึ่งยังรักพื้นดินอยู่ในระดับหนึ่ง เกิดความรู้สึกไว้วางใจได้อย่างไร

ผู้เขียนจำได้ดีว่า ช่วงปลายวันจันทร์ที่ 10 กันยายน ที่ผ่านม
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้เปิดห้องประชุมภายในอาคาร 50 ปี
เป็นเวทีการเสวนา วันนั้นมีการถ่ายทอดออกอากาศทางสถานีวิทย
มก. ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ด้วย มีตัวแทนหลายฝ่ายเข้าร่วม

และมีรองเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการลงทุนร่วมเสวนาร่วมด้วย
หลังจากมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเป็นเวลาร่วม 2 ชั่วโมง ได้มีมติมติปริญญาโทสาขาส่งเสริมการเกษตรคนหนึ่งถามขึ้นว่า หากเรื่องนี้ยังดำเนินต่อไปโดยไม่ยอมหยุด ทำให้เกิดผลเสียหายแก่บ้านเมือง ใครจะเป็นผู้รับผิดชอบ

ปรากฏว่าที่ประชุมเงี่ยบกันหมด ต่างคนต่างหันหน้ามองกันหลายคนมุ่งมองไปยังผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการลงทุน

ผู้เขียนรอฟังคำตอบโดยที่เห็นว่าทุกคนนิ่งหมด จนกระทั่งผู้ดำเนินการเสวนาและตัวแทนสถานีวิทยุหมก. พูดว่า ไม่มีใครตอบได้รี! ในที่สุดผู้เขียนจึงพูดขึ้นว่า ผมตอบเอง ดีซีเรื่องนี้ ถึงช่วงนั้นเราจะได้รู้จักคนไทยว่า คนที่รักและจริงจังต่อแผ่นดิน ยังมีอยู่อีกมากน้อยแค่ไหน

คงไม่ใช่เรื่องที่คนใดคนหนึ่งจะเป็นผู้ตอบ ผู้เขียนขอย้ำอีกครั้งหนึ่งว่า ตั้งแต่เริ่มต้นพัฒนาวงการกล้วยไม้ จากใจคนเดียวจนกระทั่งได้รู้จักเพื่อนอย่างกว้างขวาง ซึ่งคงไม่เพียงผู้ที่เกี่ยวข้องกับกล้วยไม้เท่านั้น แต่ทุกวันนี้มีเสียงสะท้อนมาจากแทบทุกหัวระแหง ดังนั้นการตัดสินใจต่างๆ เมื่อไปถึงจุดนั้นแล้ว ทุกคนควรจะได้เองว่าใครควรเป็นผู้ตัดสินใจได้ผลเสียของแผ่นดิน

หากถามใจผู้เขียน

หากถามใจผู้เขียนในขณะนี้ ก็คงไม่มีคำตอบใดๆ ทั้งนั้น ในเมื่อชีวิตเท่าที่ทำมาแล้ว น้อยครั้งนักที่จะด่วนนำมาพูดก่อนการลงมือทำให้เห็นผลชัดเจน ดังนั้น การพิสูจน์ความจริงจากคำตอบดังกล่าวที่อยู่ในใจตัวเอง ใครชอบบอกว่า ให้รอไปถึงวันนั้นเสียก่อนแล้วทุกคนคงได้เห็นจากการปฏิบัติ แต่ขอบอกล่วงหน้าไว้ก่อนว่าไม่

ต้องการที่จะให้ใครมา ตามอย่างขาดการรู้เหตุรู้ผล

ธรรมชาติของทุกสิ่งทุกอย่าง อานได้จากกรปฏิบัติที่เกิดขึ้นภายในใจของแต่ละคน แม้วันนี้การปฏิบัติอาจมีสิ่งใดเคลือบแฝงก็ตาม วันหนึ่งข้างหน้าย่อมไม่อาจปิดบังไว้ได้ ดังที่ความจริงได้ชี้ไว้ว่า ความลับไม่มีในโลก

หลังจากเหตุการณ์ครั้งนี้ผ่านพ้นมาได้ไม่นานนัก อีกทั้งมีความเข้มข้นยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เขียนหวนกลับไปนึกถึงศรีปราชญ์ซึ่งเป็นที่กวีเอกคนหนึ่งในประวัติศาสตร์ชาติไทย

ความเป็นคนซื่อตรงต่อแผ่นดินของศรีปราชญ์ ทำให้ถูกอำนาจเบื่องบนรังแกจนถึงขั้นนำไปประหารชีวิต

หลักฐานได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า หลังจากเพชรฆาตนำศรีปราชญ์เข้าไปสู่หลักประหารแล้ว ท่านได้ใช้เท้าลิขิตบนพื้นดินก่อนตายว่า

ภรรยานี้	เป็นพยาน
เราก็คิษย์มีอาจารย์	หนึ่งบ้าง
เราผิดท่านประหาร	เราชอบ
เราบผิดท่านมล้าง	ดาบนั้น คินสนอง

ผู้เขียนเชื่อว่า คนอย่างศรีปราชญ์ไม่มีนิสัยผูกพยาบาทจองเวรใคร ดังนั้นสิ่งที่ลิขิตไว้บนพื้นดิน น่าจะถือเป็นสังฆกรรมที่สอนไว้ให้คนสำนึกได้ว่า แม้ภรรยานั้นเป็นทั้งที่เกิด ที่ดำเนินชีวิต ไปจนกระทั่งถึงที่ตายของทุกคนที่เกิดบนแผ่นดินผืนนี้ แต่ละคนควรรู้คุณค่าและทำหน้าที่บนพื้นฐานนี้อย่างดีที่สุด

ถ้าถามจากใจก็คงตอบได้ว่า สิ่งที่ทำมาแล้วทั้งหมดตลอดชีวิตตนได้ตั้งปณิธานมาตั้งแต่เริ่มต้นแล้วว่า ต้องการเห็นสังคมอยู่อย่างมีความสุข และได้มุ่งมั่นปฏิบัติจากใจมาจนถึงวัย 80 ปี

หากข้อเขียนนี้เกิดความรู้สึกกระทบกระเทือนใจแก่ท่านผู้ใด
เป็นส่วนตัว ผู้เขียนต้องกราบขออภัยไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย ทั้งนี้และ
ทั้งนั้นตลอดชีวิตตนไม่เคยมีเจตนาร้ายกับบุคคลใดทั้งสิ้น ขอให้วิถี
ชีวิตแต่ละท่านจงมุ่งไปสู่ความสุขโดยทั่วกัน

การใช้สารเคมีซึ่งเป็น
ผลิตผลจากอุตสาหกรรม
เป็นเครื่องมือทำลายระบบ
เกษตรกรรมท้องถิ่น

ทุกวันนี้ แม้เกษตรกรไทยจะปลูกพืชผลได้งามมากแค่ไหน แต่แทนที่ตัวเองจะได้รับผลอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย เพื่อสนับสนุนให้ฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น แต่กลับพบว่ายิ่งปลูกพืชผลได้งามดีอีกทั้งมีผลผลิตสูงขึ้น แต่ฐานะทางเศรษฐกิจของเกษตรกรกลับยิ่งทรุดหนักเนื่องจากมีหนี้สินล้นพ้นตัว

ทำให้นึกถึงสิ่งที่คนยุคก่อนเคยกล่าวไว้ในเชิงภาษิตว่า ฝั่ซ้าดำมพลอย ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจาก คนในอำนาจรัฐ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการคุ้มครองปกป้องความมั่นคงให้กับชีวิตคนไทย กลับเปิดโอกาสให้คนระดับบนรวมถึงกระแสดการเงินข้ามชาติผ่านเข้ามาจัดตั้งสถาบันการเงินเพื่อบริการให้กู้ต่อไปอีก

ดูแล้ว ยิ่งทำให้ชีวิตคนระดับล่างซึ่งเป็นเกษตรกรผู้ทำงานอยู่กับพื้นดิน จำต้องได้รับความบอบซ้ำหนักมากยิ่งขึ้น

ถ้าเหลียวมองลงมายังพื้นดินซึ่งเป็นพื้นฐานรองรับการดำรงชีวิตและหล่อหลอมจิตใจคนท้องถิ่นให้รู้จักรักแผ่นดิน กลับพบว่า ตกอยู่ในสภาพถูกทำลายทุกรูปแบบ

กล่าวถึงสารเคมีที่เชื่อว่าเป็นปุ๋ยหรืออาหารพืช หวนกลับไปนึกถึงอดีต โดยเฉพาะการทำนา อันควรถือว่่าคืออาชีพหลักของคนท้องถิ่น ในยุคนั้น ชาวนาไทยยังไม่เชื่อว่าปลูกข้าวจะต้องใส่ปุ๋ย ยิ่งเป็นปุ๋ยเคมีด้วย หากใครคิดนำมาใส่ คนแต่ก่อนจะพูดว่า คิดแบบวิตถวาน

อย่างไรก็ตามทุกอย่างขึ้นอยู่กับเหตุผล จึงหาใช่ว่าคนแต่ก่อนล้าสมัยไม่ หากเป็นเพราะชนชั้นปุ๋ย่ำตายายรู้จักการทำงานแบบครบวงจรบนพื้นฐานธรรมชาติ ช่วยให้พึ่งพาตนเองมาแต่ดึกดำบรรพ์ ดังจะพบได้ว่าการไถกลบเอาต้นหญ้าและพืชเล็กๆน้อยๆ ที่ขึ้นอยู่บนผืนดินคืนกลับคืนลงไปอยู่ในดิน เสร็จแล้วหมักทิ้งไว้ระยะหนึ่ง นอกจากนั้นบางแห่งยังมีการปลูกถั่วปลูกงาสลับกันกับข้าว มาถึงช่วงหลังๆ ฝรั่งเศสสอนให้ปลูกพืชหมุนเวียน ทำให้คนไทยนึกว่าฝรั่งเป็นมนุษย์วิเศษ แต่แท้จริงแล้ว ปุ๋ ย่ำ ตา ยายกระทำกันมาเป็นเวลานานแล้ว เพียงแต่ชนรุ่นลูกหลาน ขาดการหวนกลับมาทบทวนตัวเอง เพื่อหยั่งรู้ความจริงจากอดีตได้อย่างลึกซึ้ง

ช่วงที่ฉันเข้าเรียนเกษตรที่แม่โจ้ในปี พ.ศ. 2483 ตอนก็เริ่มเห็นครูสองพวก พวกหนึ่งผ่านการศึกษอบรมมาจากโรงเรียนฝึกหัดครูเกษตรในประเทศ ซึ่งขณะนั้นตั้งอยู่ในภาคต่างๆ แต่โรงเรียนเหล่านั้นก็มีครูสอนส่วนที่เป็นผู้บุกเบิก ผ่านการหล่อหลอมจากกระบวนการศึกษาภายนอก เริ่มจากอิทธิพลสหรัฐอเมริกามาแล้วชั้นหนึ่ง ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งคือครูที่ผ่านการจัดการศึกษาเกษตรมาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่เมืองลอสบานยอส์ ประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งคนกลุ่มนี้ไปตามนโยบายของรัฐ เสร็จแล้วกลับมาเป็นครูสอน

ครูจำพวกหัวนอกจะได้รับการใช้คำนำหน้าชื่อว่าอาจารย์ ส่วนครูจำพวกจบในประเทศจะมีการใช้คำนำหน้าชื่อว่าครู จนเป็นประเพณี ทำให้ผู้เขียนรู้สึกว่าการแบ่งชนชั้นในระบบการจัดการศึกษา โดยยกย่องผู้ที่จบมาจากอิทธิพลฝรั่งว่าอยู่เหนือกว่า ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากค่านิยมของคนยุคนั้นมีความรู้สึกว่า อาจารย์สูงส่งเหนือครู

แสดงให้เห็นว่า ในระบบการจัดการศึกษาเกษตร ได้มีการ
ดูถูกว่าภาคปฏิบัติเป็นของต่ำกว่าภาคการเรียนในชั้น ซึ่งน่าจะ
ขัดแย้งกันกับเหตุผลเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ร่วมกับจิตใจคนมา
ตั้งแต่ยุคนั้นแล้ว

ในภาคปฏิบัติช่วงเช้า ซึ่งนักเรียนถูกกำหนดให้ลงทำงาน
ปลูกผักซึ่งเรียกกันว่า เกษตรศิลป์ หมายถึงงานเกษตรซึ่งเคยเห็น
ว่าศิลปะคือวิญญาณความรักรวมทั้งการปลูกฝังความคิดริเริ่มจาก
รากฐานอิสระของแต่ละชั้นถือเป็นสิ่งสำคัญ แต่มาช่วงหลังๆ งาน
ประเภทนี้ก็ค่อยๆ เลือนหายไป แต่กลับมาเป็นงานด้านวิทยาศา-
สตร์ซึ่งมีผลนำวิถีไปสู่วัตถุนิยมชัดเจนยิ่งขึ้น

ช่วงนั้น ผู้เขียนยังมีโอกาสพบเห็นการใช้ปุ๋ยมูลสัตว์ เนื่อง
จากในภาคปฏิบัติการเลี้ยงสัตว์ นักเรียนยังต้องกวาดขี้หมูขี้ไก่
และขนขี้วัวมากองรวมกัน แม้การทำแปลงปลูกผักสวนครัวบริเวณ
รอบหอพักในยามว่างจากเวลาเรียนและทำงานประจำ ซึ่งทาง
โรงเรียนกำหนดให้ต้องทำจนกระทั่งถึงค่ำมืด แต่ละคนก็ยังสนใจ
เก็บรวบรวมปัสสาวะตัวเองและเพื่อนๆ นำมาหมักไว้สำหรับใช้เป็น
ปุ๋ยผสมน้ำรดพืชผัก

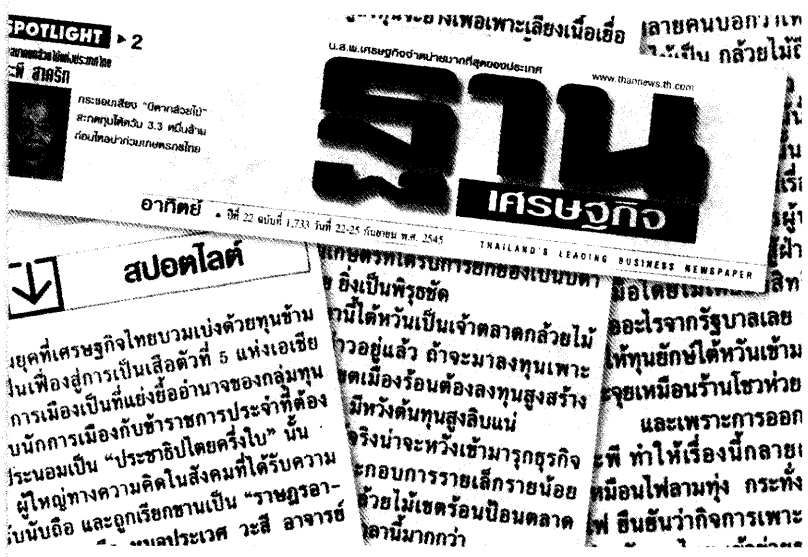
อย่างไรก็ตาม ครูจำพวกหัวนอกที่เข้าสอนในห้องเรียน ยิ่ง
สอนวิชาดินและปุ๋ยด้วยได้เริ่มแยกธาตุโดยใช้ใบไม้ใบหญ้าบ้าง
มูลสัตว์บ้างนำมาจระไนแยกแยะออกเป็นธาตุต่างๆ โดยกำหนด
ว่าธาตุนี้ใช้บำรุงส่วนนี้ ธาตุนั้นใช้บำรุงส่วนนั้น ทำให้ความคิด
นักเรียนเริ่มแตกแยกแต่ไม่ใช่แตกฉาน นับเป็นการปลูกฝังความคิด
แบบแยกส่วน หรือที่เรียกกันว่าแบบตัวใครตัวมัน

ทั้งนี้และทั้งนั้น เนื่องจากขาดศิลปะที่จะนำสิ่งซึ่งแจกแจง
ออกไปกลับมารวมกันเป็นองค์ประกอบภายในกระบวนการชีวิตให้
ผู้รับการอบรมรู้สึกทราบบ้าง

อนึ่ง ช่วงการปฏิบัติภาคสนามขณะนั้นแม้นักเรียนยังคงใช้
 ปุ๋ยมูลสัตว์ซึ่งเก็บรวบรวมได้จากคอกที่เลี้ยงสัตว์ไว้ส่วนตัวใหญ่ๆ
 หอบักบ้าง จากบ่อเก็บมูลสัตว์ของนักเรียน รวมถึงปัสสาวะที่เก็บ
 รวบรวมได้จากแต่ละวันแล้ว บางคนเริ่มนำปุ๋ยเคมีจำพวกที่ให้ธาตุ
 ไนโตรเจนมาใช้เสริมบ้างแล้ว แต่ก็ยังไม่ระมัดระวังนัก

อย่างไรก็ตาม หากมองภาพรวมๆ ยิ่งมองไปยังผู้บริหารของ
 โรงเรียนด้วย เราจะพบการแสดงออกหลายสิ่งหลายอย่างแบบ

อเมริกันผสม ซึ่งได้รับการถ่ายทอดมาจากฟิลิปปินส์เป็นส่วนใหญ่
 แม้พิธีรับน้องใหม่ในสถาบันการศึกษา ซึ่งช่วงนั้นแพร่
 กระจายออกไปแทบจะทั่วประเทศแถมยังทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น
 จริงๆ แล้วก็เริ่มต้นมาที่บ้านก่อน นอกจากนั้นพิธีกรรมแบบ
 เขาวชนฝรั่งนี้เองยังมีผลบานปลายออกไป ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจาก
 รากฐานจิตใจคนไทยอ่อนแอ จึงทำให้ไม่อาจคุมสติตัวเองไว้ได้
 ดังนั้น สถาบันการศึกษาสายเกษตรที่เปิดขึ้นเพื่อบริการการ
 ฝึกอบรมอาชีพเกษตรกรรมแก่เขาวชน โดยที่รวมเอาเกษตรจาก

ภาคต่างๆ เข้าใจตรงนั้น ก็เริ่มมีการรับอิทธิพลจากวัฒนธรรมฝรั่ง
เข้ามาบ้างแล้ว แต่หากมองสองด้านย่อมเห็นได้ว่า อีกด้านหนึ่งผู้
คิดริเริ่มตรงนั้นขึ้นมาก็ยังมองเห็นว่า การฝึกอบรมให้คนมีความ
อดทนในการต่อสู้กับปัญหาชีวิตในระดับพื้นดินย่อมถือเป็นสิ่งมี
คุณค่า นอกจากนั้นน่าจะจะมีผลปลูกฝังความรักพื้นดินได้อย่างลึกซึ้ง

อย่างไรก็ตามสภาพซึ่งมีการปรุงแต่งขึ้นมาอันเป็นอีกด้านหนึ่ง
ร่วมกับอิทธิพลจากวัตถุข้ามชาติซึ่งอดีตได้มีผู้ที่ไปเรียนเมืองนอก
นำแฝงเข้ามาในรากฐานจิตใจ ร่วมกับรูปวัตถุซึ่งใช้เป็นเครื่องมือ
แทรกซึ่งเข้ามาอยู่ในระบบการจัดการศึกษาเกษตร โดยเฉพาะด้าน
นี้มีอิทธิพลเหนือกว่า ในเมื่อช่วงนั้นรากฐานจิตใจคนไทยพึ่งตนเอง
ได้ยากอยู่แล้ว จึงทำให้หลังสิ่งแปลกใหม่อยู่ในสันดาน ไม่ว่าจะมาก
มีน้อย ในที่สุดหลังจากด้านนี้จึงค่อยๆ เบียดเข้ามาเพิ่มมากยิ่งขึ้น

อนึ่ง อิทธิพลจากสภาพดังกล่าว แม้ผู้ผ่านการศึกษาไปแล้ว
อาจมีความฉลาดมากขึ้น แต่ภายในรากฐานจิตใจ มีความเข้มแข็ง
ที่จะพึ่งตนเองลดน้อยลงไปเรื่อยๆ จึงมีผลทำให้คนขาดความรู้สึก
เฉลียวใจ จึงนับวันยิ่งทำให้ขาดการระแวดระวังภัยที่จะมาถึงตัวเอง
มากขึ้น

ช่วงหลังๆ เรามักกล่าวกันว่า การจัดการศึกษาของไทยเท่าที่
ผ่านพ้นมาแล้ว มุ่งเน้นสร้างคนให้ฉลาดแต่ไม่ได้สร้างคนให้รู้ทันคน
อื่น แต่ใครขอปรับข้อความตอนท้ายใหม่ว่า นอกจากไม่สร้างคนให้รู้
ทันคนอื่นแล้ว ยังมีผลทำลายสิ่งนี้ร่วมด้วย ดังนั้นผู้ที่ผ่านการ
จัดการศึกษาไปแล้ว ยังมีความรู้สูง ส่วนใหญ่กลับถูกหลอกใช้โดย
อิทธิพลข้ามชาติเป็นเครื่องมือได้ง่ายยิ่งขึ้น

ในสายเกษตรซึ่งถือว่าเป็นคือสัจธรรมในระดับพื้นฐาน จึงเป็นที่
สนใจแก่คนต่างชาติมากยิ่งขึ้นเป็นลำดับ

เนื่องจากรากฐานการเกษตรของไทยถูกทำลาย ทำให้อ่อนแอ
มากขึ้น ดังนั้นสิ่งซึ่งเจาะเข้ามายึดแผ่นดินไทยจึงมีความเป็นไปได้

ทั้งสองด้าน โดยที่ด้านบนมีการนำอิทธิพลอุตสาหกรรมเข้ามาก่อน โดยใช้ผลประโยชน์จากเงินและวัตถุเป็นเครื่องมือล่อหลอก ส่วนด้านล่างนั้น เนื่องจากรากฐานความเป็นตัวของตัวเองอ่อนแอมากขึ้น จึงไม่มีพลังพอที่จะต้านกระแสจากด้านบน ทำให้พื้นที่การเกษตร จำต้องถูกเบียดเบียนชัดเจนยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม สำหรับด้านล่าง จำต้องเผชิญกับปัญหาสองด้านเช่นกัน ด้านแรกคือพลังการเกษตรท้องถิ่นถูกทำลาย กับอีกด้านหนึ่งมีการเกษตรข้ามชาติบุกกรุกเข้ามาแทนที่ โดยใช้เงินและเทคโนโลยีที่อ้างว่าสูงกว่าเข้ามาทั้งล่อทั้งหลอกคนระดับบน จนกระทั่งถึงขั้นซื้อวิญญาณความเป็นไทเข้าไปกุมไว้ในมือด้วย

ดังนั้น มาถึงช่วงหลังๆ กระแสดังกล่าวได้มีการแพร่อิทธิพล โดยใช้คนไทยซึ่งเป็นไทยแต่รูปร่าง ส่วนใจตกเป็นทาสอิทธิพลดังกล่าว เป็นเครื่องมือ ซึ่งนับวันจะเห็นชัดยิ่งขึ้น

แม้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับธุรกิจกล้วยไม้ ซึ่งในอดีตถูกญี่ปุ่นฐานไต้หวันพึ่งตนเองมาตลอด ดังนั้นครั้งนี้จึงมีบางคนวิจารณ์ว่า วงการกล้วยไม้ไทยคือฟางเส้นสุดท้ายซึ่งเกิดขึ้นบนแผ่นดินไทย จากจิตวิญญาณความเป็นไทแก่ตนเองซึ่งมีผลทำให้วิญญาณไทย รู้สึกภาคภูมิใจมาแต่อดีต

การใช้ลัทธินิยมเป็นเครื่องมือถ่ายทอดอิทธิพล

วัฒนธรรมซึ่งหมายถึงความเชื่อในสังคมนั้นอันควรมีอยู่ในจิตวิญญาณของแต่ละคน ถือได้ว่าเป็นสิ่งกำหนดการพึ่งพาตนเองของคนในสังคม อีกทั้งมีผลช่วยให้สังคมท้องถิ่นสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างมั่นคง หากสิ่งดังกล่าวจำต้องถูกทำลายโดยการบุกกรุกจากความเชื่อถือในเหตุผล ทำให้เปลี่ยนไปเชื่อถือแนวคิดความเชื่อของ

คนต่างถิ่น แท้จริงแล้วคือคนท้องถิ่นถูกโอนชาติไปโดยปริยาย ในเมื่อสภาพความรู้สึกนึกคิดซึ่งครั้งหนึ่งเคยมันคงอยู่กับผืนดินถิ่นเกิดของตน จำต้องเปลี่ยนไปอยู่บนพื้นฐานชนชาติอื่น

สิ่งที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด น่าจะทำให้เห็นความจริงได้อย่างชัดเจนว่า การบุกรุกถือครองทางวัฒนธรรมน่าจะเป็นการครอบครองแผ่นดินได้อย่างลึกซึ้งถึงรากเหง้าของคนท้องถิ่น

สภาพการบุกรุกทางวัฒนธรรม โดยสร้างลัทธิที่เข้ามามีอิทธิพลครอบงำแนวคิดความเชื่อ ช่วงหลังๆ เราจะพบได้จากอิทธิพลคนหลายชาติหลายภาษา โดยเฉพาะสิ่งซึ่งถือว่่าคือกระแสหลัก ในปัจจุบันเริ่มเห็นชัดยิ่งขึ้นเป็นลำดับ

ธรรมชาติของมนุษย์ การเอื้อมือเข้ามาช่วยเหลือขณะที่คนกำลังประสบความทุกข์อย่างหนักย่อมมีโอกาสที่จะได้ผลตามเจตนาธรรม์

ผู้เขียนเคยกล่าวไว้ในที่ต่างๆ ว่า คนที่กำลังใกล้จะจมน้ำตาย ใครยื่นอะไรไปให้ก่อนก็จะจับไว้ก่อน แม้วัตถุสิ่งนั้นจะซ้อนความคมที่สามารถฆ่าตัวเองได้เอาไว้โดยที่ตนไม่รู้ แม้กระทั่งทั้งๆ ที่รู้ มักมีแนวโน้มคว้าไว้ก่อน สิ่งนี้คือธรรมชาติของมนุษย์ทั่วไป

บางครั้งมีการสร้างลัทธิโดยจับคนมานั่งทำท่าทางต่างๆ นานา เพื่อให้เชื่อว่าสิ่งนี้คือความศักดิ์สิทธิ์ที่สามารถพึ่งพาได้ โดยที่หาว่าใหม่ว่่าแท้จริงแล้ว ใครทำอะไรได้ ย่อมช่วยให้มีผลผ่อนคลายความเครียดที่อยู่ในใจ ในที่สุดทุกสิ่งก็จะค่อยคลี่คลายทำให้เบาบางลง ดังนั้นแท้จริงแล้วหาใช่ลัทธินั้นมาช่วยให้พ้นภัยอันตรายไม่ แต่สภาพภายในจิตใจตัวเองนั่นแหละที่ช่วยให้ตนฟื้นคืนสู่สภาพปกติได้

ปัจจุบันนี้ลัทธิต่างๆ จากภายนอก เท่าที่สังเกตพบทำให้มองเห็นว่ามีการมุ่งเป้าเข้ามาสู่พื้นดินไทย โดยที่พื้นฐานตกอยู่ในมือชนต่างชาติ

ประกอบกับจุดอ่อนของคนไทยก็คือ รากฐานการพึ่งตนเอง ได้ถูกทำลายลงไปจนกระทั่งอาจกล่าวได้ว่า ทุกวันทุกคืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนในกลุ่มอำนาจซึ่งขึ้นไปอยู่ระดับบน

เหตุใดจึงกล่าวว่า ยิ่งขึ้นไปอยู่ระดับบน ยิ่งได้รับผลกระทบทำลายความจริงจากใจตัวเองชัดเจนยิ่งขึ้น

คำตอบจากคำถามดังกล่าว ไม่น่าเป็นของยากที่จะอ่านได้ หากมองเห็นความจริงภายในภาพรวมแล้วว่า อิทธิพลข้ามชาติผ่านเข้ามาสู่ในประเทศเพื่อต้องการถือครองแผ่นดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผ่านจากด้านนอกเข้ามาสู่ด้านใน และผ่านจากด้านบนลงมาสู่ด้านล่าง รวมทั้งผ่านจากเมืองใหญ่ไปสู่ชนบท

คงไม่ต้องหาหลักฐานอะไรมาใช้อ้างว่า ทำไมอิทธิพลดังกล่าว จึงมุ่งไปยังการเกษตร เนื่องจากได้ชี้แจงไว้แล้วแต่ช่วงเริ่มแรกว่าการเกษตรคืออะไร ถ้าใครสงสัยขอให้หวนกลับไปอ่านบททวน จากสิ่งซึ่งเขียนไว้แล้วอีกครั้งหนึ่ง

บทสัมภาษณ์

ศาสตราจารย์ระพี สาคริก

อาจารย์ระพี สาคริก ซึ่งชาวลูกสี่เขี้ยว หรือผู้ที่เรียนจบ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มักจะเรียกท่านว่า “คุณพ่อ” หรือ “คุณปู่” ตามความห่างของวัย อันแสดงถึงความผูกพันที่คนรุ่นหลังมีต่อท่าน และความเมตตาที่ท่านมีต่อคนรุ่นหลัง ได้เปิดใจให้สัมภาษณ์มุมมองคนกล้วยไม้ไทย ต่อสถานการณ์กล้วยไม้ พืชสำคัญกลุ่มหนึ่งของไทยที่มีวิถีการก่อร่างสร้างตัวที่แตกต่างจากพืชอื่น เติบโตขึ้นมาด้วยการเล่น โต้มาอย่างเล่นๆ แต่กลับโดดเด่นขึ้นมาจริงๆ เป็นพืชแชมป์การส่งออก product champion

1. ทำไมจึงสนใจกล้วยไม้ กล้วยไม้มีอะไรที่เข้ายวนใจ

ปณฯ ก็นอนอยู่นะ แต่ละช่วงไม่เหมือนกัน แต่มีแกนหลักอยู่ที่ใจของพ่อ กล้วยไม้แรกๆ ที่ทำให้พ่อสนใจสมัยอายุ 10 ขวบ คือ เอื้องผึ้ง เอื้องตาควายเดี๋ยวนี้เขาเรียกว่า “ช้างน้ำว”, ลั่นกระป๋อง และแก้วแก้ว

ตอนนั้นพ่อของพ่อใส่กระเช้ามะพร้าวใส่อยู่สองชั้นสามชั้นแขวนไว้ที่ราวไม้หน้าบ้าน ตากแดดตากฝนไม่มีใครเหลียวแลหรอก เดินผ่านไปผ่านมาตลอด เพราะพ่อสนใจปลูกต้นไม้มาตั้งแต่เด็ก จึงดูแลมันมากรดน้ำเช้า กลางวัน เย็น จนในที่สุดมันก็ไม่รอดเลยเฝ้าเอง ทำตุ้ฟักไข่เอง สนใจเขียนรูปก็เพราะไปเห็นภาพที่พ่อเขียนเก็บทิ้งเอาไว้ในตู้ ไปค้นออกมา แหมมันประทับใจจริง ลายเส้นละเอียดมาก ดูแล้วทำให้รู้สึกว่ามันมีชีวิตชีวาจริงๆ

พ่อมีความเป็นตัวของตัวเองสูง สิ่งที่เปลี่ยนเป็นสิ่งที่อยู่ข้างนอกไม่ใช่ข้างใน เป็นการเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งใดที่ผ่านเข้ามาให้ชีวิตสัมผัสจะเก็บมาคิด พ่อเป็นคนที่ชอบเรียนรู้ทุกสิ่งทุกอย่าง ใจที่เปิดกว้างทำให้มองเหตุผลสถานถึงได้ทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กเรื่องใหญ่

ยิ่งการทำงานอดิเรกของพ่อประสบกับปัญหาหนึ่ง กล่าวคือ คนสมัยแรกๆที่นิยมเล่นกอล์ฟไม้จะเป็นพวกศักดินา ผู้ร่ำมากดี คนมีเงิน เขารวมกลุ่มล้อมกรอบกันเล่นกอล์ฟไม้ ที่เรียกว่า “เล่นเพื่อระดับบารมี” อีกข้อหนึ่งเป็นคนทั่วไปก็มองแบบเดียวกันว่า กอล์ฟไม้เป็นของเล่นของเศรษฐีของคนมีเงิน ใครมาจับเข้าทำนองว่าฟุ่มเฟือย เงินตราไหลออกนอกประเทศ ทำลายเศรษฐกิจ

ขนาดพ่อเพิ่งทำงานส่งเสริมกอล์ฟไม้ตั้งแต่อายุยังไม่เท่าไร ถูกรัฐมนตรีชี้หน้าว่า “นี่คุณดีแต่ยุให้คนทำลายเศรษฐกิจบ้านเมือง” พ่อรับฟังแล้วไม่ได้โกรธหรอก เพราะทั้งสองกลุ่มนี้เข้าไม่ถึงแก่นแท้ของกอล์ฟไม้ แทนที่จะทำให้ห่อ พ่อกลับมูมานะขึ้น นี่แสดงว่าพ่อมีความเป็นตัวของตัวเองแข็งแกร่งเพราะโดนว่าทั้งชั้นทั้งล่อง และก็เป็นคนปล่อยวางนะ ฉะฉาน บางทีก็ยิ้มเสียด้วยสิ แต่เก็บทุกอย่างไว้ในใจว่า “กอล์ฟไม้ก็คือกอล์ฟไม้ คนก็คือคน”

แม้พ่อเป็นคนที่อยู่ในราชการก็จริง แต่พ่อไม่เคยที่จะสนใจหรือกลัวระบบราชการ กฎระเบียบอะไรก็ไม่กลัว จะเห็นได้ว่าพ่อเปลี่ยนงานไปเรื่อย ใ้ช่ว่าอยากจะทำอะไรก็ทำ มีคนมาขอเอาตัวไปเองทั้งนั้น พ่อเขาไปตั้งกรมการข้าว ก็เอาเขาไปไว้เป็นหัวหน้าแผนกการโรงสี กองวิศวกรรม หัวหน้าก็เป็นคนใจดีใจกว้าง เราจะทำอะไรก็ได้ พ่อตั้งภาควิชาพืชสวน ก็มาเอาไปเป็นอาจารย์สอนกอล์ฟไม้ จนมาขอให้เป็นเลขาธิการมหาวิทยาลัย รองอธิการบดีฝ่ายธุรการ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จนเป็นรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรฯ

ราวอายุ 15-16 ปี คุณพ่อของพ่อออกปฏิบัติราชการที่อีสาน ได้ชวนพ่อเข้าป่าครั้งแรก ก็มีคนฝากว่า “หากุหลาบนางรองมาฝากด้วยนะ” แหมตอนนั้นไม่รู้จักเลย ได้เรียนรู้การเข้าป่า เรียนรู้สัตว์ธรรมชาติหลายอย่าง การฝึกยิงปืนลม

แต่ละช่วงมีเงื่อนไขและมีปัญหา แต่ละปัญหาสอนให้เราคิด แต่ไม่ใช่สร้างความท้อแท้ หากกลับสร้างความแข็งแกร่งขึ้น ทำให้เกิดการปรับความคิดใหม่ ซึ่งโดยภาพรวมแล้วเป็นการตรวจสอบการพึ่งตนเอง ความเข้มแข็งในการพึ่งตนเองของเรา เรื่องนี้สำคัญมาก ความคิดริเริ่มก็จะเกิดขึ้นเป็นช่วงๆ มันไม่ใช่ครั้งเดียวนะ เกิดขึ้นเป็นช่วงๆ มาตลอด

2. ความคิดริเริ่ม! เราทำอะไรบ้าง

มันเป็นการหาทางออกใหม่ สมมติว่า เราทำอะไรไปแล้ว ถูกกลุ่มผลประโยชน์เก่าขัดขวาง ถูกใส่ร้ายป้ายสีว่าจัดการฝึกอบรม โดยใช้เงินราชการมาทำทั้งๆ ที่มันตรงข้ามกับความจริงคือ เราใช้ทุนส่วนตัวและเวลาส่วนตัว ผลคือเงินเดือนไม่ขึ้นก็มี สารพัดอย่างเลย แต่ใจมันแข็ง ใจอีกด้านหนึ่งหันมาทบทวนตัวเอง อะไรที่ยังไม่ถึงเวลาอย่าเพิ่งแสดงออกมาเลย ทำไปเงียบๆ รอจังหวะ ช่างหน้าเราก็เข้ากับเขา ถ้าเราไปทำร้ายเขา ต่อไปช่างหน้าก็ไม่สามารถมาร่วมตรงนี้ได้ สามารถเติมพลังไม่ใช่ทำลาย โดยเปลี่ยนศัตรูให้เป็นมิตร เอาชนะใจตัวเองได้ นี่แหละที่ได้ประโยชน์แก่ตัวเราเอง

3. เทคโนโลยีกล้วยไม้ของไทยเป็นอย่างไรทัดเทียมต่างชาติได้หรือไม่

อุปกรณ์เครื่องมือ อย่างขวดที่ใช้เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกันอยู่ทุกวันนี้ สมัยก่อนถ้าคิดซื้อหาจากฝรั่งถึงขวดละ 30-40 บาท พ่อไม่ยอมเสียเงินมาก จริงๆ แล้วพ่อพบว่ามันจะเป็นขวดอะไรก็ได้ถ้ามี

คุณสมบัติทนไฟ และมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม ที่แรกก็ซื้อมาจากเจ๊กขายขวด ขอซื้อขวดน้ำมันดับปลาสก๊อตมาก่อน ในที่สุดก็พบว่าข้างในมันแคบ ตอนหลังมาปรับเป็นขวดวิสกี ตอนนั้นลูกละ 50 สตางค์ ถ้ามองให้ลึกซึ้งหลังๆ คงไม่ใช่ขวดวิสกี แต่อาศัยคุณสมบัติที่สำคัญคือทนความร้อน เอาไว้นึ่งฆ่าเชื้อได้ แต่เมื่อมาทบทวนแล้วจึงรู้ว่าดีกว่าซื้อจากฝรั่ง

การที่เราไม่หวังกันคนอื่น สอนให้เขาหมด มันก็กระจายกันออกไป คนเพาะกล้วยไม้มากขึ้นใช้ขวดมากขึ้น ความต้องการสินค้ามากขึ้นโรงงานขวดจึงยอมผลิตให้ในราคาถูก นี่ก็เป็นหลักการค้าแม้กระทั่งตู้ถ่ายเชื้อ กว่าจะมาถึงทุกวันนี้ก็ปรับเปลี่ยนกันมาหลายขั้นตอนแล้ว ตอนหลังก็คนเขาเอารูปแบบความคิดไปทำได้ พอไม่เคยคิดหวังใคร จึงไม่สนใจจดลิขสิทธิ์

พ่อยังจำได้ดีว่าจำสิบเอกอาวุธ ปานจักร เดียวนี้ตายไปแล้ว ทำซ็อนปานจับ ช่วงนั้นมาเข้าชั้นอบรมจากเรา ตอนนั้นแกอายุยังน้อยแกเอาแนวคิดไปทำ สอนให้เรารู้ว่าวิชาความรู้ไม่ได้อยู่เฉพาะในสถาบัน แม้แต่สาขาอาชีพก็ไม่ได้จำกัด เขาเป็นตำรวจยังทำได้เลย ขอให้จิตอิสระอย่าไปติดยึดอะไรก็สามารถเรียนรู้ได้ทุกเรื่อง พ่อจึงเขียนไว้ว่าวิชาการทุกสาขาคือสิ่งเดียวกันหมด มองไม่เห็นรากฐานที่อยู่ใต้ตัวเราแล้วนี่ แยกสาขาออกไปปฏิบัติ ต่อไปก็ทำให้รวมกันยาก เข้าใจกันยาก เห็นใหม่เพราะมันติดเอาเปลือกไปด้วย ไม่หวนกลับมาดูที่ใจตนเอง และก็ค้นหาตรงนี้ พ่อถึงได้บอกว่า สิ่งที่เราเห็นในช่วงหลังคือการเปลี่ยนแปลงของสังคม พ่อถึงได้เขียนว่า คนเราในปัจจุบันมีธรรมชาติที่ห่างจากความจริงซึ่งอยู่ในใจตนเองมาก ไม่ว่าเรื่องใดถ้าห่างมากออกไปเรื่อยๆ เราจะไปหาความรักความจริงใจในสังคมได้อย่างไร แม้แต่ในเรื่องศีลธรรมก็ตามมันอยู่ที่ใจ อย่าไปเอาวัดเอาพระมาเป็นตัวยึด เพราะจุดสำคัญกลับอยู่ที่ใจตัวเอง ค้นหาตรงนี้ให้เจอแล้วนี่ ก็ใช้สิ่งที่อยู่ข้างนอกให้เกิด

ประโยชน์เป็นอุปกรณ์โดยมีใจเป็นหัวหน้า แม้แต่วัดก็เป็นเพียง
อุปกรณ์ ไม่ใช่ของจริง ของจริงมันอยู่ในใจ จึงควรรู้ใช้อย่างผู้รู้

การที่บอกว่าอาจารย์ระพีสอนให้เพาะพันธุ์กล้วยไม้ได้ มันก็
จริงอยู่ แต่มันไม่ใช่ตัวราก เพราะรากมันลึกกว่านั้น พูดว่าสอนให้
คนเพาะกล้วยไม้เป็น ใครๆ ก็สอนได้ใช่ไหม แต่การปฏิบัติที่มันคง
อยู่กับจิตใจตัวเองนี่สิ เป็นสิ่งสำคัญที่สุด เป็นการสอนโดยการ
ปฏิบัติจริง จริงใจต่อผู้เรียน ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน กล้าที่จะ
สละกิเลสอยากได้นอนอยากได้นี้ และกล้าที่จะเดินทวนกระแสการ
วิพากษ์วิจารณ์

อะไรก็แล้วแต่ถ้ามันลึกถึงจิตใจแล้ว อะไรก็แห่เข้ามาไม่ได้
ไม่มีช่องว่างช่องโหว่ให้ใครแห่ได้ นี่คือพลังพื้นฐาน หรือแม้แต่
พลังต่อรองทางการค้า ซึ่งในภาคเกษตรไทยไม่มีพลังต่อรองใดใดที่
เข้มแข็งได้เลย สูญหายไปเพราะปลูกอะไรก็ปลูกตามคนอื่น ถึงแม้
จะเจาะลงไปลึกก็ยังไม่ถึงราก ทำให้เหตุวิกฤตกล้วยไม้ครั้งนี้พอ
เป็นห่วงมาก และพอต้องเข้าไปเสริมเพราะว่าคนที่ออกมาช่วยกัน
คิดร่วมกันมันยังไม่ลึกพอ แม้เขาจะแสดงออกด้วยความจริงใจ
อย่างดีที่สุดแล้ว

4. กล้วยไม้ในนิยามแต่ละยุคของคุณพ่อที่เดินทวนกระแสมา ตลอดคืออะไร

1. ยุคสูงสุดคือสิ้นสุดสามัญ ดึงกล้วยไม้จากของสูงสุดเอื้อมสู่
สามัญชน ไม่เชิงเดินทวนกระแส มันพันอยู่กับใจตัวเอง เหมือนไม้
มันปักอยู่กับที่แต่น้ำมันไหล คนมองดูที่ผิวน้ำก็เหมือนกับไม้มัน
ทวนกระแส น้ำ แต่จริงๆ แล้วไม้มันปักอยู่กับที่ แล้วพอทำไปทำไป
คนก็เข้ามาช่วย เพราะเขารู้ว่าเราค้นพบแล้ว อีกด้านหนึ่งมาเพราะ
ศรัทธาเชื่อมั่นว่าคนนี่ไม่เห็นแก่ตัว

2. สร้างคน เริ่มจากอดีตลูกศิษย์รุ่นแรกมาจากสายสี่ตำบล

แทบทั้งนั้น ไม่ใช่สายพืชหรือก และคนนอกภาคเกษตรก็มี นอก มหาวิทยาลัยก็มีเข้ามาช่วยร่วม พ่อก็เปิดเลย บอกว่าได้ เช่น พลโท แกรม สุดกังวาล แกเรียนสถิติอยู่กับพ่อก่อน ส่วนเรื่องกล้วยไม้ตาม มาเพราะรู้สึกศรัทธาในตัวบุคคล เป็นคนที่มาช่วยงานกล้วยไม้ หลายอย่างพอรู้ว่าเปิดคอร์สเลี้ยงกล้วยไม้

การสร้างคนต้องเปิดใจกว้าง และไม่ถือสาใคร สองอย่างนี้ คือรากของคำว่า “เมตตา” และ “กำลังใจ” พ่อนี้ภาษาต่างประเทศ ก็ไม่ได้เก่งนักนะ แต่การไปต่างประเทศมันสอนเรา ภาษาใจมันลึก กว่า เรามีใจให้เขา เขามีใจให้เรา ภาษาต่างประเทศมันเข้ามาเอง แหละ มันเข้ามาที่ใจ พุดอะไรมันก็มีความรู้สึกเหมือนเขาพูด ออก มาได้อย่างเป็นธรรมชาติ พวกบอกให้ไปเรียนกวดวิชาไวยากรณ์ ไปเรียนเกิด มันไม่ได้อะไรเท่าไรหรอก ปิดตัวเองมากกว่า เรียนแล้ว ไม่กล้าพูด เขาจับได้ เขาหมั่นไล่เอาด้วยนะ มันไม่ใช่แต่เรื่อง กล้าหรือไม่กล้าแสดงออก หรือไม่ก็เรียนภาษาแล้วบางพวกก็ถูก วัฒนธรรมฝรั่งกลืน ก็เป็นเรื่องหนึ่ง

3. ยุคการเรียนรู้ความจริง เมื่อมีปัญหาวิกฤตการณ์เข้ามา กระทบแควดงกล้วยไม้ มีความคลุมเครือไม่แน่ใจก็ต้องค้นหาความจริง ค้นหาทางออกของปัญหา หากเราไม่ลืมหากฐานสังคมของตนเอง ไม่ลืมหิตทางของตนเอง เมื่อเกิดวิกฤตการณ์ครั้งใดต้องมอง ย้อนมาที่อดีต เห็นฐานรากของตนเอง กล้วยไม้มาอย่างไร มาจาก พื้นดิน เอาจิตวิญญาณเป็นตัวตั้ง ศักยภาพของคนไทยเป็นหลัก ไม่ใช่พูดแค่ตัวเงิน แต่เราหมายถึงอิสรภาพ ความเป็นไท เราเอา ความจริงมาพูดกันไม่ใช่ฮั้วตัก เมื่อเกิดเรื่องขึ้นต้องวิ่งมาหาผู้ใหญ่ ในสังคม ก็ถูกของเขา หรือมองอีกด้านหนึ่งก็อาจจะติดลบ ติดตัว บุคคลมากกว่า ถ้าไม่มีพ่อเรื่องนี้เสร็จต่างชาติไปแล้ว หลายคนพูด อย่างนี้ แต่เมื่อผู้ใหญ่รับลูกแล้วต้องไม่ลืมห่วงต่อให้คนรุ่นหลัง ถ้าม คนพวกนั้นดูสิ เขาก็สบายใจใช่ไหม เราไม่ได้มองข้ามคนรุ่นหลัง

แต่มีการส่งลูกต่อ เป็นเรื่องการจัดกระบวนการ หรือกระบวนการ สืบทอด

ทุกเรื่องที่เกิดขึ้นในแผ่นดิน รากเหง้าอยู่ที่ฐานของสังคมไทย ถ้าเราสูญเสียตรงนี้ก็ไม่มีการยืน นับแต่ในประวัติศาสตร์ไทย คนไทย มักมองแต่ศึกภายนอก เห็นศัตรูเป็นพม่าเป็นเขมร ไม่ได้มองศัตรู ภายในในประเทศ มหาอำนาจตะวันตกเข้ามายึดประเทศเพื่อนบ้าน เราก็มองแต่อิสรภาพภายนอก แต่สิทธิและอิสรภาพภายในที่เรา เสียสิทธิสภาพนอกอาณาเขตให้แก่ตะวันตกเรากลับมองไม่เห็น เห็นไม่ชัดหรือเห็นเมื่อได้

เรื่องนักธุรกิจได้หวั่น เราเปิดใจให้ต่างชาติเข้ามานานแล้ว ก่อนตกเป็นขาว เพราะคนในเป็นไส้ศึก มิใช่ว่าเขาเสนอตัวเข้ามา ยึดครองแผ่นดินไทย เท่าที่ทราบพื้นที่ที่เขาซื้อเป็นที่ป่าสงวน และมี แผนชลประทานต่อรางส่งน้ำชลประทานจากเขื่อนป่าสักเข้ามาใน พื้นที่ด้วย งบประมาณของประชาชนคนไทย คนที่สั่งการได้ต้องเป็น ระดับผู้บริหารประเทศ ไม่เช่นนั้นทำไม่ได้หรอก เงินเข้ามาแล้วใจ ตกเป็นทาส ทั้งทาสทางปัญญาและทาสน้ำเงิน พิธีการตามเข้ามา ที่หลัง

ที่มองเห็นว่าวิกฤตการณ์นักธุรกิจได้หวั่นขอส่งเสริมการลงทุนกล้วยไม้จากบีโอไอหยุดแล้ว ไม่ใช่ว่าเขาเลิกนะ แต่กลับไป วางแผนกลยุทธ์ใหม่ เรียนรู้เพื่อที่จะยึดเอาให้ได้

เรื่องนี้ไม่ใช่เรื่อง “กล้วยไม้” พอๆ กับเห็นหน้าพ่อว่าเป็น “นักกล้วยไม้” เรื่องอื่นไม่เกี่ยว หรือความคิด “ธูระไม่ใช่” ที่คนไทย ชอบพูด

เพราะนี่คือระเบิดเวลาลูกใหญ่ที่ฝังอยู่ มิใช่ลูกเดียว พวกต่างชาติมีประสบการณ์ที่ต้องการเข้ามายึดหัวหาดกล้วยไม้ไทยมาแล้ว แต่ไม่คิดว่าคนกล้วยไม้ไทยจะแข็งแแกร่ง รู้ๆ กันอยู่ว่าเป็นใคร ถ้ามีความโลภ ความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อแผ่นดินก็หายไป ไม่รู้

ลี้กตัว

ผู้บริหารปัจจุบัน เมื่อขึ้นไปอยู่ตำแหน่งใหญ่ มักปิดม่านไม่ให้ใครเห็น เพราะเกรงสังคมเห็นเข้าอาจจะถ่มน้ำลายรดเขาก็ได้

พอว่าผู้บริหารประเทศ เราก็มักปิดไปที่การเลือกตั้งว่า ต่อไปอย่าเลือกเขาเข้ามาอีกสิ ก็ประชาชนไม่รู้ เมื่อไม่รู้ก็เลือกเขาเข้ามาอีก การเรียนการศึกษาของไทย ไม่ได้ทำให้คนเรียนรู้ การเลือกตั้งมิใช่ชื่อเสียง แต่ชื่อคุณค่าของคนเข้าไปแล้ว “ลี้กตัว” จริงๆ อยู่ในใจตนเอง เป็นรากฐานอยู่แล้ว การนอนหลับทับสิทธิ์มีรากฐานอยู่อย่างไม่ว่าตัวตนเองเป็นใคร

5. วิฤตการณ์กล้วยไม้ครั้งนี้ ใคร ๆ ก็เห็นว่าเป็นเรื่องของชาวกล้วยไม้ทั้งนั้น จะได้จะเสียก็เป็นชาวกล้วยไม้ ซึ่งมีฐานะมั่นคงทั้งนั้น ไม่กระทบเกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศ

เป็นธรรมชาติของคนไทยว่า “ถูะไม่ไซ้” เรื่องนี้แค่คิดไม่พอแต่ต้อง “ดูกคิด” ด้วย ไม่เช่นนั้นก็จะกลายเป็นเครื่องมือต่างชาติด้วย เพราะความรู้ไม่เท่ากันเช่นนี้ ก็ทำให้ไทยถูกอิทธิพลต่างชาติแทรก แบ่งแยกแล้วปกครอง ความเป็นไทแก่ตนก็จะสูญสิ้น

เกษตรกรไทยไปไม่เหลือแล้ว สูญสิ้นอิสรภาพไปหมดแล้ว ดินน้ำไหลทรายมูล ดินตะกอนยังต้องพึ่งปุ๋ยพึ่งยาพึ่งบรรษัทข้ามชาติ ตกเป็นลูกไล่ทางการค้าเขาไปหมดแล้ว แต่พวกเกษตรกรกล้วยไม้เป็นฟางเส้นสุดท้าย

บางพวกว่ากระทบเกษตรกรแค่ 7,000 ราย ถูกล้อมกรอบแค่นี้เอง แต่กลับไม่มองธุรกิจที่ต่อเนื่อง เช่น คนทำกระเช้ากล้วยไม้ ลวดแขวน เกษตรกรสับมะพร้าว แม่ค้ากล้วยไม้ตัดดอกข้างถนน ฯลฯ

บ้างว่าผลประโยชน์ตกอยู่กับพวกส่งออกจำนวนไม่ถึง 10% บ้างก็ว่า 4-5 ราย และอาจารย์ระพีก็สูญเสียประโยชน์ด้วย ลุ่มเสี่ยง

เช่นนี้ไม่สามารถทำลายพ่อได้หรือ ใครทำดียอมได้ดี คิดดีก็เป็นประโยชน์แก่ตนเอง พวกตนมีผลประโยชน์แอบแฝงก็ว่าคนอื่นอย่างพ่อนี้ คนข้างนอกให้กำลังใจมาทุกทิศทุกทาง อะไรก็ตามที่เข้ามายึดแผ่นดินไทย ยึดความเป็นไท ถ้าจิตใจเป็นคนไทยจริง ก็คงไม่ขายที่ดินให้ต่างชาติเข้ามายึดครองหรือ

คนไทยถูกจูงจุมูกง่าย เหมือนม้าที่ถูกปิดตาจูงจุมูกเดิน เดินได้เฉพาะในลู่อินของของตัวเอง เส้นทางเดินอย่างกล้วยไม้จะไม่จบสิ้น เฉพาะกล้วยไม้ พี่ชื่อนี้ก็จะเดินตามมา คือเดินลงเหว คนที่จะยืนหรือทันพวกละโมบขายแผ่นดินอยู่ หายาก เหมือนอย่างการท่องเที่ยวไทยก็ชักศึกเข้าบ้าน

ศึกสงครามเศรษฐกิจครั้งนี้หนัสนาสาหัสมาก ไม่ต้องใช้อาวุธยุทธโศปกรณ์ใดใดขึ้นมายึดครองโดยที่คนไทยไม่รู้ตัว มองไม่เห็นศัตรูเข้าศึก เป็นสงครามที่น่าสพรึงกล้วยไม้ เพราะคนไทยไม่รู้ตัวไม่ลุกขึ้นมาต่อสู้ ยอมทุกอย่าง เหมือนม้าที่ได้กลิ่นเลือดก็หมดเรี่ยวแรงล้มตัวลงนอนยอมแพ้ย่อมให้เสียกินแต่โดยดี

6. กล้วยไม้เป็นเรื่องเกษตร หรือเป็นอุตสาหกรรมเกษตร

การเล่นกล้วยไม้เริ่มจากศักดินาเศรษฐกิจก่อน แต่พ่อทำกล้วยไม้ให้เทวดาโปรยลงมาให้คนชั้นล่างกินได้ ด้วยการเผยแพร่ความรู้เปิดอบรมกล้วยไม้ ไม่ใช่สอนเฉพาะปลูกเพาะเลี้ยงกล้วยไม้ พ่อหลอมคุณค่าความเป็นคนใหม่ ปลดยศถาบรรดาศักดิ์เท่ากันหมด พวกกล้วยไม้สามารถแลกเปลี่ยนร่วมมือกันหมด ตั้งแต่ผู้ปลูก ผู้เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ห้องแล็บ คนทำกระถาง สาสนใจถึงกันหมด เขาเปลือกที่ห่อหุ้มภายนอกออก มีความหลากหลายของฐานะ และเชื่อมโยงกันทั้งเกษตรและอุตสาหกรรมอยู่ร่วมกัน ผลสำเร็จดังไปทั่วโลกว่ากล้วยไม้ต้อง “กล้วยไม้ไทย” (THAILAND ORCHID)

7. ได้ยินว่าคุณพ่อคิดฆ่าตัวตาย ที่หน้าพระบรมรูปทรงม้า ร.5 ในช่วงที่คุณพ่อต่อสู้มาเป็นเวลา 2 เดือน เป็นเพราะข้อแค้นหรืออย่างไร

คิดขึ้นมาเมื่อไปงานศพแม่ของคนรุ่นหลังคนหนึ่งที่วัดชลประทาน ไปฟังพระเทศน์หน้าศพ พิจารณาศพ ไม่ใช่ข้อแค้นนะ คนละชั่วเลย พ่อไม่ได้ข้อแค้นนะ เพียงแต่ตอนนั้นเห็นว่าเรื่องราวครั้งนี้เป็นวิกฤตเสมือนบ้านเมืองตกอยู่ในภาวะสงคราม ซึ่งสมัยก่อนการทำสงครามเช่นนี้ทหารที่ออกไปสู้รบย่อมยอมสละชีพในสนามรบเพื่อปกป้องอธิปไตย แต่สงครามทางวัฒนธรรมและสงครามเศรษฐกิจมีใครบ้างที่ยอมสละ ส่วนใหญ่ก็แอบอ้างว่า “ครอบครัวต้องกินต้องใช้ต้องอยู่”

ถ้าพ่อข้อแค้นก็คงอยากฆ่าตัวตายในห้องเงียบบๆ ไม่ใช่ความข้อนะ แต่เป็นการกล้ำสละชีวิต เพื่อจะได้สื่อสารให้คนทั่วไปได้รับรู้ว่าเกิดเหตุไฉนในบ้านนี้เมืองนี้ ด้วยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 ท่านทรงฐานะเป็นบรรพบุรุษไทย ที่คุ้มครองดูแลสังคมไทยตลอดมา เมื่อเกิดวิกฤตการณ์ทางสังคม และไม่สามารถกำหนดได้ จึงอยากทิ้งไฟไปสุดท้าย คิดสละชีวิต เพื่อให้สังคมกลับมามองปัญหานี้ เราทำงานรับใช้แผ่นดินมามากมาย แค่นี้ไม่ใช่การข้อแค้นแน่นอน แต่เป็นการให้จากใจ และเอาชนะใจตัวเอง กล้ำสละชีวิตใครจะว่าอย่างไรฉันก็จะทำ ตั้งใจจริง จึงไม่บอกใคร

๘๐ ปี *ว.ป.ว.ว.*

รู้จักผู้เขียน ระพี สาคริก

- เกิด : 4 ธันวาคม 2465 ที่ กรุงเทพฯ
- บุตร : ขุนตำรวจเอกพระมหาเทพกษัตรสมุห (เนื่อง สาคริก) กับ
คุณสนธิท ภมรสุต
- สมรส : กับนางสาวกัลยา มนตรีวัต (บุตรพลตำรวจตรีขุนพิชัยมนตรี
อดีตหัวหน้าเสรีไทยค่ายกาญจนบุรี)
- การศึกษา : ชั้นประถมที่โรงเรียนสามเสนวิทยาคารและย้ายโรงเรียนเล็ก
ใหญ่ประมาณ 8 แห่ง เช่น รร.สตรีจุลนาค, รร.ไชยภัก
วิทยาคาร, รร.เซ็นคาเบรียล, รร.เยาวกุมมาร,
รร.มหาดเล็กหลวง, รร.เนติศึกษา ฯ
- พ.ศ.2483 : ศึกษาที่เตรียมวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แม่ใจ เชียงใหม่
- พ.ศ.2490 : จบปริญญาตรีสาขาปฐพี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
บางเขน และเริ่มทำงานวิจัยพันธุ์ข้าว ผัก ยาสูบ ยาม
ว่างก็จับงานค้นคว้าเรื่องกล้วยไม้
- พ.ศ.2496 : เริ่มโครงการฝึกนิสิตให้ทดลองปลูกกล้วยไม้
- พ.ศ.2500 : เป็นอาจารย์สอนวิชากล้วยไม้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
บางเขน

- พ.ศ.2506 : ได้รับเชิญเป็นวิทยากรในการประชุมวิชาการ ที่ประชุม
กัลยาไม้มโลกล
- พ.ศ.2513 : ได้รับตำแหน่งศาสตราจารย์
- พ.ศ.2520 : ได้รับตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- พ.ศ.2521 : เป็นประธานจัดการประชุมกัลยาไม้มโลกครั้งที่ 9 ที่ประเทศ
ไทยเป็นเจ้าภาพ
- พ.ศ.2522 : ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์
- พ.ศ.2523 : ลาออกจากราชการก่อนเกษียณอายุ
- พ.ศ.2545 : เป็นวิทยากร, ผู้บรรยายพิเศษทั้งในและนอกประเทศ
ประธาน, ที่ปรึกษาองค์กรการกุศลมากมาย, กรรมการ
(โดยไม่ขอรับอามิสสินจ้างใด)

หายนะ- ภัยการเกษตรไทย
 ภัย- ยิ่งใหญ่ ทำลายไท คนไทยสิ้น
 การเกษตร ภูมิปัญญา ของแผ่นดิน
 ไทย กลับทิ้ง ทำลายค่า ปัญญาตน

หลงไหล ใฝ่หา ปัญญาต่างชาติ
 GMO เทคโนโลยี เคมีพิฆาต มาเริ่มต้น
 เมื่อรับ อารุศาสตร์ ประหารตน
 บ้านเมือง ให้เขาปล้น หรือคนไทย